Pap Ildikó

TÁLTOSOK

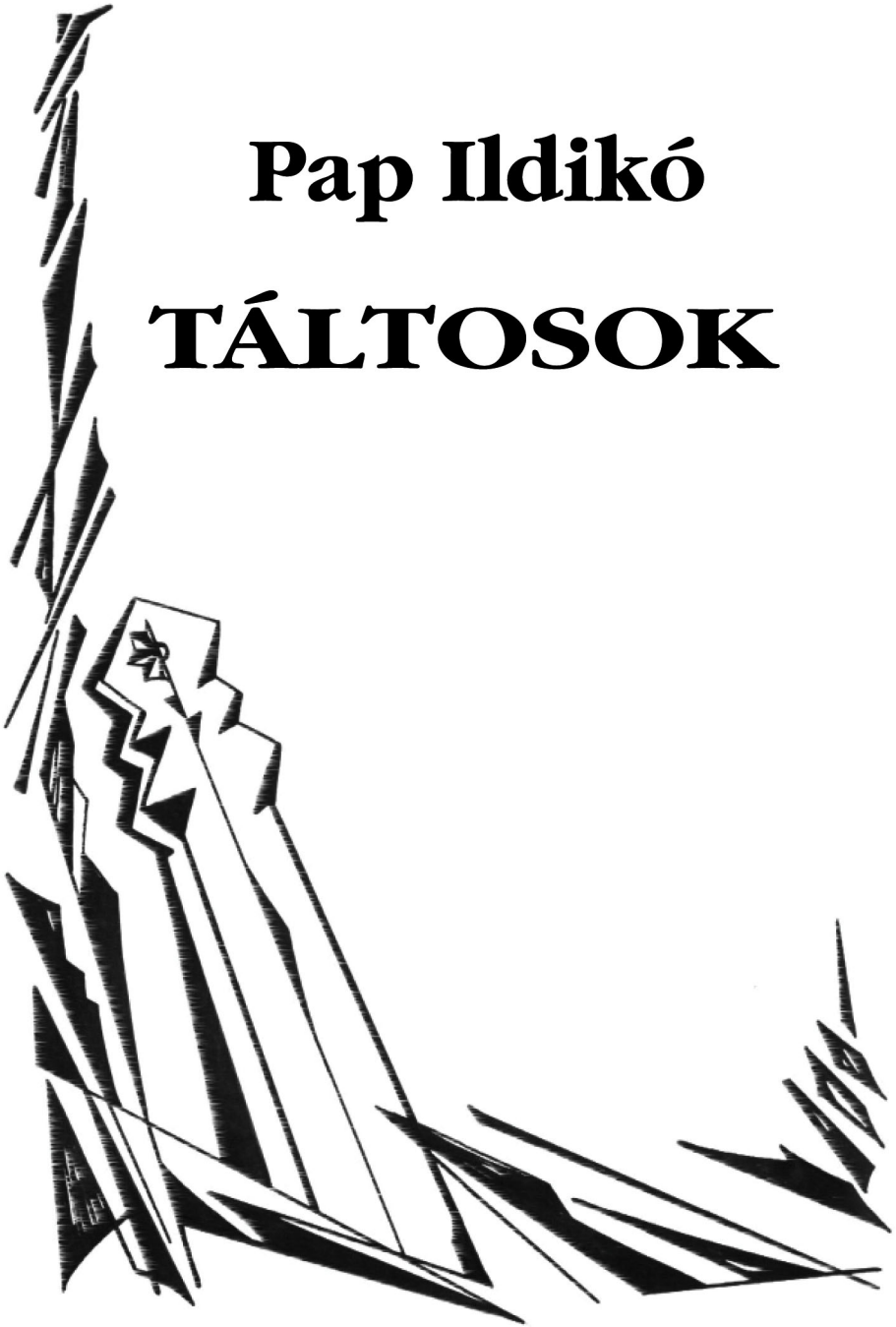

Kárpátaljai Magyar Könyvek

Pap Ildikó

TÁLTOSOK

Regény

Kárpátaljai Magyar Könyvek
164.

Készült a Szülőföld Alap támogatásával

© Pap Ildikó, 2008

INTERMIX KIADÓ
88000 Ungvár, Tolsztoj u. 5/a
Tel.: 00380-3126/61-70-27
E-mail: gyorgy@d.uzhgorod.ua
Felelős kiadó: Dupka György
Felelős szerkesztő: Nagy Zoltán Mihály
Budapesti képviselet: H-1011 Budapest, Hunyadi János u. 5.
Készült a Borneo Kft.-ben

ISBN 978-963-9814-02-8
ISSN 1022-0283

Pap Ildikó

TÁLTOSOK

Regény

INTERMIX KIADÓ
Ungvár – Budapest
2008

A feledésben semmi sem vész el.
Ne is birkózzunk a feledéssel.
Mit nem őriz emlékezés,
békésen óvja a feledés.

(Weöres Sándor)

1. fejezet

Nem szerette a Várost. Nehezen viselte el a hömpölygő embertömeget, a szinte egyneműnek tűnő biomasszát, amely betöltötte az utcákat, és minden létező tömegközlekedési járművet, amelyre neki fel kellett volna férnie. Igen, most is – mint mindig – lemaradt, pedig jóval előbb kelt fel, mint tegnap. Hiába, a reggeli csúcs. Ráadásul esik, és ilyenkor mindenkinek ázott kutyaszaga van a buszon.

Hogy megtanult már mindenki tömegközlekedni! Mint Japánban. A szemek közömbös-diszkréten átnéznek rajtad, vagy figyelnek valami figyelemre sem méltót – a tovatűnő, szmogtól egyformán szürke és unalmas tömbházakat, vagy az alattuk elsuhanó rengeteg személygépkocsit, amelyekben egyesek kényelmesen hátradőlve utazhatnak, ügyesen megelőzve minden buszt és villamost. Hiába, nem mindenki foglalkozik a környezetkíméléssel. Talán nekik van igazuk.

A buszon mindenki féltve óvja egyre szűkülő intim zónáját – azt a zónát, amelyen belül már nem illene megközelíteni az ember lányát, de ez is hiába: egy szakállas, ballonkabátos pasi már hosszú percek óta liheg a nyakába. Jó ötvenes lehet, és biztosan ő sem élvezi a tömegnyomort. Vagy mégis? Egyre közelebb nyomul, már szinte ráolvad a dzsekijére, dzsekijében a testére. Menekülni nincs hová, hiszen talpalatnyi szabad tér sincs.

Jobb lett volna, ha Anya elviszi kocsival. Igaz, tett volna a kedvéért egy kis kitérőt – kevesebbet foglalkozott volna a fürdőszobában önmagával –, ami természetesen hatalmas áldozat a részéről, de legalább neki nem kellett volna ma reggel is konzervált szardíniaként megérkeznie a munkahelyére, úgy, hogy még ráadásul tocsog is a saját levében. Ilyenkor kell egy kis idő, míg magához tér. Valószínűleg fóbiája van: egyszerűen nem bírja a tömeget, és kész. Úgy érzi, mintha kiszívták volna testéből az energiát és hosszú ideig képtelen magához térni. Anya az elegáns kiskosztümjében és frissen lakkozott frizurájával biztosan nem ülne fel egy tömött buszra. Inkább taxit hívna.

Hiába minden: akár tetszik, akár nem – meg kell szoknia. Az aszfalt bűzét, a tömeget, az egyhangú szürkeséget, amit csak a rikító reklámok fogyasztó-

toborzó, pofába ordító színei törnek meg. Itt nincs madárcsicsergés – hajnalban a négyes villamos csengetése ébreszti. Nincsenek fák és zöld pázsit, mint annak idején, amikor reggelente mezítláb futkoshatott Roxival. Bűz, tömeg, zaj, betonrengeteg, aszfalt és szmog – minden mennyiségben. Igazi nyüzsgő, európai megapolis, ahol már minden faj és bőrszín képviselteti magát. Egyébként mindenki színes bőrű, különben nem látszana… A buszon egyre többször hallani idegen szót. Érthetetlen, miért vágynak ide egyesek. Mi olyan jó ebben a Városban? Itt csak civilizáció van – tömény, idegen, minden érzékszervedel érzékelhető civilizáció, emberkéz alkotta művilág. Díszlet a mindennapi taposómalomhoz, a szocium látható arca, amely kiszívja belőled a lelket, és az anyagi vágyakon kívül nem lehel beléd semmit, mert neki úgy jó, ha üres vagy és telhetetlen. Még annál is telhetetlenebb.

Nincs már lelke ennek a Városnak. Elveszett.

Bizonyára mégis, így is sokaknak tetszik, ha ide vágynak...

Dóra elméje felfogta, hogy itt kell élnie, ha valamilyen szinten érvényesülni akar, de a lelkével nem tudja elfogadni. Visszavágyik... haza. Milyen rosszindulatú szó ez: érvényesülés. Miért nem lehet csak élni – egyszerűen, bele a világba? Élvezni a napfelkeltét, barangolni a hegyekben, beszívni a tavaszillatú levegőt a kis paraszthház virágoktól tarkálló udvarán. Vadászni, madarászni, gombászni. De nem! Érvényesülnie kell, mert Valakivé kell válnia. Nem lehet egy kis vidéki tanárnő a bölcsész diplomájával, nem égetheti le a szüleit. Ciki lenne. Büszkék akarnak lenni rá... Meg kell felelnie az elvárásaiknak. Anya talált neki a Városban munkát, ami igazán klassz, meg minden, de valahogy úgy érzi, túl nagy árat kell érte fizetnie. Mintha önmagát, régi énjét áldozná fel a jövőjéért.

Manapság állítólag mindenért áldozatot kell hozni. Főleg a jövőért. De ekkorát? Önmagát?!

Ami azt illeti, még így is az egyszerűbb megoldást választotta, mert Anya külföldre akarta küldeni. Amerikába. Hát persze, ha már van rá lehetőség, ki kell használni. Mert bezzeg az ő idejében! Nekik az átkosban nem volt lehetőségük kimozdulni az országból, kitörni a vasfüggöny mögül. Bezzeg, ha neki megadatott volna! Ki tudja, azóta mire viszi: talán haza sem jött volna többé. Úristen, akkor ő is amcsinak születik?! Egyszer hallotta azt is, amint a szülei vitáztak este a hálószobában. Szerencsére Apa inkább megérti őt, mert megvédte:

– Ne kényszerítsd Dórát olyasmire, amit nem akar! Ez az ő élete, nem a tiéd. Talán azt hiszed, hogy nyugaton kolbászból a kerítés? Keményen kell talpalni ott is, aztán vagy bejön, vagy nem. Arról nem beszélve, hogy egyáltalán nem tetszik nekem az a fajta agyelszívás, amit ők csinálnak: lassan kiürül az ország,

mert elmennek a fiatalok. Valamiféle csodára várva inkább mosogatnak a diplomájukkal, bármit megtesznek, csak itthon ne maradjanak. Soha még olyan nem volt, hogy szándékosan elküldjék a fiatalokat! Ki marad itthon, ki fog nálunk élni: a kínaiak meg az afrikaiak? Attól, hogy el lehet menni, még egyáltalán nem kötelező!

Hálás volt Apának.

Hát igen. Nyelveket kell tanulnia és el innen, minél messzebb – mármint Anya szerint. Nyugaton megbecsülik a fiatal értelmiségieket: fizetésének a többszörösét kereshetné meg, mégse megy. Még hogy külföldre! Idegen országba, idegen emberek közé, mikor még itt, a Városban is idegen. Igen, az emberek mosolyognak, mert az áll jól, mert ez az elfogadott – de ez valójában álarc. Nem mutatják meg rögtön a valódi énjüket, csak amikor véletlenül szükséged lenne rájuk. Akkor jössz rá, hogy a kutyát nem érdekled. Egyszerűen átlépnek rajtad. Mi lehet akkor odakint, ha itthon pár év rendszerváltás ennyire meg tudta változtatni az embereket? Nem, azt már igazán nem tudná megszokni soha! Ő nem tud bezárkózni önmagába, meg a szépen, neonosan csillogó kirakatvilágba – neki szüksége van emberi érzésekre. Őszinte emberi érzésekre. Nemcsak kenyérrel él az ember – ezt még a Nagyi mondta valamikor. És talán igaza is volt, hiszen máris éhezik a lelke. De vajon hol kapható a lélek kenyere, melyik kidekorált, belvárosi butikban?

A busz zötyögve fogyasztotta a kilométereket, lomhán vágva utat magának az esős, szürke reggelben. Az óriásplakátokról agárszerű emberek mosolyogtak természetellenesen, egy kis színt csempészve az ólomszínű világba. A fák mögül, a tér túloldaláról messzire látszott a hatalmas, lezsibbadt időkerék… Dóra mindig rácsodálkozott. Vajon mit akar üzenni ez a csírájában halott szimbólum? Többször próbálták elindítani, de hiába… Technikai hiba. Az ezredfordulón azt hitték, hogy majd most… Most kezdődik egy új, boldog időszámítás! Áldás, békesség. Egy frászt. E helyett a megállt Idő szimbóluma lett. A régen várt, gondtalan korszak, amikor minden olyan hapy, valahogy csak nem akar rájuk köszönteni.

Csúcsforgalom. Mentőautó szirénája hasít bele a tömbházakkal szegélyezett kereszteződésbe, maga mögé parancsolva mindenkit. Gyermekmentő. Akaratlanul, ismét elszorult a szíve. Talán mindenkinek a környéken. Vagy idővel ezt is meg lehet szokni, mint annyi mindent ebben a világban?

A ballonkabátos úriember levált róla, talán az előző megállóban. Pedig már egészen megszokta. Eggyé váltak, embertársakká. Felebarátokká. Az elején még szívesen kívánt volna neki következményekben gazdag napot, de most már egyáltalán nem érdekelte. Úgy látszik, a tömegközlekedés megbocsátóvá tesz. Simulékonnyá – ha tetszik, ha nem.

Így, közel a belvároshoz már kissé szabadabban lehet lélegezni. A magas, szmogtól szürke házakkal szegélyezett járdán mindenki siet a célja felé, er-

nyőjét és aktatáskáját szorongatva. Egymás után suhannak a színes kirakatok, egy egészet alkotva: vég nélküli, tarka kirakatot.

Mintha a szél is fújna... Megborzongott. A gyerekek kedvén bezzeg nem ront az időjárás: önfeledten hülyéskednek, pedig nyakukba lóg az eső lába. Mit nekik az iskola, mit nekik a nyílt óra!

Emlékszik, annak idején mindig megkérdezték a felnőttek: na, mi leszel, ha nagy leszel?

Csak most értette meg igazán, hogy szinte minden felnőtt ismét gyermek szeretne lenni.

Lassan helyezkedett a kijárat felé. Megérkezett.

A hatalmas, acélszínű irodaház büszkén, önnön jelentőségének teljes tudatában magasodott az esőfelhők közé; mintha tudta volna, hogy ezrek sorsakenyere dől el hűvös, légkondicionált szobáiban, hidegen számító üzletemberek érdekeit szolgálva. Az atomkorszak szentélye.

Indult az új munkanap. Brr...

A kis Szuzuki lassan araszolt a cél felé. Bárhogy is szeretett volna száguldani, lehetetlen volt. Magdi tudta ezt, és nem izgatta magát különösebben. Inkább elengedte magát, élvezte a rádióból áradó marhaságot. Ez a két barom mit össze nem tud hordani! A dugók és az araszolás dacára minden reggel jókedvre derítették. Igaz, ezért fizetik őket, és nem rosszul.

„A francba! Bocsika, ezt tényleg nem akartam!" – szisszent fel, mikor a kocsi első kereke váratlanul esővízzel teli kátyúba döccent, és a sáros lé a buszmegállóban álló szimpatikus, farmeros fiatalemberre fröccsent. Első gondolata az volt, hogy azonnal félreáll, és elnézést kér, de egy Mazda annyira a Szuzuki hátuljában volt, hogy a hirtelen fékezésből több kár származott volna, mint haszon. Csak remélni merte, hogy a fiatalembert nem csapta fel nagyon.

Ránézett az órájára: fél kilenc, még bőven ráér. Akkor sem késik el, ha ebben a tempóban fognak haladni. Csak útlezárás ne legyen! Ebben a forgalomban pillanatok alatt bármi megtörténhet. Mindig szeretett hamarabb elindulni, hogy ne kelljen fölöslegesen izgulnia. A Várost meg kell szokni. Vagy megszokni, vagy megszökni innen – más variáció nem létezik. Élvezte a nyüzsgést, a sokszínű kavalkádot. Lánykora óta itt élt. Élvezte a kirakatok színes neonfényét, a rengeteg embert a járdán, amint az esőben, színes ernyőik alatt vagy éppen a nélkül sietnek dolgukra – ki hová. Élvezi, mert itt találta meg a boldogságát, itt építette a karrierjét, itt alapított családot. És ami a legfontosabb – itt találta meg álmai lovagját, akinek a hívását most is várja. Csak a férje meg ne tudja! Jóleső borzongás futott át a testén, mikor kuncogva Gáborra gondolt. Mekko-

ra ajándékot kapott személyében az élettől! Micsoda fantasztikus férfi! Igazi férfiállat. Ha tehetné, úgy hordozná körbe, mint egy trófeát, hogy minden vele egykorú asszony elsárguljon az irigységtől.

Már nem remélte, hogy ekkora szerelemben lesz része, és tessék, megtörtént a csoda. Ő, a negyvenes, érett nő elcsavarta egy nálánál jóval fiatalabb férfi fejét. Még ám nem is akárhogy!

Boldogan dudorászott magában, mint egy szerelmes kamaszlány. Akaratlanul a visszapillantóba nézett: igen, jól néz ki. Még mindig. Kifogástalan smink, fiatalos frizura, csábítóan mosolygó szempár. Meg volt elégedve magával. Azt a néhány kis szarkalábat igazán nem muszáj észrevenni a szeme sarkában. Csak bele ne hajtson közben még egy kátyúba!

Minden porcikájával élvezte az életet. Bár, ami azt illeti, összeszorított foggal is lehet itt élni, és úgy tenni, mintha élvezné. Mint a nagylánya, Dóri. Szegény gyermek! Nagyon hősiesen tűri a városi létet. Látszik rajta, mennyire nehéz megszoknia itt a vidék nyugalma után. Túl hosszú ideig maradt ott, sokkal hamarabb el kellett volna hozni onnan. Igaz, akkor neki lett volna nehezebb: két gyerek mellett nem tudott volna ennyit tanulni, nem szerezte volna meg a második diplomáját is. És most nem dolgozhatna vezető beosztásban. Mindennek ára van.

Magdi anyja, Dóri nagyanyja volt a hibás. Nem engedte, szinte könyörgött a lányának, hadd maradjon még Dóri náluk vidéken egy kicsit. Magdinak is könnyebb lesz, hiszen városon más az élet: az állandó rohanásban – munka, tanulás – nem lenne ideje úgy törődni vele, ahogy kell. Hiszen Dóri annyira beteges kisgyermek volt... Választania kellett volna: család vagy karrier. A nagymama pedig már nyugdíjas volt, szívesen elvállalta a kislányt egy időre. Minden szünidőt a Városban tölthet, akkor vihetik haza, mikor akarják. Meg aztán vidéken jó a levegő, házi tejet ihat – egyenesen a tehénből –, biogyümölcs, biozöldség a kiskertben. És az a hatalmas, kemencében sült házi kenyér! Most is orrában az illata. Nagyi kenyerének nem volt párja a világon.

Meg aztán – magunk közt szólva – Nagyi talán azt is látta, hogy Magdi nem igazán érett az anyaságra sem. Ő rontott volna el valamit Magdi nevelésekor, vagy csak egyszerűen így alakult? Ki tudná azt már megmondani? Talán csak egyszerűen olyan lett a világ. A hetvenes-nyolcvanas évek hippinemzedéke a laza erkölcsével meg a szabadságvágyával... Nem, ő nem nevelte ilyennek a lányát. A kor tette olyanná, amilyen lett. Nem, nem lett ő rossz, csak más... Más, mint ő volt annak idején. Nekik még a család, a gyerekek volt a minden. Tizenhét éves volt, mikor első fiát – Magdi bátyját – megszülte, de esze ágában nem volt azon filozofálni, hogy most ő megérett erre vagy nem. Felnőtt a

gyerekével együtt. Hiszen akkoriban a lányok korán férjhez mentek, nem úgy, mint mostanában. Minden megváltozott nagyon rövid időn belül – szinte egy generáció alatt, és ki tudja, mennyit fog még változni. Mindenki újratanulja az életet: új szabályokkal, új ritmusban, megújult sztereotípiákkal. Már a Magdi nemzedéke is nagyon emancipáltra sikeredett. Jobban szerették önmagukat, meg a fene nagy szabadságukat, mint bárki mást a világon. Meg az a modern feminista életfelfogás!? Magdi függetlenségre, karrierre vágyott. Nem, biztosan nem lett volna türelme a sápadt, sírós Dórihoz. Hogy is tudta volna ellátni a beteg kislányt, mikor tele volt ambícióval – tanulni és dolgozni akart, karriert építeni. Számára a gyermek akadály volt: valamit fel kellett volna adni miatta. És Nagyi nem szerette volna, ha bármit is felad. Elfogadta és szerette Magdit olyannak, amilyen – de Dórát nem hagyta feláldozni ebben az önmegvalósításért való küzdelemben. Ha már egyszer útban volt... Végül sikerült meggyőznie, hogy a kislány jobb helyen lesz nála, mint bárki másnál a világon. Magdi a lelke mélyén talán örült is, hogy van gyereke, de még sincs – hiszen a Nagyinál senki nem nevelhette volna fel jobban Dórát. Vasárnapi anyuka lett. Később megszületett Erik is, de addigra Magdi már családanyává érett – és főnök-asszonnyá. Párhuzamosan, ahogy manapság illik. Vagy illett – még egy-két évtizede. Mert már ez is csak a múlt: manapság már nem divat családanyának sem lenni. Hogy is mondják? Ciki. Csakcsaládanya.

Valahogy elrepült az idő: még egy kicsi, még egy kicsi... és így lettek a kislány maradásából évek, hosszú évek. Dórinak határozottan jót tett a vidéken, Nagyi mellett eltöltött idő. Megerősödött, az arcán két halovány rózsa nyílott, és az a csúnya betegsége is elmúlt. Mennyit szenvedtek miatta! De az orvos megmondta, hogy talán kinövi, hiszen sokan kinövik az epilepsziát.

Vidéken a gyerekek hamar befogadták, nem csúfolták, ha habzó szájjal rángatózva összeesett – hiszen mindenki ismerte a kislány betegségét. A vidéki emberek toleránsabbak, nyitottabbak – mint egy nagy család. Mindenki szeretettel vette körbe Dórit, senki sem közösítette ki. Aztán lassan elmúltak a rohamok, de valahogy Dóra még mindig más volt, mint a többi gyerek. Olyan fura maradt, magába forduló. Sokszor órákig barangolt a közeli erdőben, és olyankor Nagyi halálra izgulta magát. Vagy csak feküdt a réten és bámulta az eget. Ki tudja, mit látott rajta? Nem, nem olyan volt, mint Erik, az öccse. Erik igazi városlakó, élvezi a tömeget, a plázákat, az örökös mozgást. Igaz, ő ebbe született bele, nem is szeretett a Nagyinál nyaralni soha. Azt mondta mindig, halálra unja magát a parasztok közt. Veszekedett is vele Magdi eleget, de hiába. Eriknek a Város a mindene, azt élvezi. Talán túlságosan is... Ami azt illeti, nem ártana kicsit a körmére nézni, mert a pénztárcájából nemrég eltűnt

egy nagyobb összeg, amivel nem tud elszámolni magának. Eriket sem akarja meggyanúsítani, hiszen mégiscsak a fia. Más azonban nem venné el, ilyesmit csak a fiáról tud feltételezni. Lehet, hogy többet költött a bevásárláskor, mint gondolná? Sohasem tudja, mennyi pénz van a tárcájában. Erik még annyira gyerekes, és olyan ártatlan szemekkel tud rá nézni! Az ő szemeivel néz rá, hiszen Eriknek is nagy, kék szemei vannak, mint neki.

Pénz, pénz, pénz.... Magdi nem szeretett spórolni. Megszokta, hogy bármit megengedhet magának, hiszen a férje is, ő is jól keres. Ferenc egy külkereskedelmi cég vezető munkatársa – alig van itthon, de az anyagi helyzetükre nem panaszkodhatnak. Csak nem fogja sajnálni gyerekeitől azt a kis pénzt, ha megengedhetik maguknak! Számára a pénz csak eszköz volt, nem cél. Eszköz a jóléthez, a céljaik eléréséhez. Eriket pedig meg fogja kérdezni: ma lesz a napja. Ha szüksége van valamire, szóljon. Hiszen eddig is mindig mindent megkapott. Meg aztán épp abban az átkozott dacos korszakában van, tizennyolc éves. Sokszor azt sem tudja, hol csatangol a fránya kölyök: diszkó, szórakozás, plázacicák? Máris elkezdődött volna a hímvesszőfutása?! Manapság olyan korán érnek a gyerekek! Bár ez is téveszme, hiszen valami okból kifolyólag csak a szülők szeretnék őket még hosszú évekig gyermekként kezelni. Vagy az egész rendszer? Igazából ők sokkal hamarabb készen állnak a felelősségvállalásra, mint a mai szülők azt képzelnék. Csak menet közben valahogy megfeledkeznek róla. Olyan sokáig tartják őket mesterségesen a boldog és gondtalan gyermekkorban, hogy aztán még harmincévesen sem lehet némelyiket levágni a képzeletbeli köldökzsinórról. Még akkor sem állnak készen a családalapításra. Nem, nem mehet utána, nem tilthatja meg neki a csajozást. Talán már dohányzik is, a múltkor mintha megérezte volna rajta a füstszagot. Persze váltig tagadta, de nem hitt neki. Hiszen volt ő is fiatal! Emlékszik, annak idején mindig kilógtak a szünetben és a suli mögött dugiban elszívtak egy-egy cigit. Hárman voltak olyan menő-manók az osztályból, minden őrült buliban benne voltak. Milyen régen is volt! Most pedig tessék, már a kisebbik gyereke is felnőtt, és lehet, hogy füstöl. A körmére fog nézni. Még ma!

Na, még egy kicsi, még két sarok és már ott is van a célállomásnál – a munkahelyén. Halkan dudorászott, imádta a rádióból áramló slágereket. Csak ez a sok reklám ne lenne!

Mikor megcsörrent a mobiltelefonja, összerezzent:

– Szerbusz, drágám! Hát hogy aludt az én kis vadmacskám? Hiányoztam neked legalább egy kicsit? – dorombolt fülébe a jól ismert bariton. Gábor! Magdit feje búbjától a kislábujja hegyéig kellemes bizsergés járta át. Igen, igen! Mégis fölhívta, tehát neki sem közömbös a kettejük viszonya. Ha már korán reggel hívja, és gondolatban vele ébred, talán mégis hiányzik neki egy kicsit:

– Te buta kölyökmackó! Hiszen még aludni sem tudtam, annyira elvetted az eszemet. Olyan jó hallani a hangodat! Mesélj, mivel foglalkozol? Mit csinál az én kis csintalan medvebocsom? – dorombolt vissza Magdi a kagylóba.

Élvezte ezt az enyelgést, hiszen Ferencnek, a férjének eszébe sem jutna őt így szólítani. Még hogy vadmacskám! Áfakulcs, illetékek, kamatlábak… Mit, honnan, mennyiért… Meg történelem, politika, filozófia. Még az ebédet is úgy rakja az orra alá, hogy az újság vagy a könyv előtte van. Az elején még veszekedett miatta, de nemsokára belátta, falra hányt borsó az egész. Hagyta élni a férjét úgy, ahogy ő szeretett. Ha egyszer neki az ebéd csak könyvvel tálalva ízlik, akkor legyen a kedve szerint. Egyébként Ferencnek volt kitől örökölnie az ikuját, hiszen az apja, sőt a nagyapja is köztiszteletben álló pap volt annak idején, míg a szovjetek meg nem változtatták a világukat. Egyszóval, a férje még azt sem venné észre, ha történetesen kékre festené a haját. Bezzeg Gábor! Figyelmes, udvarias, gyengéd. Még a hangja is simogat. És az ágyban! Hát arról jobb nem beszélni, mert menten ráolvad a Szuzuki ülésére: teljesen el volt tőle kábulva.

– Most épp fekszem az ágyban, kávézom, és arra gondolok, milyen jó lett volna veled ébredni...

– Tudod, mennyire szeretném én is, csak sajnos, nem tehetjük mindig azt, amire vágyunk! De ha nagyon akarod – ha nagyon akarsz –, találkozhatunk a nap folyamán. Délután van egy értekezletem, de négy után szabad vagyok. Mit szólsz hozzá?

– Várlak! – válaszolt Kölyökmackó a szexis baritonján.

Magdi boldog, ábrándos mosollyal parkolt le a szokott helyen. Igaz, ábrándos boldogságában majdnem belehajtott az egyik kolléga ferdén parkoló kocsijának hátuljába.

Úgy érezte magát, mint nagyon régen, lánykorában, amikor fiatalos, szűzies izgalommal készült a randira. Délután találkoznak, addig még el kell szaladnia a sarki szépségszalonba is, hogy egy gyors generálozást végezzenek rajta. Máris felhívja Mártikát! Még szerencse, hogy minden egy köpésnyire van: fodrász, manikűrös, masszőr, szoli.

Hát többek közt ezért is szerette a Várost.

„Máris jól indul a napom!" – gondolta magában Ákos, mikor a sáros lé végigfolyt a nadrágján, barna koszcsíkot hagyva maga után.

– Hogy némelyek nem látnak ki a fejükből! – méltatlankodott egy terebélyes asszonyság fonott kosárral a karján.

– Sok a kátyú. Eső után, ha tele vannak vízzel, nem is látszanak – tette hozzá egy szemüveges úriember. – Azokat kellene végre betemetni! Ha mindenki úgy tenné a dolgát ebben az országban, ahogy nem teszi… Már rég nem itt tartanánk!

„Most nyugodtan veszek egy mély lélegzetet és számolok tízig… Semmi kurvaélet, csak nyugalom! Kezdődött már ennél rosszabbul a napom, azt is túléltem… Ez most nagyon jó alkalom a türelem és a megbocsátás gyakorlására. Hogy ne csak beszéljek róla. Itt van az életből kiragadott példa, élesben. Hálás köszönetem nektek, égiek és földiek!" – eresztett meg egy filozófiai eszmefuttatást Ákos, miközben zsebkendőjével megpróbálta eltüntetni a foltokat. Nem, nem fordul vissza, már így is majdnem elkésett. Idejében be kell érnie, ma szerkesztőségi ülés lesz. Semmi kedve nem volt arra pazarolni az idejét, hogy tökéletes benyomást keltsen. Valakikben. Akárkiben. Ma foltos lesz a nadrágja, és kész. Fogadják el, szeressék ma ilyennek.

Hiába igyekezett egész idő alatt helyrebillenteni a lelki egyensúlyát, azért a tegnap történtek még mindig felbosszantották. Egyik frissen szerzett, alkalmi ismerőse hívta fel azzal, hogy megihatnának együtt egy kávét, közben elbeszélgethetnének az élet dolgairól. Meg hogy olvasta az újságban a cikkeit, és hogy mennyire tetszenek neki. Olyan… sokatmondóak, mélyek. Lett volna dolga, egész délután írni akart. De aranyigazság: ha meg akarjuk nevettetni Istent, meséljünk neki a terveinkről.

Egy jó beszélgetés reményében hagyott hát mindent, elbuszozott a város másik végébe. Szeretett új emberekkel megismerkedni, új történeteket meghallgatni, vagy régieket, csak új megfogalmazásban. Számára minden ember egy regény volt, tele titokkal és meglepetésekkel. Csodálta a homo sapienst minden hibájával és tökéletlenségével együtt. Mert az ember még a tökéletlenségében is tökéletes, hiszen egyszerűen nem lehet más. Csak úgy viselkedhet, úgy reagálhat, ahogy tőle telik. Egyénre szabottan. Szóval elment a találkozóra. Pár udvarias bevezető kérdés után Bálint, az új ismerős mélyen, sokat sejtetően a szemébe nézett, majd szertartásosan mosolyogva bejelentette találkozásuk valódi célját:

– Milliomost akarok belőled faragni, mert te arra születtél! Igazi vezéregyéniség vagy, ez sugárzik az írásaidból. Mikor olvastalak, rögtön tudtam, hogy mi egyszer egy csapat leszünk! – és már szedte is elő aktatáskájából a termékkatalógusokat.

Ákos az első pillanatban még szólni sem tudott. A másodikban már enyhén szólva dühös volt. Hát ezért kellett neki elcsesznie a délutánját, hogy porszívóügynökké avanzsálják, majdhogynem akaratán kívül?! Hadd döntse már ő el, hogy egyáltalán akar-e milliomos lenni vagy sem. Ha igen, akkor sem ilyen áron. Ne rabolják el az idejét csak így, hátulról!

– Ne haragudj, Bálint! Megtisztelsz, de én ezt nem akarom csinálni. Nem nekem való – kockáztatta meg a kibúvót Ákos.

– Az elején mind ezt mondjátok. De én tudom, hogy te képes vagy rá! Rengeteg ismerősöd van, jó kapcsolataid. Olyan sokat keresel az írással? Ha összekapod magad, ezzel hónapok alatt milliókat kereshetsz. Hidd el, ez a neked való üzlet!

– Kösz, de tényleg képtelen vagyok ezeket a termékeket forgalmazni. Meg aztán tudom, mennyi idővel, utazással jár. Nincs az a pénz, amiért ezt bevállalnám! Nekem erre egyszerűen nincs időm, bocs!

Azt már nem akarta hozzátenni, hogy ha akar, jóval olcsóbban talál analóg cuccokat minden sarkon.

– Azt hittem, rokonszenvesek vagyunk egymásnak… – mondta szomorúan Bálint.

Na tessék. Újabban már ez is üzlet tárgya lett. A rokonszenv, amit tetszés szerint ki lehet használni. Lehet vele manipulálni.

Igen, talán végig kellett volna hallgatnia Bálintot, és udvariasan mosolyognia hozzá. Aztán továbbra is mosolyogva gondolkodási időt kérni, és soha többé vissza nem hívni, ahogy mások teszik. Vagy ha ő keresi, akkor sűrű bocsánatkérések közepette finoman visszautasítani az ünnepélyes szerződéskötést. Haragudott magára, amiért nem fért meg benne a szó, gondolkodás nélkül odamondta a véleményét. Ez hiba. Ezen még dolgoznia kell. De engedtessék meg neki legalább egy kicsit dühösnek lenni, ugyanis elrabolták az egész délutánját. Úgy érezte magát, mint akit félrevezettek. Megerőszakolták a választásában.

Ákos látta, Bálint bajsza szomorúan lekókadt, a szemében csalódás bujkált. Milyen kár, hogy ez a kapcsolat így ér véget! Milyen szomorú, hogy már ez is a pénzről szól: „Ha nem kereshetek rajtad, akkor nem érdekelsz. Rokonszenves voltál egészen addig, míg megvolt az üzletkötés lehetősége. De ha nem kötünk üzletet, akkor már nem vagy rokonszenves…” Pedig annyi mindenről beszélgethettek volna, annyi mindenről… A világ tele csodával. De Bálintról lerítt a csalódás. Ezek után már nem volt miről beszélgetni. Az udvariasság kedvéért kicsit még erőltették, aztán elbúcsúztak.

Kár. Nagy kár, hogy már az alapvető emberi kapcsolatokból is hasznot húznak a Cégek, hogy a rokonszenv is manipuláció tárgya lett. Egyszerű, átlátszó fogyasztótoborzás. Aranyozott mókuskerék, amelyben megállás nélkül folyik a beetetés. Míg a Cégen és a Terméken kívül nem lesz egyéb gondolata és beszédtémája. Szomorú.

Vagy csak az ő szemével látszik így, hiszen a valóságnak több arca van… A világ tele hamis és valós illúzióval.

Meg ezek az össznépi cirkuszok, amit egyesek ünnepnek neveznek: a Karácsonyok. Ő már eleve azt sem értette, miért kell egy alapvető és nélkülözhetetlen emberi érzésnek külön ünnepnapot kijelölni? „A szeretet ünnepe…" Brutális. A többség már az ünnep előtt idegösszeroppanást kap a gondtól: miből és mit vegyen az éven, amiből nincs még az udvaron meg a szekrényben legalább öt darab? Rohan a bankba, hogy kölcsönöket vegyen fel uzsorakamatra, agyontapostatja magát a plázákban, majd egész évben idegbetegen üvöltözik a családdal, mindenkivel, mert a törlesztésektől nincs ideje élni. De nem gond, mert a szeretet következő ünnepéig pont letudja, és kezdődhet minden elölről. Mert azt az egy napot, a Szeretet Ünnepét méltóképpen meg kell ám ünnepelni! Méltó anyagiakkal. Mert sokkal egyszerűbb így, mint egész évben boldognak lenni és szeretni. Sokkal egyszerűbb „megvenni", letudni pénzben, mint egész évben, mindennap őszinte szeretetünnepet tartani.

De miért baj, ha Bálint így boldog? Az ő világa. Lehet, hogy csak az ő egóját bántja, amiért tegnap nem a cikkeiről beszélgettek, meg egyebekről, ami számára érdekes? Akkor róla szólt volna ez a találkozás. Bálint csak azt teszi, ami számára örömet okoz: dolgozik, építi a boldogságához vezető utat. Ahogy tudja, ahogy tőle telik. Hogy ez neki nem tetszik, hogy megsértette az érdekeit, rabolta az idejét? Az ő problémája. Magánügy. Magánügy, hogy sértőnek érzi, mikor alapvető emberi érzésekből árucikket faragnak. Mikor az emberi érzéseket így összemossák az anyagiakkal, átváltják pénzre.

De vajon Bálint boldog-e? Nem úgy nézett ki.

Azért Tatusnál más… Ott mindenki szeret mindenkit, és a kutyát nem érdekli, ki vagy. Lehetsz koldus vagy milliomos, jobb- vagy baloldali. Lehetsz keresztény vagy pogány, fehér vagy fekete – csak a szíved legyen magyar. Bár igazából még ez sem fontos… Már alig várja, hogy találkozhassanak, és együtt ülhessenek a tűz körül. Még néhány nap, és ismét telihold lesz. Akkor aztán senki sem állhat eléjük: kocsiba vágják magukat Judittal, a nővérével és irány Tatus, irány a hegy. Juditnak is határozottan jót tesznek ezek a kirándulások. Azt mondja, ott töltődik fel energiával – a tiszta forrásból.

Oda szívesen elvinné azt a lányt a szemközti házból. Valahonnan érzi, hogy megértené őt. Nem tenne fel hülye kérdéseket, és nem panaszkodna, hogy letört a körme rőzsegyűjtéskor. Hanyatt vágnák magukat a holdvilágos éjszakában és számolnák a csillagokat. Majd egyszer, talán…

Hogyan is mondta egyik tanult barátja? „Attól, hogy nem értenek meg, még nem vagy művész!"

Már meg is száradt a nadrágja, s a folt sem látszik.

Bálintnak pedig hálás. Tiszta szívből. Már nem érzi úgy, hogy elrabolta az idejét. Mert általa lett gazdagabb még egy tapasztalattal.

Dóra estére fáradtan ért haza. Türelmetlenül várta, hogy az otthon ismerős, semmivel össze nem téveszthető illatát szívja magába. Szerette lakásuk jellegzetes hangulatát, amit Anya varázsolt oda számukra. Bárhová nézett, meleg színek vették körül. Mintha Anya szándékosan a kedvében szeretne járni, hiszen imádta a föld színeit. És a növényeket, amelyek szinte ellepték az egész lakást.

A reggeli eső megtette a magáét. Már érezte, hogy kapar a torka, ég a szeme. Még a fülébe is belenyilallt. Nem lehet igaz, hogy ennyire érzékeny legyen minden kis légmozgásra, minden időjárási frontra, a legkisebb esőre. Nem lehet, hogy szégyenszemre ismét itthon kell maradnia és beteget jelentenie. Két hónap alatt másodszor! Bárhogyan igyekezett okot találni erre a sorozatos rosszullétre, nem sikerült. Hiszen mindig fölöltözik, nem iszik szénsavas üdítőt, és rendszeresen szed valami immunrendszer-erősítőt is. Ha így megy tovább, egyszerűen el fogják bocsátani és bánhatja. Kinek kell manapság egy beteges munkaerő? Nem biztos, hogy Anya a régi összeköttetései révén ismét talál neki még egy ilyen állást. Már nem is akarta neki mondani, hogy ismét rosszul van. Minek fárasszon mindenkit a nyavalyáival? Szörnyen szerencsétlennek érezte magát. Pont úgy, mint kislánykorában, mikor rájöttek a rohamok. Szégyellte magát a gyengesége miatt, hogy nem tud parancsolni a testének. Legszívesebben a föld alá süllyedt volna, hogy ne lássa a szánakozó tekinteteket. Gyűlölte magát, amiért beteg. Miért nem tudott ő is normális gyerek lenni, mint a többiek? Őt mindenki sajnálta, pátyolgatta. Szánalomból. Hogy is van az a mondás? Inkább legyen száz irigyed, mint egy megszánód… Na, ez szóról szóra igaz. Nincs megalázóbb a szánalomnál. Ami ugyebár csak a megszánó egóját növeli azzal, hogy „lám, lám, milyen jószívű vagyok!" Remek alkalom arra, hogy az irgalmas szerepében tetszelegjen magának. Mikor fogják végre őt irigyelni? Egyszer, csak egyszer érné már el azt az örömöt!

Legjobb lesz, ha csöndben levetkőzik, forró fürdőt vesz, és ágyba bújik. Egy kis aromaterápia talán segít, nem kell ismét gyógyszerekhez nyúlnia.

Alig süppedt bele a meleg kádba, mikor csukódott a bejárati ajtó és az előtérből Erik hangját hallotta:

– Hahó, ki van itthon? Halálosan éhes vagyok! Anya, Dóra?

– Ne üvölts, ha egy mód van rá! Szétrobban a fejem. Tudod, hol találod a hűtőszekrényt, melegíts kaját magadnak! Anya még dolgozik.

Valóban hasogatott a halántéka. „Én istenem, jó istenem, csak beteg ne legyek ismét!" – imádkozott csendesen. Erik már nagyfiú, ki tudja magát szolgálni, nem először teszi. Az is lehet, egész rövidke életében ezt tette – Anya mellett egyszerűen muszáj önkiszolgálásra berendezkedni. Különben a hűtőszekrény tele félkész kajával, igazi túlélő-mennyiség: hetekig ellennének róla.

Neki, Dórának még hatalmas szerencséje volt a Nagyival: finoman gőzölgő étellel várta az iskolából, és mesélt neki minden este. Hol volt, hol nem volt, az Óperenciás tengeren is túl, ahol a kurta farkú malac túr, volt az égig érő fa… Az égig érő fa egyik ágán ült a csodaszép Tündér Ilona, aki mindig segített a bajbajutottakon. De nem akárkinek, csak annak, aki kiállta a három próbát. Lehunyt szeme előtt pörögni kezdett a belső mozi, amelyben minden szereplő olyan volt, amilyennek ő szerette volna látni. Minden mesére emlékszik, itt őrzi legbelül. És hiszi, hogy érte is eljön fehér lován a herceg, mint a mesebeli királylányért... Mert megérdemli.

Csak nehogy most jöjjön az a herceg, mert pocsékul néz ki, és még annál is pocsékabbul érzi magát. Érdekes lenne, amint felcaplatna a harmadikra, miközben a patája jó nagyokat koppanna a barna mozaikmintás csempén. Bámulna a házmester!

De valahogy nem volt szerencséje a hercegekkel: a minap is, mikor egyik alkalmi barátnője elcipelte a dizsibe, volt egy eléggé kiábrándító kalandja – már ha kalandnak lehet nevezni. Még hogy kaland! Az egész úgy kezdődött, hogy Anya egyre csak piszkálta, ne savanyodjon már otthon, mert az ő korában az nem egészséges: mozduljon ki végre valamelyik szórakozóhelyre, nézzen szét a pasik közt, mint a többi normális nőegyed. Meg persze benyomta a szokásos szöveget: bezzeg, az ő idejében, ha ő most lehetne fiatal! Na, abban nem is kételkedik, hogy ő kihasználná az élet minden pillanatát a szórakozásra. Hát igen, ha nem lenne mellette Apa. Hiszen Anya ma is nagyon csinos – mintha csak nővérek lennének. A legdivatosabb cuccokban jár, és annyit költ havonta kozmetikumokra meg egyebekre, mint egy átlagos család havi költségvetése. Apa meg rém büszke rá: úgy hordozza körbe egy-egy hivatalos vacsorán, mint egy kitűzőt. A kollégái biztosan irigykednek. Emlékszik, az iskolában is neki volt a legszebb anyukája – még ha vasárnapi is. Vagy inkább karácsonyi? Lám, előnyei is vannak a korai szülésnek: legalább nem úgy nézett ki, mintha a saját gyereke nagyanyja lenne.

Igazából Dóri érezte úgy néha magát, mintha a saját nagyanyja lenne.

Na, szóval szemernyit sem vágyott bulizni, de aztán csak hagyta magát rábeszélni. Elmentek egy belvárosi night-clubba, ahol nagyon cool a zene is,

meg minden – mármint a barátnője szerint. Tény, hogy hatalmas volt a nyüzsi, ahogy a helyhez illik. Fura illatok keringtek a levegőben, minden olyan részegítő volt. Le is ültek, miközben Lora, a barátnője kerített valahonnan két pasit: akkor látták egymást először. Táncoltak egyet-kettőt, iszogattak, beszélgettek. Már kezdte jól érezni magát, jobban szemügyre vette a tagot. Egészen csinos fiú volt, és piszokul finom parfümöt használt: igazán értett hozzá, hogyan vezesse orruknál fogva a csajokat. Dóra a szeme sarkából vette mustra alá minden részletét: ki tudja, talán több is lehet a dologból, mint egy bulinyi ismeretség, talán randizhatnának is... Aztán a pasi a füléhez hajolt és kérdezett valamit. Ő nem hallotta jól, mert hangos volt a zene és visszakérdezett. De, mégiscsak jól hallott, mert a pasi a világ legtermészetesebb módján ismét megkérdezte ugyanazt:

– Na, mi lesz, kisanyám, kimegyünk dugni?

Dóra előbb megdöbbent, de aztán megköszönte a megtisztelő felkérést és nemet mondott. A pasi nem csinált belőle ügyet, csak udvariasan biccentett, és lazán odébbállt a szomszéd asztalnál ülő csajokhoz. Nem táncikálni jött ide, már így is sok időt pazarolt az előjátékra.

Hát erről ennyit: Dóra nem értett a férfiakhoz. És ha manapság így működnek a kapcsolatok, akkor nem is fog.

Élvezettel merült el a habokban. De jó lenne, ha jönne valaki és megmosná a hátat! Miért, miért nincs neki egy árva pasija sem?! Pedig annyira, de annyira tudná szeretni! Lehet, hogy hétköznapi a külseje – semmi full –, de a lelke gyönyörű. Csak az, sajnos senkit sem érdekel.

Jótett helyébe jót várj – ez csak a mesék arany igazsága. Lora hetente cserélgeti a barátait, mégse fogy ki belőlük soha. Kihasználja őket, aztán kidobja – mint azt a srácot is a diszkóban. Vagy őt dobják ki? A fene sem tud kimenni Lora szerelmi életéből. Mármint ha ezt annak lehet nevezni. Még hogy szerelem! Genitáliák találkozása.

Apró pókocska korcsolyázott az aranymintás csempén: sehogy sem tudta megvetni a lábát. Dóra elnézte egy darabig, aztán más irányba terelte. Nevetséges, de ő még a pókokat is kidobta takarításkor, ne kelljen megölnie, hiszen annak is lelke van. Azzal is lehet beszélgetni, mint ezzel a kis keservessel itt. Csak Anya észre ne vegye, mert a pókháló miatt allergiás volt rájuk. A javíthatatlan fikafóbiája, amivel már mindenkinek megepesztette az életét. A pókoknak is joguk van az élethez, a nyavalyás homo sapiens már így is kiszorított minden élőlényt az életterükből. Anya szerint kicsit abnormális, hogy az állatokkal kommunikál, meg a felhőket bámulja. De mikor olyan izgalmas, hogy például utazás előtt már tudja, szerencsés lesz az útjuk vagy sem? Elég felnéznie az égre

és a felhők mozgásából, színéből annyi mindent meg lehet állapítani! Persze, ez nem vonatkozik derűs, felhőmentes égboltra, mert az eléggé unalmas. De akkor van más, bármi. Már gyerekkorában is szeretett ilyesmivel szórakozni. Igaz, Nagyi nem nagyon szerette, ha beleszólt a dolgaiba. Csak amikor dolgavégezetlenül jött haza, mindig csóválta a fejét és motyogta az orra alá, hogy legközelebb már megkérdi a gyereket…

És mikor az a rengeteg hal beledöglött a folyóba? Azt nem fogja elfelejteni, míg él, hiszen szinte belebetegedett, majdnem meghasadt a szíve. De nem is volt a faluban ember, akinek ne szökött volna könny a szemébe, mikor azon a reggelen kimentek a partra. A folyó pedig oly simán, oly szelíden ballagott… végtelen halálfolyóvá válva. Az a rengeteg gyönyörű, hatalmas hal csak lebegett élettelenül a víz tetején, némelyik még tett pár erőtlen mozdulatot a kopoltyújával, majd megadta magát a halálnak. Azt mondták, ciánmérgezés. Akkor sokan azt hitték, hogy a folyónak vége. Mint ahogy a halaknak vége lett. Ő pedig tudta, ez nem véletlen, véletlenek nincsenek, ilyen dolgok nem történnek meg csak úgy… Oka van. Ómen. A véletlenek Isten üzenetei.

Állt a parton és sírt, és egyre csak hajtogatta, hogy vége, vége… A halaknak vége… A halak korszakának számukra így lenne vége? És a víz, amely az élet és az érzelmek szimbóluma, mérgezetten hömpölygött tova a medrében, végig az országon. Nem, ez egyáltalán nem jó ómen.

Jótett helyébe… De vajon ez a szabály a Városban is érvényes? Ahogy elnézi Eriket, nem biztos. Nem biztos, hogy a Városban jótett helyébe jót várhat bárki. Nem biztos, hogy Erik sok mesét hallott gyermekkorában. Sem ő, sem a barátai. Vagy ha igen, már rég elfelejtették. Ők mások: nem olvasnak meséket, és nem is hiányzik nekik. Az oviban „gyilkoskát", „spanyol inkvizíciósdit" meg „pornócskát" játszanak és magasról tesznek Tündér Ilonára. Az új degeneráció. Kár. Ha tudta volna előre, hogy ilyen lehetetlen öccse lesz, nem kiabál annak idején teli torokból a gólyának.

Ha Erik szórakozásra vágyik, játékterembe megy a haverokkal, és hogy izgalmasabb legyen a játék, pénzben játszanak. A múltkor is tőle, Dórától kért egy szolid összeget, mert kölcsönkért és veszített. És aki nem fizet, azzal a tagok nem szórakoznak: állítólag úgyis kiverik belőle, volt már rá példa. Hát így áll a helyzet, ez egy ilyen világ. Kész rettenet. Anyának nem is akar szólni, csak felizgatná vele. Hiszen olyan sokat dolgozik!

Öccse maradéktalanul alátámasztja a mondást, miszerint a Teremtő pihen a zsenik gyermekeinél.

Már beszélt Erikkel, aki többször megígérte, hogy soha többé, de nem: újra és újra megismétli önmagát. Újra és újra a játékbarlangok színesen villózó

fényei közt találja magát, abban a direkt csábítónak kreált művilágban, elveszíti a realitásérzetét: átadja magát az újkori Lucifernek. Élvezi, ha megemelkedik az adrenalin-szintje, ha kockáztathat... Aztán mikor nyer, mikor veszít. És inkább veszít, mint nyer. Sajnos. Szereti az öccsét, de semmi hatással nincs rá. Öccse szemében ő egy vidéki begubózott liba, akinek fogalma sincs a való világról. De tényleg: lehet, hogy igaza van? Úgy öltözködik, mint egy zárdaszűz és vasárnap templomba szokott járni. Erik szerint ez tök röhejes, mert a templomok már csak muzeális értéknek számítanak, és Dórán kívül csak a vénasszonyok járnak oda, mert így, haláluk előtt félnek a pokoltól, amivel a papok ijesztgetik őket. Biztos, ami biztos – tesznek még valamit a lelki üdvösségükért. Önmaguk megnyugtatására.

– Már itt is van a pokol, kisanyám, nézz ki az ablakon! Az egész élet egy nagy pokoljárás, és ne hidd, hogy megúszod – szokta mondani Erik röhögve.

Lehet, hogy igaza van? Ha még az életedben megjárod a poklot, jutalmul megkapod az áhított belépőt a mennyországba. Ám ha úgy élsz, mintha a mennyországban élnél, halálod után, büntetésből pokolra jutsz. Hiszen minden, ami jó, az vagy hizlal, vagy erkölcstelen, vagy törvénybe ütközik. De a tízparancsolatba mindenképpen. Végül is logikus. Egyébként Dóra igazán hisz Istenben, csak az a baj, hogy Isten nem hisz senkiben. Mert ha hinne egy kicsit is, nem tenné próbára állandóan a híveit.

De tényleg: milyen jó lenne, ha Isten legalább egy iciri-picirit hinne az Emberben!

Erik a haverjai előtt szégyelli őt, legszívesebben letagadná. Mit tegyen? Csak azt látja, hogy az öccsével egyre nehezebb bánni, egyre inkább kezdi elveszíteni vele a kontaktust. Persze, Erik a maga módján szereti őt, de nem annyira, hogy megfogadja a tanácsát. Főleg a pénze az, amire Eriknek szüksége szokott lenni. Akkor bezzeg tud hízelegni! Drága, egyetlen nővérkéjének szólítja, és még a citromos teát is behozza neki az ágyba, csak segítsen törleszteni az adósságát. Apa talán tudna beszélni vele, de ő most sincs itthon: el kellett utaznia, mint mindig. Mennyire más lenne minden, ha Apa többet lehetne a családdal! De hát az örökös hajtás a piszkos anyagiak után – ez az újkori módi, hiszen a világ végére is el kell mennie az embernek, ha egy kicsit jobban akar boldogulni. Aztán legtöbbször csak „boldogtalanul”.

Erik imádja az apját. Igen, ez jó ötlet: beszélni fog Apával. Elmond neki mindent, hátha még nem késő. És minél hamarabb, annál jobb.

Isteni ez a fürdő. A citrom, a fenyő és a borsmenta illata megtette a magáét: szinte újjászületett. Irány az ágy! Erik a számítógép előtt ül, teljesen belefeledkezett. Mellette hatalmas tálcán az elpusztított vacsora maradványai. Persze,

esze ágában sincs tanulni, inkább szörfözik még egy sort a neten. De legalább itthon van, nem lóg valahol a belvárosban, hülye kalandokra készen. Bár a fene sem tudja, milyen ökörségeket böngész vagy éppen kivel csetel. Öccsét ismerve, Dóra nem is feltételezte róla, hogy értelmes dolgokra pazarolja az idejét. Sokkal valószínűbb, hogy a hidrogénbomba elkészítésének leírását keresi. De nem, mégse... A hangokból ítélve pornót néz: nyögések és sikongások vegyülnek a monoton zenébe. Szenvtelen, rezzenéstelen, szinte unott arccal nézi, mint akinek már nehezen tudnak újat mutatni. Már mindent látott, megtanulta a szerelmet.

Szerette ezt a kis őrült kölyköt, és fogalma sem volt, mit tehetne, hogy helyrebillentse az egyensúlyát. Most is haláli, ahogy kinéz: talpig feketében, égnek álló zselés hajjal, füle-nyelve-szemöldöke átlőve pircinggel: a megtestesült újkori férfiideál. Huszonegyedik századi hímegyed. Mivel győzhetné meg, hogy nem a helyes úton jár? Meg aztán mi az, hogy helyes út? Erik nem az ő világában él – a nagyváros modern, önpusztító forgataga az övé. Neki, Dórának pedig még a Nagyi mutatta meg a világot – azt a világot, amit nemrég elhagyott. Mi a jó és mi a rossz? Teljesen össze volt már zavarodva, azt sem tudta, hogy ő kicsoda és egyáltalán mit keres itt? Miért lett ilyen bonyolult minden? Nem lehet, hogy csak ő idealizál túl mindent és mindenkit? Hiszen az ember nem lehet tökéletes... Azt már sejtette, hogy az oroszlán és a bárány soha nem fog egy tálból cseresznyézni. Az öccse is olyan, amilyen – az ő dolga pedig az, hogy elfogadja és szeresse ilyennek, bármilyen nehéz. Kereszténysi szeretettel. Ne ítélj, hogy ne ítéltess. Ha megdobnak kővel, dobd vissza kenyérrel.

De azt ne várja tőle Erik sem, hogy fekete halálfejes „Facy you!" feliratos pólóban járjon rock-koncertekre.

Ismét hazavágyott a Nagyihoz, ahol minden annyira egyszerűnek tűnt. Ahol közel volt az erdő és a folyó, ahol kék volt az ég, és érezte a természet finom illatát. Ahol soha nem érezte magát egyedül, mert mintha minden pillanatban óvó karok ölelték volna. Mintha a természet egyetlen élő organizmus lenne, és beszél hozzá a szél zúgásával, a patak csobogásával. Persze, ez csak úgy tűnt... Úgy tűnt, mintha csak figyelnie kellene, és játszva megfejti még a csalogány dalát is

Az emberek annyira mások itt, mint vidéken! Nincsenek barátai, nincs senkije, akinek kiönthetné a szívét. De vajon érdemes lenne, megértenék? És egyáltalán, kíváncsi-e rá valaki? Ugyan már, kit érdekel az ő problémája? Most döbbent rá igazán, mennyire magányos. Legjobb, ha elmond egy imát: talán meghallgatásra talál odafent. Odafent, ahová Nagyi is elköltözött nemrég, elhagyva a vidéki kis házat, a virágillatú kertet. Üres a lóca a hatalmas diófa alatt, nem pihenteti rajta

már Nagyi a beteg lábait. A kiskapun hatalmas lakat lóg, az udvart benőtte a gaz... Már nincs kihez hazamennie, nem várja őt ott senki.

Talán figyeli őt fentről, és fog üzenni neki valamit álmában. Észrevette: ha erősen rágondol, akkor a Nagyi megjelenik neki, és egész éjjel beszélgethetnek. Nagyi átöleli őt, és mesél neki egy csodálatos világról, ahol minden olyan egyszerű és kiszámítható. Ahol jótett helyébe jót várhat a mesebeli kislány, ahol mindig történnek csodák. Nagyinak kalácsillata van, és ő olyan biztonságban érzi magát az ölében, mint régen; elfelejtve, hogy nem kislány többé, hanem felnőtt.

Igyekezett elfojtani a könnyeit. Nem, nem fog sírni. Megígérte Nagyinak, hogy erős lesz. Hiszen nem is olyan rossz neki itt, mindent ki lehet bírni. Megszokja.

Csak ne legyen beteg, ne legyen beteg...

Azért Anya sokáig van ma a hivatalban. És a mobilját kikapcsolta…

Anya – azaz Magdi – lustán nyújtózott el a sötétkék selyem ágyhuzaton. Micsoda kifinomult ízlése is van Gáborkának! Mennyire ad a részletekre! Hiszen ő, Magdi a fehér bőrével és a szőke hajával olyan fantasztikusan érvényesült a sötétkék selymen, mint egy hableány a smaragdszínű tengerben. A hálószobában, amit néhány csinos gyertya világított meg diszkréten, izgató illat (talán ilang-ilang?) terjengett, és Magdi magában hálálkodott Gábornak ezért a gyertyafényért, hiszen nem volt már olyan fiatal és ropogós, mint akár tíz évvel ezelőtt. A félhomály ápol és eltakar. Akkor bezzeg még minden férfi megfordult utána, ő pedig önbizalommal telve ficánkolt a mohó tekintetek kereszttüzében! Most sem néz ki rosszul, de Gábor jóval fiatalabb nála, és ez természetesen zavarta egy kicsit. Manapság már mindenütt gyönyörű, kívánatos, cseppet sem szégyellős szilikon-szőke cicababák néznek vissza az ember lányára, porig rombolva maradék önbecsülését. Szinte akaratlanul hasonlítgat: hány évvel fiatalabbak, hány centiméterrel karcsúbbak? Persze, mindig boszszankodás a vége. Sajnos, fiatalságot nem lehet venni, pedig jó lenne. Mit meg nem adna érte, ha tíz évet fiatalodhatna! Mostanában annyi mindent kitalálnak a tudósok, hátha erre is lenne megoldás: valami pirula, amelyik megállítaná az öregedést. Az időt.

Gábor a konyhában matatott, majd egy tálcán csokit, pezsgőt és gyümölcsöt hozott be. Igazi afrodiziákumok. Fiatal, izmos teste kívánatosan sejlett a félhomályban. Anyaszült meztelen volt.

– Tudod, hogy azon gondolkodom, megérdemellek-e a sorstól? – suttogta Magdi meghatottan, holott egyedül voltak a lakásban.

Nem akart fölösleges hangokat, nehogy elillanjon a tünemény. Nehogy véget érjen a varázslat, és hirtelen a valóságban találja magát.

– Te mindent megérdemelsz, drágám, hiszen annyira csodálatos vagy! – suttogta válaszul hízelegve Gábor, miközben csókot lehelt a homlokára.

Amint letette a tálcát, már mindkét keze a takaró alatt volt – ismét birtokba akarta venni a még vágytól izzó, forró női testet. Magdi már majdnem megadta magát a sorsnak, de szeme az órára tévedt:

– Úristen, már ennyi az idő?! Ne, kérlek! Későre jár, mennem kell. A gyerekeim már biztosan otthon vannak, Ferenc is hazatelefonálhat – mentegetőzött, de mást mondott, mint amit szeretett volna.

– Csak ennyi? Hogy jó velem?! Mondd azt, hogy fantasztikus volt, hogy imádsz, és hogy sokkal jobb velem, mint a férjeddel. Akarom, hogy kimondd. A színtiszta igazat. Bizonyítsd be, hogy szeretsz, hogy jó velem... Olyan sokat jelentesz nekem, olyan sokat... Gyönyörű vagy... Hallani akarlak, hallani akarom a hangodat, hogy a fülemben csengjen, mikor már nem vagy itt! – és már csókokkal borította be Magdi testét, miközben a keze követelőzően törtetett a sötétkék selyemtakaró alatt az izgató cél felé.

Magdinak nagyon tetszett az ismét felgerjedt vágy, amelynek félreérthetetlen jelei látszottak Gábor altestén, de az óra türelmetlenül és megállíthatatlanul rótta a perceket. Miért kell neki újra és újra bizonygatni a szerelmét? De ha ez a kívánsága, legyen:

– Jó, rendben, elmondom még egyszer, és még százszor: imádlak, mindig is imádni foglak. Fantasztikus vagy az ágyban, de ha nem leszek otthon időben, akkor bizony komoly problémáim lesznek. Nem szeretnék a felnőtt gyerekeimnek magyarázkodni. Oké? Na, ne legyél már ilyen szomorú! Puszikát az én kis kölyökmackóm nózijára! – dörgölőzött engesztelően az izmos férfitesthez Magdi.

Aztán sietve magára kapkodta ruháit, a fürdőszobában megigazította a sminkjét, és már rohant volna, de Gábor visszatartotta – még egy hosszú, szenvedélyes csókra. Magdi úszott a boldogságban.

A Szuzukit két sarokkal odább hagyta egy parkolóban, hogy még véletlenül se Gábor háza előtt álljon. Szép dolog a szerelem, meg a pásztoróra, de a problémák nem hiányoznak: fő a diszkréció. Esze ágában nem volt a férjét bántani, egy kaland miatt bután elválni még kevésbé, hiszen mindig is voltak kalandjai. Túl régen élnek már együtt Ferenccel, és túl sok az, amiről le kellene mondania, ha netalán kenyértörésre kerülne sor. Nem, azt egyáltalán nem szerette volna. Ez a házasság neki tökéletesen megfelelt – a maga szolid nyitottságával. Gábor persze tökéletes szerető és fantasztikus férfi, de még az ő kedvéért sem válna el.

Ferenccel már ismerték egymás gondolatát is. Alapjában véve csak egy gond volt a házasságukkal: Ferenc túlságosan sokat utazott, túl komolyan vette a munkáját. Sok energiát fektetett abba, hogy sikeres legyen. Túl sokat. De ki nem? Magdinak is túl sok éjszakát kellett egyedül töltenie, miközben szerelemre vágyott. Igen, sokszor volt kénytelen elnyomni a tomboló vágyakat, amelyek teljesen természetes módon gerjedtek az egészséges női testben. Meg aztán: ha nincs kísértés, nincs bűnbeesés sem. Könnyű erényesnek maradni, ha nem ostromol senki. Magdit pedig mindig ostromolták a férfiak. Egy darabig ellenállt, de aztán kihasználta az élet nyújtotta lehetőségeket. És Ferenc? Bezzeg ő is utazgatott a csinos titkárnőjével. Ki tudja, nem feküdtek-e össze egy-egy kiküldetés alkalmával? De mindketten toleránsak voltak, nem kértek számon egymástól semmit. Lett volna egy ilyen hallgatólagos megegyezés köztük? Vagy ilyen egy modern, nyitott házasság? Ki tudná azt megmondani? Megvoltak így, és nem beszéltek róla. Mert nekik így felelt meg, a gyanúsítgatásokat, féltékenykedést fölöslegesnek érezték. Az ilyesmi annyira kispolgári, olyan közönséges… Ha nekik így jó, akkor kinek mi köze hozzá?

Ferenc, a jó apa és jó férj volt azon volt, hogy valóra váltsa felesége álmait. Magdi álma pedig egy családi ház volt a város felett, ahonnan belátja az egész környéket. Talán most sikerül... Ferenc megígérte neki. Most talán már együtt van a pénz, csak még nincs megfelelő ingatlan: vagy túl messze van a munkahelyüktől, vagy túl kicsi. Meg aztán fontos a kilátás... Szeretne végre zöldövezetben lakni, madárcsicsergésre ébredni, mint lánykorában. És jó messzire látni az ablakból, a városon túli, távoli hegyekre, a kanyargó folyóra.

Csak piszok sokba kerül manapság a kilátás, a madárcsicsergés, meg a zöldövezet.

Nem, válásról – komoly kapcsolatról Gáborral szó sem lehet. Csak szórakozni akart, csak még egyszer bohónak és szerelmesnek lenni – talán utoljára az életben. Ki tudja, lesz-e még rá alkalma valaha? Élvezni akarta a szerelmet, egy fiatal, szexi, ropogós férfi érdeklődését. Legyezgetni a hiúságát, hiszen az évek szállnak és menthetetlenül bekerült a „dejóltartjamégmagát”-kategóriába. Olyan jó lenne még egy kicsit fiatalnak lenni, vagy legalább annak látszani, annak érezni magát!

Ez lenne a kapuzárási pánik?! Milyen jó is lenne újra kezdeni az életet, mennyi mindent kipróbálna még!

Nemrég Tünde, a kis kollegina kért tőle tanácsot. Már nem is érti, hogyan és miképpen esett meg, hiszen nem igazán szeret senkinek magánéleti tanácsokat osztogatni. Mindenkinek megvan a maga élete, hát döntse el, mit akar. Hogy jön ő ahhoz, hogy beleszóljon? Tünde már egy ideje kétségbeesettnek tűnt, végül nagy nehezen kibökte:

– Nem tudom, mit tegyek. Már napok óta őrlődöm, és egyszerűen tanácstalan vagyok. Felajánlottak egy szuper külföldi munkalehetőséget, ami életem álma. Előrelépés, nyelvtanulás meg minden. Közben pedig Endre megkérte a kezemet és családalapításról beszél. Lassan harminc vagyok, és döntenem kell: karrier vagy család? Endre hallani sem akar arról, hogy velem jöjjön: neki tökéletesen megfelel a munkája. Ami azt illeti, én is szeretnék családot alapítani, de ezt a lehetőséget sem szeretném kihagyni. Mit tegyek, Magdika? Már mindent átgondoltam, de ugyanannyi érvem és ellenérvem van mindkét megoldással kapcsolatban. Teljesen kivagyok! Te idősebb és tapasztaltabb vagy: mit tanácsolsz? Az eszemre hallgassak vagy a szívemre?

Hát igen. Ez a klasszikus esete annak, amit egyáltalán nem szeretett. Mit is tanácsolhatna? Ha ő most lenne fiatal, biztosan a külföldi munkát választaná, és nem gyerekeket szülne. Talán Ferenchez sem ment volna hozzá, ha nem Dóra. Egy átbulizott éjjel után vette észre, hogy terhes. Mindketten egyetemisták voltak akkoriban, tele világmegváltó tervekkel, de Ferenc ragaszkodott a gyermekhez, és így az ő sorsa – mondhatni – megpecsételődött. A kocka el volt vetve... Igen, akkor már az egyetemen tanult, másodéves volt. Ferenc rögtön feleségül vette, azóta együtt vannak, de történhetett volna másképpen is. Ha nem Dóra, ki tudja, hol lenne most... De ha nem a Nagyi, ki tudja, hogyan alakul. Igaz, így sem panaszkodhat, hiszen mindene megvan, ami egy boldog, teljes élet feltétele. A gyerekek is felnőttek, Ferenc igazán jó férj, még akkor is, ha alig van itthon. Mit lehet ilyenkor tanácsolni?

– Nem tudom, Tünde. Nem mondhatom meg neked, hogy mit tegyél. Ha szereted Endrét, és nagyon szereted – akkor menj férjhez hozzá, és maradj itthon. Szülj gyerekeket, aztán majd lesz valami. Én is így tettem, még ám sokkal fiatalabb koromban. És nem veszítettem semmit. De ha kétségeid vannak vele kapcsolatban, azt is te érzed. Meg aztán még fiatal vagy, és a szakmai gyakorlat sokat számít, különösen a mi szakmánkban. Végül is neked kell eldöntened, hiszen ez a te életed.

– Miért lett ilyen bonyolult minden? – fakadt ki Tünde. – Ha most nem megyek hozzá, szakít velem, és feleségül vesz mást. Ki tudja, én találok-e majd olyan pasit, mint ő? Hiszen a mai férfideficites világban tapadnának rá a nők! Már így is évek óta vár rám. Azt mondja, egészséges gyereket akar tőlem, és éppen ideje, hogy rászánjam magam, mert ketyeg a biológiai órám, sokat veszíthetek a zamatosságomból. Szerinted is ki fogok öregedni?!

– Hááát… Fiatalabbak, sajnos, nem leszünk! – sóhajtott Magdi szomorúan.

– Szerinte fiatalon kell gyereket vállalni; neki senki ne mondhassa, hogy saját gyerekeinek a nagyapja. Meg aztán a statisztikai mutatók szerint ötven-

évesen már esedékes egy infarktus, ő pedig nem szeretne kiskorú árvákat hagyni maga után. Azt is mondja, a világ rohamosan változik, és nem akarja, hogy hatalmas szellemi szakadék válassza el majd a gyerekeitől. Mindig csak a gyerekek meg a gyerekek! Meg idő, idő, idő... Unom ezt az egészet. Egész életünk versenyfutás az idővel. Már az a benyomásom, hogy csak szülőgépnek kellek neki. És én?! Én is ember vagyok. És a karrierem? Nem ő fog elhízni a terhességgel, és böfiztetni meg pelenkázni évekig! Másrészt viszont jó lenne minden reggel mellette ébredni, a magaménak tudni. Félek, hogy elveszítem. Miért nem tud megérteni? Miért kell ennyire túlbonyolítani mindent? Gyerek nélkül nem lehet élni? Hiszen eddig minden olyan jó volt! Néha arra gondolok, jobb lett volna férfinak születnem! – zokogott Tünde megállíthatatlanul, és a fekete szempillafesték szomorú csíkokat rajzolt az arcán.

Magdi részben egyetértett vele – ismerte az érzést.

De ettől Tünde nem lett okosabb.

– Na, mi van, te kis gameboy? Elhoztad a lóvét? – tapasztotta Eriket egy szőrös mancs a vécé csempézett falához.

– Még nem, mert tegnap nem érkeztem megszerezni. De most mit izgulsz? Ha megmondtam, hogy meglesz, akkor meglesz. Átvágtalak már valaha?

– Még nem, vaze! – nyájaskodott a hústorony a szőrös kéz végén. – De nem azért, Erikfiú, mert nem akartál, hanem mert nem hagytam. Nem vagyok én olyan transz-szentimentális, hogy mindent bevegyek egy ilyen kis mázas cserépedénykétől. Az adósságot törleszteni kell, kispöcs. Van anyucinak-apucinak lóvéja, mi az, hogy nem tudod lenyúlni? Veszíteni tudtál? Én hiszek benned, mint pap a bibliában, te meg el akarsz kerülni?!

– Mondtam, hogy meglesz! Csak pár napot várjatok még. Kicsit rossz passzban voltam, de ígérem, megszerzem a pénzt.

A hústorony úgy tett, mintha gondolkodna. Töprengő képet akart vágni, de inkább egy emberevő tigris mosolya sikeredett az arcára:

– Nem, nem várunk többet. De gondolkodtam rajtad és úgy döntöttem, most az egyszer nem veretlek meg – mosolyodott el kegyesen krokodilmosolyával két méter magasságban a bőrkabát. – Hiszen régen ismerjük egymást, szinte haverok vagyunk. Hányszor húztalak már ki a szarból, öccsöm? Mit gondolsz, élvezem én ezt, vaze? Meddig foglak még pátyolgatni? Ha nincs lóvéd, ne játssz. Hát kinek nézel te engem: nekem talán a hangyák hordják össze? Vagy a szél fújja kupacba? De lásd, milyen jó vagyok: van itt számodra egy kis meló. Ledolgozni csak egyszerűbb, mint ellopni?! Tudjuk, becsületes kiskrapek vagy te, csak a gépekhez nincs szerencséd. Ejnye-bejnye! – vakarta meg

gondterheltséget színlelve kopaszra borotvált fejét Paca. – Minek is játszik, aki nem tud? De lásd, kikkel állsz szemben: jól fizető melót kapsz. Na, örülsz? Ne izgulj, nem aranyozza be az eredet.

Erik hátán futkározott a hideg. Mindenhez volt kedve, csak örülni nem. Meg aztán eléggé szorosan tapadt nyakára a hústorony szőrös marka. Tisztában volt vele, hogy ha Döglégy Paca ad neki munkát, az minden lesz, csak örömteli nem. Elfutni lehetetlenség volt, hiszen a Mac'Donalds vécéjének csak egy kijárata van, és ott két gorilla áll. De hová is futhatna? Csapdába került. Nem tehetett mást, beleegyezően bólintott a hústoronynak. Már amennyire a szorítás engedte. A másik kettő a háta mögött szomorúan vette tudomásul, hogy most nem kell beverni senki pofáját.

– Lényeg a lényeg: itt ez a kis anyag – dugta Erik orra alá Paca a rózsaszínű pirulákkal tele zacskót. – Tudod, mi ez, nem kell bemutatnom a cuccot. Úgyis bejársz a gimibe, hát csinálj végre valami hasznosat. Kapsz belőle százalékot, abból levonjuk az adósságodat. Érted, vaze? Hát látod, milyen jó vagyok hozzád? Mintha csak az édesapád lennék, úgy gondoskodok rólad. Na, ugye örülsz? De ha eljár a szád, véged van: nem tudhatja senki, kitől kaptad – fordította sziszegősre az eszmecserét Paca. – Gondolom, ezt mondanom sem kell, hiszen ismersz. Ha köpsz bárkinek is, kikészítünk. De nem lájtosan ám, mint múltkor a kis haverodat, hanem igazából, hogy abban hiba nem lesz.

– Főnök! – szólalt meg az egyik gorilla. – Ha gáz lesz a kiskrapekkal, bevezetőben vigyük el a nővérét kocsikázni. Jó bőr a csaj, még be sincs járatva. Jöhet az Erik is, és nézheti, míg elszórakozunk a kicsikével!

– Én nem vagyok semmi jónak elrontója. Szóval, vetted a lapot? Rajtad fogom tartani a szemem, a kezem meg messzire elér. De ha jól viselkedsz, mindketten jól járunk: neked biztos bevételed lesz, nem kell többé törni a fejedet, miből szórakozzál. Van épp elég gazdag haverod, nemde? El vagytok ti eresztve rendesen, van ott lé. Hát pörögjetek, élvezzétek az életet. Úgyis csak egyszer élünk, mindent bele. Na, csá! Aztán majd jelentkezz! – veregette meg szinte barátságosan Erik vállát. – Mától kollégák vagyunk!

Erik szinte megsemmisülve állt. Tudta, ez valamikor be fog következni. De azt is tudta, valamit tennie kell: nem állhat Anya vagy Apa elé azzal, hogy játékbarlangokban tölti az idejét és kölcsönpénzből játszik. Hogy kiktől kölcsönöz, arról meg jobb hallgatni. Mit is mondanának? Mindketten kiakadnának, és ha ki is fizetnék az adósságát, alig adnának neki további zsebpénzeket; nem vennék meg a kocsit sem, amit már megígértek. Ha jól viselkedik... Dühítette, hogy még mindig úgy bánnak vele, mint egy kis pisissel. Elképesztő! Jól kell viselkednie, mint egy ovisnak: ha jó kisfiú leszel, veszünk neked csokoládét!

Pedig milyen régen szeretné már azt a kocsit! Nem, azt nem lehet, hogy mindent bevalljon nekik. Ekkora csalódást nem okozhat. Arról nem is beszélve, hogy Dórának ehhez semmi köze. Tudta, hogy Pacáék mindenre képesek, talán még arra is, hogy állják a szavukat, és tényleg bántsák a nővérét. Nem, ezt nem engedheti. Még ha Dóra meg is érdemelné, amilyen szemét szokott lenni vele.

Megpróbál maga kimászni ebből az egészből. Kell az a kocsi, nagyon akarja – hát nem szúrhatja el…

Paca elégedetten dörzsölte szőrös mancsait: jó vásárt csinált ma ezzel a kis pöccsel. Még nem volt dílere abban a belvárosi, újgazdagok csemetéit pátyolgató gimiben. Határozottan jól jött, hogy az Erikfiú tartozik neki azzal a kis pénzzel: a többszörösét fogja megkeresni rajta. Gyáva a kölyök, meg függő is: valódi játékfüggő. Belehal, ha nem játszhat, ha nem dobálhatja bele a lóvét a „vesztő gépbe": hátha egyszer sikerül nyernie is! A kis hülye, teljesen rá van kattanva. Bólogatott is az üzlet hallatán, mint a retrókutya. Igaz, más választása nem volt.

Paca tudta, hogy soha semmilyen körülmények közt nem szabad semmi rabjává lenni: hiszen még dohányozni sem dohányzott, nem hogy drogozzon vagy gépezzen. Jól is nézne ki! Mikor feljött a Városba, semmije sem volt. Lyukas volt seggén a nadrág... Az anyja semmit nem adhatott neki útravalóul – még hamuban sült pogácsát sem, hiszen az apja mindent elivott a házból. Jól nézett volna ki, ha elkezdi lőni magát! Ma meg már kertes villában lakik anyjával a ligetben. Megcsinálta! Hogy milyen áron? Hja, kérem: ilyen a világ, cél szentesíti az eszközt. Na persze, csak ha eléred. Isten meg szereti a megtért bűnösöket: egyszer majd ő is megtér. Megigazította mellén a nagy aranykeresztet.

Csak előbb még dolog van.

Jó fogás ez a mai! Oda, az Erik gimijébe csupa gazdag kölyök jár, akik nem fogják sajnálni a zsebpénzüket egy kis pattogósra: jó keletje lesz az anyagnak. Csak fogyasszák egészséggel. Mert hát milyen is a világ: akinek nincs baja, keres magának. Mint ez a kis hülye: ennek meg mi a fene baja lenne? Papa-mama kedvence, tök nyugis az élete – ő meg izgalomra vágyik. Na, ha vágyik, legyen kívánsága szerint.

Nem vágyna izgalomra, ha minden áldott nap a hullarészeg apja verné szarrá a pofáját, mint az övét annak idején. Még akkor megfogadta, hogy soha az életben senki emberfia nem teheti rá többé a kezét. Gyűlölte a szegénységet és a kiszolgáltatottságot. Ez a kis marha meg csak járja ki az élet iskoláját, legyen meg az akarata.

Mengelés mosollyal dőlt hátra a sötét Merdzsó bőrülésén, miközben sofőrje halkan bepöccentette a motort és bekapcsolta a zenét.

– Apa, szerintem valami gond van Erikkel. Nem akartam neked szólni, de nem tetszik nekem ez az egész: a múltkor eljátszotta a fél fizetésemet. Lóg a haverjaival, alig tanul valamit. Ideje kicsit helyrebillenteni az egyensúlyát, mert holnap már késő lehet. Anya alig van itthon – tudod, náluk is mennyi munka van, állandóan túlórázik. Nem látja, mikor jár haza Erik, meg hát nem is akartam ezzel idegesíteni. Beszélj vele, kérlek, talán rád hallgatni fog!

Dóra nem örült annak, hogy be kell árulnia az öccsét – pont úgy, mint kiskorukban –, de nem látott más kiutat. Inkább vállalja, hogy Erik meggyűlöli, mint lássa, ahogy tönkreteszi az életét. Tudta, milyen függőséget okoznak a játékgépek, látta, ahogy emberek mindenüket eljátszották – és nincs megállás, egyszerűen nem tudnak megálljt parancsolni magunknak. Nem szerette volna, ha Erik is erre a sorsra jut. Nem lesz hálás neki érte, de ha hallgatni fog apára, már megérte.

A beszélgetésre este került sor, amikor még csak a két férfi volt otthon.

– Ki volt az, aki így aggódik értem? Dóra? A drága Dóra! Gondolhattam volna! Mondd meg neki, törődjön a saját dolgával, a pénzét meg vissza fogom adni, ne rinyáljon. Hogy mire kellett a pénz? Szükségem volt rá! – Eriknek úgy forgott az agya, mint még soha. Nagyon gyorsan kell előrukkolnia valami elfogadható hazugsággal, különben vége van.

Az a szemét Dóra! Majd még lesz hozzá pár szava. Vagy inkább vitesse el Pacáékkal kocsikázni? Megérdemelné!

– Hm… Az úgy volt, hogy Géza kért meg a múlt héten, adjam át azt a bizonyos összeget a bátyjának – tudod, akinek az a jó kis butikja van a belvárosban. Úgyis arra megyek a villamossal, hát elvállaltam, miért ne? Nehéz szívességet tennem az egy szem haveromnak? Csak az történt, hogy a villamoson lenyúltak. Igen, ellopták a pénztárcámat. Bottal üthettem a szemetek nyomát – mire körülnéztem, senki sem volt körülöttem. Jöttem volna haza azzal, hogy elveszítettem a más pénzét? Titokban kölcsönkértem Dórától, hogy titeket ne izgassalak fel vele, aztán gondoltam, majd visszaadom neki, ha lespóroltam. Erre kitalál minden hülyeséget, hogy lejárasson előttetek. Hát testvér az ilyen?!

– Biztos, hogy ez az igazság? És miért nem hívtál rendőrt? Miért nem szóltál rögtön anyádnak? Hiszen tudod, hozzánk bizalommal fordulhatsz. Mással is megesik az ilyesmi.

– Ugyan már, Apa! Hát nem hiszel nekem? Akkor hirtelen nagyon beparáztam, szinte lefagyott a szoftverem. Az volt az első gondolatom, hogy ne izgassalak titeket ilyesmivel, hiszen én bénáztam el. Elmondanám neked, ha valami gáz lenne. Minden rendben van!

– Azért! Mert ha meghallok rád valamit, vagy ha év végén gondok lesznek a gimiben, annak következményei lesznek. Én tartom a szavam, és elvárom tőled is. Megbeszéltük? Most pedig itt a pénz, amit elloptak tőled, add vissza a nővérednek. Hiszek neked, fiam! De cserébe elvárom az őszinteségedet – mondta Ferenc, és csak remélni merte, hogy Erik nem érzi ki a szavai mögött bujkáló kétségeket.

Teljesen tanácstalan volt. Ha ő tett volna ilyet annak idején, akkora nyaklevest kapott volna az apjától, hogy feltörölte volna a konyhakövet. És még hálás is lett volna, hogy nem vette le a nadrágszíját, ami olyan széles hurkákat szántott a fenekén, hogy egy hétig állva evett utána. És míg az apja verte volna, egy pillanatra sem vonta volna kétségbe, hogy mindezt szeretetből, kizárólag az ő épülésére teszi. Micsoda világ! Tudat alatt neki van lelkiismeret-furdalása a fia előtt, mert megdorgálta. Bizonyára ő a hibás abban, hogy Erik hazudik, és nem tanul – kevés időt tölt vele. Mert esetleg érzelmileg alultáplált. De vajon vele mennyit törődött az apja? Talán Monopoly-t játszottak lazán esténként, és az apja elnézést kért tőle, ha véletlenül nem ért rá? Egy frászt. Nehéz idők jártak a háború után, szinte mindenki éhezett, nélkülözött. Az apját alig látta, hiszen az új rendszerben üldözték a hite miatt. Látástól vakulásig dolgozott, hogy éhen ne haljanak. Az anyja kitette apjuk bekeretezett fényképét a vitrinre, és egyéb nem is kellett: a testvéreivel együtt szinte a bőrükön érezték szigorú pillantását. Úgy féltek tőle, mint a tűztől. De ember is lett valamennyiükből. Most meg ő koldul a fiától szeretetet meg tiszteletet. Finoman beszél vele, nehogy megbántsa azt az érzékeny kis lelkét. Talán többet használt volna neki, ha a régi, jól bevált módszerrel idejében megregulázza. De tiltja a törvény. Nem szabad bántani a gyermekeket. Most új a módi: a gyerekek bánthatják a szüleiket. Vagy a tanáraikat: ha nem tetszik, le lehet őket lőni. A kor nem érdem, hanem állapot. A tiszteletet ki kell érdemelni. A gyerektől. Csak igyekezzenek a kedves szülők a világgal szemben rendes embereket nevelni, aztán majd kiderül, ki nevet a végén. Ez a legizgalmasabb játék, amit valaha játszott. Életre-halálra. Ja, még olyat is hallott, hogy újabban nem is kell nevelni a gyerekeket, csak hadd nőjenek maguknak, mert indigók. No, erre befizet. Már hallani hírét némelyik „indigó-gyereknek" – a szüleik nyugtatókon élnek.

– Hát persze, Apa. Ígérem, minden rendben lesz. És köszi! – Erik mosolygott és gondolatban letörölte homlokáról az izzadságot: ezt egyelőre megúszta. A drága Dórika is csak bajnak jött haza, eljátszani a gondoskodó irgalmas nővért. Neki nincs szüksége Terézanyura!

Menjen vissza a fenébe! Oda, ahonnan jött: falura.

Hatalmas megkönnyebbülést érzett. Úgy vélte, ezt meg kell ünnepelnie: ma szerencsés napja van. Irány a dizsi, csápolnak egy sort a haverokkal. De előtte még beugrik a klubba, hátha szerencséje lesz. Ma nyerő napja van!

És nyert! Végre, végre nyert! Élvezet volt nézni, ahogyan a sok zsé műüdv-rivalgás közepette kiömlött a gépből. Hú, ez tényleg klassz menet volt! Ebből ad valamennyit Pacának törlesztésképpen, elteszi a Dóra pénzét is, meg még hagy egy kis költőpénzt. Igaz, nem sok marad, de majd kipótolja a cuccból befolyt haszonnal. Egész szépen fogy az a vacak. Már híre ment gimis berkekben, hogy nála kapható: jönnek a srácok és veszik, mint a cukrot, hisz mindig van valami buli. Ha meg nincs, hát csinálnak.

Most, hogy ilyen szépen egyenesbe jön anyagilag, talán Annát is meghívhatná valahová szórakozni. Már rég tetszett neki a lány, de soha nem volt bátorsága meghívni őt még egy fagyira sem. Pedig még az oviból ismerték egymást – az ő szeme láttára változott át copfos kislányból szívdöglesztő, karcsú csinibabává.

Anna nemcsak gyönyörű volt, de okos is. Erik talán attól félt mindig, hogy Anna visszautasítja. Nem, nem bírta volna elviselni a visszautasítást. Nem bírta a megaláztatást. Inkább nem hívta meg, csak önmagában őrlődve, messziről figyelte. Féltékenyen figyelte. Látta, mennyire hajtanak rá a srácok a gimiből, és azt is, hogy Anna milyen szívesen barátkozik bárkivel. A féltékenység és a tehetetlenség titokban mardosta. Tudna vele mit kezdeni, ha egyszer már ketten lennének: végigcsinálna vele minden variánst, ami csak létezik a kámaszutrában. Mint az a nagyfarkú a kurvával a pornófilmben: az kell a nőknek! Anna is sikoltozhatna a gyönyörűségtől, adna neki, ha a közelébe kerülne. Bárcsak ne lenne olyan gyáva! Bárcsak lenne mersze odaállni és bevallani... Mit is? „Szeretnék bukott nőt csinálni belőled, kisanyám!" – Nem, ezt semmiképpen sem. Vigyázni kell a szavaira. Elmondhatná neki, hogy már évek óta jó nála. És kívánja a szervezetét, mint még soha senkiét. Meg persze azt sem árulhatja el neki, hogy évek óta a nyolcadikos fényképére rejszol, amit az egyik iskolai kirándulás alkalmából sikerült titokban készítenie.

Igen, össze fogja szedni magát, és meghívja a sarki kávézóba. Majd úgy fogja intézni, hogy a gimiben kettesben legyenek – ha netán mégis kikosarazná, ne égjen túl nagyot.

De nem, égésre még gondolni sem akart.

A pulthoz ment, hogy igyon egy kólát. A bárban félhomály volt és halk zene hallatszott. Odébb lestrapált fiatal nő ült kopott macinaciban, ölében kisgyerekkel. A gyereken látszott, hogy nem élvezi a bennrekedt bűzt, ami a

pincehelyiségben terjengett: a sör és a cigi jellegzetesen keveredő áporodott kocsmaszagát. A nő nem igazán törődött a gyermek ízlésével, inkább rágyújtott a következő cigire. Előtte néhány üres pohár: már megivott pár rövidet. Ki tudja, mire vagy kire várt? Üveges tekintettel bámult a semmibe, néha megeresztve egy bamba mosolyt a gyermek felé:

– Jól van, kicsim... Mindjárt megyünk, csak anya még iszik egy kortyot... Veszek neked valamit, jó?

Erik visszament a géphez. Ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy folytassa a játékot. Az eszével tudta, nem kellene. Hiszen végre nyert, végre törleszthet valamit az adósságából, mert ha nem, Paca egyszerűen kifacsarja, mint egy citromot.

De ma nyerő napja van, biztosan nyerni fog. Nézzük csak: most pluszban van. Meg kell kockáztatni. De nem, mégse. Jobb, ha sarkon fordul és hazamegy, amíg nem késő.

A gép, mintha csak olvasna a gondolataiban, szinte életre kelt, és csábító villódzásokkal próbálta eltéríteni feltett szándékától.

Két órával később üres zsebbel lépett ki a helyiségből. Csak az Apától kapott pénz lapult a belső zsebében, valami csoda folytán elfeledve. Szerencsére!

Az ajtóból még visszanézett: itt és most véget ért egy fejezet.

Mihez kezdjen most? Miért is nem tudott idejében leállni? Miért?!

A bárban ülő nő már talált társaságot magának: zsíros hajú, pattanásos fiatalember ült mellette szorosan. Rá várt volna, vagy mindegy volt, ki jön? A gyermek összekucorodva aludt a sarokban, kezében elolvadt csokoládéval. Talán már nem először... A bárban félhomály volt és romantikus, halk zene szólt. Erik undorral köpött egyet, maga sem tudta, miért. Magát utálta jobban, vagy azt a részeg kurvát odabent?

Kint a Városban eső szitált, feketén fénylett az aszfalt a lámpák alatt. Pár szürke alak sietett a célja felé, szorosan kapaszkodva ernyőjébe. Erik fázósan húzta össze magán a bőrkabátját.

Fogalma sem volt arról, mi lesz ezek után.

2. fejezet

Bizánc, Krisztus után 895.

– Engedelmét kérem a háborgatásért, de követek érkeztek püspök uramhoz. Bevezettem őket a tanácsterembe: azt mondják, sürgős beszélnivalójuk van nagyurammal. Mit mondjak nekik? – a szolga kétrét görnyedve várta ura parancsát.

Nem nézett fel, mert megszokta, hogy minél kevesebbet lát és hall, annál tovább élvezheti az éltető nap fényét. Nem érdekelte, mit művelnek a baldachinos ágyban, hiszen ha a saját feleségét látná ott, azt is el kellene fogadnia. Mert ő az úrhoz képest – senki és semmi.

A baldachinos ágy aranyszínű brokátfüggönye félrelibbent. Az úr nézett ki összezilált hajjal és paprikavörös arccal:

– Hogy mersz háborgatni, te semmirekellő?! Hát már a délutáni pihenésemet is meg kell hogy zavarják holmi követek? Remélem, tényleg fontos hírrel jöttek, különben a fejedet vétetem, te megátalkodott szolga!

– Frankia, Bajorország és Morvaország követei vannak itt, tekintetes püspök uram. Erdélyben és Havasalföldön nagy baj van!

A püspök kelletlenül öltözködött. Ilyenkor nagyon rossz kedvében tudott lenni. Micsoda dolog az, hogy nem hagyják isten földi helytartójának tisztességesen kipihennie magát? Hát hogyan is tudna igazságos és bölcs döntéseket hozni, ha minduntalan félbeszakítják?

Rangjához illő határozottsággal ment végig a püspöki rezidencia jobbrabalra kanyargó folyosóin, majd méltóságteljesen nyitott be a tanácsterembe. A követek meghajoltak előtte, mint a nagyhatalmú bizánci egyház feje előtt. Ő pedig elfoglalta helyét a terem közepén álló bíborszínű bársonyszékben, és kegyesen intett húsos, arany pecsétgyűrűs ujjával:

– Felállhattok. Halljam, mi az a nagy dolog, ami miatt meg kellett szakítanom délutáni imámat? Szóljatok!

– Nagy jó uram, köszönjük neked, hogy fogadni méltóztatsz minket, gyarló földi halandókat. Tudjuk, mennyi halaszthatatlan dolgod van. Éjt nappallá téve harcolsz a bűn, az eretnekség ellen, és imádkozol érettünk, bűnösökért. Áldjon meg az isten érte! Először is fogadd ajándékainkat, amelyeket nagy alázattal teszünk a lábaid elé!

E szavak után a követek mindannyian a püspök lábai elé rakták uruk ajándékait: fűszereket, nemes borokat hordószámra, több vég brokátselymet,

drága prémeket. Aztán alázatosan előbbi helyükre hátráltak, és egyikük folytatta közös mondanivalójukat:

– Szörnyű csapást mért ránk az Úr: a türkök elfoglalták területeinket. Még csak most rabolták végig Itáliát, ahol Bolognáig pusztítottak. Kő kövön nem maradt utánuk. Azóta egész Itália zokogva imádkozik: „A magiarok nyilaitól szabadíts meg minket, ó Uram!"

Arról bölcsen hallgatott a követ, hogy éppen az ő ura, Arnulf császár bérelte fel jó pénzért a türköket rablásra ellensége, Itália ellen.

– Nem volt nekik elég Erdély, a kincset érő sóbányák – rég elfoglalták már azokat –, már hét várat is érkeztek építeni hét vezérük számára. Azt mondják, visszajöttek jogos örökségükért a hunok földjére, amit még Attila szerzett meg nekik. Itt akarnak új hont alapítani, amihez már a frank király, Gyermek Lajos elismerését is ki akarták eszközölni. A székelyek meg az avarok bezzeg örültek, hogy egyesülhettek: hiszen ezek egy húron pendülnek, egy nyelvet beszélnek, magiarok azok is. Elfoglaltak immár mindent: elvesztettük a karantán-végeket is. Ó, nagyuram, nem volt elég nagy a csapás, amit a besenyők mértek rájuk. Csak egyetlen törzset sikerült megsemmisíteniük, maradtak még elegen. Hős bolgár harcosaink is csapást mértek rájuk, lemészárolták családjaikat: hasztalan! Elözönlötték földjeinket, elhajtották marháinkat. Amerre nézünk, mindenütt a türkök jurtái állnak. Bizonyára az ördöggel cimborálnak, mert szinte legyőzhetetlenek. Ha így folytatják, egész Európát leigázzák. Mit tegyünk?

– Azt mondjátok, már egész Erdélyt ezek a pogányok uralják?! – kérdezte a püspök.

– Igen, jó uram! De – hiszen ismered őket – még az is kevés nekik. Attól tartunk, ha szándékuk szerint itt maradnak, akkor többé nem lesz tőlük nyugovásunk: ellepik, kirabolják városainkat, elhurcolják népeinket, hogy eladják rabszolgának. Ki fog akkor dolgozni a földeken? Kitől hajtjuk be majd az egyházi tizedet, püspök uram? Bezárhatjuk a templomokat, mert nem lesz élő ember, aki Isten hű szolgáit eltartsa. Az egyházi földek mind parlagon hevernek, mert elhurcolták a parasztokat. Az elfoglalt földeken maradt nép mind rájuk dolgozik. Segíts nekünk megfékezni őket, mert soha nem tudhatjuk, hányadán állunk velük. Beszélj a császároddal, hiszen mindannyian veszélyben vagyunk miattuk: amerre ők járnak, kő kövön nem marad. Senki sem lehet biztonságban, míg itt vannak a szomszédságunkban: se Pannónia, se Bizánc, se Róma, se Bajorország, se egész Európa. El kell őket pusztítani a föld színéről, hiszen amerre járnak, mindenütt kirabolják Isten házát is. Uram, irgalmazz! – itt a frank követ keresztet vetett. – Nem hiába Attila utódainak tartják magukat, de

olyanok is. Csak azt nem tudjuk, hogyan bánjunk el velük, hogyan küldjük őket sokat emlegetett dicső ősük, Attila után…

– Mit vétettünk az Úr előtt, hogy ilyen büntetést kell elviselnünk? Ha itt maradnak, végünk van. Uraink összefogásra kérnek – tegyük félre a régi ellenségeskedést, mert csak közösen győzhetünk. Túlságosan nagy a veszély ahhoz, hogy ne vegyünk komolyan a fenyegetést. Imádkozz a mennyei atyához és járj közbe érettünk, jó uram, könyörögve kérünk! – borultak le szinte egy emberként a követek; homlokuk a palota hűvös márványkövét érintette.

– Meglátom, mit tehetek értetek. És ami titeket illet, soha ne merjétek kétségbe vonni isten igazságosságát, hiszen mindannyian bűnben fogantatok: ő jobban tudja, miért kell fizetnetek! – dörrent rájuk a püspök hangja. – Bizonyára nem imádkoztatok elég áhítattal, vagy nem fizettétek a legnagyobb alázattal az egyházi adót! Vagy, Uram bocsá' – paráználkodtatok?! Így soha nem juttok a mennyországba. Örvendjetek hát inkább, mert egyedül a földi szenvedés válthat meg benneteket. Azért leptek el a türkök titeket, mert a mennyei atya őáltaluk ostoroz bűneitekért. Bizonyos, hogy megérdemlitek ezeket az ostorcsapásokat! De vigasztalódjatok, nyomorultak, mert közel a megváltás! Nemsokára eljön az utolsó ítélet órája, és minél nagyobb a szenvedésetek ebben a gyarló világban, annál nagyobb lesz a jutalmatok odafenn, a mennyei császárságban. Krisztus urunk már lassan ezer éve kiszenvedett érettünk a keresztfán, hogy megváltson bűneinktől. Meglátjátok, közeledik az utolsó ítélet órája. Készüljetek! A mennyországban mindenért kárpótolva lesztek, a türkök pedig pokolra jutnak. A gyehenna tüzén fognak égni, hiszen csak az nyerhet bűnbocsánatot és örök életet, aki felveszi a keresztséget, aki Jézus követője lesz. A többiek elkárhoznak, örökre átkozottak lesznek. Ami pedig titeket illet: beszélek a császárral, és a Mindenható segítségét kérve megoldást fogunk találni. Most pedig menjetek, hagyjatok magamra. Gondolkodnom és imádkoznom kell…

Hosszú percekig mozdulatlanul állt a nyitott ablaknál, mintha megfeledkezett volna magáról. Odakint csodálatosan sütött a nap, a püspöki palota kertjében versenyt daloltak egymással az énekesmadarak. Odébb, a palota kerítése alatt sánta koldus ácsorgott, hátha ma megszánja valaki egy darab kenyér erejéig. A könnyedén lengedező déli szélben tenger-illat terjengett.

A püspök egyáltalán nem örült a híreknek. Megint ezek az átkozott türkök! Mennyi borsot fognak még törni az orruk alá? Már egyéb sem hiányzott, mint az, hogy fuccsba menjen a Nagy Bizánci Birodalom terve. Hiszen Attilával réges-rég elbántak a németek, az avarokat is majdnem sikerült letörölni a föld színéről – alig él pár nemzetség belőlük, azok is kisemmizve, elszegényedve,

elfeledve. Olyan gyönyörűen elterveztek mindent! És tessék: épp a tervezett hatalmas birodalom kellős közepén telepedtek le. Nem, ez egyáltalán nem jó hír. Hiszen körülöttük már mindenki meghajtotta fejét Jézus keresztje előtt – az ígért üdvözülésért cserébe engedelmesen fizetik az adót. A környező uralkodók is mind fejet hajtottak isten földi helytartói előtt; rájöttek, hogy semmit sem tehetnek isten földi hivatala, az egyház engedélye és akarata nélkül. Erre itt vannak a rettenthetetlen pogányok, akik nem félnek sem istent, sem embert. Akik leigázták és végigrabolták már Európa nagyvárosait, és nincs erő, ami szembeszállhatna velük. Ez tűrhetetlen, tenniük kell valamit. De mit?!

Bárhogy erőltette a gondolatait, nem jutott semmire.

Másnap délelőtt meglátogatta palotájában a császárt. Igazából nem szerette elhagyni a püspökséget. Ha mégis, inkább közönséges szürke barátcsuhát öltött magára, hogy ne ismerjék fel, és gyalogosan indult a cél felé. Díszes kocsijában és kíséretével nagyobb veszélynek tenné ki magát, mint egyedül, álruhában; ki gondolná a szerény barátcsuhás szerzetesről, hogy nem más, mint maga a hatalmas bizánci püspök?

Bizánc nem volt biztonságos: átszőtték a zegzugos sikátorok, tele messziről jött idegenekkel, akik holnap talán már sehol sem lesznek. Akkora volt a jövés-menés mindenütt, mint egy hatalmas bazárban. A kikötőbe szünet nélkül futottak be drága áruval színig megrakott hajók: Bizánc volt szinte az egész európai kereskedelem központja, ahol a pénz az úr, a kemény bizánci arany; mindent az anyagi haszonba vetett hit és remény fűtött át. Senki nem csinált problémát abból, ha éppen egy hitetlennel kellett üzletet kötnie: itt kizárólag az arany nyelvén beszéltek, tehát aki Bizáncot uralta, a kereskedelmet is uralta – övé volt a városon áthaladó áruk vámja. Rengeteg aranyról volt szó, épp ezért soha nem volt biztonságban a mindenkori bizánci császár élete sem, hiszen minden jöttment nemes és nem-nemes ember a trónjára tört. Bizáncban pedig minden megtörténhetett – isten és a nagyhatalmú egyház segítségével. Minden és mindenki eladó volt, csak az összeget kellett meghatározni. A világ minden tájáról ide özönlöttek a kereskedők, mivel a legdrágább kincsek – fűszerek, drágakövek – a hitetlen Szentföldön keresztül, egyenesen a mesés Indiából ide érkeztek.

A szentföldi kereskedők gyűlölték a kereszténységet, amire megvolt minden okuk. A kereszténység terjedésével ugyanis – és persze, szent jelszava alatt – egyetlen vágy fűtött minden kalandort: elfoglalni a szent sírt, vagyis az Indiából arra ívelő karavánutakat. A célt persze ennél sokkal szebben, ájtatosabban

fogalmazták meg:„A hívők a Megváltó szent sírjánál akarnak imádkozni.” Ezért kell azt vérrel-karddal megszerezniük. A hitetlenek azonban – Bizánc és az egyház nagy bánatára – nem adták egykönnyen a hazájukat. Folyt hát a harc megállás nélkül.

A város felajzott méhkashoz hasonlított: minden vallás és bőrszín képviselője megtalálható volt itt, és hemzsegett a zsidó uzsorásoktól, akik közül sokan a királynál is gazdagabbak voltak. Nem szerették, de megtűrték a zsidókat, mert szükség volt a pénzükre. Egymás öldöklésére a keresztény királyok sokszor pogány kereskedőktől és zsidó uzsorásoktól kértek kölcsönt. És kaptak is mindig: öljék csak egymást kedvükre a keresztények!

A városban egész városnegyednyi területet foglalt el a rabszolgavásár. Mint mindenki más, a türkök is ide hozták, itt adták el jó pénzért a foglyaikat.

A kurvák, akik az éhség elől menekültek a legősibb mesterséghez, olcsó szerelmet kínáltak minden utcasarkon. Nemcsak nők, hanem fiatal fiúk is: mindig a kereslet szabályozta a kínálatot. Bizánc pedig az a hely volt, ahol nagyon szerették a fiatal fiúkat. Odébb, a másik mocskos sikátorban alig tízéves kislányok álltak, arcukra erőltetett mosollyal, kihívóan mutogatva magukat szegényes rongyaik alól: csak akad valaki, aki enniük ad ma. Otthon verést kapnak, ha nem visznek haza semmit... Szemét és mocsok volt mindenütt. Az emberi ürülék bűze elárasztotta a várost, barna csíkban folyt le a lejtős kis utcácskákon. Nagyon ügyesen kellett közlekednie a püspöknek, hogy drága lábbelijével ne lépjen bele a zsíros pondróktól hemzsegő bűzös kupacokba. Meg aztán maga sem tudta: a kurváktól undorodik-e jobban, vagy az emberi ürülékben lakmározó zsíros pondróktól. Amennyire undorodott a bűzös ürüléktől, legalább annyira a nőktől, akiket minden bűn forrásának tartott. Hiszen Ádámot is rászedte Éva, hogy szakítson a paradicsomi almafa gyümölcséből. Az eredendő bűn! Ami miatt az ember kiűzetett a Paradicsomból, és ebben a mocskos világban kell élnie! Mindennek oka a nő. Még Izabell is... Benne is csalódnia kellett. Az egyetlen nő a püspök életében… Milyen gyönyörű is volt, milyen fiatal! Szinte még gyermek... De gyereket akart tőle, örökre magához akarta láncolni az érzékiségével és a szerelmével, hogy aztán uralkodhasson rajta. Nem, azt nem engedhette meg. Persze, Izabell titokban szülte meg a kis fattyút, akit a püspök rögtön eltakaríttatott a rezidenciából, míg az anya békésen és boldogan aludt a szülés fáradalmai után... Milyen undorító volt az a kis poronty: elkékült a bőgéstől, és semmi emberi kinézete nem volt. Mint valami kis állat. Bűnben fogant, a testük bűnének gyümölcse volt – nyomtalanul el kellett pusztulnia. A püspök arra nem számított, hogy Izabell őrjöngő bánatában felakasztja ma-

gát. A bolond! Elkövette az egyetlen megbocsáthatatlan bűnt, poklok poklára került a többi öngyilkos közé, akik az egyháztól és Istentől kitaszítva, gyónás és feloldozás nélkül haltak meg. Hallani sem akart többé róla, ahogy nőt sem akart látni többé az ágyában.

Különben is: a nők undorítóak. Állandóan nedvesek, büdösek, véreznek. Tisztátalanok. Ha megszülik a kölyküket, még hetekig lucskosak, és a mellük tele fehér vérrel, amivel a poronty táplálkozik. Mohón, megállíthatatlanul szívja és szívja az anyja vérét, aki bele is halhat az átkozott kölyök mohóságába. Mennyivel tökéletesebb a férfi! Nem akarta felülbírálni Isten művét, de azért látszik, hogy Évát csak oldalbordából teremtette. Tökéletlen, tisztátalan és végtelenül buta. Egyetlen dologra jó csak: némán szolgálni urát és parancsolóját, miközben isten akaratát teljesítve kölyköket szül. Mint egy engedelmes oldalborda, aki tisztában van önnön jelentéktelenségével.

Még néhány sarok, még néhány kéregető koldust kell csak elhessegetnie magától, és már látszik a díszes császári palota az emberektől hemzsegő színes vásártér túloldalán. Nem volt ugyan túlságosan messze a püspöki rezidenciától, nem sokat kellett gyalogolnia, a püspöknek mégis elég volt a jóból.

Az őrség messziről megismerte, szó nélkül beengedte,

– Jelents be a császárodnál, de gyorsan! – mondta a püspök, és az ajtónálló már szaladt is, nehogy késlekedjen.

A palota görög stílusban épült: az ablakok messze földön híres művészek keze által remekelt színes mozaiküvegből, amelyen a szivárvány minden színében tört be a napfény. A hatalmas előtérben szebbnél szebb eunuchok végezték feladatukat: mindenféle írnoki és hivatali munkát. Ez is régi szokás volt Bizáncban: a mindenkori császár szerint a heréltek megbízhatóbbak és hűségesebben végzik a dolgukat. Nem vonják el alantas testi vágyak a figyelmüket szent kötelességüktől, meg hát a császári asszonyszemélyek, a háznép is nagyobb biztonságban van mellettük.

Pár perc múlva a püspök már a császár előtt állt és elmesélte a követek látogatását.

Hosszú hallgatás következett, majd a császár törte meg a csendet, miközben frissen nyírt koromfekete szakállát simogatta. Kicsi, mélybarna szeme idegesen cikázott hol a püspökre, hol az ablakon kívüli színes forgatagra, mintha valaki meg tudná neki mondani, hogyan tovább.

– Megtörtént hát! Álmos vezér tudomásunkra hozta, hogy visszatérnek őseik földjére, de mi az utolsó pillanatig reménykedtünk, hogy talán mégsem sikerül nekik. Az átkozottak! Örülhetünk, ha továbbra is megelégszenek majd

az éves adóval. De mi lesz, ha ellenünk törnek, mint nemrég?! Nem lesz könnyű dolgunk ezekkel a türkökkel: más dolog, mikor a felkérésünkre, a pénzünkért mennek hadba; egészen más hatalmat nyerni fölöttük... A törzsek egymással és a magiar papokkal nagyon erős szövetségben vannak. Soha még egymás ellen nem fordultak, pajzsra emelt vezérük ellen nem tettek!

– Ki kell találnunk ellenük valamit... Meg kell bomlasztanunk a rendjüket, hogy meghajtsák fejüket a kereszt előtt – gondolkodott hangosan a püspök, fel és alá járkálva a színes mozaikkövön, közben idegesen tördelte az ujjait. – De hogyan?

– Nem egy nap a világ, várjunk... Ha csak egy mód lesz rá, meg kell keresztelni őket, hogy majd térítő papokat küldhessünk hozzájuk. Ha pedig a papjaink már ott vannak, ki tudjuk puhatolni a belső viszonyokat: cselhez és ármányhoz kell folyamodnunk, mint már annyiszor – nem látok más megoldást. Lassan, de biztosan ellenőrzésünk alá vonhatnánk őket is. Hiszen haderővel a saját területükön nem támadhatjuk meg őket! – mondta határozottan a császár.

Ismerte jól a türkök módszereit: maga is őket bérelte fel hol a bolgárok, hol a frankok ellen. Keresztény nem támadhat keresztényre, de aranyért felbérelhet bárki – az nem bűn. A türkök pedig ideális haderő voltak – amilyenek a bizánciak meg a többiek csak szerettek volna lenni. Idegen terepen is jobban harcoltak bárkinél a világon: úgy lepték el az ellenséget gyors lovaikon, hogy az szinte még magához sem térhetett. A lovaik miatt voltak a legrettegettebbek: senkinek annyi válogatott paripája nem volt akkoriban egész Európában. Arról nem beszélve, hogy állandóan készek voltak valamiféle cselre, és úgy nyilaztak hátrafelé is lovaglás közben, mintha ez lenne a világ legtermészetesebb dolga: ló és lovasa egy volt. Nem, a császárnak esze ágában nem volt a türkökre támadni. Rettegett tőlük és a békéért inkább zokszó nélkül fizettette nekik az éves adót.

– Nem lesz könnyű dolgunk! – nyögött fel gondterhelten a püspök.

– És ne számítsunk gyors eredményre. Talán az idő majd nekünk dolgozik... Kizárólag belülről szíthatunk viszályt közöttük. De hogyan?

– Majd meglátjuk, ha itt lesz az ideje – Isten segítségével. Árpád mindent megvitat Kurszánnal, a főpapjával. Ők ketten egyenrangú uralkodók, minden döntést a maguk pogány módján, közösen határoznak el. Táltosaik, a mágus papok istentelen dolgokat művelnek: jövendölnek, gyógyítanak, olvasnak a csillagokban. De ez még mind semmi: írnak is!...

A püspök dühe magasra csapott: hogy is ne, mikor ő maga is alig tudta megtanulni a görög írásjeleket! Arról nem beszélve, hogy latinul nem is tud.

Ezek a pogányok meg írnak! De csak kerüljön keze közé az a jobbról balra való ördöngös firkálmány: tűzre vetteti mind! Vajon miket irkálhatnak? Látott ő már olyan pogány irományt: az ajándékba kapott ezüst étkészleteken voltak rovásjelek – tamgák, de persze nem tudta elolvasni. Valamiféle türk kézműves készítette és belevéste a gazdája nemzetségének nevét. A sátán műve az mind – le kell törölni a föld színéről. Nem jó, mikor valaki okosabb az uránál, mikor a paraszt is írástudó. Mi lesz akkor a világból?

Be kell törni a türköket is, a többi nyomorult földi halandóhoz hasonlóan térdre kényszeríteni: fizessenek csak Bizáncnak a túlvilági üdvözülésért ők is, mint mások!

– Hm... Üzenetet küldök a németek követével – talán ki tudnak találni valamit ők is. A németek ugyanúgy nem örülnek az új szomszédságnak, mint mi. Rómával egyetemben nekik is terveik vannak: ők szeretnék megkaparintani a hatalmat a türkök által elfoglalt területeken. Küldtek oda ők is térítő papokat, és már sokan megkeresztelkedtek, fizették az egyházi tizedet. Most az ő törekvéseiket is meghiúsították: elözönlöttek és tönkretettek mindent. A római egyház sem fogja ölbe tett kézzel nézni, hogy áhított birodalma területén tengernyi pogány randalírozzon: ebben bizonyára szövetségre léphetünk majd velük, hiszen a célunk egy – letörölni a türköket mágus papjaikkal együtt a föld színéről, vagy ha ez nem megy, legalább Jézus keresztje alá hajtani őket.

– Hogy ki fog győzni a területeken, az még a jövő titka. Most csak egy közös célunk lehet, ami adott esetben azonos a németekével: megtisztítani tőlük Erdélyt és Havasalföldet.

– Egyetértek veled. Tedd meg hát, amit megtehetsz.

– Első és legfontosabb dolgunk az lehetne, hogy belső viszályt szítsunk közöttük, és főleg eltávolítsuk a hatalmas Kurszánt a papjaival együtt. Ismerem jól a magiar papokat, itt sokkal többről van szó, mint gondolnád. Ha mi nem győzzük le őket, ők győznek le minket… Hatalmas erő és tudás van a birtokukban, még akkor is veszélyesek voltak ránk nézve, mikor ezer és ezer mérföldre voltak tőlünk. A hunok hadát ők mindig győzelemre segítik, ismerik a gyógyítás titkait, olvasnak a csillagokban. Ha nem teszünk ellenük, megrontják a népet tudással, elfordítják Jézustól és a magiar vallás hívei lesznek. Árpáddal pedig az arany nyelvén kell beszélni – manapság mindenki abból ért. És ha már Árpád lenne az egyetlen úr, ha egyedül ő dönt a törzsek sorsa felől, minden sokkal egyszerűbb lenne...

– Így igaz. Egyébként mindketten jól tudjuk, Bizánc engedékenyebb a pogányokkal szemben, mint Róma. Akkor járnának a legjobban, ha a keresztény hit áldásait megismerve a mi egyházunkhoz csatlakoznának. Mi bebizonyíthatnánk

nekik, hogy a mienk az egyetlen igaz isten. Ha Rómát felbosszantják, nem fog kesztyűs kézzel bánni velük!

– Szentigaz!

– Most pedig menj és értesíts, ha friss híreket kapsz! – mondta a császár, azzal visszavonult ebédelni.

A püspök úton hazafelé azon morfondírozott, hogyan és kivel töröltethetné le azokat az átkozott magiar–hun türköket a föld színéről, hogy közben még haszna is legyen az egyháznak belőle.

Csak egy dologban reménykedett: ha lassan is, isten malmai azért csak őrölnek.

Csenge pihegve igyekezett a hegy tetejére. Nemrég még vígan szökdécselt a felfelé vezető ösvényen, könnyű és hajlékony volt a teste, mint a folyó partján ingó nádszál. Együtt szökellt a tücskökkel és virágról virágra szállt szinte ő is, mint a tarka pillék. A léptei könnyűek voltak és ruganyosak. Nemrég... De azóta annyi minden megváltozott!

Hajnalodott, eljött a szertartás ideje. Már az énekesmadarak is felébredtek, versenyt daloltak egymással. A levegőég magasában Boldogasszony madara keringett. Csenge mindig megcsodálta a hatalmas madár fekete-fehér tollazatát, hosszú csőrét, amellyel mulatságosan szokott kelepelni.

Az ég alján feltűnt a nap korongja, igyekeznie kellett. Még egy lépés, még kettő – és már fenn is volt a kopasz hegyen, annak is a legtetején. A hegy tényleg kopasz volt – egy árva fa sem nőtt a tetején, mintha a Teremtő direkt saját oltára részére tarolt volna le mindent, hogy innen, a magasságból bárki imádkozhasson hozzá. Mindenki, aki akar.

Egyetlen hatalmas, faragott oszlop állt a lapos, kerek hegytető mértani középpontjában, amit a táltosok nemrég állítottak fel. Magasba ívelő indás díszítése a lentről felfelé vezető utat jelképezte, az utat a felső világba, ahol a Hadak Ura lakik Baba Boldogasszonnyal és a jó tündérekkel.

Csenge látta az éjszakai tüzet, amit Kurszán fejedelem gyújtott a hegytetőn – a hatalmas máglya nyomai még most is füstölögtek a hajnali derengésben. Hallotta Földanyácska szíve dobbanását is az éjjel: a dobok mágikus hangját hosszú órákon át. A távolból hallatszó ütemes dobolást csak a tábort vigyázó éjszakai őrjárat szabályos időközönként felhangzó mantrája törte meg:

– Rend és fegyelem! – minden éjjel elhangzottak ezek a szavak, hogy a harcosok még álmukban se feledjék a Hadak Urának parancsát. Rend és fegyelem – ez a győzelem záloga. Rend és fegyelem – ez volt az, ami annyira megkülönböztette őket a napnyugatiaktól.

Tudta, a dobok ritmusából rájött, hogy fontos tanácskozás folyt itt, a kopasz hegy tetején. Kurszán hívó szavára nem először gyűltek össze a magiar papok, táltosok, harsányok, mióta ideköltöztek Etelközből. Az éjjel telihold volt, a hatalmas égitest méltóságteljesen vonult át az égen. Itt az idő, itt volt az idő...

Még most is hideg futkározik a hátán, ha visszaemlékszik az Etelközben történtekre: a besenyők úgy mészárolták a falvaikból menekülő tömeget, hogy hírmondónak se maradjon senki. Felgyújtották jurtáikat, kardélre hányták a csecsemőket. Égett emberi tetemek szaga terjengett a levegőben. Mindenük odalett. A jurtákban bennégtek az oltárok, a családi ereklyék is. Az öregek megvagdosták arcukat, letépték magukról a ruhát, sírva könyörögtek az élőknek: „Temessétek el, adjátok vissza őket Földanyácskának, különben soha többé nem lesz nyugtunk a holtak szellemeitől! Átok fogja sújtani népünket! Temessétek el a holtakat, temessétek el őket!" Az élőknek azonban – ha túl akarták élni a végzetes mészárlást – menekülniük kellett; nem volt idő összeszedni a holtakat.

Nem, ilyen még nem történt velük soha. Álmos vezér megpróbált a Jenő-törzs segítségére sietni, de hiába: útközben őket is megtámadták a bolgárok. Tudták a besék, hogy a családok védtelenek: csak az asszonyok, az öregek és a gyerekek vannak a falvakban. Levéd kende is figyelmeztetett a bajra: nemhiába falta fel Markoláb a Napot, nemhiába látta könnybe lábadni a Vérszemű csillagot is, nemhiába remegtek meg az Égi Harcosok a tragédia előtt. Levéd kende rettenetes gyászt jósolt a törzsüknek, és igaza lett. Hiába áldoztak mindannyian a hatalmas Hadúrnak, hiába próbálták elkerülni a végzetet: bekövetkezett. Menekülniük kellett, elhagyni falvaikat. Menekülés közben csatlakoztak a többiekhez, hogy együtt induljanak a régi-új hazába. Hónapok óta készültek erre a hosszú útra, az asszonyok élelmet raktároztak, meleg ruhát, takarót szőttek, csak azt nem gondolták, hogy előtte még a gaz besék is lecsapnak a törzsükre, mint gyáva hiénák. Hiszen csak asszonyokat öltek, a férfiak hadban voltak. Oda is veszett mindenük, minden, amit a hosszú útra összecsomagoltak.

Az átkozott bolgárok is ellenük fordultak: útközben csapdát állítottak nekik a besenyőkkel együtt, hogy elpusztíthassák őket. Két ellenség közé kerültek, és Csenge maga sem tudta, hogy menekültek meg. A táltosok némán jártak a sebesültek közt, megpróbáltak segíteni, de sokukon már nem lehetett. Volt, akiből kivágták a besenyő meg a bolgár nyílvesszőket és ellátták a sebét, mert láttak esélyt a felépülésére. Volt, akinek ellátták fokossal bezúzott koponyáját, de Csenge azt is látta, ahogy rengeteg haldoklónak megkönnyítették az útját:

egy mozdulattal küldték át őket a másvilágra. Aztán látta, amint egy-egy darab ruhát, hajat vagy akár az elhunyt sebtében amputált egyik testrészét elteszik, hogy az otthoniak, a hozzátartozók tisztességgel eltemethessék. Az volt a legfontosabb – a temetés. A végtisztesség, a búcsúztatás, a tor. Az útravaló, amit a halott koporsójába helyeznek: a kedvenc használati eszközei, a kardja, a lova – amelynek húsát több napig tartó torban fogyasztották el a hozzátartozók. Mert a halottaknak mindent meg kellett adni, hogy aztán nyugodtan lehessenek a túlvilágon, ne kísértsenek ebben a földi világban, hiszen mindenkinek megvan a maga helye: az élőknek is, a holtaknak is. Sajnos, nem temethettek el mindenkit, és a temetetlen holtak szellemei lidércalakban most itt kísértenek a tábor körül: számon kérik az élőktől azt, ami jár nekik. Tudja ezt, és fél mindenki. De majd Kurszán kende és a táltosok... Ők majd tesznek valamit, hogy béke legyen az élők és a holtak szellemei közt, és folytathassák az életüket ott, ahol abbahagyták.

Telihold van – eljött az alku ideje.

Így történt. Mindenki, Levéd kende és Álmos vezér is megmondta: nem lehet bízni a napnyugatiakban. Álnok és hazug mind: a saját anyjukat megölik, megvakíttatják. Megölik a saját testvérüket is, ha a hatalomra éhesek. Álnokok és ravaszak, mint a kígyók. Még a nagyidő is napnyugatról jön, a sistergő mennykövet okádó fekete felleg is onnan támad. Minden rossznak ott a fészke, a gonosz Ármány is ott lakozik.

Csenge éjjel nem mert idejönni, mert fiatal lányoknak olyankor nincs keresnivalója a táltosok közt. De most, hajnalban már jöhetett. Ő is imádkozni akart, közelebb lenni a világ világosságához, ahhoz, aki most emeli ragyogó orcáját a horizont fölé.

Kifújta magát, dobott néhány száraz nyírfadarabot a parázsra, s mikor azok lángra lobbantak, szembefordult Aranyatyácskával, az ég felé tárta karjait, mint ha át akarná ölelni a napot:

– Köszöntelek, áldott és fényes, életet adó Atyánk! Segélj meg a mai napon is, őrizz meg a mai napon is! Ó, hatalmas égi úr, ki mindent látsz, és mindent éltetsz ezen a világon! Vesd rám fényességes tekinteted, tölts fel az égi tűz ragyogásával és melegségével, hogy általad megerősödve egészséges fiút szülhessek a hatalmas Kurszán magjából! Adj nekem erőt, hogy – mint Emeseanyácskánk –, én is hős férfiaknak adjak életet, az én ölemből is dicső harcosok születhessenek! És ha megsegítesz, hálából a világ leggyönyörűbb virágkoszorúját fonom majd neked, amit áldozatul elküldök neked ezzel a csendes folyóval itt lent. Ő majd elviszi hozzád, a világ végére. Boldogasszony, Innana

istennő, asszonyok és lányok oltalmazója! Végtelen a te hatalmad, végtelen a te jóságod is, mint amilyen végtelen a csillagos ég. Te adod az életet, a bőséget, az egészséget! Segíts meg, kérlek! Segíts te is, hogy életerős fiúnak adhassak életet! Tölts fel a te éltető erőddel, világ világossága!

Amíg imádkozott, a nap lassan felkapaszkodott a tiszta, kék égboltra és fényével szelíden átölelte Csengét. A lány érezte, hogy a Kurszán magjából lett gyermek elégedetten mocorog a hasában, mint aki tudja: Aranyatyácska és Boldogasszony máris oltalmába vette őt.

Csenge két kezét az ég felé tárva engedte be az éltető sugarakat minden porcikájába: fürdött a felkelő nap ragyogásában. Úgy érezte, ő a kapocs ég és föld között. Földanyácska testére rásimuló meztelen talpán a hajnali harmat bizsergését érezte. A nyitott tenyerén át testébe áramló égi sugarak kellemesen áthevítették minden tagját. Boldogság töltötte el, amint átélte az energiák édes nászát.

Gyönyörködve nézett körül a tájon, új hazáján. Még nem érkezett megszokni mindazt a szépséget, ami a szeme elé tárult: a zöld minden árnyalatában pompázó természetet. A zöld rengetegből még innen, a magasból is feltűnt az ezüst törzsű Szent Fa, amely varázslatosan különleges fényben ragyogott a nap sugaraiban. Ezen a vidéken egész ligetekben nőtt nyírfa. Talán ezért is telepedett le épp itt a törzs – a nyírfák miatt. Erőfa – így hívták a vének, mert aki rendszeresen ivott a levéből, és hét éjszakát töltött el alatta, hétszer tíz nyarat is megért.

Messze, a horizont szélén hatalmas, békés szarvascsorda legelészett. Nem sejtették, hogy a harcosok sebes lovakon és pontos, halált hozó nyílvesszőkkel még ma vadászni indulnak rájuk. A bozótosból reggelire vadászó hiúzcsalád óvakodott elő. A csorda túl messze volt számukra, amúgy is beérték volna kisebb, közelebbi zsákmánnyal. Odébb egy szürke nyúl menekült nyugatnak, mint aki megérezte a veszélyt, és nem akart a hiúzcsalád reggelije lenni.

A közelben széles, halban gazdag folyó kanyargott szelíden. Partján, ameddig a szem ellátott, a hatalmas tábor színes jurtái álltak. Igazi jurta-város volt, szigorú körkörös rendben: közepén, a harcosok sátrainak gyűrűjében Árpád és Kurszán fejedelmi sátra állt. Közvetlenül mellettük az ősök sátra azokkal az ereklyékkel, amelyek az ősökéi voltak, vagy csak dicső kezük érintette valaha. Az aranyból-ezüstből készült asztalon díszes kupák sorakoztak: hatalmas, harcban legyőzött ellenségeik koponyáiból készült mind. Szertartásokon ezekből ittak bort a fővezérek, ezzel is demonstrálva, hogy megszerezték az ellenség lelkét, eszét, ravaszságát – hogy még a síron túli világban is a szolgájukká tették őket

az idők végezetéig. A legbecsesebb egy Tibetből származó kupa volt, amelyet csak különlegesen jelentős alkalmakkor szoktak használni. Tulajdonosát, a híres kánt, akinek hatalmas varázserőt tulajdonítottak, és azóta tilos kimondani a nevét – nehogy megidézzék a szellemét –, még a napkeleti harcokban ejtette el Álmos öregapja, mikor a távoli Kínában, a sárkányok földjén háborúztak. Nagy dicsőség volt fejét venni a rettenthetetlen, ravasz ellenségnek, és ez által örök szolgaságra ítélni a másvilágon.

Az ősök sátrában szintén állt egy faragott oszlop, pont olyan, mint a hegytetőn. Négy lobogót tűztek rá: a Hadúr ötszögletű fekete zászlaját hátrafelé nyilazó aranyszínű lovassal, a magiar mágus papok kék zászlaját égbe emelkedő szárnyas emberalakkal, az Árpádok ősét ábrázoló zászlót a totemállattal, a nőstényfarkassal; a piros-fehér sávos negyedik lobogó az oszlop legtetején lengett, mintegy kiemelkedve az összes többi közül. A kerek sátor mértani közepén tűzhely volt, körülötte a földön drága szőnyegek és gazdagon hímzett brokátselyem párnák, amelyeken tanácskozások alkalmával a vezérek, a vének és a táltos papok ültek. A füst útja a tűzhely fölötti kerek nyíláson át vezetett. Ebbe a sátorba a beavatottakon kívül senki sem tehette be a lábát – különösen tabu volt férjezetlen nők és idegenek számára.

Kicsit odébb, de még mindig a belső körben álltak a fővezérek asszonyainak sátrai. Ez a néhány sátor is díszes és kényelmes volt, hiszen nem akárkik voltak Árpád és Kurszán asszonyai: válogatott szépségek, előkelő családból származó asszonyok. Kiket drága pénzen vettek, kiket elraboltak vagy raboltattak a fővezérek. Hogy boldogok voltak-e? Mindkét fővezér dicső és hatalmas úr volt, mindketten szerették a nőket: elhalmozták őket drága ékszerekkel és ruhákkal. Hamar alkalmazkodtak hát a törzs szokásaihoz, annál is inkább, mivel ha már fiú utóddal is megajándékozták urukat, ugyanolyan jogokat élveztek a családban, mint bárki más; talán még többet, hiszen itt kultusza volt az anyaságnak. Baba Boldogasszony a termékenység, az anyaság és a nők oltalmazója volt. Az anyáknak, akik ölében élet fogant, akik képesek arra, hogy dicső harcosokat szüljenek a törzsnek, kivétel nélkül mindenki csodálattal és a legnagyobb tisztelettel adózott. Hiszen csak őáltaluk lehettek olyan hatalmasak és rettenthetetlenek, mint amilyenek voltak. Minél több fiút szült hát az asszony, annál nagyobb megbecsülésben volt része: Anyácskának szólította mindenki és szinte kultikus tisztelet övezte.

Több sátorban laktak hát a feleségek, mindannyian a gyermekeikkel együtt, akiket a legnagyobb egyetértésben neveltek. Különösen nagy meg-

tiszteltetés volt Árpád vagy Kurszán egyik feleségének lenni, és gyermeket szülni tőle.

Kurszán kedvenc felesége Turia volt, a legbölcsebb és legszeretőbb asszony, akivel már tizenöt tavasz óta voltak együtt. Messzi tájról vette az asszonyt, sokat fizetett érte: ősei egészen a Világ Tetejéről származtak. Nomád törzsfőnök unokája volt, akik egészen Tibetből vándoroltak el a Rif-hegyeken túlra, a Népek kapuján keresztül. Öt fiút szült Kurszánnak, három már nevet és lovat is kapott az apjától.

Turia Kurszán első felesége volt, és mint rangidős, ő tartotta kézben ura többi asszonyát. Tudta jól: Kurszán kimagaslik a többi vezér közül, ő a kende, a szakrális fejedelem, az Ég Fia; a főtáltos, a kiválasztott, akire hatalmas felelősség hárul.

Kurszán dicső felmenőktől származott, a méd mágusok – a magiarok – népéből. Nemcsak a tudás hordozói voltak ők, hanem a tudás művelői is. Ismerték a csillagok járását, a füvek titkát, értették a természet üzenetét. Hosszú évszázadokon át kitapasztalták a gyógyítás titkait. De még ennél is drágább tudomány volt az, amivel a hadak segítségére voltak: olyan mágikus rendbe állíttatták a katonákat a mindenkori hadvezérekkel, olyan sikeresen választották ki a támadás időpontját, hogy a velük szövetségre lépő seregek szinte sohasem vesztettek csatát. A hunok és szövetségeseik seregei évszázadok óta nem indultak hadba, míg a mágusokkal nem tanácskoztak A hunok követték a magiarok isteneit, a magiarok pedig naggyá és legyőzhetetlenné tették a hunokat: így egyesült megbonthatatlan szövetségbe az erő és a tudás.

Sokszor előfordult, hogy Kurszán hosszú napokra-hetekre eltűnt. Turia soha nem kérdezte, merre járt. Tudta, hogy urának szüksége volt a magányra, az elvonulásra. Otthon, Etelközben, ahol közel voltak az égig érő hegyek, Kurszán mindig oda vonult vissza hűséges embereivel és a táltos papokkal, ha fontos döntést kellett hoznia, és mire visszajött, tudta a helyes megoldást. El kellett mennie, hogy a maga módján kifaggassa a szellemvilágot. Turia soha nem adott fel kérdéseket, de sejtette: a beavatottaknak és a táltosoknak titkos áldozati helyük van a magasban, amit minden teliholdkor felkeresnek.

Az asszonyok sátrában rend és harmónia honolt. Együtt nevelgették egymás gyermekeit – a sajátjuknak tekintve mindet. És ha Kurszán belső szolgája Turia fülébe súgta, kivel óhajt a fővezér aznap hálni, mindannyian örömmel segédkeztek szépítkezni a kiválasztottnak: ki illatos rózsavízzel törölgette végig a testét, ki gazdagon hímzett kaftánjai közül választotta neki a legszebbet, ki ékszerekkel díszítette fel tetőtől talpig. Volt arra is példa, hogy a kende jóked-

vében két-három feleségét fogadta egyszerre. Volt is készülődés a sátrakban: messzire hallatszott az asszonyok vidám nevetgélése. Turia boldog volt, hogy boldoggá teheti urát, rövid időre elfeledtetheti a gondjait.

A külső körökben a harcosok és családjaik jurtái álltak, majd a legszélső körben a szolgáké. A jurta-városban állt egy hatalmas, vén tölgyfa is, amelyen karóra húzva a halotti torokon feláldozott lovak bőre száradt.

Jóval távolabb legeltek a hatalmas, több vagyont érő válogatott ménesek, a gulyák, a csordák. A különleges és drága szürkemarhacsordák, amelyeket egészen Etelközből sikerült idáig hajtani. Sok elhullott útközben, de a java megmaradt. A hatalmas ménesben már messziről látszottak a hófehér, válogatott paripák, a törzsfők büszkeségei. Őrizték is a ménest a deli harcosok, mint a szemük fényét! Rengeteg állattal érkeztek ide, pedig sok gond volt velük: ha a családok nem akartak lemaradni a többiektől, állataik egy részét, akár mindet hátra kellett hagyni. Nagyon nehéz volt átúsztatni őket az útjukba kerülő sebes iramú, széles folyókon. De az életük drágább volt, mint a csorda: oda is lett sokuk minden vagyona. Különösen a doni nemzetségeknek, hiszen az ő útjuk volt a leghosszabb és legveszélyesebb – őket támadták meg a gaz besenyők is.

Árpád és Kurszán jurtája a két leghatalmasabb és legdíszesebb jurta volt – ez jól látszott még a dombtetőről is. Selyembrokáttal vonták be mindkettőt – az Árpádét sárgával, Kurszánét égszínkékkel. Drága prémekkel voltak kibélelve, a földön több rétegben leterített, messzi tájakról származó pazar szőnyegekkel. A sátrak belsejében szebbnél szebb, különböző uralkodóktól kapott ajándékokat és dicső harcokban szerzett zsákmányolt holmit halmoztak fel, arany étkészlettől kezdve az elefántcsont szobrokig. A sátrak sarkában, arannyal kivert ládákban megannyi számolatlan kincs: drágakövek, ékszerek, díszes fegyverek.

Csenge fentről észrevette, hogy a táborban már sokan ébren vannak – megkezdődött a mindennapi munka. Sok a dolog az állatok körül, többen már a földkunyhókat ásták. Ők azok a családok, akik eldöntötték, hogy végleg itt telepednek le. Igaz, a tehetősebbje előnyben részesítette a jurtát, hiszen annál nincs kényelmesebb. Játszva összeszedik még az asszonyok is, arról nem beszélve, hogy aki jurtában alszik, védett a gonosz szellemektől, hiszen nemhiába kerek a jurta alakja! Csakhogy jurtára nem futotta mindenkinek; az ilyenek szegényes veremházat építettek maguknak.

Bármennyi volt a dolog, mindannyian megálltak pár percre, hogy keletnek fordulva, letérdelve köszöntsék a felkelő Napot. Úgy tartották a régiek, hogy aki ébren van, és nem köszönti kellő tisztelettel, magára haragíthatja a felső

világ szellemeit, és gondolkodhat, hogyan engeszteli ki majd őket. Jobb az égiekkel nem viccelni! Senkinek sem hiányzik, hogy bosszúból nagyidőt vagy szárazságot küldjenek rájuk.

Csola, a tábor egyik javasasszonya már javában gyűjtögette a nyírfák völgyében a boldogasszonyi füveket: ilyenkor van itt az ideje. Néha elővette tarisznyájából a botocskáit, amelyekre felrótta, milyen fűvekre van még szüksége a főzethez; teljesen elmerült a gyűjtögetésben. Ilyenkor a növény magába zárja a hajnali harmat gyógyító cseppjeit is, nem beszélve a holdvilág-esszenciáról, meg a kelő nap első sugaráról – ami szintén nem elhanyagolható szempont, sőt. Az éjjel pedig telihold volt: ideális időpont, ilyenkor a növény szinte duzzad az erőtől.

Az éjszakai máglya maradékán már elégett az a pár darab fa, amit Csenge nemrég dobott a hunyorgó parázsra. Nem tudott ellenállni a csábításnak: feltűrte nadrágja szárát, és áhítatosan lépegetett át a hamu alatt izzó parázson. Nem érzett fájdalmat, nem égett meg a talpa – inkább olyan érzés volt, mint ha millió tű kellemesen csiklandozná. Hatalmas megkönnyebbülést és testébe áramló tiszta-tisztító energiát érzett, ami szinte átmosta minden porcikáját. Szerette ezt a semmi mással nem pótolható érzést. Áldozati tűz volt ez, amelynek parazsa gyógyító energiát sugárzott.

Boldogan, édes terhére vigyázva sietett lefelé a hegyoldalon.

– Hol jártál, te lány? Itt a fejés ideje. Mit gondolsz, ki fogja megcsinálni a munkát helyetted? Én már nem bírok annyit dolgozni, mint régen. Vidd magaddal a húgodat, aztán dologra. A kancát is meg kell fejned, Atyád kumiszt kíván. De óvatosan ám, nehogy megemeld magad: a te állapotodban vigyázni kell az ilyesmire. Te meg, Ajni, fogd a seprűt és takaríts ki a jurtában. Sok a dolog, lányok! A rengeteg szőnivaló ott áll a sarokban, mikor lesz abból vászon? Apátok vasverő, nem harcos, hogy a hadjáratból minden alkalomkor bő zsákmánnyal térjen haza. Igaz, sok munkája van – kellenek a nyílhegyek meg a kardok, de azért ti nem járhattok mindig bizánci vagy indiai brokátban, mint a harcosok és a vezérek asszonyai, lányai. Sebaj, megszövitek és kihímezitek ti magatoknak, lesztek olyan szépek, mint akármelyik előkelő nőszemély. Vegyetek példát Csengéről: csak megszédítette a hatalmas Kurszán fejét, pedig nincs tetőtől talpig aranyba-ezüstbe öltözve! Már a szíve alatt hordja a kicsit – micsoda öröme lesz apátoknak, ha sokasodik majd a család! És nem akárki vérével: nemes fejedelmi magból fog születni a gyermek, az egész kovácsnemzetség nagy örömére! – örvendezett a tűzhely körül sürgölődő jóasszony.

– Ajni! – kiáltott hirtelen a kisebbik leányára. – Hányszor tanítottalak, hogy ne söpörj ki szemetet a jurta küszöbén keresztül, különösen nem Arany-atyácskával szembe?! Elhunyt őseink szellemei a küszöbünk alá költöznek, te pedig meg akarod sérteni őket? Szemetet söpörnél keresztül a fejükön?! A küszöb szent hely: át kell lépni és fölötte semmit sem szabad ki-be adogatni, mert nem lesz rajta áldás. Megértetted?

– Igen, Anyácskám! – felelt szemlesütve Ajni, és rögtön letérdelt a küszöb elé, hogy az ősök és Arany-atyácska bocsánatáért esedezzen.

Fiatal és tudatlan volt még. A múltkor is kiment a mezőre a kancát megfejni – mert ugye Apácska mindig kumiszt kíván –, de hiába húzogatta buzgón a kanca csecsét, az nem adott neki egy csöppnyi tejet sem. Akkor vette észre az egyik fa mögött kacarászó Csengét.

– Te meg mit mulatsz rajtam? Inkább segítenél! Soha nem fejtem még kancát!

– Ha nem is fejtél, de látni láttad. A kancát csak úgy fejheted meg, ha mellékötöd a csikaját, különben nem ad tejet. Figyelj, hogy kell ezt csinálni!

Hát persze, ha mindent olyan egyszerű lenne megtanulni! Anyácska mindig azt sulykolta beléjük, hogyan kell és hogyan nem szabad viselkedniük. Az első szabály: keddi napon nem dolgozhatnak, nem moshatnak. Az a lányok és asszonyok védelmezője, Baba Boldogasszony napja, tiszteletben kell tartani. Azt is tudta, hogy a család és az ősök tisztelete a legfontosabb. Anyácska még álmában is tudta, ki kinek a testvére, komája, sógora: a hetedik felmenőig el tudta sorolni a családfát. A további fontos szabályok: nem tulajdoníthatják el azt, ami másé, és nem esküdhetnek hamisan. A más tulajdona szent, azt senki emberfia el nem veheti, ellenkező esetben a rabonbán fog szerecsendiófa ivópohárral a kezében ítéletet hirdetni felette. Először eltiltják a tűztől és a víztől; aztán, ha megismétli a vétket, hordhatja homlokán élete végéig a tolvajok billogát, és örüljön, hogy a kezét nem vágják le. De ha meg is úszná a büntetést, még ha nem is tudná meg senki – a megkárosított átka utolérné a világ végén, az Óperenciás tengeren túl is, mert az igazságos átok elől nincs menekvés. Hazudni is tilos, éppúgy, mint hamisan esküdni. A kimondott szónak ereje van, nem dobálózhat vele senki kedve szerint, mert magára vonja az istenek haragját.

Ha idegen vetődik a jurta elé és szomjas, vagy esetleg enni kér, szó nélkül meg kell kínálni. Ha éjjeli szállást kér, azt is adni kell neki: soha nem tudhatja az ember lánya, hogy nem a garabonciás teszi-e próbára álruhában, rongyos koldusnak öltözve. Jaj annak, aki elutasítja, netán elkergeti! Mert akkor azt mondja: „Ha nekem nem adtál, neked se legyen!" Azzal olyan szélvihart, jég-

esőt gerjeszt, hogy elveri a termést az utolsó szálig. De ha jó szívvel fogadják, megkínálják enni- és innivalóval, akkor jókívánsággal hálálja meg a jóságot: „Adtál, adsz is, volt is, van is, lesz is!”

Ezen kívül nem viselkedhetnek illetlenül, nem járhatnak pendelyesen, fedetlen fővel az idősebb férfiak előtt, és Apácska dönti el, kihez adja őket feleségül.

És a kendének odaadná Csengét? Azt ő is szeretné biztosan, hiszen talpig selyemben járhatna, aranyfüggőket hordhatna, ezüst nyeregben lovagolhatna.

A kende tegnap is küldött ajándékot a vasverőnek: két szép lovat meg drága ékszereket a lányoknak. De Apa hallani sem akart arról, hogy elengedje Csengét a családból, különösen most, hogy gyermeket vár: a gyermek a lányos családot illeti. Vagy csak a leánya árát szeretné felverni? Szép is, jó is, dolgos is, termékeny is – sokat ér az ilyen manapság!

Pedig a hatalmas kende nem akárki ám! Már a megjelenése is megdobogtatja a női szíveket: mindig fehér lovon jár, hófehér, gazdagon hímzett ruhában. A lova hátán aranyból-ezüstből a díszes nyereg, ő maga pedig olyan délcegen üli meg, hogy csak na! A homlokát gyönyörű, arannyal kivert abroncs díszíti, hatalmas ametiszttel a közepén. A hatalmas Levéd kendétől, ő pedig szintén az elődjétől örökölte azt a fejdíszt, amelynek varázsereje van.

A nép jól tudja: nincs ember a világon, aki a kendéhez hasonlóan ki tudná fürkészni az égiek akaratát. Ő tolmácsolja a Hadúr üzenetét, ő védi meg a gonosz szellemektől a törzseket, ő választja ki a fejedelmi tábor helyét, a papi elöljárókat, de még a rettenetes, sistergő istennyila szellemének is tud parancsolni. Árpád fejedelem sem tesz nélküle egyetlen lépést sem. Az Etelközből ide vezető hosszú és veszélyes utat az ő bölcs vezetése alatt tették meg. Harcosok és családok százezreit minden jószágukkal egyetemben kellett biztonságban elvezetni az új hazába, őseik földjére. Kurszán kende a magiar táltos papokkal végig a hadak előtt lovagolt Árpád mellett, hogy távol tartsa népüktől a gonoszt, legyen az látható vagy láthatatlan, élő vagy élettelen, evilági vagy másvilági. Mert nem mindegy, mikor állnak meg, hová kerülnek a jurták és hány napig maradhatnak. Kurszán kende egész úton az eget kémlelte, a szél üzenetét hallgatta, éjjel a csillagok állását figyelte. Minden állomáshelyen áldozatot mutatott be a hely szellemének, hogy megnyerje jóindulatát. Hatalmas felelősség volt az övé és a táltos papoké – meg kellett óvniuk a népet minden rossztól.

De bármilyen délceg és hatalmas úr volt a kende, a csökönyös kovácsmester mégsem adta neki a lányát.

Ajni elnézte a nővérét: nagyon szép lány, különösen az előre domborodó áldott állapotával. Kreol bőre és kissé mandulavágású, mogyoróbarna szeme volt Csengének. Két szoros varkocsba font hosszú, dús haja a derekáig ért. Füle mellett kétoldalt rézkarikák lógtak, mágikus rovásokkal a rontások ellen. Homlokát pánttal kötötte át, amelyre az áldott Nap jelét hímezte a Holddal és a csillagokkal. Szegényes kaftánját virágokkal hímzett pántok díszítették. Nem volt drágakövekkel kirakva a deréköve, nem viselt gyémántos nyakékeket, mint a harcosok asszonyai. De az illata! Ajni biztos volt abban, hogy Csenge az illatával bűvölte el Kurszánt: mint a virágos rét, olyan finom, édes fluidot árasztott magából. A hangja pedig – mikor énekelt – olyan volt, mint ezüst harangok csilingelése.

Ajni tudta, Csenge titokban mindennap meztelenül fürdik a folyóban, és hajnalban mezítláb sétál a harmatos füvön. Ettől lenne az a finom illata? Biztos, hogy még a méheket is megbolondítja: körbedongják, mint az illatos virágot. Látta, amint két hosszú varkocsát kibontva, táncolva fürdik a napfényben, miközben a szellő bújócskát játszik a hajában. Talán a hatalmas Kurszán is így látta meg egy napon – ilyen természetesnek és gyönyörűnek. A napra lehetett nézni, de Csengére nem. Kurszán nem tudott neki ellenállni, pedig ő válogatott szépségeket vihetett a sátrába.

Talán akkor történt meg a dolog, mikor a bűvös nyári napfordulón a lányok Boldogasszony napját ünnepelték a párjukkal. Ilyen jeles nap csak egyszer volt az esztendőben, és ő nem lehetett ott, mert fiatal volt: még nem jött rá az áldás, még nem vérzett a lába közt. És amíg nem vérzett, amíg ünnepélyesen nem fogadták maguk közé a törzs asszonyai, addig nem mehetett a felnőtt lányok közé ezen az ünnepen. De Csengét már beavatták – felvarrhatta a vörös bársonycsíkot a kaftánjára. Ő már ismerte a titkokat, amelyeket az asszonyok jurtájában sugdostak el neki azokról a dolgokról, amiket minden érett lánynak ismernie kellett. Őt bezzeg már elengedte Anyácska!

Honnan, honnan nem, az ünnepségen megjelent Kurszán, és el sem engedte Csenge kezét. Igaz, Kurszán nem szokott a köznéppel mulatni. Most vajon mi húzta oda? Talán a szíve, mikor a lányt meglátta? Lehet, épp a kíséretével arra lovagolt és nem tudott ellenállni Csenge szépségének.

Igazi, hetedhét országra szóló ünnep volt az akkor. Még Etelközben történt, a rettenetes mészárlás előtt... Gyönyörű idő volt, hajnalban mezei virágokkal, színes szalagokkal feldíszített ökröt áldoztak a ligetben. A tűzpap, a gyula hosszú szertartás közepette gyújtotta meg az új tüzet, azon sütögették egész nap a hízott áldozati ökröt a hatalmas állványon. Folyt a mézízű bor, számolatlanul

verték csapra a hordókat. A bográcsokban gulyás főtt, pirult a kövönsült. A muzsikusok húzták a talpalávalót, hiszen szilaj nép ez – tűzről pattant a tánca is! A legények pörgették a lányokat, a lábuk alig érte a földet, szinte izzott a levegő körülöttük. Ennek ez volt a rendje, hiszen a leánynak látnia kellett, micsoda legény a párja. És ha olyan gyenge, hogy nem bír megtáncoltatni még egy leányt sem? Meg aztán már tudták, hogy nemsokára el kell hagyniuk a hazájukat, messzi út áll előttük. Ki akarták mulatni magukat még egyszer, utoljára a hosszú út előtt. Egyik szemük sírt, a másik nevetett, szomorúság és öröm bujkált bennük, mert minden olyan félelmetes volt és bizonytalan. Az új hazáról mindenki mást mondott. Volt, aki bizakodott, de a legöregebb táltos, a vén Sólyomfi tele volt aggodalommal: „Nem lesz ennek jó vége, meglátjátok! Az Ármány, aki napnyugaton lakik, csapdát állít nekünk. Nagyon vigyázzatok, mert addig nem nyugszik, míg el nem veszejt minket! Elveszi az eszeteket, elfeledteti veletek az őseiteket, testvért testvér ellen uszít majd. Vigyázzatok!" De senki sem hallgatott rá – ezen a napon amúgy sem akartak semmi mással foglalkozni, csak az ünnepléssel.

A lányok mindent megfigyeltek, minden legényt megkritizáltak, aki ügyetlennek mutatkozott, súgtak-búgtak egymás közt. A legények pedig igyekeztek, nehogy a lányok nyelvére kerüljenek.

Többen lovas párbajban mérték össze az erejüket és a rátermettségüket: csak úgy pengett az acél, szikrázott a fokos! A lovak fújtattak, habzott a szájuk, teljesen felajzódtak a játék hevében. Vigyáztak a legények, nehogy nagy kárt ne tegyenek egymásban, de bizony kiserkedt néha a vérük. Ha a hunok egyszer belemelegedtek, nem tudtak megálljt parancsolni: nem kíméltek senki emberfiát, még magukat sem.

Mire megsült az ökör, a lányok egymást túlkiabálva kisorsolták, kié legyen az ökör két heréje: csemege volt az, nem is akármilyen! Igazi afrodiziákum: aki megkapta – márpedig csakis a legderekabb harcos kaphatta meg –, annak mindig erős lesz a férfiassága, termékeny lesz a magja. Volt is örömujjongás, visszhangzott a környék. Aztán, mikor a nap vérvörös uszályt húzva maga után leszállt a horizont alá, a lányok következtek: gyönyörű táncot adtak elő a hatalmas éjszakai máglya körül, csodálatos énekszóval kísérve. Az égen szikráztak a csillagok, a levegőben mézes virágillatot hordozott a szél.

A lányok minden porcikája ringott, mint az érett kalász. Hol összekapaszkodtak, hol elengedték egymást az új tűz körül. A szemükben is tűz égett, a szívük egyre hevesebben vert. A legények érett gabonamagot szórtak rájuk, hogy soha ne fogyjanak ki belőle: amilyen termékeny Földanyácska, olyan termékenyek

legyenek ők is ebben az évben. S mikor az áldozati tűz leégett, mindannyian átsétáltak a forró, izzó parázson, hogy ne érje őket baj, betegség, szerencsések legyenek az egész esztendőben.

Mikor feljött a telihold, mindenki örömmel áldozott Boldogasszony oltárán.

Kurszán egy ideig messziről nézte őket. „Mulassatok csak, ma még megtehetitek! De holnap talán már harcba kell indulnotok, és győznötök kell! Ma még élvezitek a szerelem minden gyönyörét, még elmerülhettek asszonyaitok forró ölében, de holnap talán már holtan fogtok feküdni a csatamezőn. Ó, Hadak Ura! Segítsd őket mindig győzelemre! Ne hagyd, hogy ifjú vérük folyjék, és add, hogy mindannyian épségben találkozhassunk az új hazában!" Miközben ezeket gondolta, egyre komorabb lett az arca. Igen, holnap indulnia kell Álmos vezérhez Kijev városába. Az sem lesz veszélytelen út, Árpád vezér már minden törzshöz futárt küldött: készüljenek, csomagoljanak, Erdély várja őket. Mindent meg kell szervezniük, hogy a népük biztonságban odaérjen.

Nem is törődött a mulatsággal, csak Csengét akarta. Felkapta maga mögé a nyeregbe és elvágtatott vele, mint valami drága zsákmánnyal.

A rét közepén összeolvadtak – csillagok voltak a tanúk, tücskök cirpelése volt a zene. Igaz, a távolból odahallatszott a fiatalok kacagása, bolondozása, de őket ez egyáltalán nem érdekelte. Kurszánt azért nem, mert ott és akkor el akart felejteni mindent a világból. A lányt pedig azért, mert biztonságban érezte magát: soha nem lehetne jobb kezekben, mint a Kurszánéban.

Boldogan adta oda magát a kendének, úgy simult hozzá, mintha mindig az övé lett volna, és soha nem akarna másé lenni – egy test, egy lélek, egy egész. Csak neki született, érte van. Csodálatos éjszaka volt, nem múlt el nyomtalanul. És nem akart semmit tenni ellene: hiszen minden asszony ismeri a főzetet, amit ha megiszik, nem marad áldott állapotban. A lányok és az asszonyok mind ittak belőle, hogy könnyebb legyen az útjuk. Hiszen hosszú ideig fognak vándorolni, széles és sebes sodrású folyókon átkelni, kitéve minden létező veszélynek. Ellenség támadhatja meg őket, szörnyű viharba kerülhetnek, és áldott állapotban minden sokkal, de sokkal nehezebb. Csenge mindent vállalt a kende gyermekéért. Életet akart neki adni, bármi áron. Aztán kis híján a sajátját is elvesztette a besenyők támadásakor…

Hát így esett. Neki, Ajninak is ki kell próbálnia mindezt. Majd megkérdezi Csengét, mehet-e vele fürödni a folyóhoz. Eddig mindig csak Anyácskával meg a testvéreivel mehetett, nagylányokkal vagy egyedül még soha. Tudta, a folyók veszélyesek, mert a hableányok halálra csiklandozhatják, aki nekik tetszik, és

magukkal viszik a mélybe. Aztán lakhatnak majd az idők végezetéig a folyó hideg és sötét, feneketlen medrében. Brr… Egyszer látott egyet közülük: elég csúnya, zöldeskék színe volt, és egyáltalán nem tűnt boldognak – csak hagyta sodortatni magát az áramlattal. Nem, Ajni nem szerette volna itt hagyni a családját, a népét, hogy ilyen zöldes színű hableánnyá változzon, és a folyóban úszkáljon az idők végezetéig. Azt viszont tudta, a hableányoknak ajándékot kell adni: tavaszünnepkor, mikor már elolvadt a jégtakaró a folyókon, teli kosár finomsággal engesztelik ki őket, hogy nyáron ne csiklandozzák halálra az embereket, akik a vízbe mennek. Ami azt illeti, meg is érti őket: nem lehet könnyű egész télen a jég alatt élni!

– Úgy látom, mind a hét vezér megérkezett, hogy megbeszéljük a további tennivalókat! – nézett körül Árpád méltóságteljesen a jurtában.

Minden szem rászegeződött. Délceg alakjára tűzpiros kaftán simult, a derekán aranyozott öv fogta össze. Csúcsos aranyozott süvegét hófehér cobolyprém keretezte. Haja öt varkocsba fonva hullott a vállára. Puha bőrből készült tűzpiros csizmája orra törökösen felkunkorodott, drágakövekkel gazdagon kivert görbe kardja előtte feküdt a vastag szőnyegen.

– Mienk hát a hunok öröksége, a Hadak Ura megsegített minket! Legelőkben bővelkedő vidék ez, édesek a folyói és kövérek a földjei: nagyon, nagyon hasonlít Szkítiára – mondta, miközben elborult a homloka. – Hosszú volt az út idáig, nem volt könnyű dolga népünknek, de szerencsésen megérkeztünk. Már elfoglaltuk a sóbányákat is, mienk Attila öröksége! Vezéreink hét várat emeltek Attila földjén – minden okunk megvan az ünneplésre!

– Arról nem is beszélve, hogy közel vagyunk Bizánchoz és Rómához, ahová alkalomadtán majd bekopogtatunk! Seregünk bátor, hadvezéreink ravaszak, senki nem állhat az utunkba. Emlékezzetek vissza, hogyan menekültek előlünk a gyáva morvák! Jó lesz itt nekünk, reszkessenek a napnyugati kutyák! Most visszakapják tőlünk, amit avar és székely testvéreinkkel tettek: hosszú évszázadokon át pusztították őket, kirabolták házaikat, nyomorba döntötték családjaikat. De már nem kell tovább szenvedniük, mert mától kezdve egy nép, egy nemzet vagyunk. Visszaszerezzük az elrabolt kincseket tőlük! Hej, hej! – dörzsölte a kezét sokatmondóan Előd fia Szabolcs.

A vezérek többsége helyeslően bólogatott, hejjegetett, de Kurszán kende a jobb kezét felemelve szót kért:

– Igen, elfoglaltuk Erdélyt és a sóbányákat. A Hadak Ura segítségével majd elfoglaljuk Pannóniát is!

– Úgy legyen! – kiáltották egy emberként a vezérek.

– De nem vagyunk biztonságban: bármerre nézünk, ellenségekkel vagyunk körbevéve. Sötét felhők gyűltek össze népünk feje felett. Mindenki fél tőlünk, ami érthető: harcosaink bátrak, mint az oroszlánok, és fegyelmezettek, mint az a rettenthetetlen ott – mutatott az oszlopon lévő zászlóra.

Mindenki arra fordította a fejét, amerre Kurszán mutatott. Nem mondta ki Annak a nevét, akinek képe a zászlóra volt hímezve, mert tabu volt. De a vezérek tudták, kiről van szó: a farkas-ősanyáról, aki sebek borította hun ősatyáikat felnevelte a pusztaságban. Mágikus tisztelettel övezték őt – meghajoltak mindannyian előtte. A harcosok mindig farkasüvöltéssel kezdték a csatát: meg is hűlt rögtön a vér az ellenség ereiben. A farkastól tanulták a bátorságot, a hierarchikus rendet a seregben és a fegyelmezettséget, amit minden idegen hadvezér irigyelt tőlük. Mindig a győzelem volt az első, az ellenség teljes megsemmisítése, csak aztán a rablás. De ha a hadvezér nem adott rá engedélyt, akkor nem raboltak. Bezzeg a keresztény bizánci sereg! Isten nevében indultak a csatába, de még az ütközet kimenetele el sem dőlt, még a csatamező hemzsegett az ellenségtől, de ők már fosztogatták a hullákat. Beszélhettek nekik a hadvezérek, falra hányt borsó volt minden szó, korbáccsal kellett őket jobb belátásra bírni. A hunok fegyelmezettségénél talán csak a tűrőképességük volt nagyobb. Ha kellett, a nyeregben aludtak, nem ettek és nem ittak, de nem kértek, és nem is adtak kegyelmet. Gyorsak voltak, mint a villám, sólyom módján csaptak le az ellenségre. De nem is lehet ezen csodálkozni, hiszen gyermekkoruktól a nyeregben nőttek fel, első játékuk a nyíl volt. Hogyne irigyelték volna ezt a hadat a nyugatiak! Rettegték őket mindenütt, ahová a hírük eljutott. Nemhiába őket bérelték fel ellenségeik ellen – a csata kimenetele ezzel nem volt kérdéses.

Kurszán fejedelem folytatta a mondanivalóját:

– Legfőbb gondunk az, hogy innen nincs tovább. A hátunk mögött, keleten a besenyők elfoglalták legelőinket. Nyugaton a frankok és a bajorok, délen a bolgárok és Bizánc, északon az oroszok és a horvátok. Minden föld véget ér egyszer, s mi sem mehetünk tovább: ez a mi hazánk, ez a mi örökségünk. Harcosaink bátrak, de ellenségeink sokan vannak!

Hatásosan elhallgatott, megvárta, míg a vezérek rábólintanak szavaira, aztán tovább beszélt:

– Hajnalban fehér lovat áldoztam a völgyben, s annak lelkét meglovagolva jutottam a hatalmas Hadúr színe elé, hogy segítségét kérjem és kifaggassam szándékairól.

– Hej, hej! – adtak hangot elismerésüknek a harcosok.

– A Hadúr azt üzeni, hogy várjunk: még nincs itt a harc ideje. Hiszen ellepték népünket halottaink szellemei, akiket nem tudtunk kellőképpen eltemetni – őket kell kiengesztelnünk, hogy ne ártsanak nekünk. A teheneink véres tejet adnak, asszonyaink lidércekbe botlanak a jurták közt, két gyermeket nemrég farkasok téptek szét a tábor közelében – ezek nem jó jelek! A szerencse elpártolt tőlünk, nem látok győzelemre utaló jelet. Engeszteljük ki előbb a holtak lelkeit, aztán legyen akaratotok szerint. Előbb a Hadak Ura kívánságára harminc fehér lovat kell feláldoznunk, hatalmas halotti tort kell ülnünk a háborúban elesettek lelki nyugalmáért. Hét nap és hét éjjel fog tartani a gyászszertartás, hét nap és hét éjjel én, a táltosok és a harsányok megállás nélkül fogjuk őket búcsúztatni, lelkeiket a túlvilágra kísérni. Mindenki, aki él és mozog, vegyen részt a toron! Sirassuk el a bátor harcosokat, búcsúztassuk el őket tisztességgel. Aztán jöjjön, aminek jönnie kell: szedjük össze magunkat, rendezzük sorainkat és rendezkedjünk be itt örökre. Innen nem vezet út tovább, vége. És ezt a földet, őseink földjét bármi áron meg kell védenünk népünk számára. Innen nincs tovább, lehetőségeink elfogytak…

– Hej, hej, úgy legyen! – kiáltották egyszerre a vezérek.

Az ősök sátrában, a tűz körül ülve tanácskoztak. A fényben visszaverődtek a vezérek gazdagon hímzett ruhái, drágakővel díszített övei, kardjaik markolatai. Aki süveg nélkül volt, annak borotvált fejéről verődött vissza a fény. Volt, aki sólyomtollat tűzött a hajába vagy sólyommal díszített fejdíszt viselt. Mindenki a nemzetségének és a hagyományainak megfelelően öltözött. Mert ha a hadban egyek voltak is, ha az érdek most úgy kívánta, hogy testvérekként álljanak ki egymásért, azért mindannyian saját törzsük szokásai és hagyományai szerint éltek, még ha sokban nem is különböztek egymástól.

Kurszán – mint mindig –, most is hófehér ruhát viselt. A hatalmas ametiszt csak úgy szikrázott a tűz fényében. Olyannak tűnt, mintha nem evilági lény lenne: delejes varázserő lengte körül.

Árpád szólalt meg a maga higgadt bölcsességével:

– Úgy legyen! Én is azt mondom, telepedjünk meg és osztozkodjunk igazságosan. Hiszen közösen szereztük meg jussunkat, mindannyian a vérünket adtuk érte. Elég nagy ez a föld, elférünk rajta mindannyian. Jelöljük ki a nyári és a téli szállásokat, a gyepűvonalakat. Vessünk, arassunk, szaporodjanak az állatok, asszonyaink Baba áldásával szüljenek erős harcosokat!

– Úgy legyen, hej, hej!

– De mi legyen azzal, akinek menekülésкor mindene odaveszett? – kérdezte a Jenő-törzsbeli Tétény fia Harka, aki a fél szemét is elveszítette a besenyőkkel

vívott csatában. – Hősiesen harcoltunk mindannyian, de hiába: mindenünk odalett. Nem tudtuk az Etil-folyón a marháinkat átúsztatni, otthagytuk hát mindet. Meghalt az apám, az anyám... Feleségeim a szemem láttára vesztek az Etilbe, mert a besék kilőtték alóluk a tömlőt... Két kicsiny fiamat a bolgárok hányták kardélre útközben, míg én a hátvédekkel harcoltam... Hiába küzdöttem hősként, most koldus vagyok, semmim sincsen. Mi lesz a nemzetségemmel? Mihez kezdjek így, elszegényedve?

– Ne félj, Tétény fia Harka! Segítünk neked, hogy tovább vidd a nevedet! Veszel asszonyt is magadnak, aki majd sok fiút szül neked. Kapsz egy gulyát meg egy nyájat, gazdálkodj belőle egészséggel! Nehéz idők köszöntenek most mindannyiunkra, hiszen ellenségekkel körülvéve kell új életet kezdenünk. De voltunk már rosszabb helyzetben is, csak a magiarok istene és a Hadúr ne hagyjon el minket! Otthont találunk itt, a hegyek ölelő karjában – égjenek hát minden bércen áldozati tüzek a hatalmas Hadúr tiszteletére! Eddig sem féltünk senkitől, ezután sem fogunk, mert mi vagyunk a leghatalmasabbak és a legbátrabbak, a legyőzhetetlenek!

– Ez így igaz! – kiáltottak közbe többen a vezérek közül.

– Talán elfelednétek, kik ellen építettek falat a sárga szűkszeműek? Elfelednétek Attila dicsőségét? Elfelednétek őseink hőstetteit? Soha, soha nem felejthetjük el őket. Míg világ a világ, a regösök éneke dicsőítse bátor harcosaink nevét, hogy késői ivadékaink büszkeséggel és hálás szívvel emlékezzenek rájuk. Fogjunk hát össze mindannyian, szerződésünkhöz híven testvérként segítsük egymást. Hiszen tudjátok: a közös erővel szerzett javakból senki sem zárathatik ki! Neked is lesz vagyonod, Tétény fia Harka!

– Hej, hej, úgy legyen! És a nemzetségfők, akik Álmos fia Árpádot szabad elhatározásukból választották fejedelemmé, sem saját személyükben, sem utódaikban a fejedelem tanácsából ki ne zárassanak! – ismételték az eskü szövegét a vezérek.

– Aki az utódok közül a fejedelem iránti hűségét megszegné, viszályt keltene a fejedelem vagy annak családja között, annak vére ontassék!

– Segítenünk kell egymást akár az életünk árán is. Hiszen vér vagyok a véretekből, ti is vér vagytok az én véremből. És ez így marad nemzedékeken át örökre. Rettenetes átok sújtson hát arra, aki vére ellen fordul! Ne legyen öröme ivadékaiban, szakadjon magja ebben a világban. Úgy legyen, ahogy mondom! – szólt nyomatékkal Örs.

– Legyen hát akaratotok szerint! Én mindent előkészítettem, ahogy kértétek. Hét derék magiar táltosom fog követni titeket a kiválasztottak közül, mint az árnyék, hogy mindig és mindenütt segítsen nektek. Hiszen egységben van az

erőnk, együtt kell megvédenünk az új hazát az ellenségtől! – mondta Kurszán, és ekkor négy férfi, három nő lépett hófehér ruhában a jurta közepén lobogó tűz közelébe.

Látszott rajtuk, hogy mindannyian tisztában vannak a rájuk szabott feladat fontosságával, és tiszta tekintetükön, egyenes tartásukon az is, hogy mindenre elszántak – életük árán is az ügyet és urukat fogják szolgálni.

Kurszán folytatta beszédét:

– Ők azok, akik tolmácsolják majd nektek a Hadúr akaratát és megszerzik törzseitekre Baba áldását. Ez az a hét táltos, aki családjával együtt kész követni titeket, vezéreket új birtokaitokra. Higgyétek el, szükségetek lesz rájuk, hiszen nem könnyű idők elé nézünk. Holnap induljatok el a négy égtáj felé, de előtte pecsételjük meg akaratotok szerint ismét szövetségünket, eskünket a vérünkkel és ezzel a borral, amit ebből a kupából megiszunk!

Kurszán elővette gyémánttal kirakott tőrét, és karját elsőként megvágva, véréből a borral telt híres tibeti kupába cseppentett. Árpád és a többi vezér rögtön követte példáját. A hét táltos körbefogta a szert ülő vezéreket és egyszerre, halkan, ritmusosan verni kezdték dobjaikat. Erre a jelre a jurtát kívülről körülvevő kilenc harsány is halkan dobolni kezdett, majd lassan elindultak körbe, zárt mágikus kört alkotva a bent ülők körül.

Kurszán az első kortyot a jurta közepén ropogva égő tűzbe loccsantotta:

– Legyen ez a vérrel teli kupa a szövetség jele a hunok ereje, a mágusok tudása és a többi törzs között! Ahogyan Árpád szent zászlaja alatt harcoltatok eddig, úgy harcoljatok ezek után is hűséggel, és mindig győzzetek. De soha el ne feledjétek, hogy milyen üzenetet hordoz ez a zászló: a négy elem, a négy égtáj – a világmindenség szimbóluma az, ami ezen a zászlón a fejetek felett lebeg. A fejedelem, a pap, a harcos és a paraszt – ez a négy rend alkotja népünket. A vörös és a fehér sávok az élet és a szellem, a vér és a tudás színei. Csak így lehet teljes a világ, csak a kettő szövetsége vihet titeket győzelemre. Ahogy a tudás erő nélkül haszontalan, úgy az erő tudás és bölcsesség nélkül pusztulást és önpusztítást okoz. Legyetek erősek és az erőtöket bölcsességgel használjátok, hogy hasznára váljon népeteknek. Soha ne bontsátok meg hát ezt a szent szövetséget – a hunok és a mágusok szent szövetségét! A Tűz-Isten oltalmazzon!

– Az örökkön égő, élő tűz legyen a tanúnk, minket úgy segéljen! A sistergő istennyila csapjon abba, aki ezt az esküt megszegi! Hej, hej! – kiáltották egy emberként a vezérek.

A második kortyot Kurszán a földre loccsantotta:

– Életet adó Földanyácskánk legyen a tanúnk, minket és titeket úgy segéljen! Aszály és éhínség legyen osztályrészünk, ha eskünket megszegnénk!

– Úgy legyen! Szakadjon magja az átkozottnak! – hangzott a sátorban ülők válasza.

Ezek után Kurszán pár cseppet a négy égtáj felé fröcskölt a borból:

– Szelek ura, te legyél a tanúnk! Nagyidő pusztítsa városainkat, ne legyen lelkünknek nyugodalma, ezer éves átok sújtsa Árpád népét, ha eskünket megszegnénk. A magiarok istene oltalmazzon minket! Ti akartátok!

A dobok őrülten peregni kezdtek, és a jelenlévőket mágikus, megmagyarázhatatlan erő kerítette hatalmába.

A távolban farkasok üvöltése hallatszott, s egyik pillanatról a másikra feltámadt a szél. Hatalmas erővel süvített át a tájon, fekete felhőkkel húzva be az eget. A jurta recsegett-ropogott, de állta a hirtelen támadt vihart. A tűz szinte önálló életre kelt, össze-vissza táncba kezdett. Bár a jurtában senki sem mozdult, mindenki úgy érezte, mintha a föld is megmozdult volna.

Árpád vezér volt az első, aki kortyolt a borból. Aztán Kurszán kende, utána a többiek.

Érezték, ahogy a nedű szétáramlik a testükben, vérré válik a vérükben. Mintha nem is bor lett volna, hanem Kurszán kende által kevert mágikus varázsital, amelynek ereje milliók sorsát fogja formálni. Érezték, ahogy Árpád és a hét vezér szavai a táltosok dobjának varázslatos ütemére beleivódtak az itallal sejtjeikbe, a génjeikbe, a jövőjükbe, a történelembe. Hogy minden, ami ott elhangzott, nem múlik el nyomtalanul.

Mert amit ott és akkor megfogadtak, a vérükkel megpecsételtek, ivadékaikban ezer év múlva is sajogni fog.

És nem tévedtek. Bár tévedtek volna...

Vagy mégse? Ki tudná azt most már megmondani?

3. fejezet

– Hát már nem szereted a te kis vadmacskádat? Mitől ez a lelombozódás? – dorombolt csalódottan Magdi, arcát kéjesen az izmos mellkas szőrzetébe fúrva.

Azon töprengett magában, vajon miért nem lehet keresztezni élete két pasiját. A Ferencből áradó biztonságot és higgadtságot Gábor vad temperamentumával és fiatalságával. Mennyire igazságtalan az élet: csak a legritkább esetben testesül meg egy személyben mindaz, ami nekünk tetsző lenne. Hogyan is hangzott a legenda ezzel kapcsolatban? Igen: a férfi és a nő valamikor egy test és egy lélek volt, szóval egy egész. Ám az istenek játékos kedvükben úgy határoztak, szórakoznak egy kicsit, mert hát ugye, miért is ne? Kettévágták őket, mint a diót, és beleszórták az élet óceánjába. Azóta keresi egymást férfi és nő – a tökéletesen hozzájuk illő másik felet a végtelen óceánban… És ez annyira igazságtalan! Legtöbbször úgy múlik el az élet, hogy soha nem találjuk meg az igazit, énünk másik felét.

A félhomályban szelíden imbolygott a karcsú, színes gyertyák lángja. Valahol messze, a falakon túl villamos csilingelt.

– Semmi, ne is törődj vele – nyomott el titokban egy hatalmas sóhajt Gábor, az asszony puha ölébe bújva. – Olyasmit pedig ne feltételezz rólam, hogy nem szeretlek, hiszen tudod, te vagy a mindenem. Csak hát… Nagyon összejöttek a dolgok.

– Segíthetek? – aggodalmaskodott Magdi.

Nem tetszett neki Gábor az utóbbi időben. Nem úgy, mint férfi… Ösztönösen megérezte, a férfinak túl sok problémája van, és azok az ágyban eltöltött mézes-órákra is rányomták bélyegüket. „Eddig minden zökkenőmentesen jó volt, most pedig tessék... Már nem úgy ölel, mint régen. Mintha máshol járna az esze... Túl sokat dohányzik, és amikor rágyújt, alig észrevehetően remeg a keze. Titkol valamit. Talán valaki más – egy másik nő van az életében?!”

– Nem akarlak terhelni a problémáimmal – mormolta Gábor.

– De látom, hogy szenvedsz. És én veled szenvedek. Miért nem engeded, hogy segítsek? Tudod, hogy szeretlek…

A lila takaró alatt olyan szorosan simult Gáborhoz, amennyire fizikailag lehetséges volt. A szíve hatalmasat dobbant. Igen: kimondta. És tudta, hogy sajnos igaz…

Már nem emlékszik, mikor és hogyan eshetett meg vele, de megesett. Pedig már azt hitte, soha többé, és tessék: megtörtént. A viszonya Gáborral

nem könnyű kis flört volt, hanem szerelem. Vágyott utána, mint talán eddig még senki után. Vágyta az ölelését, érezni akarta újra és újra, ahogy beléhatol, ahogy együtt mozdulnak, átadva magukat az ősi ritmusnak, a szerelem táncának. Zuhannak és emelkednek, tépik és marják – szeretik egymást.

Már nem akart Gábor nélkül élni.

A szoba félhomályában csak az óra ketyegett ütemesen, szenvtelenül: tik-tak, tik-tak.

Igen, az idő megy. Múlnak a percek, az órák, az évek – az óra tudja a kötelességét. Pontos. Kegyetlenül pontos, és nem áll meg. Számol.

Hol is hallotta? A pénz a huszonegyedik század istene, az idő pedig az ördöge. Milyen igaz!

„Kilenc is elmúlt, rég otthon kéne lennem. Az óra tovább ketyeg, a biológiai is. És én már negyven múltam. Nem kellene magamhoz térni, kijózanodni? Gábor akár a fiam lehetne. Az óra mér, az idő kegyetlen. Múlik. Mint az élet. Az idő az élet ellensége…"

– Adósságaim vannak – koppantak Gábor komor szavai a térben, kizökkentve Magdit a gondolataiból.

– Sok?

– Sok – Gábor már nem titkolta kezének remegését.

– De hiszen jól ment az üzlet! Soha nem panaszkodtál! Mi történt?

– Zsolti, az üzlettársam... Tudod, akiről meséltem neked… Most jöttem rá, hogy a hátam mögött mocskos kis üzelmekbe kezdett. Kockára tette a cég pénzét, nyert és lelépett. Persze, a pénzünkkel. A befektetők pedig valahonnan szagot kaptak és követelik a részüket. Egy hetem van, hogy kifizessem őket – különben végem.

– És Zsolti?

– Mondom, eltűnt.

Csend telepedett a szobára. Magdinak úgy tűnt, az óra is elhallgatott. „Ugyan miért számolni a perceket, ha menthetetlenül eljön mindennek az ideje? A végnek is. Valaki úgyis mindig mindent számon tart. Nincs menekvés."

– És? Ennyi?

– Ennyi. Vagy gondolkodom az anyagi megmaradás törvényén, vagy szépen elviszem a balhét és lesittelnek. Mert ennyi pénzt nem tudok összeszedni, az biztos.

– Mennyit?

– Sokat. Amennyivel meg lehetne menteni a céget, és lassan visszanyerni a befektetők bizalmát. De honnan szerezzek pénzt? Nincs egy árva buznyákom sem, és a bankoktól nem kérhetek hitelt: pillanatok alatt rájönnének a proble-

mákra, és nem adnának. Sajnos, kezd az információ kiszivárogni. Itt gyorsan kell lépni, vagy minden elveszett...

„Ferenccel közösen csinos összeget kapartunk össze a megálmodott házra. Hány év kemény munkája van benne! Talán… Ha nem hosszú időre kell… Meg lehetne kockáztatni... És ha valami nem úgy jön össze? Ha becsúszik egy előre nem látható esemény? Nem, Gábor miatt nem kockáztathatom a család összes vagyonát. Hogyan magyaráznám meg Ferencnek: bocsika, de bajban volt a szeretőm?!... Hátha lesz más megoldás, hátha történik valami. Zsolti talán előkerül, és megoldják valahogy... De ha nem?! Gábort elítélik, börtönbe zárják, és vége mindennek. Azt nem viselném el… Talán van remény. Legyen! Még egy hét…"

Olyan nehéz a szemhéja, mintha szempilláit bakancsba húzta volna valaki. Egy ideig erőlködik, hogy kinyissa, aztán feladja. Lehet, hogy így marad? Nem is hülyeség: muszáj mindig mindent látni? Jobb itt magatehetetlenül feküdni, mint Reednél a csótány. Érezni a lebegést ég és föld között.

Ez jó. A világ rossz. Egy nagy rakás szar. Szinte szaga van.

Nem akarja kinyitni a szemét, nem akar semmit. Nem akar látni senkit és semmit. Lebegni, szállni akar. Érdekes: a teste könnyű, a lelke valahol a térben lebeg, csak a szeme nehéz. És rohadtul töri valami a hátát, talán a padló – de most az sem számít.

Valaki szuszog mellette. Ideje megnézni, egyáltalán hol is van, ki ez itt mellette? Habár sejti…

– Te vagy? – kérdezi teljesen idegen hangon.

– Én.

Bingó. Hát persze, Andris.

– Hogy vagy?

– Alig élek. És te?

– Dettó. Hány óra? – Eriknek hirtelen eszébe jut, hogy illene hazamenni, mert esetleg keresni fogják.

Jól kiütötték magukat... Túl erős volt az a vacak. Vagy még nem szokott hozzá? Jó volt, amikor bevették: hülyére röhögték magukat egymáson. Talán a sört nem kellett volna ráinni. Vagy nem annyit. Neki azonban már mindegy volt: felejteni akart. De most mi lesz?! Először is: Paca megöli, mert eljátszotta a pénzét. És a kimaradást hogyan magyarázza meg Anyának?

Fogalma nincs, hány óra. Gondolatban lehúzza a bakancsokat szempilláiról. Körülnéz. A feje felett pucér villanykörte lóg, a plafonról kövér pók néz vele farkasszemet. Talán azt lesi kárörvendően, hogyan fog lábra állni, s az is lehet, jókat röhög magában. Igaza van: legszebb öröm a káröröm, mert nincs benne irigység.

Enyhe bűz terjeng a levegőben. Mi ez a lágy és büdös valami, amiben fekszik? Csak nem macskaszar?!

Na tessék: beazonosította az élet szagát.

Azért is, csak azért is feltápászkodik a padlóról.

– Te, Andris! Mi ez a lepra hely? Te emlékszel valamire?

– Ne légy ennyire finnyás! Vagy otthon akartad belőni magad? Oda jöttünk, ahová lehetett. Más is ide jár. Lennél inkább hálás a barátodnak.

„Még hogy a barátom! Hogy az a…" – fojtja magába a szitkozódást Erik.

Rájön, hogy elhagyatott lakásban vannak, ami ragad a kosztól és mindenütt üres üvegek, agyonhasznált óvszerek meg tűk eldobálva. Szép kis hely, igazi dzsumbuj! Hirtelen megundorodik önmagától.

– Hogy kerültem ide egyáltalán? És mi ez a ganéj a nadrágomon? Szerinted kimegy valaha? – mormolja, kábán próbálva szalonképessé tenni magát. Ilyen lepra kinézettel mégse mehet az emberek közé. Nemcsak az esztétika hiánya miatt, hanem azért sem, mert szaga van.

– Ez a pecsét? Hát persze, kimegy: forró ecetes ollóval… Ne hülyéskedj, haver, mert úgy maradsz. Nem emlékszel semmire? Agyilag teljesen kibuktál. Te nógattál engem, hogy tépjünk be, mert már tele a hócsizmád. Ide jöttünk lazítani, és jól éreztük magunkat – ennyi…

Na tessék. Ezen is túl van. Mindent ki kell próbálni az életben... De a helyzet korántsem vicces. Már egyéb sem hiányzik neki, csak az anyag. „Ne tetézd, Erik, ne tetézd!" – dünnyögi, míg kínkeservesen magához tér. Szedni kellene a lábát hazafelé, mert rég otthon a helye. Majd hallgathatja a hegyibeszédet órákon át. Valahol a lelke mélyén szégyelli magát. Nem szeretne ilyen állapotban Anya szeme elé kerülni.

Legjobb, ha a rövidebb utat választva átvág a lakótelepen. Hová a fenébe el nem cipelte ez a hülye Andris! De csak nem téved el, talán eléri az utolsó villamost a legközelebbi megállóban.

Mikor kilép az ajtón, fázósan összehúzza magán a kabátot. Mintha kissé vacogna. Szaporázza a lépést: el innen, minél hamarabb! Csak senki meg ne lássa, hiszen a puszta megjelenése vizuális környezetszennyezés

A gyengén megvilágított lépcsőházak egyikének bejáratánál szerelmespár ölelkezik. Teljesen egymásba gabalyodtak, nem látnak-hallanak semmit. A pasi két kézzel markolássza a csaj fenekét. Erik igyekszik észrevétlenül elhaladni mellettük, nehogy megzavarja őket: nyalakodjanak csak.

Utoljára reggel volt otthon, mikor a gimibe indult. Szent ég, a sulicuccait is a haverjánál hagyta, és holnap felmérőt írnak fizikából! Le van tojva, minden és mindenki le van tojva.

Képtelen gondolkodni. Lefagyott a szoftvere.

A párocska láttán Anna jut eszébe, s abban a pillanatban bizseregni kezd az ágyéka: jó lenne most vele enyelegni valahol – akárhol.

A szerelmespár nem figyelt fel rá. A csaj háttal áll, valamit mond a pasinak. Erik csak szófoszlányokat hall, de aztán akaratlanul is jobban odafigyel. A csaj hangja, hanglejtése... Nem, mégse… De mégis! Nagyon ismerős ez a hang: úristen, az Anyáé! És a dzseki is. Ő enyeleg idegen pasival egy idegen ház előtt, miközben egyfolytában beszél neki:

– ... meglátod, rendbe jön… Megteszed, amit lehet... Még van egy hét, biztosan történik valami...

Simogatja, csókolgatja az idegen pasit az idegen lépcsőház aljában, mintha ez a világ legtermészetesebb dolga lenne. Akaratlanul is majdnem kicsúszik a száján: ribanc! Hirtelen az apjára gondol, akit talán a legjobban szeret a világon. Anya megcsalja Apát! Hogy teheti ezt?! És ki ez a pasas, aki az anyját fogdossa?! Teljesen összezavarodik: hát már minden nő kurva – a saját anyja is...?

Első gondolata az volt, hogy odamegy, és földbe tapossa a pasit. Aztán rájött, hogy nincsenek egy súlycsoportban. Ha kés lenne nála, a szívébe döfné… De nincs nála kés, és az sem biztos, hogy ez jó ötlet. Vajon Anya hogy reagálna? A szeretője elé állna? Le kéne lőni, mint egy kutyát… Mármint a pasit.

Futásnak ered. Mindegy, hová. Akárhová.

Ki szeretne futni magából mindent: mintha semmit sem látott és hallott volna.

Nem, ez nem lehet igaz! Anya egy idegen pasival – rettenetes! Ezek után hogy nézzen a szemébe? És Apa szemébe? Még Anya beszél őszinteségről, túlórákról! Egész idő alatt, míg Apa nincs itthon, idegen pasik ágyában hentereg. Ők meg sajnálják otthon, hogy „bezzegszegényanyamennyitdolgozikértünk”.

A Mártír. Na persze… Minden nő kurva!

Fut, mintha a keserű igazság elől akarna menekülni. Fogalma sincs, melyik villamosra kapaszkodik fel az utolsó pillanatban, s hogyan jut el a lakásukig.

Sikerül Anya előtt hazaérnie. Magára csukja a szobája ajtaját. Senkit sem akar látni. Zokogását a párnába fojtja.

– Szerintem érdemes lenne beszélned vele!

– Azt mondod?

– Azt. Nem normális dolog, hogy állandóan betegeskedsz. Olvastam valahol, hogy egy hölgy szinte egész életében gerincbántalmaktól szenvedett. Leszázalékolták, kerekes kocsiba kényszerült. Az orvosok nem találtak gyógy-

módot a bajára, már lemondtak róla, amikor teljesen véletlenül egy természetgyógyásszal találkozott. Bár szerintem nincsenek véletlenek… Na, szóval az természetgyógyász a hatodik érzékével meglátta vagy megérezte, hogy előző életében a hölgy kizuhant egy ház legfelső emeletének ablakából, és eltörött a gerince. Szörnyethalt... De valahogy, valami hiba folytán áthozta ezt a traumát a jelenbe, ebbe az életébe – ezért gyötörte a fájdalom…

– Most viccelsz, ugye?! – hitetlenkedett Dóra.

– Dehogy viccelek! A hölgy ma teljesen egészséges, kutyabaja. A fene sem tudja, hogyan, de tény: meggyógyult… – érvelt Kata. – Ezért szeretném, ha beszélnél Judittal, talán tudna neked segíteni. Hiszen ő is eléggé paranormális: nyakig benne van a természetgyógyászatban, ezotériában, meg minden hasonló dologban, ami ép ésszel felfoghatatlan. Hátha ajánl valami módszert, harmonizálja az energiáidat, megcsinálja a horoszkópodat – tudom is én! Feltölti kozmikus energiával a csakráidat… Vagy megmondja, kihez fordulj. Nem árt kipróbálni mindent, mielőtt kidobod a taccsot.

„Hogy mik vannak!?" – kerekedett el Dóri szeme, de Kata nem hagyta magát:

– Ne nézz így rám! Nem vagyok hülye, csak a javadat akarom. Épp elég gyógyszert beszedtél már, próbálj ki valami mást. Tudod: az igazság odaát van… De tényleg: úgy érzem, hasznodra válna egy beszélgetés Judittal. Nekem nagyon bejön az a csaj. Meglátod, neked is tetszeni fog. Rossz nézni, ahogy a szemem láttára hervadozol!

Talán mégis igaza van Katának. Ami orvosilag lehetséges, mindent megpróbált. Kicsi kora óta beteges: előbb az epilepszia, aztán minden sorban. Alig mászik ki az egyik betegségből, jön a másik. Már a főnöke is csúnyán néz rá a hiányzások miatt. Százalékoltassa le magát, menjen el nyugdíjba? Huszonévesen, élete hajnalán…? Meg aztán olyan fura álmai vannak…

Kislánykorában is, mikor a rohamok gyötörték, látomásai voltak. Sokszor képzelte azt, hogy repül: hatalmas sas vagy sólyom képében szállt a kék égen és felülről szemlélte a tájat. De miért éppen sólyom? Miért nem fecske vagy varjú? Soha nem értette. Annyira csodálatos volt minden odafentről, és egyáltalán nem félt. A repülés teljesen természetes volt számára. Sőt, sólyomként erősnek és bátornak érezte magát, mint még soha. Előkelően méltóságteljesnek. A falu cseréptetős házai teljesen aprónak tűntek, az emberek pedig pici ólomkatonáknak. A kalásztenger aranylón ringott, a csorda barna-tarka foltnak látszott a zöld legelőn. Felülről minden olyan más volt! Élvezte, hogy le tudja győzni a gravitációt, hogy szinte semmi sem köti a földi világhoz. Eltörpültek a mindennapi problémák, erősnek és szabadnak érezte magát. Tudta, hogy oda

szállhat, ahová csak akar: nincsenek korlátok sem térben, sem időben. Egy szempillantás alatt ott termett, ahol akart. Mint a mesében: „Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok!”

Egyszer elmondta Nagyinak a látomását, de ő kinevette. Azt mondta, csak az érzékei játszanak vele. Vagy hogy lázas – és máris szaladt a hőmérőért. Dóri váltig bizonygatta, tud repülni, és egyszer – Nagyi legnagyobb döbbenetére – elmesélte, mi történt a szomszéd faluban, míg ő az epilepsziás roham okozta önkívületi állapotban rángatózott: a szomszéd falu kocsmája előtt egy részeg férfi megszúrta a másikat. Dóri a magasból világosan látott mindent: a vért, a riadtan kiabáló tömeget, hallotta a mentőautó szirénáját. Mintha sólyomként a levegőben körözve figyelte volna az eseményeket.

Amikor elmondta, Nagyi annyira elszomorodott, hogy inkább nem mesélt neki többet semmiről. Igaz, később mindenki a késelésről beszélt, és Nagyi végképp nem értette, honnan tudhatta az ő gyerekunokája, mi történt a több kilométerre fekvő faluban. Furcsa, nagyon furcsa... Attól kezdve gyakrabban vitte templomba, és hosszasan suttogott a tiszteletes úrral… Talán azt hitte, hogy a kislányt megszállta az ördög.

Hát ilyen dolgok történtek meg vele.

Az álmairól meg inkább nem is beszélne, azokat egyáltalán nem tudja hová tenni. Mit jelenthetnek? A legérdekesebb az egészben az, hogy állandóan visszatérő álmai vannak. Olyanok, mint az időutazás ugyanabba a korba, a távoli múltba, ahol hatalmas máglya lobog a pusztában, sokan ülnek a tűz körül, az égen pedig hihetetlenül sok csillag fénylik. Az emberek ruházata olyan furcsa: a nőkön színes kaftán és buggyos nadrág, fejükön díszes, hímzett fejfedő, ékkövekkel kirakott fejpánttal rögzítve. A hajuk két varkocsba fonva, S-alakú csattal összefogva. A férfiak haja három vagy öt varkocsban, az övükbe görbe kard tűzve. Sokan hófehér, egyszerű ruhát viselnek. A levegő illata bódítóan terjeng, mint egy botanikus kertben: szinte harapni lehet, vagy kenyérre kenni vaj helyett. Vajon hol lehet ma ilyen levegőt szívni? A városban nem, annyi szent. Még a Nagyinál sem volt ilyen finom illata a levegőnek… A közelben lovak nyerítenek, kutyák ugatnak. Látja magát ugyanabban a fura öltözékben, amint minden szem rá szegeződik. És ő hallgat; mérhetetlen fájdalommal sajog a lelke, de egy szót sem tud kimondani. Az emberek arcán aggodalom, mintha félnének valamitől… Vagy inkább szomorúak?

Reggel verítékben fürödve ébredt – lelkiismeret-furdalás gyötörte. Mit kellene tennie, mivel tartozik nekik?

A visszatérő álomkép sokszor kísértette az évek folyamán. Szeretett volna többet felidézni az álomból, de hiába erőlködött. Érezte, hogy ezeknek az em-

bereknek adnia kell valamit. De mit? Mitől a szomorúság, a reménytelenség a szemükben? Mit várnak tőle, aki saját magán sem tud segíteni? Hiszen ő – két lábon járó csődtömeg. Él bele a világba, de maga sem tudja, miért. Mintha széthullott volna a lelke, és még mindig nem szedte össze magát, pedig már rég ideje lenne. Mi a célja, mit akar kezdeni magával? Fogalma sincs. Csak van.

Mi lehet az oka, hogy álmában mindig hasonló környezetben látja magát, egy egészen más világban? Volt rá példa, hogy reggel hullafáradtan ébredt – mintha egész éjjel üldözték volna. A lepedője kupacba gyűrve, a szeme karikás. Soha nem tudta pontosan felidézni, mi történt álmában, csak azt tudta: rémes volt.

Egy ilyen álom után égő szemmel ébredt. Anya csodálkozva mondta: zokogott, kiabált, el akart futni álmában... Úgy kellett felrázni. Aztán orvoshoz jártak, gyógyszert csepegtettek a szemébe, nagy nehezen el is múlt az égető fájdalom – de a látása sokat romlott.

Igaza van Katának, ez is egy lehetőség. Időpontot kér a paranormális Judittól. Hátha sikerül megfejtenie végre az abnormális álmokat. Ha mégse, legfeljebb azzal vigasztalhatja magát, hogy ezt is megpróbálta.

– Szakítottunk.

– Tessék? – Magdi annyira elmerült a gondolataiban, hogy észre sem vette, amint kolléganője, Tünde szólt hozzá.

– Szakítottunk. Tudod, az Endrével. Úgy döntöttem, még nem megyek férjhez. Megmondtam neki, hogy nem akarok még családot. Ennyi. Vége.

– Te tudod – Magdinak nem volt kedve társalogni.

Miért érdekelnék Tünde dolgai, mikor az ő privát életébe is belecsapott a mennykő? Gábor bajban van, akár le is ültethetik. Vége az együtt töltött boldog óráknak, mindennek vége. Soha többé nem bújhat hozzá, soha többé nem fogja kényeztetni válogatott kedvességeivel. Archiválva. Elteszi ezt az emléket is a többihez – a szíve csücskébe, hogy aztán alkalomadtán elővéve, merenghessen rajta: egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy fiú, akivel nagyon szerették egymást... Szép volt, jó volt, de ennyi volt. Nem tehet érte semmit.

Ma még találkoznak. Még kikövetelik a sorstól, ami nekik jár. Azért aggódik érte, mert rossz bőrben van! Látszik rajta, nagyon megviseli a dolog. Szegény, drága Gáborka! A szeme karikás, az arca borostás, egész külseje elesettséget sugároz. Mint egy nagy gyerek, aki titokban segítségért kiált. Bárcsak tehetne érte valamit. De mit?

Talán minden megoldódik magától, és ott folytathatják, ahol abbahagyták. Hiszen megesik, hogy a dolgok maguktól rendbe jönnek, csak hinni kell a csodákban. Azt mondják, vannak.

De mégse.

Gábor még annál is siralmasabban nézett ki, mint az elmúlt alkalommal. Minden porcikája a véget sugározta: nagy elkeseredésében talán már a fogkeféjét is becsomagolta a hosszú útra. Élni sem volt energiája, nem hogy bármi máshoz.

Magdi csalódottan vette tudomásul: hiába a méregdrága csipkés fehérnemű, amit kifejezetten erre az alkalomra vásárolt a plázában, hiába a frissen epilált lábszár, a friss frizura, a bódítóan szexis francia parfüm – Gábor férfiassága semminemű női bájra-praktikákra rá nem moccan. Sajnos. Pedig annyira igyekezett! Feladta, és megpróbált több részvétet mutatni:

– Semmi hír? Mit mondanak az ügyvédek? Az nem lehet, hogy ne lehessen tenni valamit!

– Pénzt akarnak. Hiába hozok fel bármit a mentségemre, hiába esküdözöm nekik, hogy hagyjanak dolgozni, és pár hónap alatt megtérítem mindenkinek a kárát. Sajnos, ez már senkit sem érdekel – legyintett Gábor lemondóan, miközben lenyelt egy pirulát.

– Ez meg mi? Csak nem nyugtatót szedsz? – kérdezte döbbenten Magdi.

– Miért? Szerinted hogy lehet ezt a nyomást kibírni? Már a telefont sem akarom felvenni, hiszen a fenyegetéseken kívül nem hallok mást. Ja, meg az ügyvédem jobbnál jobb prognózisait. Készüljek fel mindenre – ezt mondja. Ugye tudod, hogy ez mit jelent? Átkozott Zsolti! Csak kerüljön egyszer a kezem közé, biztosan megemlegeti! Most tudtam meg, hogy nemrég elvált a feleségétől, aki rendesen megkopasztotta. Még szép, hogy szüksége volt pénzre…

– Azt nem tudod, hová tűnt el? A Kanári-szigetekig biztosan nem jutott, de szerényen új életet kezdhet valahol.

– Gőzöm sincs. Állítólag volt barátnője, talán azzal húzott el – melegebb égtáj felé. Nagy a gyanúm, hogy bottal üthetjük a nyomát. A bíróság viszont bűnbakot keres, annak pedig én ideális vagyok. Ugyan miért keresnék Zsoltot, mikor egyszerűbb engem büntetve „a végrehajtó szervek hatékonyságát demonstrálva igazságot szolgáltatni". Hogy nem én vagyok a bűnös? Ugyan már! Válogattam volna meg jobban a társamat! – csapott az asztalra dühösen, akkora erővel Gábor, hogy a hamutálca és a metszett kínai váza a levegőbe emelkedett, majd a padlóburkolaton landolt és miszlikre törött.

Magdi reszketve kucorodott össze a hatalmas franciaágy szélén. Enyhén szólva is hülyén érezte magát a fidres-fodros fehérneműjében.

Ekkor fogta fel igazán a helyzet komolyságát, és elszégyellte magát. Miközben Gábor életéről, jövőjéről van szó – ő nem gondol egyébre, mint parázna testi vágyainak kielégítésére.

Milyen jogon képzelte azt, hogy vígan elhancúroznak – miközben a börtön rácsos kapuja lassan, de biztosan rázáródik szerelmükre!?

Jobbnak látta csendben összeszedni a törött váza darabjait. Egy szilánk csúnyán felsértette az ujját, kiserkedt a vére, de észre sem vette – csak szedegetett tovább. Kit érdekelnek ilyenkor a test kínjai?

Vajon hogyan lehetne összetartani ezt a halálra ítélt szerelmet? Mert érezte, hogy ebben a bánatban elvérzik a lelke is. Nem akarta elveszíteni a fiút, utolsó lehetőségét a boldogságra. Megadta magát a sorsnak:

– Gábor! Szerelmem! Ha segítenék neked kimászni a bajból, pár hónapon belül biztosan vissza tudnád adni azt az összeget?

– Akkor is kíváncsi vagyok a véleményedre. Mondd el, kérlek! – unszolta Dóra az apját.

Imádta a páros vacsorakészítéseket, mikor Apa bármiről hajlandó volt hosszú beszélgetésbe elegyedni, ő pedig szájtátva hallgatta. Alig volt téma, amihez nem tudott volna hozzászólni.

– Biztos vagy benne? – kételkedett Apa, miközben sorozatban gyártották a konyhában a melegszendvicseket. Sokat kell készíteni, hiszen nemsokára itthon lesz Erik, Anya is megjön a munkából. Igaz, Anya sokszor csak egy almát vacsorázik – kínosan ügyel a vonalaira. Dórának szerencsére nincsenek ilyen problémái: degeszre eheti magát, egy dekát sem hízik. Sajnos.

– Ezt most miért kérdezed? Érdekel a történelem, és minél többet olvasok, annál furcsább számomra, hogy igazából nem tudjuk, milyenek voltunk a kereszténység felvétele előtt. Minden írásos emlékünk, szinte minden, ami kézzel fogható, már Szent István korából származik. Na meg persze Anonymustól, akinek vajmi kevés hitele van. Annyira érdekel, hogy milyenek voltunk, honnan jöttünk! Hiszen csak ezer év telt el, az nem olyan nagy idő! Vannak kultúrák – például Indiában, Kínában, Egyiptomban –, ahol akár öt- vagy tízezer évre visszamenőleg nyomon tudják követni a történéseket. És mi? Miért nem tudunk még biztosat magunkról?

– Tudod, a történelem objektív, csak mindig a nyertesek írják. A mindenkori történészek viszont általában szubjektívek – igyekeznek úgy írni a történelmet, olyan megvilágításba helyezni az eseményeket, hogy az adott kor – és persze, elsősorban az aktuális hatalom számára – jó színben legyenek feltüntetve. Politikai tréfa, de igaz, hogy a társadalmi változásokban mindig a múlt változik a legtöbbet. De ezt talán fölösleges bizonygatnom; nézd csak meg, mi történik ma: épp eléggé érdekes időket élünk, sajnos. Vagy szerencsénkre? Hiszen a szemünk előtt változik a világ, soha máskor ennyi tapasztalatot nem szerezhetnénk.

Anonymus idejében pedig nem volt okos dolog egy kisemmizett, elnyomott népnek azt hangsúlyozni, hogy valaha – nem is olyan rég –, szabad, hatalmas és bátor volt. A keresztelés az akkori idők egyik legkifizetődőbb üzleti vállalkozása volt, és a mi kultúránk éppúgy áldozatává vált ennek az ókori globalizációnak, mint később az amerikai indiánoké. Istvánt pedig, hálából az egyháznak tett jó szolgálataiért, szentté avatták. Nemzeti tragédiáink okát szerintem a múltban kell keresni: valahol a régmúlt idők mélyén.

– Tényleg így látod?

– Hát persze. Valaha hatalmas nép voltunk. Igen, végigraboltuk Európát, mint bárki más akkoriban – csak mások kevesebb sikerrel. De Nagy Sándor, a római cézárok, Dzsingisz kán hírét évezredekre visszamenőleg büszkén őrzik a krónikák – mi pedig szégyenszemre még a sokat emlegetett hét honfoglaló vezér nevét sem tudjuk biztosan, pedig csak ezer év telt el. Vajon miért? Hogyan sikerült így elfelejteni őket? Valakiknek nem állt érdekében, hogy emlékezzünk rájuk, és alapos munkát végeztek annak érdekében, hogy ne maradjon szinte semmi kézzelfogható emlékünk.

– De vannak, akik azt mondják, hogy a honfoglaló magyarok már keresztények voltak!

– Ezer év távlatából bármit be lehet bizonyítani – ki-ki a szájíze szerint ezt meg is teszi. Tudod jól: aki uralja a jelent, az írja a múltat és alakítja a jövőt. De azt hiszem, letagadott és elfelejtett őseink forognak a sírjukban: vérüket áldozták ezért a földért, ősi hitünkért – értünk, mi pedig utólag megkereszteltük és megtagadtuk őket, akik a kereszténység mártírjai voltak. Miért? A mi kötelességünk az lenne, hogy emlékezzünk rájuk és szeressük őket, hiszen semmivel sem voltak rosszabbak másoknál, és nem utolsó sorban nekik köszönhetjük ezt a hazát. Nekünk szerezték meg, ránk hagyták. Nem rajtuk múlott, hogy szellemi örökségünket nem tudták nekünk átadni. Ők mindent megtettek, de az egyház erősebb volt.

– Érdekes dolgok ezek – mondta Dóra alig hallhatóan.

Önkéntelenül eszébe jutottak az álmai. Lehetséges, hogy valami kapcsolat van a kettő között? A lelkében itt és most hasonló sajgást érzett, mint álmában a tűz mellett ülve. Honnan ez az átható fájdalom minden porcikájában, és mi köze hozzá? Miért kísérti őt hosszú évek óta? Nem, az lehetetlen. Neki ehhez nem lehet semmi köze…

– Lehet, hogy hülyeségnek tartod, de vajon az augusztus huszadikai eseményeknek is lehet valami üzenete? Sokan tették fel akkor is a kérdést, hogy miért? Miért pont Szent István napján tört ránk ilyen elemi erővel az a rettenetes vihar? Mintha a természet erői összeesküdtek volna, mintha mindent le akartak volna söpörni a föld színéről. Én ott voltam, a saját bőrömön éreztem

mindezt. Még most is borsózik a hátam, olyan hatalmas energiák szabadultak fel ott. Nem lehetett véletlen!

– Ki tudja? – nevetett Apa. – Gondolod, hogy a magyarok istene jelt adott magáról? Vagy a Hadak Ura jött vissza, hogy egy pillantást vessen eltunyult népére? Én már semmin sem csodálkoznék.

– De tényleg! Annyira szeretném tudni az igazságot!

– Az igazság az, hogy tele a világ paradox dolgokkal. Vannak, akik harcolnak a békéért, gyűlöletet szítanak a szeretet nevében… vagy ölnek az örök életért. De vajon kik a szentek és kik a bűnösök? Minden úgy volt-e, ahogyan nekünk azt tanították, vagy egészen másképp? Minden attól függ, honnan nézed a dolgokat. Pogánynak nevezett őseink voltak-e bűnösök, akik inkább meghaltak, semmint feladják önmagukat, a hitüket? Vagy szent királyaink, akik kardot fogtak tulajdon népük ellen, hogy megvalósítsák a Rómából induló globalizált keresztény Európa eszményét? Amit akkor Róma katonailag elveszített, visszanyerte ideológiailag. Állítólag ez volt megmaradásunk feltétele, de ki tudja, mi az igazság? Nem voltunk mi akkoriban olyan kicsik és gyengék, ahogy később tanították nekünk. Hatalmasak és rettenthetetlenek voltunk, tőlünk félt egész Európa. Megmaradtunk – de kik vagyunk valójában? „Hála" szent királyainknak, lelkileg-szellemileg megnyomorodva, kisemmizve és megsemmisülve olvadtunk bele az európai kereszténységbe. Hosszú évszázadokra megbénított bennünket az a sokk, amivel a kereszténység felvétele járt. A nyelvünkön kívül mindent elveszítettünk, gyökerétől megfosztott nemzet lettünk. De él-e még valahol bennünk, génjeinkben az ősi magyar szellemiség? Meg lehetne-e menteni, fel lehet-e idézni még belőle valamit, hogy ne ingadozzunk gyökértelenül, tele bűntudattal ebben a világban? Akarod-e tudni az igazságot, vagy csak kötelességednek érzed, hogy te is, mint sokan mások, illendőségből feltedd ezt a kérdést, anélkül, hogy igazából tudni akarnád rá a választ?

A melegszendvics odakozmált a tosterbe. Dóra nem tudta, mit válaszoljon. Apa látta: vívódik.

– Látod, mindig ez a probléma. Egyik kizárja a másikat: vagy jó magyar leszel, vagy jó keresztény. Mit választasz: a hitet vagy a tudást? A bűntudatot vagy a tudatos felelősségvállalást? Ha egyszer eljutsz erre a pontra, törvényszerűen meg kell hasonlanod önmagaddal. Sokan gyávaságból inkább hagyják feledésbe merülni a múltat, hogy mentsék a jövőt. Megértem őket, hiszen az igazság nagyon kényes dolog: bátorság kell hozzá. Meg aztán, mint tapasztaljuk, két féligazságból soha nem lesz egy egész. Akinek nincs múltja, lehet-e jövője? Kihajthat-e az a fa, amelynek nincsen gyökere? Aligha. Hát ilyenek vagyunk

mi. Ingadozunk a világban, hozzácsapódva bárkihez, aki több öntudattal és büszkeséggel viseltetik önmaga és múltja iránt. Aztán mindig mi húzzuk a rövidebbet. Mert mindannyiszor elhisszük, hogy rosszabbak és bűnösebbek vagyunk másoknál. A bűntudat pedig, mint tudjuk, a manipuláció leghatékonyabb eszköze… Apropó, erre kérek egy kis sajtot… Hm, nagyon finomak ezek a falatkák, igazi gasztronómiai orgiának nézünk elébe! Megkóstolod? Isteni!

A bejárati ajtó zárja megzördült.

– Te vagy az, drágám? Gyere vacsorázni! – kiáltotta Apa a konyhából.

Magdi szeretett volna észrevétlenül beosonni a fürdőbe, mert arra nem számított, hogy Ferenc is itthon van. Szent ég, még ez is! Nincs az a smink, ami el tudná tüntetni szeme alól a karikákat.

– Egy perc, és megyek! – kiabálta, de Ferenc már mellette állt, és átölelte.

– Mi történt? Valami kellemetlenséged volt a munkában? Nagyon nyúzottnak látszol. Gyere, csatlakozz. Épp vacsizni készülünk Dórával. Erik hol van? Miért nincs még itthon?

– Már jönnie kell. Ti csak egyetek, én kicsit rendbe hozom magam. Tényleg pocsék napom volt.

Örült, hogy a fürdőszoba ajtaját végre magára csukhatta. Szinte megijedt a tükörből visszanéző idegen arctól. „Úristen, ez én vagyok?!" Olyan sápadt volt, mint a meszelt fal.

Először a kezén ejtett sebet kötözte be. Csak remélni merte, hogy nem maradt benne az alattomos szilánk.

– Na, hol is tartottunk? Kíváncsi vagy még a véleményemre?

Dórának úgy tűnt, Apa elemében van. És jó vele beszélgetni. Kár, hogy ritkán adódik rá alkalom.

– Apa! Sokat beszélnek manapság arról, hogy depressziós nép vagyunk, szomorú a himnuszunk és hogy sírva vígadunk... Szerinted miért?

– Hm... Azt hiszem, éppen az elveszített gyökereink miatt. A génjeinkben talán érezzük, hogy a lelkünkön erőszak történt, és ezeket a régi sebeket sokáig nem hozhattuk a felszínre, nem dolgozhattuk fel. Talán ez az ősi, ezer éve elfojtott fájdalom tör elő a tudatalattinkból. Vagy túl messzire kerültünk őshazánktól: szellemi gyökereinkben keletiek vagyunk, de nyugatiak lettünk… És egyre inkább, már szinte görcsösen erőlködünk, hogy „nyugatibbak" legyünk a nyugatiaknál. Képesek vagyunk mindent feláldozni, csakhogy megfeleljünk. Kinek is, minek is? Munkál bennünk a gondosan belénk oltott bűntudat. Az ősemlékezet, a belénk fojtott múlt, a ki nem mondott fájdalom viszont nem hagy minket boldognak lenni. Ez Freud teóriája, nem az enyém. Ahogy minden embernek, úgy minden népnek van karmája. Szerintem eljött az ideje, hogy

beszéljünk róla. Hogy rehabilitáljuk önmagunkat, és abbahagyjuk végre a nyálas siránkozást, mert ha hihetünk a mesében, és a Hadak Ura vagy a sokat emlegetett „magyarok istene" tényleg feltámadhat, hogy ezer év elmúltával pillantást vessen hűtlen népére – akkor éghet az arcunk előtte, mert árnyékai sem vagyunk régi önmagunknak…

– Mi a fenéről beszélgettek? Miféle ősemlékezet meg őshaza? Miféle nemzeti karma? Nincs jobb dolgotok? Micsoda marhaság ez? – Magdi épp akkor jött ki a fürdőből, és nagyon remélte, hogy már semmi sem fog látszani arcán a délután történtekből.

Kilónyi sminket tett fel, hogy a sápadtságát eltüntesse. Mosolyt és jókedvet igyekezett erőltetni abban a reményben, hogy nem vesznek észre rajta semmit.

– Á, beszélgettünk Dórával erről-arról. Nem érdekes. Inkább arról mesélj, nálad mi újság? Nem kellene annyira hajtanod magad, már kilenc óra is elmúlt. Miért vállalsz sok túlórát, ha nem tesz jót neked? Azt akarom, hogy gyönyörű és fiatal legyél, nem pedig egy agyonhajszolt aktakukac. Vagy „A kapitalista munka hőse" címre pályázol? Gyere, hadd öleljelek meg még egyszer! – Magdi engedelmesen búját a férje ölébe: kénytelen volt bólogatni és igazat adni neki. Milyen iszonyú érzés tudni, hogy hazudik Ferencnek! Le kellene állni, abbahagyni. Egyszerűen a sorsára hagyni Gábort, és kész. Szép volt, jó volt – ennyi volt. Igen, még visszaléphet, még nincs veszve semmi. De lett egy nagy akadálya a józan cselekedeteknek – szerelmes lett. És Ferenc? Talán őt bánthatja? Nem, őt sem. Iszonyú érzés két malomkő közt őrlődni. A gyerekekről már nem is beszélve.

Minden rendben lesz. Pár hét az egész és minden rendbe jön. Gábor kimászik a bajból, visszaadja a kölcsönt, és minden megy majd a maga útján.

Vagy mégse?!

De, de igen. Igen, igen, igen…

– Örülök, hogy itthon vagy! Miattam ne aggódj, átmeneti kellemetlenség az egész. Inkább egyetek, mert kihűl a kaja. Annyira irigyellek titeket! Halálra zabálhatjátok magatokat, és semmi plusz kiló. Bezzeg én! Nekem marad a retinapetting.

– Ugyan, Anya! Hiszen még mindig gyönyörű vagy: egy genetikai lottófőnyeremény. Na, egyél velünk valamit, csak egy harapást! Nézd, milyen istenien néz ki és milyen fantasztikus az illata! Ezt itt Apa készítette, direkt neked. Látod? Tele van salátával. Most gonoszkodom egy kicsit, azért is megkívántatom veled. Bár valószínűleg hiába, mert te még a disznótorosból sem akartál enni, amit Nagyi készített. Annak pedig senki emberfia nem tudott ellenállni!

– Még szép! Egy tányéron legalább ötezer kalória volt: hurka, kolbász, sajt, töpörtyű, máj – meg még sorolhatnám. A drága Nagyi... Remélem, jó neki odafenn, mert nekünk idelent nagyon hiányzik.

– Azért kár, hogy minden így elmúlik. Minden annyira megváltozott, olyan üres lett nélküle és a vidéki ház nélkül egész életünk: már nincs Nagyi a karácsony előtti vidám disznótorokkal. Emlékszel? Tele volt az udvara szomszédokkal: mindenki segített disznót vágni, hurkát-kolbászt tölteni. Aztán körbeültük a konyhaasztalt, tort ültünk, ettünk-ittunk, nótáztunk. És a búcsúk? Mindig vettünk az árusoktól mézeskalács-lovacskát, az volt a kedvenced. Aztán, ha nem etted meg, évekig őrizgetted a szekrénykédben, míg kővé nem merevedtek. És a húsvéti locsolkodások? Emlékeztek? A falu minden legénye eljött meglocsolni Dórikát, nehogy elhervadjon. Minden évben... Nagyon jó volt ott… – komorodott el Ferenc arca.

– Ugyan már, mi hiányzik neked? Az a rengeteg zsíros kaja, amitől mindig gyomorrontást kaptál? Én határozottan örülök, hogy végre nem kell a szalonnában turkálnom. Pfuj! A puszta szagától egy hétig tótágast állt a gyomrom. Vagy a Józsi bácsi részeg gajdolása hiányzik, akit a felesége alig bírt hazaparancsolni éjfélkor? Na meg a húsvétok... Olyan büdös voltam mindig attól a sok pacsulitól, hogy legszívesebben világgá mentem volna. És az a jövés-menés, ami olyankor lenni szokott falun – na, az valami rettenetes. Még hogy legények! Anyuka hiányzik nagyon, de több semmi – jelentette ki Magdi.

Mindig utálta a falusi életet. Gusztustalannak vélte a halotti tort is – ki csinál már manapság ilyet? Hála az égnek, egyre kevesebben. Az embernek egy falat sem menne le a torkán, de a temetés után enni meg inni kellett a halott lelki nyugalmára. Micsoda barbár szokás! Nyugaton nincs ilyen.

– De volt ott valami, ami már nincs az emberek közt: törődés, összetartás, melegség. Ma már a kutyát nem érdekled. Itt minden van, csak összetartás nincs. Lassan már vidéken sem lesznek disznótorok és húsvéti locsolkodást is csak a kedves japán turisták számára rendezünk – pénzért. Mint a Hortobágyon lovas bemutatót. És elmeséljük majd – ha még fogunk rá emlékezni egyáltalán –, hogy ilyenek is voltunk. Tudod, attól vagyok szomorú, hogy érzem: nem élünk túl még egy globalizációt. Talán úgy leszünk, mint akkor, ezer éve: testben megmaradunk, de elveszítjük önmagunkból még azt a keveset is, ami megmaradt belőlünk. És mit ér a test lélek nélkül?

– De Ferenc! Nem vagy te egy kicsit pesszimista? Még hogy a test lélek nélkül! Hogy mondhatsz ilyet, hogyan verheted így félre a harangot? Ugyan mit veszítenénk? Szerintem meg klassz, hogy minden európai város egyformán fejlődik és minden kényelem megtalálható benne. Olyan... európai. A gyereke-

ink bárhol élhetnek, tanulhatnak, mindenütt otthon lesznek a világban. Például Dóra is elutazhatna Amerikába vagy Londonba, és ott gondtalanul élhetne. Lehet, hogy valahol-valamilyen szinten egyformák leszünk, de egyformán jól fogunk élni, és ez a legfontosabb. Lehet, hogy a nemzetek elveszítik az arcukat, de kapnak helyette mást: jólétet. És ez sokkal fontosabb, mint egy disznótor! Az igaz, hogy semmi sem tökéletes, de ezek visszafordíthatatlan folyamatok. Ez a fejlődés. Nem akarhatod, hogy visszasüllyedjünk a középkorba! Minden változás áldozatokkal jár.

Ferenc nem akart vitatkozni.

Hogy is van az a keleti bölcsesség a fejlődésről?

Minden fejlődés jó. Ezt gondolja a rákos sejt is, mikor burjánzik.

A lelke mélyén csendesen sajnálta a fejlődés áldozatait: Juliska nénit, aki nemrég zárta be kis ABC-jét itt a sarkon, könnyes szemmel téve lakatot az ajtajára; a hentest, akinél évtizedekig vásároltak, és aki szintén bezárt, itt hagyta a családját, elment külföldre dolgozni…

Az arctalan multik pedig – mint a lelketlen cápák – bekebeleznek minden kisvállalkozót, egymás után nyitva a hatalmas, csillogó-villogó szupermarketeket, mobil üzemeket, amelyek csak addig működnek, amíg a tulajnak kifizetődő. A legújabb kor szentélyei: Mammon templomai. Minden kornak megvannak a maga kultikus helyei, ahol az isteneiknek áldoztak: Egyiptomban a piramisok, a keresztény világban a templomok, a kommunizmusban a Lenin-mauzóleum és a pártházak, itt és most a bankok és a szupermarketek… Vadkapitalizmus. Újabban még a cigarettaszünetére is igényt tartanak. Nem azért, mert a tüdőráktól féltik a dolgozót – azt úgy is megelőzi a szívinfarktus, amibe előbb-utóbb belehajszolják a munkahelyi stresszel meg az árakkal –, hanem hogy ne lopja a drága munkaidőt. Úgy kifacsarják az emberanyagot, mint a citromot, aztán használat után eldobják. Pedig milyen jó volt az a kis légnemű endorfin-stimuláló, amit néha megengedhetett magának! De lassan már úgy néznek rá, mint a leprásra. Juliska néni meg az egyik bevásárlóközpontban takarít, és örül, hogy nem hal éhen. A fiatalok angolosítják a nevüket és elmennek. Miért maradnának itthon, mikor ez már olyan ciki? A cég is, ahol ő dolgozik, mindent megtesz, hogy kiterjessze a hatalmát belföldön: bekebelez mindent, ami csak eladó. Így fogy el az ország: rögönként. És a magyar. Nem lesz ennek jó vége!

A piacról jobb nem beszélni. Mindent elárasztottak már olcsó, silány külföldi áruval. És a magyar ember inkább hungarofóbiás, mint patrióta: nem számít neki, ki gyártotta a terméket, csak pár fillérrel olcsóbb legyen. Nem, nincs itt már összetartás, talán nem is volt soha. Legalábbis emberemlékezet

óta. A legelterjedtebb nemzeti szlogen: „Dögöljön meg a szomszéd tehene is!” Működik rendesen a turáni átok. Meg aztán sorra nyílnak a Városban a kínai iskolák – fájó öröm tudni, hogy vannak még összetartó, szapora nemzetek. Mert a magyar már nem az. Még hogy jólét... Kinek jólét, kinek nem. Erről is lehetne beszélni, de miért? „Szeresd, Fiam, az idegeneket!” Ezer éve ezt teszik. Meg is van az eredménye – hogy csak Trianont említse.

Hiányzik ebből az országból – de nagyon – a bölcsesség. És a sokat emlegetett szeretet, amelynek fogalmát már unalomig elcsépelték. Amit a legtöbben nem éreznek, de legalább beszélnek róla.

Rátette kezét az asszony kezére:

– Hagyjuk ezeket a butaságokat. Ma este csak a közel-keleti helyzetet nem vitattuk meg, azon kívül mindent. A világot nem mi fogjuk megváltani, mint ahogyan eddig sem váltotta meg senki. Jézusnak sem sikerült, pedig kétezer éve próbálkozik. Nekem az a benyomásom, hogy a világ nem hagyja megváltani magát. Ellenáll, jó neki így. Velünk vagy nélkülünk, megváltva vagy megváltatlanul – a föld forog tovább. De azért azt sem hagyjuk, hogy kifogjon rajtunk. Mi megteremtjük a világon belül a magunk kis világát. Nemsokára elköltözünk innen a ligetbe vagy a külvárosi dombokra, minden reggel madárcsicsergésre ébredünk, és boldogan élünk, amíg meg nem halunk. Hiszen olyan kevés kell hozzá! Igaz, drágám? – nyomott egy puszit a felesége homlokára, miközben mélyet szippantott az asszony parfümjének illatából. – Hűha, kedvesem! Ez valami új? Eddig még nem éreztem rajtad.

– Tetszik? A kedvedért vettem – hazudta Magdi. És elpirult.

Dóra nekilátott letakarítani a vacsora maradékát az asztalról. Egy hatalmas tál saláta és szendvics megmaradt.

Erik még mindig nem volt otthon.

4. fejezet

Pannónia, Krisztus után 904.

– Vigyázz magadra, te haszontalan! Hányszor mondjam, hogy nem mászhatsz fára, mert tegnap is majd' a nyakad törted! Bizony mondom, rosszabb vagy, mint tíz fiú! – Csenge már-már feladta a küzdelmet, amit kis jóindulattal gyermeknevelésnek lehet nevezni.

A kislánya egyáltalán nem hallgatott senkire. Alig múlt el négy tavasz felette, de állandóan a nagyobb fiúk társaságát kereste. Olyan magabiztosan ülte meg kis pejlovát, mintha nyeregben született volna: bátor volt és vakmerő. Csenge sokszor, kétségbeesetten panaszkodott Anyácskának:

– Nem tudom, hogy fékezhetném meg ezt a lányt. Annyira eleven, makacs és nevelhetetlen! Tegnap is: ruhát tisztázni mentem a folyóhoz, és alig fordultam el tőle egy pillanatra, már a mély vízben pancsikált kacagva. Zokogva könyörögtem neki, hogy azonnal jöjjön ki, de hiába. Nem fél a magasságtól, a mélységtől, de még a Lúdvérctől sem, hiába ijesztgetem. Csak nevet rajtam és azt mondja, hogy egyet se féljek, mert ő már tud úszni és fára mászni. Biztosan a horka fia, a bitang Jutosa tanította meg, de majd adok neki is! Hiszen ez a lány még annyira kicsi, annyira törékeny! A vele egykorú fiúk közül se mind ül lóra, még ők sem járnak egyedül ki az erdőre, mezőre nyulászni. Bármikor rájuk támadhat egy éhes hiúz vagy kölykét védő farkas, hogy a mándrucokról már ne is beszéljek. Mit tegyek, hogy magam mellett tarthassam legalább még egy kicsit? Annyira féltem őt!

Anyácska abbahagyta a bográcsban rotyogó étel kavargatását, értetlenül ránézett Csengére és megvonta a vállát:

– Mit vársz tőle? Hiszen tudod jól, Kurszán lánya nem lehet olyan, mint a többi. Valamiben ki kell tűnnie a közönséges gyerekek közül! Mikor megszületett, rögtön láttad a jelekből, hogy más. Vagy már elfelejtetted? Még Turia, Kurszán első felesége is elismerte a lányodat, igazán nem panaszkodhatsz. Hogy ennyire eleven? Ilyennek született, hajtja a vére. Tudod, mivel óvhatod meg, és többet nem tehetsz: mindenki sorsa megírva a csillagokban.

Igen, Anyácskának talán igaza van. A kislány nyakában mindig ott függött a felszálló kerecsent ábrázoló ezüst amulett, amit a magiar vénektől kapott a hegytetőn, mikor Kurszán ünnepélyesen bemutatta nekik és a táltosoknak a hétnapos csecsemőt. Ott kapta a nevét is, de Csenge tudta, hogy azt még nem szabad hangosan kimondania, mert akkor az ártó szellemek hatalmat nyerné-

nek a gyermek fölött. Inkább évekig tagadóan úgy hívja, hogy Nemvagy, mint a többi gyereket a törzsben.

Visszaemlékezett a szülésre, amiről Anyácska és az asszonyok már jó előre elmondtak neki mindent az asszonyházban, de egészen más volt hallani róla és átélni.

Épp a tüzes kakas évében jártak, hűvös késő ősz volt. A táborban mindenki ideges, feszült volt, hiszen meg kellett küzdeniük az elfoglalt területekért: hol a bolgárok akarták őket kiűzni Szvatoplukkal az élen, hol a morvák. Három kazár törzsből álló hadseregük és a hunok azonban sikeresen visszaverték a támadásokat. Egyéb választásuk nem is volt: innen már nincs tovább, ez a föld őseik földje, – akár az életük árán is harcolni fognak érte.

Meg aztán az a sok helyezkedés, földfoglalás! Mindenki a maga javát szerette volna, a legjobb legelőket és a legbővízűbb folyókat. Aztán ősszel jött csak a meglepetés, mikor a sok folyó kiáradt. Bizony, nagyon sok veszteséget és bosszúságot okoztak a vizek. A földeket ellepte az ár, alig lehetett valami kis termést betakarítani. Nem egyszerű időszak volt az ez életükben, még ha százszor hozzá is voltak szokva a nélkülözéshez és az örökös vándorláshoz. Vándorolni pedig muszáj volt, hiszen a rengeteg állatot jól kellett tartani, a legelőket váltani kellett. Attól féltek, éhínség köszönt a törzsekre. Régi hazájukban soha nem fordult elő ilyesmi, hiszen kövér volt a föld, bőséges a termés. Ott nem áradtak ki ilyen alattomosan a folyók, nem vittek el mindent, amiért keményen megdolgoztak.

Kurszán fejedelmet akkoriban alig látta. Biztos volt abban, hogy a magiarok papja éjjel-nappal az ég és a föld szellemeivel alkudozik. Csak a hírét hallotta, hogy itt vagy ott látták a pilisi hegyekben, völgyekben hű emberei kíséretében. Néhány táltos és harsány is vele volt, a legbizalmasabb emberei. Csenge leste az utat, kereste vele a találkozást, de hiába. Bele kellett törődnie, hogy a kendének fontosabb dolga is van, mint ő. S bár arról soha nem feledkezett meg, hogy ajándékokat küldjön a családjának, azért még nagyon hiányzott. Hiányzott az ölelése, az érintése. Nem értette, miért nem viszi őt Kurszán a sátrába, mikor megtehetné? Talán nem tetszik neki annyira, hogy a feleségei közé vegye? Százszor és ezerszer elképzelte, hogy egyszer csak maga mögé kapja fehér lova nyergébe, és egyenesen a vének tanácsa elé viszi. Ott, mindenki előtt kézen fogja, és ünnepélyesen kijelenti: „Én, Kurszán fejedelem, a magiarok kendéje, égnek és földnek ura, téged elveszlek!" És akkor beteríti őt, Csengét a köpenyével, hogy mindenki tudomásul vegye, ettől kezdve ő is a kende asszonya. A vének áldásukat adják rájuk, és akkor persze Apácska sem

fog már ellenkezni, hiszen Kurszán neki is kifizeti a vételárat. Bár ami az árát illeti, azt már a rengeteg ajándék formájában tízszeresen megkapta a család, hiszen Kurszán elhalmozta őt mindennel.

Nem, nem akart türelmetlen lenni, sem elégedetlen. Elfogadta a kende döntését. Bárhogy határoz, bizonyára oka van rá. Az ő dolga pedig csak annyi, hogy szeresse és várja. Nem akart más férfit soha többé magába engedni, Apácskának is megmondta.

Aztán egy szép napon, épp a szülés előtti napokban megjelent a vasverő jurtája előtt Turia, Kurszán első asszonya. Gyönyörű fekete paripán érkezett, ezüst nyeregben. Égkék, arannyal díszített kaftánt viselt, drágakövekkel kivert derékövet. A lábán hófehér, szintén drágakövekkel díszített puha csizma. Éjfekete haja két hosszú varkocsba fonva, a fülében díszes, griffmadaras arany fülbevaló. Két állig felfegyverzett harcos követte. Bár harminc nyár is elmúlt felette, még mindig gyönyörű asszony volt. Csenge anyja majd' hanyatt esett a meglepetéstől. Rögtön le is borult a jövevény előtt:

– Mit parancsol, fenséges fejedelemasszony? Miben lehetek szolgálatára?

– Kelj fel és hívd ki a lányodat, beszédem van vele.

Anyácskában talán még a vér is meghűlt. Mit akarhat a hatalmas kende első, rangidős felesége az ő lányától? Tudta mindenki, aki akarta, hogy Csenge a kende gyermekét hordja a szíve alatt, de vajon Turia mit akarhat vele beszélni erről?

Nem kellett beszólnia a jurtába, mert Csenge abban a pillanatban kilépett. Áldott állapotát már nem lehetett volna letagadni – de nem is akarta. Büszke volt rá. Leborult ő is a fejedelemasszony előtt, ahogy illik, bár nehezére esett a mozgás. Aztán felállt és a szemébe nézett. Nem félt tőle, nem volt miért. Várta, mit óhajt tőle Turia.

– Öltözz és kövess. Az uram, Kurszán fejedelem megparancsolta, hogy viseljem gondodat, míg világra hozod a gyermeket. Megígértem neki – a hangja inkább volt határozott, mint parancsoló.

Csenge nem sokat gondolkodott, sebtében összeszedte a legszükségesebbeket, elbúcsúzott Anyácskától, és szó nélkül követte Turiát, aki egy csinos jurtához vezette a tábor közepén, nem messze a sajátjától.

– Érezd magad otthon. Ha bármire szükséged lenne, csak szólnod kell a szolgáknak. Itt minden kényelmed meglesz.

Csak akkor nézett végig Csengén igazán. Nem kellett sokat gondolkodnia azon, mi vonzotta urát a lányhoz. Csenge olyan ártatlan és gyönyörű volt a nagy, mandulavágású szemeivel, hosszú fekete hajával és áldott állapotával, hogy csak szeretni lehetett. Semmi kétség, ő volt a legszebb lány a táborban.

– Sokat jelentesz neki – mondta a fejedelemasszony halkan. Nem volt a hangjában féltékenység.

– Köszönöm, hogy gondoskodik rólunk. Baba áldása legyen minden lépésén! – hajtotta meg fejét a lány.

Hát így történt. Csenge a fejedelemasszony közelében kapott helyet. Hálás volt neki a törődésért.

A jurta tágas és kényelmes volt. Mivel kizárólag asszonyok részére szolgált, nagyon gondosan választották ki a helyét is. Ajtaja, ablaka, küszöbe, de még a bölcső is nyírfából készült. Azért abból, mert a nyírfát szeretik az istenek: soha nem csap bele még a villám sem. Rend és tisztaság mindenütt, gyönyörű szőttesek és drága szőnyegek borítottak mindent. A házi oltáron, Baba Boldogasszony szobra előtt finom füstölő égett, frissen szedett mezei virág illatozott. Csenge érezte, hogy jól fogja érezni itt magát.

Turia szolgái attól kezdve minden kívánságát teljesítették. Soha nem volt még ilyen jó dolga, mint akkor. Nem kellett főznie és mosnia – mindent elvégeztek helyette a cselédek.

Apácska nem nézte jó szemmel a távozását, de Anyácska megnyugtatta, hogy ha megszületik a gyermek, rögvest hazatér. Hiszen mégis csak jobb dolga van most Turia mellett, mint itthon! És ha elkapja a gyermekágyi lázat? Turia mellett vannak a legbölcsebb gyógyítók, ők készítik a leghatásosabb főzeteket minden asszonyi nyavalya ellen. Csak hadd legyen ott a lány! Ott nagyobb biztonságban van, mint a vasverő jurtájában.

Aztán eljött a szülés napja. Hosszú utat tett meg a Nap az égen, már a Hold is feljött, de ő még vajúdott. A jurta körül két harsány járt, dobot verve. Halkan, ütemesen doboltak, ezzel is hessegetve a gonosz szellemeket, de még a kíváncsiskodó embereket is. Mindenki tudta, mi történik a jurtában, de az asszonyokon kívül nem tehette be senki a lábát. Ők is kizárólag jó hangulatban, mosolyogva léphették át a küszöböt, mert ha bárki rossz hangulatban közelíti meg a szülő nőt, még szemmel is verheti, megnehezítve vele a gyermek világra jöttét. Az ilyesmire pedig a jurtában levő asszonyok vigyáztak: annyiféle óvintézkedést tettek minden létező szellem, démon, Lúdvérc, Ármány ellen, hogy Csenge csak kapkodta a fejét.

Úgy tűnt, mintha már napok óta szenvedne, és ennek már soha sem lesz vége. Pedig csak egyszer ment le a nap azóta, hogy elkezdődött.

– Türelem, türelem, kis csillagom! Egyszer úgyis ki fog jönni! A gyermek maga dönti el, mikor jön a világra! – hallotta valahonnan a hangot. Testéről már patakban folyt az izzadság. Türelmetlenül várta, hogy a fájások abbamaradjanak, és a két fájás közötti szünetekben szinte elalélt.

Úgy fektették, hogy a gyermek fejjel napkeletnek szülessen. Akkor szerencsés lesz – mondták. Csenge nem bánta, mi történik körülötte, melyik irányba fektetik, csak lenne már mielőbb túl az egészen.

A jurta füstelvezető nyílásán keresztül látta csak, hogy nappal van-e vagy éjszaka. Mióta fekszik már itt, meddig tart ez az egész?!

– Nagyon fiatal még. Meg hát első gyermek! – hallatszott valahonnan.

A száraz nyírfaágakból rakott tűz barátságosan pattogott. S ha elhallgatott, dobtak rá másik ágat. Csenge biztos volt abban, hogy ez sem véletlen, hiszen a tűzre általában olyan fát szoktak rakni, amely csendben ég. Az egész olyan volt, mint egy mágikus, ünnepi ceremónia. Az asszonyok halkan tettek-vettek, rámosolyogtak, megsimogatták, erőt öntöttek bele. Mindannyian túl voltak már néhány szülésen, tudták, hogy ez mennyire fontos. Az egyik javasasszony néha rátette kezét Csenge hasára, a gyermek fölé; megsimogatta és valamit suttogott neki. Aztán Csengéhez fordult, mintegy tolmácsolva a gyermek üzenetét:

– Még egy kicsit legyél türelemmel, már nemsokára jön, csak erőt gyűjt! – mondta.

Csenge elámult: már beszélne a gyermeke?!

Turia végig mellette volt, nem engedte el a kezét. Miközben vizes kendővel törölgette gyöngyöző homlokát, arról mesélt, ő hogyan szülte meg az első fiát, Kadart:

– Régen volt már, nagyon régen. Akkor még a Rif-hegyek tövében állítottuk fel jurtáinkat, a bővízű hegyi patakok partján, mert a pusztában már nem maradt zöld legelő. Mindketten nagyon fiatalok voltunk, és nagyon szerettük egymást Kurszánnal. Anyám mesélt róla, hogyan szülnek a tibeti asszonyok a hegyek tetején, az áldott Naphoz közel. Én is úgy szerettem volna. Figyeltem a testemet, és éreztem, mikor jött el az idő. Akkor nekivágtam a hegynek, és csak imádkoztam, hogy felérjek a tetejére, mielőtt a gyermek meglenne. Nem éreztem se fájdalmat, se fáradtságot, inkább erős voltam, és furcsa, különös izgalom vett rajtam erőt. Azt mondják az öregeink, hogy akit hegytetőn szült meg az anyja, különleges képességei lesznek – én pedig erős és egészséges fiút akartam Kurszánnak szülni. Különlegeset, amilyen csak egy magiar fejedelem fia lehet. Aztán felértem a hegy tetejére. Fejem felett a hatalmas, éltető Nap, alattam a síkság kanyargó folyóval, távolban az égig érő kék hegyek. Olyan gyönyörű volt minden! Tüzet gyújtottam, tíz körmömmel kis gödröt ástam a földbe, kibéleltem

puha fűvel, és imádkozni kezdtem az asszonyok égi védelmezőjéhez. Érdekes, egyáltalán nem féltem, pedig teljesen egyedül voltam. Az égiek vigyáztak rám, biztos vagyok benne. Csak raktam a fát a tűzre, a tűz pedig lobogott bele az éjszakába... Akkor a gyermek megindult... Négykézláb, guggolva szültem meg a fiamat ott, a hegytetőn, teljesen egyedül. Csodálatos érzés volt! Nem éreztem fájdalmat, csak földöntúli örömöt és boldogságot. Elharaptam a köldökzsinórt és magamhoz öleltem a fiamat. Emlékszem, ahogy először felsírt... Aztán elaludtunk. Odafent, közel a csillagokhoz. Három napig voltunk ott, és Kadar életben maradt. Aztán lehoztam a gyermeket, és ünnepélyesen Kurszán lába elé helyeztem…

Így történt. Ha a gyermek a három nap leforgása alatt meghalt volna, Turia egyszerűen eltemeti abba a gödörbe, amit előre kiásott, és amelyben megszülte – ahogy a többi asszony is őelőtte. Földdel betakarva visszaadta volna Földanyácskának, hiszen aki adta, az vette el. Így kellett volna lennie, hiszen beteg, gyenge gyermeket nem vihetett volna haza. A törzsnek harcosokra, erős férfiakra volt szüksége. Meg aztán fiatal volt még, termékeny, minden tizenkettedik holdkor szülhetett volna gyermeket, ha akar.

Turia ábrándosan nézett a múltba. Észre sem vette, hogy Csenge szaporábban szedi a levegőt, és az asszonyok már munkához láttak: eljött az idő. Dobtak a tűzre, vizet forraltak. Megindult a szülés.

De nem fiú lett. Pedig annyira szerette volna! Csalódottan hanyatlott vissza a párnákra.

– Lány – mondta Turia is. – Ez csak lány… Milyen csalódott lesz Kurszán! De nézd csak! – mutatott a kisded lábaira. – Hat ujja van, magán viseli a jelet! Ebből a kislányból még bárki lehet!

– Mutasd! – Csenge a saját szemével akarta látni, igazat mond-e Turia. De miért is hazudott volna? A pici árulkodó jel, a fölösleges csontocska valóban ott díszelgett a puha lábacskákon.

Akkor a legtekintélyesebb öregasszony ünnepélyesen Baba szobrához járult, amely ott állt virágokkal díszítve a jurtában lévő oltáron. Kitárt tenyerén egy pohár bort és egy darab mézes, sült tésztát helyezett az oltárra, mély főhajtással megköszönte a szülés körüli segítséget, majd boldogságot, egészséget kért a gyermeknek és az édesanyjának.

Ennyi a történet. Turia még sokáig nem engedte őket haza, de mire a pici mosolyogni kezdett, Csenge is visszament a szüleihez. Addig is boldog volt, mert néhányszor láthatta a kendét.

A kislány pedig nőtt, növekedett és nem is tagadhatta volna le nemes-táltos származását. Kurszán elismerte, elfogadta, ami eléggé különös cselekedet volt a részéről. Még inkább, hogy pónilovacskát ajándékozott neki. Talán a gyermek hatodik lábujja volt a nyomós ok?

Sokkal valószínűbb, hogy a kicsi a mosolygós mandulaszemével babonázta meg a fővezért – kiköpött Csenge volt.

Az évek lassan teltek-múltak. Nem szűkölködtek, de nem is dúskáltak a javakban. Nem adatott könnyű élet az új hazában. Szkítiában kövér volt a termőföld, végtelenek a legelők, halban gazdagok a folyók. Karavánok jöttek-mentek, kereskedtek – vagy gazdag zsákmányt hoztak haza az európai portyákról. De most?! Semmi sem olyan, mint régen. Mindenki igyekszik megszokni az új hazát. Még alig telepedtek le a csendes folyó partján, amit Danuviusnak hívnak. Árpád és Kurszán itt, a folyó alsó és felső folyásánál foglalt szállást. A többi vezér népével együtt szintén letelepedett – boldogulni próbáltak.

Rengeteg volt a tennivaló, Kurszánnal szinte alig találkoztak. Az aquincumi várban csak az asszonyok voltak a gyerekekkel és a szolgákkal.

Mindenki tudta, hogy a két fejedelem – Kurszán és Árpád – együtt próbál támogatókat találni a környező országokban népük számára, de a kereszténnyekkel nagyon nehéz egyezségre jutni. Minden Bizáncban és Rómában dől el, az egyház dönt életről és halálról – jóban kell hát lenni az egyháziakkal.

Esténként, mikor már semmi dolog nem akadt a gazdaságban, Csenge magához ölelte a kis gézengúzt, és mesélt vagy dalolt neki. A kislánynak millió kérdése volt:

– Anyácskám, hová folyik a folyó, és miért kel fel minden reggel a Nap? Én honnan lettem, és a mi népünk honnan származik? Volt-e a világnak kezdete, és mikor lesz vége?

Csenge alig győzte a sok kérdést válasszal:

– Minden embert és mindent, ami él, Földanyácska szült. Egyszer, nagyon régen összeért a fényességes Aranyatyácskával, a világ világosságával és az ő frigyükből születtek a fák, az állatok, a folyóban a halak és az emberek. Mindannyian az ő gyermekei vagyunk: ő etet és ruház minket. Az élő Nap – az égi tűz – pedig életet és meleget ad. Ha nem ők, mi sem élhetnénk. Szeresd hát Földanyácskát és Aranyatyácskát, mert nekik köszönhetjük az életet. Látod, milyen tökéletes és csodálatos minden, ami körülvesz téged? Figyeld meg a természetet és tanulj tőle, hiszen nincs semmi, ami nálánál tökéletesebb: ha

megsebez, meg is gyógyít, ahogy önmagát is mindig meggyógyítja. Mindennél hatalmasabb és bölcsebb, gazdagabb és fenségesebb. A természet a legnagyobb úr! Ne hívd ki soha Földanyácska haragját és tiszteld az áldott Napot, az égi tüzet, a forrás éltető vizét, az erdőket és a dús legelőket. Szeresd a természetet! Ha megöltél egy állatot, mert éhes voltál vagy fáztál, köszönd meg a szellemének, hogy életével mentette meg a te életedet – ezt soha ne feledd. És hogy mikor lesz a világnak vége? Ne kérdezz butaságokat, soha nem lesz vége. A világ örök, mint fejed felett a csillagos ég.

– De honnan lett Földanyácska és Aranyatyácska?

– Őket Az teremtette önmagából, aki a legrégibb és leghatalmasabb a világon. Ő minden kezdet kezdete, a mindent átható nagy szellem, a leghatalmasabb isten.

– És miért vannak háborúk? Miért kell nekünk mindig harcolnunk?

– Ó, drága kicsikém! Hiszen a Hadak Urát is Földanyácska szülte, mint mindent és mindenkit körülöttünk. Az élet pedig kegyetlen, örökös harc. Meg kell védeni magunkat, a legelőinket, az állatainkat. Ha nem harcolnánk, ha gyáva, rongy nép lennénk, már rég eladtak volna minket rabszolgának Bizáncban, hírmondónak se maradt volna belőlünk senki. Tanuld meg: az élet küzdelem, semmit sem adnak ingyen, vannak győztesek és vesztesek. De te ne félj, hiszen harcosaink bátrak, fővezéreink hatalmasok, retteg minket a világ. Talán jobb lenne, ha mi rettegnénk a világtól? A természet törvényei kegyetlenek: az erős túlél, a gyengék elesnek. Neked is erősnek kell lenned, hogy megmaradj. Jól van hát minden úgy, ahogy van. Most pedig mesélek neked a csodálatos griffmadárról, aki magányosan él az égig érő hegyek között. Vagy inkább Baba Boldogasszonyról és hét dolgos lányáról meséljek? Mit szeretnél hallani?

A kis Nemvagy pedig hallgatta a történeteket, és mikor az egész napi hancúrozástól elfáradva álomba merült, Csenge halkan eldúdolta az anyai áldást, bele a csillagos éjszakába:

Mint a hegyi forrás vize,
Mint a felhőtlen ég kékje,
Mint a Havas csúcsa télen,
Lelked olyan tiszta legyen,
Mint a kristály, olyan legyen…

Kerüljön az Ármány messze,
Ne érintsen ártó keze.

Boldogasszony áldó lénye
Minden lépésed kísérje,
Minden lépésed kísérje…

Tűz-istenünk oltalmazzon,
Istennyila meg ne sújtson.
Lépten-nyomon áldjon az Ég,
Mint ez a Tűz, oly igaz légy,
Mint ez a Tűz, oly igaz légy...

A kislány boldogan szuszogott a meleg jurtában, a finom báránybőrön, anyja ölelő karjában, és még álmában is fülébe csengett az ének: „… mint ez a tűz, oly igaz légy!”

Messze, a harcosok kunyhóinál ismét felcsendült az őrszem hangja:

– Rend és fegyelem! Rend és fegyelem!...

Valahol a távolban kutyák vonítottak bele az éjszakába. A telihold hozta ki belőlük, vagy meg fog halni valaki?

Kurszán fáradtan heveredett le a pamlagra. Belső szolgája, aki ismerte ura arcrezdülését is, szó nélkül hozta be neki a vacsorát. Letette ura elé a fejedelmi jurta közepébe, a drága szőnyegekkel borított pamlag elé. A hatalmas metszett réztálon őzsült, gyümölcsök és vörösbor volt, Kurszán azonban még csak rá sem nézett. A szolga némán gyújtotta meg a fáklyákat, amelyek fénye bevilágította az egész helyiséget. Minden fényárban úszott, csak Kurszán arca volt sötét. Vajon mi történhetett? Miért olyan szomorú gazdájának a tekintete? Hiszen régebben hatalmas mulatságokat rendeztek az urak, különösen akkor, amikor a seregek gazdag zsákmánnyal tértek haza. A szakácsok sütöttek-főztek, csapra verték a hordókat és ettek-ittak napokig.

Most legfeljebb vadásznak – solymásznak – a környéken, de Kurszán abban sem vesz részt. Ezt az őzet ma ejtették el, fiatal kis suta volt, de a fejedelmet szemmel láthatóan nem érdekelte.

– Szólj Turiának, látni kívánom! – mondta, és a szolga szó nélkül osont ki a jurtából, hogy mielőbb teljesítse a parancsot.

Turia késedelem nélkül, hangtalanul libbent be a fejedelmi jurtába, és engedelmesen meghajolt férje előtt:

– Hívtál, jó uram?

Kurszán szótlanul intett és magához ölelte. Turia egy pillanat alatt megérezte, hogy nagy baj van. De mi? Kurszán soha nem mutatta ki a gyengeségét,

különösen nem egy asszony előtt. Soha, soha még nem ölelte át őt ilyen szenvedéllyel, ilyen esendően. Mintha gyámoltalan kisfiú lenne, nem a magiarok szakrális fejedelme.

Röpke pillanat volt az egész, de ahhoz elég, hogy a Kurszánt jól ismerő, bölcs és érzékeny Turia ne csak sejtse, de bizonyosnak vélje: rettenetes dolognak kellett történnie.

– Beszélj, kedvesem. Látom, valami nyomja a lelkedet!

Kurszán megpróbált elnyomni egy hatalmas sóhajt, de hiába. Kibontakozott a szépasszony öleléséből, majd beszélni kezdett:

– Tudod, mennyire aggaszt népünk sorsa. A napokban keresztény bajor követek érkeznek, hogy megbeszéljük a továbbiakat. Szeretnék, ha békét kötnénk, és jó szomszédok módján kereskednénk egymással. Árpád a véleményemet kérdezte velük kapcsolatban, és hogy tisztán lássak, áldozatot mutattam be a Hadúrnak. Mikor az állat vérét az áldozati tűzbe locsoltam, fekete füst szállt fel, ami nem jó jel. A füst csak szállt, szállt az ég felé, aztán nyugat felé kezdett gomolyogni, és világosan kirajzolódott benne egy veszedelmes tragédia körvonala... Nem nyugodtam, nem nyugodhattam: miféle tragédia közeleg népemre napnyugatról? Aztán megnéztem a ló jonhát, máját, és megláttam benne a saját halálomat. Igen, láttam magamat holtan összerogyni, láttalak téged sírva a holttestem fölé borulni, és láttam mást is...

Turia megtántorodott, kis híján ájultan rogyott a drága pamlagra. Gyönyörű szemét könnyek lepték el, piros orcája halálsápadttá vált.

– Ne, kérlek, ne folytasd! De hisz ez rettenetes! Nem hiszem el, hogy van ennél borzasztóbb híred is. Mi lehet ennél rosszabb?

– Árpád ma megkért, hogy én menjek tárgyalni a bajorokkal. Nem mondhattam neki nemet, hiszen akkor gyávának tartana. Annál is inkább mennem kell, mivel a bajorok határozottan engem akarnak. Túl nagy a tét, talán egész népünk jövője. Hosszú hónapok óta követek útján üzengetünk egymásnak, és most végre itt az alkalom, hogy rendezzük viszonyainkat. El kell ismerniük, hogy ez a föld a mi örökségünk, soha többé nem tarthatnak rá igényt. És természetesen nem vesszük fel a keresztséget sem, hogy Rómát hizlaljuk a pénzünkön. Még hogy mi fizessünk, akik soha senkinek eddig nem fizettek?! Miért? A magiar hit hatalmas és erős, nincs szükségünk a keresztények istenére, se kőből vagy fából épült templomaikra. A mi isteneink mindig ott vannak, ahol mi vagyunk, templomunk pedig az egész körülöttünk levő világ, boltozata a csillagos ég. Ha békét akarnak, ezt meg kell érteniük. És amivel már annyiszor próbálkoztam sikertelenül – Árpádot határozottan le kell beszélnem a nyugatra irányuló hadjáratokról. Éljünk a nyugatiakkal egymás mellett barátságban, elférünk

mindannyian. A békéért nekünk is engednünk kell, visszafogni a hun seregeket, nem haragíthatunk magunkra mindenkit. Árpádnak tanulnia kell a hibáiból: hányszor, de hányszor keveredett a napnyugatiak cselszövéseibe, hányszor szegték meg adott szavukat! Számukra nem létezik adott szó, becsület és tisztesség: nemhiába az Ármány sötét birodalmában élnek. Nagyon sok függ ettől a tárgyalástól. Ugye megérted, hogy nem futamodhatok meg? Én, a kende, nem lehetek gyáva! Talán tévedek, hiszen én sem vagyok tévedhetetlen… Talán nem lesz semmi baj… Hinnünk kell, hogy minden rendben lesz!

– Szerelmem, egyetlenem! – borult Kurszán lába elé Turia, átfonva őt mindkét kezével. – Könyörögve kérlek, vigyél magaddal! Mi van akkor, ha ők lesznek a gyilkosaid? Ha ők azok, akik az életedre törnek? Ott akarok meghalni veled, hogy egy sírban fekhessünk! Kérlek, könyörgöm!

Kurszán felemelte a zokogó asszonyt és ismét megölelte:

– Nem! Nem viszlek magammal, és nem is jöhetsz utánam a halálba: megtiltom. Ennél sokkal, de sokkal fontosabb feladat vár rád, ha mégis... Hallgass most figyelmesen, mert nem biztos, hogy lesz alkalmam még egyszer elmondani – sóhajtott hatalmasat Kurszán, majd folytatta: – Emlékszel, mikor otthon, Etelközben laktunk? Minden hetedik újholdkor ellovagoltam a hegyekbe. Te sohasem kérdezted, miért, és én nem mondtam. Csak annyit tudtál, hogy a hegyekben táltosokkal imádkozunk és áldozatot mutatunk be az isteneknek. Most elmesélem neked őseink titkát: ott, a Szkítiában égig érő hegyek rejtekében van egy barlang, amit csak mi ismerünk. Időtlen idők óta járnak oda táltosaink imádkozni és áldozatot bemutatni az isteneknek. A barlang bejárata a magasban van, idegen tekintetek elől elrejtve, és e nélkül a medalion nélkül, amit most rád bízok megőrzésre, senki emberfia meg nem találja.

Első látásra közönséges, olcsó ékszernek tűnő, karcolt, kerek réz medaliont nyújtott át Turiának. Ha jobban szemügyre vette az ember, látta, hogy részletes útmutatást ábrázol.

– Igen, a barlang bejáratát csak ezzel a medalionnal lehet megtalálni. Összesen hét van belőle, egy immáron nálad, hat a beavatottaknál. Vigyázz hát rá, mint a szemed fényére. Ez a barlang rejti Levéd örökségét. Tudod, a fejedelem gyermektelen házasságban élt, ezért minden vagyonát a magiar papokra ruházta. Azt akarta, hogy halála után is a népét szolgálhassa, ezért a hadizsákmányból származó részét a legnemesebb célra ajánlotta fel. A vének néhány harcossal még a hosszú út előtt felvitték az aranyat a barlangba. Utána a harcosokat mind megölték, hogy ne maradjon tanú: nem szabad, hogy a

barlang léte idegenek tudomására jusson. Levéd érezte, egyszer majd nehéz idők jönnek népünkre, és azt akarta, hogy ne szenvedjünk hiányt aranyban. Rajtad kívül nincs kire bíznom ezt a titkot. Tudom, nálad jó helyen van, te segítesz nekem! Ha bármi történne velem, ezt a medaliont őrizd meg, amíg fiunk, Kadar férfivá nem érik.

– És Árpád? Miért nem beszélsz vele, miért nem bízol benne? Ezt vele kellene megbeszélned!

Kurszán homloka még jobban elborult:

– Ígérd meg, Turia, hogy hallgatni fogsz mindarról, amit most elmondok neked!

– Ígérem, Baba engem úgy segéljen!

– Halljad hát! Az a rettenetes gyanú gyötör, hogy Árpádot megfertőzték a kaganátus eszméi. Talán túl későn jöttünk el Etelközből, hamarabb kellett volna. Ő lett a kabar seregek egyedüli ura, a fiait tette meg hadvezérekké, és nagyon úgy néz ki, hogy szeretné kiterjeszteni a teljhatalmát mindenkire. Ez nem lenne más, mint esküszegés, ami nagy bonyodalmakat vonna maga után. Vagy talán azt hiszi, hogy kísértheti a sorsot és az istenek átka nem éri el őt és nemzetségét? Megkerestek a vezérek és elpanaszolták gondjaikat. Már többen vannak, akik szeretnék kivenni Árpád kezéből a hatalmat, mást emelni pajzsra, aki a fejedelmünk lehetne. Tanácsomat kérték, de nem mondtam nekik semmit. Érted már, hogy nem bízhatok meg Árpádban, mert nem tudom, hogy engem nem árulna-e el? Tudom és érzem, hogy valami történik körülöttem, de itt és most nincs elég időm, hogy tisztán lássak. Mindig csak az idő, az átkozott idő... De egyszer ismét együtt leszünk, ígérem. Most, a jelenben talán ez az utolsó éjszakánk, ki tudja, holnap látlak-e még? – csuklott el Kurszán hangja. – Szerelmem, bölcs Turiám! Legyél Árpáddal te is nagyon óvatos, és történjék bármi, ne mondj el neki semmit abból, amit ma tőlem hallottál. Megígéred?

– Esküszöm!

– És még valami. Hűséges embereim a mágusok központjában, a pilisi hegyek közt vannak, rájuk mindig számíthatsz. Ezt persze csak azért mondom, hogy ha mégis beválna a jóslat, tudd, hol találsz barátra. Vigyázz a gyerekeinkre és az asszonyokra!

Mennyire fájdalmas előre látni a végzetet, és tudni, hogy semmit sem tehetsz ellene! Ki az, aki szeretné látni a múltat és jövendőt, aki meg akarja fejteni a csillagok titkát? Ó, balga ember! Nem vagy vele tisztában, hogy mennyi tengernyi fájdalommal jár a tudás. Ha meg is szakad a lelked, el kell viselned az orv halált, a megaláztatást, és fel kell készülnöd a saját temetésedre. Elhagyni

szeretőt, családot, gyermeket. A jövő ismerete nem jelenti azt, hogy meg is változtathatod azt.

Szörnyű abban a tudatban meghalni, hogy néped árván marad, mert elhagyják az istenek.

Amíg él, Csenge nem felejti el azt a napot.

Épp kinn tisztázta a ruhát a folyónál, a kis Nemvagy pedig ismét a horka fiával játszott. Találtak egy tarka kiskutyát, azzal fogócskáztak a réten. Távolabb más gyerekek versengve gyakorolták a harcos-mesterséget: vágta közben melyikük nyilaz ügyesebben hátrafelé? Ki találja el többször a fára függesztett szalmabábu szívét? Az ügyetlenebbeket gúnyosan kikacagták.

Néhány gyerek mezei egerekre vadászott: remek szórakozás volt kis karámba zárni őket, és nézni, ahogy kétségbeesetten futkározva szabadulni próbálnak.

Verőfényes nyári nap volt, zsongott a természet, mézillatot hordozott a szél. A folyó szelíden hömpölygött széles medrében, a madarak kórusban énekeltek a fák lombjain. A települést finom illat árasztotta el: az asszonyok ebédet főztek. Szállt a füst, békésen gomolygott a tiszta, kék ég felé…

Aztán egy szempillantás alatt felbolydult a település. Az emberek kiözönlöttek a jurtákból, kunyhókból, hazarohantak a mezőről, sorsára hagyták a gulyát. Minden oldalról sírás hallatszott, az asszonyok éktelen zokogás közepette hajukat tépték, a férfiak fájdalmukban mély sebeket ejtettek tőrükkel az arcukon.

Mi történt, mi ez a nagy riadalom? Csenge rosszat sejtve, eszét vesztve szaladt a többiek felé. Nem kellett kérdezősködnie, már messziről meghallotta a szörnyű hírt:

– Meghalt a kende!

– Megölték a kendét!

– A békekövetek lemészárolták a kendét és egész kíséretét!

– Micsoda tragédia! A bajorok megölték a kendét!

Csenge nem tudta, hogy került haza. Arra sem emlékezett, hogyan vitte haza rémülten síró kislányát. Alighogy átlépte a jurta küszöbét, elviselhetetlen kínjában zokogva a földre vetette magát. A ruháját és haját tépte, tíz körmével barázdákat szántott gyönyörű arcára.

Nem hitte, hogy túléli a fájdalmát.

Kurszán holttestét hatalmas, gazdagon díszített égkék brokát sátor alá terítették ki a folyóparton. Legdíszesebb hófehér ruháját adták rá, aranyveretes,

drágakővel berakott kardja ott feküdt mellette. Már nem ragyogott homlokán az ametiszt, amely a következő szakrális fejedelmet, Kurszán utódját illette meg.

Az őrség állandóan váltakozott körülötte, egy percre sem hagyták magára. Az uruszág minden tájáról jöttek az emberek, hogy utolsó búcsút vegyenek tőle. Hosszú sorokban, zokogva kerülték meg a halottat, gyengéden megérintették, és könnyes áldást mondtak a távozóra. A sátor körül, miután rituálisan levágták copfjaikat és leborotválták a fejüket, vég nélkül lovagoltak körbe a messzi földről érkezett harcosok, megállás nélkül megölt fejedelmüket dicsőítve, vérbosszút esküdve. A magiar papok ég felé tárt karral állták körül az ezüstkoporsót és hangosan imádkoztak.

Hét nap és hét éjjel tartott a szertartás. Amíg a papok a túlvilág felé egyengették az utat, a gyászoló harcosok véres harci küzdelembe kezdtek: a kende halála okozta végtelen bánatukban azzal a reménnyel ütötték-vágták egymást, hogy vérző testük kínja eltompítja majd lelkük fájdalmát. De nem így történt: a lélek sebe mindennél jobban fájt.

Meghalt a magiarok fejedelme!

Csenge magán kívül volt fájdalmában. Hosszú, ébenfekete haját tőből levágta, az arcára szántott barázdákból újra és újra vért serkentett, ami összemosódott könnyei záporával. Soha többé senkinek nem akart tetszeni. Érezte, Kurszán nélkül semmi értelme nincs az életének. Mennyire várta, hogy egyszer a kende sátrába viszi! És most szempillantás alatt minden értelmetlenné vált. „Hát ezért nem ígértél nekem semmit?! Hát ezért nem kellettem neked?! Azt hiszed, hogy csak így elengedlek? Nem, soha! Örökre a tied vagyok!”

Hét nap és hét éjjel nézte a dombtetőről a szertartást, hét nap és hét éjjel imádkozott az istenekhez Kurszánért – és önmagáért. Már semmi és senki más nem érdekelte.

Tudta, Anyácska kétségbeesetten keresi őt, hogy a kislányának szüksége van rá, de közben érezte, hogy képtelen ebben a világban maradni: nincs már ereje élni, csak meghalni. Amihez joga van.

A hetedik napon, mikor eljött a temetés ideje, leereszkedett a gyászoló tömeghez. Ott volt Turia is, a bánat súlya alatt magába roskadva. A ravatal körül ott voltak Kurszán többi asszonyai is a gyerekeikkel, mindannyian talpig fehérben, kisírt szemekkel. Mikor meglátták Csengét, önkéntelenül utat adtak neki a koporsóhoz.

– Én csak a szolgálója voltam, és szolgálni akarom őt a másvilágon is! – mondta Csenge halkan, de határozottan.

Elővette éles tőrét az inge alól és valamennyiük szeme láttára átvágta a saját torkát, majd élettelenül rogyott a halott kende lábaihoz.

Turia mindent megadott volna, hogy cserélhessen vele.

Kurszánt a folyón túl, a nyírfák völgyében, arccal keletnek, tizenkét gyermek holttestével körbevéve temették el. Sírjába aranyat, ezüstöt tettek, és minden olyan használati eszközt, amire szüksége lehet a túlvilágon. Arcát ezüst halotti maszkkal takarták be, gyémánttal kivert kardját a kezébe adták. Gyönyörű hófehér lovának húsát a hét nap és hét éjjel tartó toron megették, a csontjait gazdája mellé temették – hadd legyen ez is kapocs élők és holtak közt; hús a húsba, test a testbe, lélek az öröklétbe. Hat kedves szolgája önként követte a halálba, hogy legyen, aki a túlvilágon kiszolgálja. Csengét Kurszán lábához helyezték, aztán égő fáklyákat dobtak a sírba – eltemették velük együtt a tüzet is.

Hogy legyen nekik világosság.

A temetés után még hosszú ideig jártak a zarándokok szerte az urusságból, hogy a kende sírján követ vagy marék földet helyezzenek el.

A regösök azt mesélték, hogy a sírnál csodák történnek.

Pár száz évvel halála után Kurszán sírdombján már kis kápolna emelkedett.

Turia úgy szenvedett, nyüszített, mint a sebzett vad. Bezzeg Csenge menynyivel boldogabb nála!

Meghalt a kende, a magiarok fejedelme! Meghalt az ő édes ura!

Gyászos napok köszöntöttek Kurszán várára. A Látó-hegyen éjjel-nappal áldozati tűz égett.

Turia majdnem elemésztette magát a bánatban. Ha nem a Kurszánnak tett ígérete, már rég ott feküdne mellette, szerelme mellett a sírban, de ígéretéhez híven élnie kell az üres, gyászos világban, és őriznie a titkok kulcsát.

Alig temették el Kurszánt, Árpád magához hivatta őt. A hatalmas vezéri sátorban ott volt néhány vezér és Árpád fiai – Tarhos, Üllő, Jutas, Zolta. Csak akkor vette észre, hogy a totemoszlopról hiányzik a magiar kendek kék zászlaja.

Hófehér gyászruhában jelent meg Árpád előtt, minden ékszer nélkül. Hosszú, fekete hajkoronáját rég levágta, fejét egyszerű gyolcskendővel takarta el: már nem akart senkinek tetszeni. A vezérek mind fedetlen fővel fogadták. Az ő szemükben még látta a részvétet, a megdöbbenést. Mélyen meghajolt Árpád előtt:

– Köszöntelek, hatalmas Árpád fejedelem, Égnek és Földnek ura. Ragyogjon rád a fényességes Nap még nagyon sokáig, uralkodj népünkön még hosszú éveken át! Minek köszönhetem meghívásodat?

– Üdvözöllek, Turia. Amint látod, mindannyian összeültünk, hogy határozatot hozzunk ügyedben.

– Az én ügyemben?

– Igen. Kurszán meghalt, orvul megölték. De megbosszuljuk a halálát százszorosan a bajorokon! Körbehordozzuk a véres kardot az egész uruszágban, és nemsokára hadba indulunk két tümen harcossal. Addig nem nyugszunk, míg egyetlen gaz bajor is életben van, a Hadak Ura minket úgy segéljen!

– Hejjejej! – tört fel a csatakiáltás a vezérek torkából. Árpád vezér helyt adott az üdvrivalgásnak, majd folytatta:

– Már halott a bajor követ is egész kíséretével, akik Kurszán életét kioltották. Farkasokkal etettük meg a húsukat. Ha tehettem volna, száz halált szánok nekik, de csak egy életük volt az átkozottaknak. Így is szenvedtek eleget, mert a kínok kínját kellett kiállniuk…

A sátorban ülők elégedetten felmorajlottak. Árpád tovább beszélt:

– Egyet nem értünk: hogyan történhetett meg, hogy urad belesétált a bajorok csapdájába? Kurszánt megölték, és aki megöli, hatalmat nyer fölötte, szolgájává teszi a túlvilágon, és a saját népünk ellen fordítja a tudását – hacsak abban a pillanatban utána nem küldik dicső harcosaink az átkozottat. A magiarok kendéjét, minden titkok tudóját megölni?! Ez árulás. Hogyan eshetett meg?!

Árpád hangjából értetlenség és düh sugárzott. Megvolt rá minden oka. Nem azt bánta, hogy Kurszán halott, hiszen ez csak kapóra jött neki. Már rég azon törte a fejét, mi módon szüntethetné meg a kettős fejedelemséget, hiszen a kende csak zavart neki az örökös aggályaival. Nem az ő dolga volt beleszólni a hadjáratok dolgába! Még hogy fogják vissza magukat! Inkább azzal foglalkozott volna, hogy az égiektől kialkudja a győzelmet, és a Hadak Urának áldását!

Semmit sem őriztek olyan féltve, senki sem ismerte jobban a harcosok mágikus titkát, mint a szakrális fejedelem, hiszen ő és a magiar táltosok tanították meg őket arra, hogyan lehetnek legyőzhetetlenek: ha nézik, se lássák, s ha akarják, se tudják őket elpusztítani. Hogyan legyenek bátrak és rettenthetetlenek, akik nem kérnek és nem adnak kegyelmet? Honnan merítsék az erőt, ami kitartóvá és legyőzhetetlenné teszi őket? Ez bizony művészet volt, aminek titkát senki emberfia meg nem tudhatta, hiszen azzal hatalmat nyertek volna

felettük. Kurszán halálával most ez a titok került veszélybe. Micsoda tragédia történhetett volna, végzetes következményekkel, ha nem sikerül a kende gyilkosait rögtön megölni!

– Felelj, asszony! Hogyan eshetett meg, hogy Kurszán kende nem tudott a közelgő veszedelemről?

Turia tanácstalan volt.

– Látott és tudott – mondta végül halkan.

Ismét hangos moraj hallatszott. Turia nem folytatta hangosan a gondolatát, hogy Kurszán még ennél is többet tudott és látott, és azt is tudta, ő nem lett volna áruló, mert még a síron túl is mindennél jobban szerette a népét.

– Te voltál az, Árpád, aki oda küldted őt! Ha nem megy el, gyávasággal gyanúsítottad volna. Nem akart gyáva lenni. És nem lett volna szabad az életét kockáztatnod, hiszen ő pótolhatatlan volt! Neked kellett volna elmenned a tanácskozásra, megbeszélned a feltételeket a bajorokkal!...

„És akkor most te feküdnél holtan, nem Kurszán!" – gondolta Turia.

– Hallgass, asszony! Nem hiszek neked! Látnia kellett volna mindent előre. Inkább hagyta magát legyőzni? Nem látta, nem tudta előre a tragédiát, mert ha tudta volna, akkor megelőzi – a saját népe érdekében. Nem értem, nem értem! – őrjöngött Árpád mennydörgő hangon, villámló szemmel... – Tudom, hogy Kurszán a tragédia előtt fehér lovat áldozott a táltosokkal. Volt, aki megmondta nekem. Miért nem beszélt nekem erről, miért nem?! Mit akart eltitkolni? El akart árulni engem? Beszélj! Nem tudod? Akkor menj, mert szert ülünk és döntünk a kendék nemzetsége felől.

Turia tudta, hogy bármit mondana, azzal csak rontana a helyzetén. Inkább szó nélkül meghajolt és csendben kifordult a sátorból.

Kevés idő múlva Árpád fiai elfoglalták Kurszán várát, ők ültek a meggyilkolt kende vagyonába.

Turiát a gyerekeivel együtt magához vette Kurszán testvéröccse, de a kendék nemzetségét a várnéppel együtt kiköltöztették a gyepű védelmére.

Kurszán volt a magiarok utolsó szakrális fejedelme.

Még azon az éjjelen titokban útjára indult Rómából Bajorország felé egy kincsekkel megrakott karaván.

A kende háza népéből nem maradt meg senki: Árpádék mindenkit szélnek eresztettek vagy elköltöztettek. Mintha soha nem lett volna itt más fejedelem, csak ők.

Csenge családját Árpád fejedelem a saját szolgálatába rendelte: szüksége volt vasverőkre, készültek a bajorok elleni bosszúhadjáratra. Csenge apja nem volt már fiatal, s bár nagyon megrázta a lánya halála, még mindig ő számított a legjobb mesternek messzi környéken. Az általa készített kardoknak varázsereje volt, hiszen a kovács minden egyes kardra a négy elem istenének áldását kérte, hét forrás vizében edzette, Tűz-isten lángjában formálta, s mikor elkészült vele, külön fohásszal kérte a Hadak Urának áldását is a kardra. A kardok markolatára mágikus jeleket rótt, hogy a harcost szerencse kísérje az ütközetben. Igaz, régebben Kurszán kende áldott meg minden elkészült kardot és nyílhegyet, de egyelőre nem volt utódja. Mi lesz így a hunokkal és a magiarokkal? Hiszen egy kovácsmester kérő szava kevés az olyan hatalmas istennek, mint a Hadak Ura…

Csenge gyermeke gyönyörű lánnyá serdült. Életének hetedik nyarán, napfordulókor a Kurszán fejedelemtől és a vének tanácsától kapott titkos nevét is megtudta: Ilsijar – aki szereti a népét.

Aztán eltelt még néhány nyár, átesett a boldogasszonyi beavatáson, és bejárása lett az asszonyházba is.

Alig várta, hogy otthon befejezhesse a rábízott házimunkát, már ment is, hogy a füvesasszonyok meg a táltosok tudományát ellesse. Nem telt bele hosszú idő, fiatal kora ellenére már jobb gyógyfőzeteket készített, mint bárki a környéken. Jártak is hozzá szép számmal az emberek, és mindenkinek tudott jó tanáccsal vagy finom, illatos gyógyteával szolgálni.

Nehéz esetekben is tudott segíteni. Például akkor, amikor a törzs egyik asszonya zokogva arra kérte, fékezze meg a fiát, aki valószínűleg lidércet látott és halálra rémült tőle, vagy megszállták álmában a gonosz démonok… A fiú nem beszélt, csak vérben forgó szemmel üvöltött és eszelősen csapkodott maga körül. Az anyai szeretet, a szelíd rábeszélés nem használt semmit. Lekötözték erős szíjakkal, nehogy kárt tegyen valakiben, vagy akár magában. Az anyja teljesen kétségbeesett, hiszen ha nem sikerül a fiút meggyógyítani, át kell küldeni őt a másvilágra: nem tehetik miatta kockára a többiek életét, testi épségét.

Ilsijar tisztában volt a helyzet komolyságával, hogy ennek a családnak tőle függ az élete. Amíg ez a furcsa dolog meg nem történt vele, Botond, a fiú erős és izmos, teljesen egészséges, jó harcos volt. Ilsijar biztosra vette, hogy Botondot gonosz démon szállta meg, és nem akarja elengedni, amíg él. De ki tudja-e űzni belőle úgy, hogy a fiú életben maradjon, a démon ne vigye magával a lelkét?

Már korábban tapasztalta, hogy sokszor ösztönösen ráérzett a helyes döntésekre: talán apja, a hatalmas Kurszán irányította gondolatait a másvilágról? Igaz lenne, hogy a vér nem válik vízzé és a táltos-magból lett lány minden bajra tud gyógyírt? Ki tudná azt megmondani?

Csenge lánya Ilsijar végighallgatta a zokogó édesanyát, aztán lehunyta a szemét, mély hallgatásba merült, mintha jelen sem lett volna. Maga sem tudta, meddig és milyen mélyen merült el önmagában. Amikor kinyitotta a szemét, határozott hangon kiadta az utasításokat:

– Holnap hajnalban, mire pirkadni fog az ég alja, ott legyetek a fiatokkal és még hét markos legénnyel együtt a folyónál, a hét nyírfa mellett, az áldozati helyen. Még ma vágjatok ki az erdőben három fiatal, hajlékony nyírfát, azokat is hozzátok oda. El ne felejtsétek: ma egész éjjel égjen áldozati tűz a folyó partján. Vigyázzatok nagyon a lángjára! És ami a legfontosabb: szerezzetek egy fekete kecskét!

Minden úgy történt, ahogy meghagyta. Nem tudták, mit akar tenni, nem vártak magyarázatot, vakon engedelmeskedtek neki. Az égő tüzet két legény őrizte. A hét nyírfa közt ott legelt a fekete kecske, a három fiatal fa kivágva ott feküdt a folyó partján, az oltár mellett.

Ilsijar már naplementekor a Látó-hegyre ment, hogy az éjszaka hátralévő részét imádsággal töltse. Hófehér ruhája messzire látszott a tűz fényében. Arccal keletnek fordulva leborult az áldott anyaföldre és kérte Innana istennőt, hogy segítsen neki megszabadítani a fiú lelkét. Kérte a Hadak Urát is, segítse őt egy harcosa kimentésében a gonosz démon karmai közül. Majd áldozatot mutatott be a tűz, a víz, a levegő és a föld szellemeinek, hogy segítsék küldetésében, és igyekezetét siker koronázza.

Virradatkor leereszkedett a Danuviushoz. Mikor az oltáron égő tűzhöz ért, még mindig fohászkodott. Akkor tért magához, mikor a háta mögül, távolról meghallotta Botond eszelős üvöltését. A fiút három markos legény vonszolta összekötözve.

Eljött az idő. Az áldott nap sugarai kezdték megfesteni az ég alját. Bíborban pompázott minden a környéken, bíbor fény táncolt a Danuvius habjain is. Csak a környező hegyek magasodtak vészjóslóan a folyó partján, mint guggoló óriások, akik kíváncsian figyelik az Ember küzdelmét a démonnal. Vajon ki lesz az erősebb?

– Kötözzétek Botondot jó erősen a három kivágott nyírfa törzséhez és tegyétek azt, amit mondok. Kössétek ide a kecskét is az oltár mellé! Ha jelt adok, heten eresszétek Botondot fejjel lefelé a folyóba. Számoljatok el hétig, majd húzzátok ki. Hagyjátok, hogy levegőhöz jusson, majd eresszétek vissza,

kétszer hétig számoljatok – és így tovább. Mikor hétszer hétig is elszámoltatok, fektessétek ki a partra!

Botond üvöltött, szeretett volna rúgni-harapni, de olyan szorosan leszíjazták, hogy moccanni sem tudott. Szemében a démon rémülete ült, mint aki a vesztét érzi– de nem volt kegyelem. A hét markos legény lábánál fogva eresztette bele a hideg folyóba. Aztán kihúzták, és ismét beleeresztették. Minél tovább, annál hosszabb ideig tartották benne. Egy árva felhő sem törte meg az ég kékjét. „Jó jel!"– gondolta Ilsijar. A közelben vércsék rikoltoztak, a távolban kutyák vonítottak – mintha a természet felbolydult volna a démon haláltáncától. Botond anyja rémülten figyelte az eseményeket, de nem szólt bele. Lélekben felkészült mindenre: inkább lássa holtan a fiát, mint gonosz démon hatalmában.

Látta, fia ereje egyre fogy, minden egyes kihúzásnál csendesebb, már nem őrjöngött. Szegény assszony talán már abba sem volt biztos, hogy a hatodik kihúzásnál életben volt. Vett levegőt egyáltalán, él-e még, vagy már meghalt? Mikor Botond testét hetedszer emelték ki és fektették a folyópart puha homokjára, Ilsijaron kívül mindenki biztos volt abban, hogy a fiú halott. Az édesanyja keservesen felzokogott.

Abban a pillanatban Ilsijar súgott valamit a fekete kecske fülébe és egy szempillantás alatt elmetszette annak torkát. Az állat tűzpiros vére sugárban ömlött a fiúra, két markos legény alig bírt a haláltusáját vívó párával. Ilsijar elővette ezüst serlegét, megtöltötte vérrel és az alélt Botond szájába cseppentett belőle. A többit az áldozati tűzbe loccsantotta, miközben megállás nélkül mormolt valamit. A tűzből fehér füst csapott az ég felé. „Jó jel!" – gondolta ismét Ilsijar.

Mikor a fekete kecske az utolsókat rúgta, Botond testébe visszatért az élet: megállás nélkül prüszkölt és köhögött a sok lenyelt víztől. A szeme, ami addig zavaros volt, még rémülten, de már kitisztult tekintettel kereste az anyját.

– Meg kellett halnia, hogy tovább élhessen. Most már ne aggódjatok miatta: a démon beérte a fekete kecske lelkével – mondta halálos fáradtan Ilsijar.

Alig bírt hazavánszorogni, hogy a vánkosára heveredve kipihenhesse magát. Csak a véres inget vette le.

Két nap és két éjjel aludt a démonnal való küzdelem után.

Botond anyja boldog volt, mert visszakapta a fiát. Mindenkinek elmondta: ameddig a szem ellát a Danuvius partján, Ilsijar a legnagyobb táltos!

Ilyen és ehhez hasonló dolgokat cselekedett Ilsijar.

Jól bánt a fegyverrel is, de valahányszor egyedül indult vadászni vagy solymászni, a nagyanyja féltette. „Lehet, hogy jobban üli meg a lovat bármelyik legénynél, és jól nyilaz, de mégiscsak lány…– gondolta. – És ha medve vagy éhes mándruc támad rá?!" Jobban örült volna, ha a horka fia, Tormás alkalomadtán elkíséri, de Ilsijar jobban szeretett egyedül barangolni az erdőben. A nagyanyja pedig hagyta: öreg volt már, belefáradt, hogy örökösen féltse. Hozzászokott a gondolathoz, hogy ez a lány nem olyan, mint a többi. „Milyen jó lett volna, ha ezt Csenge megéri! Milyen gyönyörű lány lett belőle, szakasztott olyan, mint az anyja! Szegény árva!" Ilyenkor mindig könny szökött a szemébe, de gyorsan elmorzsolta, hogy Ilsijar ne lássa. Talán nem is őt sajnálta – hiszen a kislány soha nem szenvedett hiányt semmiben –, hanem saját magát a lánya elvesztése miatt.

Ilsijar élvezte a szabadságot. Szüksége volt rá. Nem tetszett neki a horka fia, aki minden áron feleségül akarta venni. Hiába koslatott utána kislány kora óta, hiába epekedett: Ilsijar hajthatatlan volt.

Oka volt annak, hogy egyedül szeretett sétálni a környező hegyekben, erdőkben, hiszen ott találkozott az igaz szerelemmel.

Elláknak hívták, és Ilsijar már az első találkozásukkor tudta: rajta kívül neki senki más nem kell.

Első találkozásuk nagyon kalandos volt, majdnem az életébe került.

Mint mindig, azon a napon is a hegyekben barangolt. Talán túl messze merészkedett a sűrű rengetegben? Görbe kardjával utat vágott magának, ahol senki emberfia nem járt előtte. Élvezte az erdő fülledt illatát, a tavalyi lomb páráját, amit az anyaföld kilélegzett. Érett az erdei gyümölcs, gombacsalád kandikált ki az avar alól. Mókusok kergetőztek a feje feletti lombok rejtekében, fakopáncs kereste zajosan mindennapi betevőjét. A fák sűrű lombja eltakarta a kék eget, minden olyan békésnek látszott. Ilsijar nem félt, hiszen nem először barangolt el a településtől.

Aztán egyszerre csak síron túli csend lett: elhallgatott a fakopáncs, mozdulatlanná dermedtek a mókusok – az egész természet körülötte.

Ilsijar felfigyelt az ijesztő változásra. Rosszat sejtett.

Alig hallhatóan gally roppant, lomb zizzent mögötte. „Vajon ki, vagy mi lopakodik a nyomomban? Ember vagy állat?" Nem volt ideje tovább gondolni aggodalmait, mert egy, a semmiből kinyúló erős férfikéz félrerántotta, és a következő pillanatban ugyanaz a kéz már egy hatalmas mándruccal viaskodott. Tépték-karmolták egymást, belegabalyodva az erdő kusza indáiba. A mándruc jól megtermett példány volt, az ifjú nemkülönben: küzdelmük, amely az állat halálával végződött, igazságos volt.

Ilsijar még fel sem ocsúdhatott a meglepetéstől, mikor az alkalmi ismeretlen már lerántotta az állat bőrét. Amikor visszadugta kését az övébe, akkor nézett végig a lányon:

– Nem gondolod, hogy nő létedre veszélyes helyeken jársz kísérő nélkül? Kis híján vége lett az életednek. Ki vagy, te vakmerő leány?

– Ilsijar a nevem, Árpád fejedelem udvarához tartozom – válaszolta, s beleremegett a gondolatba: ő biztosan nem bírt volna a hatalmas állattal. – Köszönöm neked, hogy megmentetted az életemet!

Nem vette észre, hogy Árpád neve hallatán az ifjú arca egy pillanatra elborult.

– Ezen az úton nem mehetsz vissza, mert biztosan itt ólálkodik a mándruc párja. Mára elég belőlük egy is. Párzási időszak van, jobb lesz, ha odébbállunk. Különben nem szoktam megölni, inkább megszelídítem őket – mosolyodott el a fiú, akinek göndör, barna haja volt és világító, égkék szeme – de a történtek után abból már semmi sem lesz. Ha a párja megérzi a vér szagát, nem lesz könnyű dolgunk. Gyere, menjünk el innen minél hamarabb! A táborunkban nyergelek neked lovat, és kerülő úton hazakísérlek.

– Köszönöm a figyelmességedet. Mondd, hogyan szelídíted meg a mándrucot? Elvarázsolod, mielőtt széttépne? Te is mágus vagy?

– Érdekel? – nevetett a fiú egészséges fogsorát kivillantva. – Ez az én titkom, de ha nagyon akarod és nem vagy gyáva, téged is megtanítalak a mesterségre!

Ilsijar vére felforrt a „gyáva" szó hallatán. Mit képzel róla ez az idegen?!

– Nem vagyok gyáva!

– Jól van, csak vicceltem! Nem szabad fölöslegesen gyilkolni őket, hiszen ők is Földanyácska gyermekei. És annyira szeretetreméltó állatok! Ha közelebbről megismered őket, neked is ez lesz a véleményed.

Ilsijar nem kérdezett többet, szó nélkül követte az ifjút.

Turda fia Ellák a falujába, egy hatalmas, jurtákkal és földkunyhókkal tele tisztásra vezette őt.

– Ismerd meg Ilsijart, Apám! – mondta az egyik jurta előtt.

A lány ösztönösen igazította nyakába kötött kendőjét a fejére, hiszen egy tiszteletreméltó, idős ember előtt nem mutatkozhat fedetlen fővel. Jól megfigyelte a töpörödött bácsikát, akinek ősz haja három varkocsba volt fonva, és a nyakában érdekes, karcolt réz medaliont hordott. Az öreg is hosszasan nézett a lányra, mintha ismerős vonást keresne az arcán. Aztán elmosolyodott, mint aki már réges-rég ismeri őt:

– Tudom, ki vagy – Kurszán lánya Ilsijar! Megelőzött a híred, jó szóval emlegetnek az emberek. Hogy nagy táltos lesz belőled, már akkor tudtam, mikor apád hétnapos korodban kihozott hozzánk, vénekhez a kopasz hegy tetejére és az istenek oltalmába ajánlott: láttam a jelet testeden. A nyakadban lévő amulettet apád kérésére én készíttettem, hogy amíg élsz, tudd: lelked a kerecseneké. Azt is tudtam, hogy addig nem halhatok meg, míg nem találkozom veled. Eljöttél hát, leányom! – mondta könnyes szemmel az öreg.

Ilsijar ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy mély tisztelete jeléül megcsókolja az aggastyán kezét.

Hosszan beszélgettek, mint akik tényleg időtlen idők óta ismerik egymást. A lány megtudta, hogy az öreg Turda Kurszán főfejedelem egyik leghűségesebb embere volt. Mikor a kendét orvul meggyilkolták, és látta, mit tesz Árpád a fejedelem családjával, hűséges embereivel, inkább visszahózódott a Pilisbe:

– Nem tetszik ez nekem, egyáltalán nem tetszik! Ha meg is halt a kende, a vérszerződés értelmében másik szakrális fejedelmet kellett volna választania helyette maga mellé a magiar papok közül. Olyat, aki kiállja a próbákat, aki a legrátermettebb mindegyik közül, és méltó utódja lenne Kurszánnak. Árpád megszegi az ősi turáni esküt, amit a hunok és a magiarok azóta többször megújítottak. Mióta Szkítiából eljöttünk, mióta otthagytuk Etelközt, csak a saját családja gyarapodását nézi, a magiarok papi törzseiről teljesen megfeledkezik. Vagy szándékosan szorít háttérbe minket, mert azt hiszi, nélkülünk is boldogul? Pedig mi híven segítettük őt mindenben. Talán úgy akar járni, mint Attila? Ő is inkább megölte a főpapját és a vesztébe rohant, magával rántva népét a semmibe. Így dacolt Attila az istenekkel! A nagy hun birodalom az ő kapzsisága miatt veszett el, pedig mára mindenkinél hatalmasabb nép lennénk. Bizony: volt idő, mikor a nap a szkíták birodalmában kelt és ott is nyugodott le… – sóhajtott hatalmasat az öreg. – Nagy baj, mikor az erőből hiányzik a bölcsesség! Kurszán szintén figyelmeztette Árpádot, hogy elégedjen meg ősei örökségével és éljen békében a környező birodalmakkal, mert a kapzsiságért nagy árat fog fizetni; nem annyira ő, mint a népe. Mi mindig mellette álltunk, híven esküvésünkhöz – tetszett ez nekünk vagy nem. De aztán baljós jeleket kaptunk az istenektől, amiről nem hallgathattunk. Népünk megmaradása volt a tét, és ezt Kurszán többször hangsúlyozta Árpádnak. Meg akarta óvni őt a napnyugatiak álnok cselszövéseitől, de Árpád nem hallgatott rá. Talán azt hitte, hogy ha már földet szerzett, tovább semmi dolga nem lesz? Tévedett. Ezt a földet meg kell tartani, ami nem lesz könnyű. Az ellenség dögkeselyűként kering

a fejünk felett, csak azt várja, hogy elgyengüljünk, és máris lecsap. Sokszor megfordult a fejemben: vajon Árpádnak is van köze Kurszán halálához? Az istenek nem adtak rá egyértelmű választ, így csak remélni merem, hogy nincs. De hogy kapóra jött neki, az biztos! Úgy intéz mindent, hogy a saját családja kerüljön erőfölénybe mindenek felett: övék a kazár hadsereg, a legjobb földek. Sok vezérnek nem tetszik, hogy Turiát és fiait elüldözte birtokaikról, amit persze rögtön a saját fiainak adott: Kurszán várában Árpád fia trónol…

– Mindezt mi is látjuk, tudjuk – komorodott el Ilsijar arca. – Árpád udvarában suttognak az emberek, néhány vezér lázadozik, de Árpád hajthatatlan. Egyre többen aggódnak a turulok és a kerecsenek megromlott viszonya miatt. Öregapám vasverő Árpád fejedelem udvarában, hallja a híreket. Aggódik amiatt is, hogy a fegyvereken nincs égi áldás, hiszen Kurszán fejedelem volt az egyetlen kapocs ég és föld között. Mi lesz így a magiarokkal? Tennünk kellene valamit... Nem hagyhatjuk, hogy Kurszán fejedelem örökségéből semmi se maradjon!

– Látom, apád vére nem vált vízzé. Nemhiába vártalak ennyi éven át: tudtam, egyszer eljössz közénk. Eljött az ideje, hogy téged is beavassalak a titkokba, amelyeket meg kell őrizned, s majd továbbadnod. Kövessetek hát! – az öreg Turda lassan elindult az egyik erdei ösvényen. Nehezére esett már a mozgás, de valami láthatatlan erő vitte előre.

Az erdő mélyén, egy tisztáson néhány kőszobor állt. Turda oda tartott és rámutatott az egyikre:

– Ezt apád, Kurszán emlékére állítottam. Saját kezemmel faragtam ki délceg alakját! Fiam, Ellák, mozdítsd el! Üreg van alatta, abban egy vasláda, a vasládában faláda, a faládában pedig tekercsek. Ezeken a tekercseken felróva minden, ami a népünkkel történt hosszú évszázadok alatt. Kurszán ragaszkodott hozzá, hogy minden eseményt megörökítsünk utódaink számára. Felróttam azt is, ahogy Árpádék elbántak a kék kendék nemzetségével: Turiával és egész családjával. Pedig akár Kurszán fia Kadar is lehetett volna a következő szakrális fejedelem, hiszen örökölte apja rátermettségét. Délceg, bölcs és bátor fiatalember vált belőle. Most elkélne az ilyen fejedelem, akiben a bölcsesség, az erő és a magiarok tudása egyesül!... Ezt megismeritek? – kérdezte Turda, és a kinyitott ládában ametiszttel díszített arany fejpántot göngyölt ki egy bordó brokátkendőből.

– Hát hogy lehetne ezt elfelejteni – csodálkozott Ilsijar. – Kurszáné volt, az ő homlokán tündökölt!

– Így igaz. Ez a korona Kurszán utódját illeti. Ott voltam apád temetésén, anyád a szemem láttára ment utána a halálba. Ne haragudj rá, hisz ő csak így

tudott boldog lenni: ha szolgálhatja a férfit, akit szeret. Még olyan kicsi voltál, talán meg sem értetted igazán!

– Talán nem. Akkor csak azt tudtam, hogy anyám elhagyott. Ma már értem és csodálom őt. Hatalmas erő kellett hozzá, hogy megtegye, amit tett. Szeretnék én is úgy szeretni, hogy a halálba is kövessem a szerelmemet!

– Örülök, hogy ezt mondtad! Biztos vagyok abban, apád örült Csengének, és azóta együtt vannak… A temetés és a tor után a magiar papok tanácsa – amelynek én is tagja vagyok –, felkereste Árpádot. Arra kértük, szavához híven válasszon közülünk kendét a kende helyett, de ő hallani sem akart róla. Akkor úgy döntöttünk, hogy a fejdíszt biztonságos helyen rejtjük el, hiszen ez a magiarok szakrális koronája. Tudni kell róla, hogy aki a fejére teszi, látóvá válik, de a tudását csak népe szolgálatában használhatja. Ellenkező esetben a korona ereje ellene fordul, megsemmisíti viselőjét. Ha a saját önző céljaira használná, nem sok öröme származna belőle: még azokat a képességeit is elveszítené, amelyek a korona nélkül már az övéi voltak. Addig is, amíg nem akad méltó gazdája, pihenjen a többi kinccsel itt, a föld alatt. Ígéred, hogy megőrzöd ezt a titkot, és csak arra érdemesnek adod át?

– Úgy lesz, ígérem. Nem fog csalódni bennem! – mondta meghatottan Ilsijar, és tisztelettel meghajolt.

– Tudom! – mondta az öreg Turda, és intett, hogy induljanak. Kurszán szobrát visszaállították a helyére, s eltüntettek minden árulkodó nyomot. – Reménykedjünk, hogy egyszer ismét teljes fényében fog tündökölni Kurszán koronája! De ez még nem minden, még vannak dolgok, amikről tudnod, tudnotok kell. Maradj holnapig, és akkor átadok nektek valamit, aminek értéke népünk számára felbecsülhetetlen. De ma már nagyon elfáradtam – add a kezed, Ellák fiam!

Amint hazaértek, rögtön lepihent a vánkosára és mélyen elaludt.

Ellák elmondta Ilsijarnak, hogy apja másnap tölti be a hetvenedik életévét, és már mindent előkészítettek a búcsúhoz. Az öreg táltos ugyanis nem akar tovább itt élni. Eljött az idő, hogy lelke a másvilágra költözzön – szerinte nincs többé helye az élők között. Türelmetlenül várják sokan odaát: a szülei, a testvérei, a barátai, és két gyermeke, akik harcban estek el. Árnyéka csak régi önmagának, terhére van mindenkinek. A lábai sajognak, a szeme is rosszul lát, az ereje is fogytán. Minek húzni az időt? Kevesen értek meg ilyen magas életkort a törzsből, de ha igen, a másvilágra költözésnek ezt az útját választották. Nincs alkalmasabb időpont arra, mint a tízszer hét esztendő! Mágikus, szerencsét hozó szám. A táltosok dolga a napot kiválasztani és eleget tenni kívánságának. A család dolga pedig elkészíteni mindent a temetéshez és a torhoz. Úgy kell

meghalnia, ahogy élt: méltóságteljesen, emelt fővel, nyugodt lelkiismerettel. Nem magatehetetlenül, megbomlott elmével, félelemmel a szívében.

Tiszta tudattal akarta átlépni a halál küszöbét. Mint egy igazi magiar pap. Ellák tisztelte őt ezért:

– Apám a legcsodálatosabb ember a világon. Én is olyan teljes életet szeretnék élni, mint ő...

– Nem fog fájni, hogy holnap búcsút veszel tőle? – kérdezte Ilsijar.

– Te is tudod, hogy a világon örök a körforgás: a tavasz, a nyár, az ősz, a tél – aztán kezdődik minden elölről. A természetben nincs halál, mi pedig a természet gyermekei vagyunk. A halál csak átmenet egyik minőségből a másikba: születés, létezés, elmúlás, nemlétezés és újra születés… Biztos vagyok abban, hogy a lelkünk még találkozik valamikor, és az is lehet, még ebben az életünkben. Fel fogjuk ismerni egymást!

– Hiszel a lélekvándorlásban?

– Igen. Hiszem, hogy a lélek örök és vég nélkül vándorol ebben a földi létben. Újra és újra meg kell születnünk, hogy újra és újra bekerüljünk a létforgatagba, amiből csak egy út vezet a Boldogok örök hona felé: a tökéletesedés útja, az igazak útja.

– Te azt az utat járod?

– Az igazak útja nagyon nehéz. Tele buktatóval, hamis illúziókkal, csábítással. Igen, igyekszem ezen az úton maradni – sóhajtott hatalmasat Turda fia Ellák. – Nincs más választásom. De nézd, milyen gyönyörű a telihold! Ma este a magiar papok máglyát gyújtanak a hegyen. Szeretnék apámért imádkozni, hogy áldozatát siker koronázza. Tudom, azért siet a felső világba, hogy az ősök segítségét kérje a magiarokra. Már rég arról beszél, hogy az istenek elé kell járulnia, a segítségükért esedeznie, hogy a népünk feje felett összegyűlt sötét felhőket eloszlassák. Szeretném, ha áldozatát elfogadnák az istenek. Velem jössz?

– Hát persze, örömmel! – mondta Ilsijar.

Hevesen dobogott a szíve: mennyi minden történik vele ma!

– Gyere – mosolygott Ellák –, előtte együnk valamit a húgom főztjéből, mert éhen halok!

Magában egészen mást gondolt: „Micsoda nap! Őzre indultam, aztán mándrucot fogtam. Meg egy lányt. De micsoda lányt!”

Mire megérkeztek a hegyre, a hold hatalmas tányérja bevilágította a tájat. Mindent sűrű erdő borított, de a fák közt jól kivehető volt a hegytetőre vezető

ösvény. A lovakat kötőféken vezették, mert a fák alacsonyra nyúló ágai alatt lehetetlen nyeregben maradni. A jól kitaposott ösvényen véletlenül sem tévedhettek el. Már messziről látták a máglya fényét.

– Na végre, hogy ideértél! – üdvözölték Ellákot a tűz körül ülők.

– Gyere, testvérem, hadd öleljelek keblemre! Hát ez a szép lány kicsoda? – kérdezte egyikük. Magas, szép szál férfi volt, három varkocsba fonott hajjal. Fekete szeme égett a tűz fényében, s mikor mosolygott, kilátszottak a hófehér fogai.

– Ne legyél türelmetlen, Kurszán fia Kadar! Engedd meg, hogy bemutassam a húgodat: ő Ilsijar, Kurszán fejedelem és Csenge lánya!

– Micsoda?! – kiáltott fel szinte egyszerre csodálkozva Ilsijar és Kadar.

Percekig méregették egymást, mintha kapaszkodót keresnének az emlékeikben, de semmi sem jutott eszükbe.

– Annyira örülök, hogy látlak! – mondta Ilsijar, mikor kissé magához tért a döbbenetből.

– Én nemkülönben! – felelte Kadar. – Hogy kerülsz te ide? Ellák! Valld be, honnan varázsoltad elő ezt a lányt?

– Az erdőben fogtam vad helyett. Varázsolni pedig apám varázsolt: ő kérte nap mint nap az isteneket, hogy hozzák el neki Ilsijart, és lám – élete utolsó napján sikerült beszélnie vele. Talán erdei manók terelték az útját, vagy a szél súgott a fülébe? Vagy elég volt apámnak erősen akarnia? Tudjátok, hogy a gondolatnak teremtő ereje van! De, hadd mondja el ő maga…

– Tudjuk. Gondolat teremti a szelet, szél a tüzet, tűz a vizet, víz a földet. Aki uralja az elemeket, irányítja a világot. Az öreg Turda nyugodtan fog meghalni, hiszen teljesült a vágya. Ilsijarral többen lettünk, s nemsokára még többen leszünk. Szükségünk van az igazakra, gyűjtsétek őket égő szent tüzek köré szerte az uruszágban. Ma ismét azért gyűltünk itt össze, hogy együtt kérjük az isteneket népünk megsegítésére; hogy Baba Boldogasszony, a termékenység nagyasszonya bőséggel és szaporodással áldja meg népünket; a Hadak Ura segélje fiainkat, hogy bő zsákmánnyal és épségben térjenek haza a messzi útról, ha el kell menniük; Tűz-isten oltalmazza minden kunyhó, minden jurta lakóját, világosság és melegség költözzön a hajlékukba. Áldozatot vállaló, öreg táltosunk lelke pedig háborítatlanul tehesse meg a csillagösvényen vezető hosszú utat az istenek elé éppúgy, ahogy Álmos apánk is megtette az utat őelőtte. Kísérje siker Turda testvérünk küldetését! Üdvözlök hát mindenkit, aki önmagát és lovát nem kímélve több napi utat tett meg. Köszönöm neked is, Belár a Miskóc nemzetségből, és persze neked is, Gyöngyös a Türje nemzetségből, hogy eljöttetek!

Ilsijar csak ekkor nézett szét igazán. Addig csak Kadart nézte – nem tudott betelni a látásával. Annyira hasonlított az apjára! Mi jöhet még? Csak két napja jött el otthonról, de úgy tűnik, mintha évek teltek volna el. Hirtelen, a semmiből lett egy bátyja…

A tűz körül hófehér ruhában különböző nemű és korú emberek ültek. Valamennyiük tekintete tiszta, az arcuk nyílt és becsületes volt. Ilsijar érezte, hogy nagyon fogja szeretni őket. Néhány fiatal nőt is látott köztük, és Gyöngyössel, akihez Kadar szólott az imént, s aki vele egykorú lehetett, egymásra mosolyogtak a tűz és a csillagok fényében.

– Nem kell köszönnöd, Kurszán fia Kadar! – szólt a Türje nemzetségbeli lány. – A világ végére is követnénk titeket, hiszen testvérek vagyunk…

„Különösen téged, Kurszán fia Kadar, még a halálba is követnélek!" – tette hozzá gondolatban szerelmesen.

– Köszönöm – folytatta Kadar. – Most pedig álljunk fel mindannyian, köszöntsük Holdtestvérünket és végezzük el szokásos szertartásunkat. Tudjuk, ezen az éjszakán Földanyácska testéből mágikus erő árad az ég felé. Töltekezzünk fel ezzel az erővel, fogjuk fel a saját testünkkel és vigyük tovább az embereknek. Aztán áldozatot mutatunk be a négy elemnek, és Gyöngyös tüzet fog nézni: kíváncsi vagyok, mit jövendölsz ma nekünk? És csak annak mondom, aki még nem tudná – nézett Ilsijarra –, hogy Gyöngyös látó, és bizony nem akármilyen tehetséggel áldotta meg az ég!

Az égen egyetlen felhő sem volt, a Hold hatalmas tányérja talán még önmagát is felülmúlta a ragyogásban. A természet áhítatosan lecsendesedett, tücskök sem cirpeltek, csak néha prüszkölt egy-egy ló. Egy bokor alól kíváncsi nyúlcsalád figyelte az eseményeket, szemük világított a tűz fényében. Tudták, hogy az áldozati helyen senki emberfia nem bántaná őket.

Kurszán fia Kadar elővette az övére kötött bőrtarisznyát és a kulacsát. A tarisznyából isteneknek tetsző maréknyi boldogasszony-füvet szórt a tűzbe, mire a lángnyelvek mohón és éhesen felélénkültek. A levegőben finom, édes illat kezdett terjengeni. A kulacsból az első korty bort a földre loccsantotta, mondván:

– Köszönjük neked, e helynek szelleme, hogy birodalmadba engedtél minket, és segítségünkre leszel küldetésünkben. Fogadd el tőlünk ezt a szerény áldozatot!

Ezzel kezdődött a szertartás.

Már pirkadt az ég alja, mikor útra készültek. Ideje volt visszatérniük a településre, még rengeteg dolguk lesz ma. Elbúcsúztak a többiektől és ki-ki

dolgára indult a négy égtáj felé. Ilsijar és Kadar még nem akart elválni egymástól:

– Ígérd meg, hogy többé nem veszítjük el egymást, bátyám! – kérte a lány. – Szeretném, ha mesélnél a családodról, a testvéreidről és Turiáról, aki ott volt, mikor megszülettem. Anyám régen sokat mesélt róla, csodálatos asszony!

– Anyám meghalt, elemésztette a bánat. Addig akart csak élni, míg én felnőtté nem váltam, hogy apám örökségét átadhassa, és rám bízza a titkot, amit évekig őrizgetett. A testvéreim szétszéledtek, családot alapítottak. Én pedig járom az uruszágot, mert úgy érzem, ezt kell tennem. Ott vagyok, ahol szükség van rám. Az emberek szívesen meghallgatnak, leültetnek a tűz mellé. A magiar papok tisztelnek a származásom miatt, hiszen apámat, Kurszánt mindenki tisztelte és szerette.

– Hatalmas tudás van a birtokodban! Szeretnék olyan lenni, mint te.

– Hiszen már most messzi földön híres táltos vagy, és az sem kevés.

– De igazi mágus pap akarok lenni!

– Valóban? Nem kis dolog, amire vágysz. Igaz, táltosnak születik az ember, mágussá viszont „válnia" kell. S hogy azzá válj, komoly próbatételeket kell kiállnod. Máris légy óvatos a kívánságaiddal, mert teljesülhetnek! Kész vagy átélni akár a halálodat is, hogy aztán mágusként újjászülethess?

– Mindenre készen állok – mondta határozottan Ilsijar.

– Még nem tudod, mire vállalkozol! Sok az elhívott, de kevés a kiválasztott. Nagyon keskeny az út, amelyen járni akarsz. Ha egyetlen egyszer is megszeged a mágusi esküt, százszoros árat fizetsz majd könnyelműségedért! A világmindenség törvényei igazságosak, és nincs kibúvó: mindenkinek be kell tartania őket, ha uralni akarja az elemeket. Itt nincs képmutatás és hazugság: minden cselekedetedért és gondolatodért vállalni kell a felelősséget. Nem ruházhatod át a terheidet senkire, nincs megváltó, aki leveszi rólad bűneid terhét, és nincs aranyért való feloldozás. Tiéd, csak tiéd a felelősség minden egyes megnyilvánulásodért. A világmindenség titka az, hogy hasonló a hasonlót vonzza: ha gonosz és telhetetlen vagy, ha nem tudsz uralkodni önmagadon, elveszel örökre! Nincs hatalom, amely önmagadtól megmentene. Ez a mágusok titka, ez az a keskeny út, amelyen oly sokan elbuktak… Az Ősz Bölcset már kifaggattad? – mosolyodott el hamiskásan Kadar.

– Az öreg Turdára gondolsz? Tegnap beszélgettem vele…

– Dehogy! Ha az öreg Turdára gondoltál, akkor még nem tudod, mire vagy kire gondolok én! Az Ősz Bölcs egy közeli kincses barlangban lakik, és nem válaszol ám mindenkinek. Nem csak hogy nem válaszol, nem is láthatja

mindenki – csak az, akit ő kiválaszt. De ha már egyszer kiválasztott, soha többé nem fog elhagyni, bátran fordulhatsz hozzá tanácsért bármikor. Ha akarod, elvezetlek hozzá.

– Akarom!

– Jó. De azt is tudnod kell, hogy ez kemény próbatétel lesz számodra: az Ősz Bölcs nem keres meg, míg a szívedben akár egy csöppnyi Ármány is lakozik. Ő azt megérzi, s akkor várhatod őt a kincses barlangban az idők végezetéig. Le kell győznöd magadban az Ármányt, hogy az Ősz Bölccsel beszélhess. Ha azt hiszed, hogy ez egyszerű lesz, nagyon tévedsz: akár az életedbe is kerülhet a könnyelműséged. Készen állsz?

– Készen! – mondta habozás nélkül Ilsijar.

– Bátor lány vagy, húgom, tetszel nekem! De most már ideje indulnunk. Szeretnék elbúcsúzni én is az öreg Turdától, hiszen apám helyett apám volt.

Lóra ültek, és mire a nap felkelt, megérkeztek a völgybéli faluba.

Az öreg Turda már várta őket. Az asszonyok megmosdatták illatos fürdővízben, puha lenvászon kendővel megtörölgették összeaszott, vékony testét. A legdíszesebb ruháját adták rá, gyér ősz haját varkocsokba fonták. Fején csúcsos süveggel, mosolyogva várakozott a jurta ajtajában.

Ellák, Kadar és Ilsijar mélyen meghajolt előtte, tisztelettudóan megcsókolták a kezét. Az öreg örömtől könnyes szemmel nézett rájuk és szólt, hogy foglaljanak helyet.

– Éjjel a hegyen voltatok, igaz?

– Igen, Apám! – felelt Ellák, és nem akarta elengedni az öreg kezét.

– Hej, sok tüzet gyújtottam én is a magasban! De egy ideje már csak a jurta előtti lócáról csodálom a csillagos eget meg a teliholdat – sóhajtott Turda. – Látom, a testvérek is találkoztak. Ennél jobb dolog nem is történhetett volna velem, minthogy együtt látlak titeket. Üljetek ide körém és küldjetek el mindenkit a közelből, mert fontos dologról kell beszélnem nektek. Fogy az időm, és nem vihetem magammal sírba a titkokat!

A férfiak felálltak, hogy teljesítsék az öreg kívánságát. Mikor biztosak voltak benne, hogy rajtuk kívül senki emberfia nem hallhatja a szavukat, az öreg beszélni kezdett:

– Mielőtt népünk a Havas-hegységen átkelt volna, hosszú ideig Etelközben élt. Abban az időben volt a magiarok kendéje Levéd, Kurszán elődje. Ő gyermektelen házasságban élt, és mivel tudta, hogy az új hazában, Rómához közel mennyi ellenséggel kell majd megküzdenie a magiar papoknak hitük és népük védelmében – minden vagyonát, ami nem kevés volt, a papi törzsekre hagyta,

hogy szükség esetén gazdálkodjanak vele. A hosszú út előtt Kurszán biztonságba helyeztette az aranyat és két megbízható magiar papját mellette hagyta, hogy őrizzék. Ott voltam, segítettem felhordani a hegyre és elrejteni barlangunkban. a rengeteg kincset. Azóta a két pap családot alapított, szépen el is szaporodtak, és hűségesen őrzik mindazt, amit Kurszán rájuk bízott. Talán el sem hiszitek: még egy rettenetes mesét is kitaláltak valami erdei szörnyről, aki emberhússal táplálkozik, hogy senkinek eszébe ne jusson arra bóklászni. Képesek állatvérrel bekenni a fák tövét, véres rongyokat aggatni szerteszét, hogy bizonyítsák: lám, megint nyoma veszett valakinek az erdőben! Ki is kerülik azt a környéket a közelben lakók, nincs az a pénz, amiért arra merészkednének. Az a kincs a magiaroké. Kadar, neked Turia átadta apád medalionját. Az enyémet Elláknak és Ilsijarnak adom, hogy közösen vigyázzanak rá, hiszen úgy is nemsokára egy pár lesznek…

Ilsijar mélyen elpirult:

– Ezt honnan veszi, öregapám?

– Ne mondd, hogy nem így lesz! Látom én a sorsotokat – egymásnak vagytok teremtve… De hadd fejezzem be, amit elkezdtem, mert fáradt vagyok, és fogytán az időm. Tehát a medalionba a kincshez vezető út van bemetszve. A kincset egy dél-keleten fekvő félszigeten rejtettük el. A sziget belsejében óriási, égig érő hegyek vannak. Olyan magasak, hogy felhők pihennek a tetejükön. Azon a hegyen, amely a barlangot rejti, kerecsensólyom-család fészkel, róluk megismeritek. Szép időben ott köröznek ők is a levegőégben, mint akik szintén a kincset őrzik. A barlang bejárata a keleti oldalon van, majdnem a hegy tetején. Olyan sűrű növényzet futja be, hogy ember legyen a talpán, aki megtalálja. A hegy alatti völgyben keressétek a magiarok jurtáit, ott kell lenniük. Meg fogjátok ismerni egymást!

– Köszönjük neked az irántunk való bizalmat, Apám! Esküszünk, hogy nem fogsz bennünk csalódni.

– Tudom! Most már a ti dolgotok, eldönteni, mi legyen a kincs sorsa. Levéd kende és Kurszán kende úgy rendelkezett, hogy végszükség esetén szabad csak hozzányúlni, vagy akkor, ha a papi tanács úgy határoz. Azt is tudnotok kell, hogy hét ilyen térkép van a magiar papoknál, és súlyos átok terhe alatt vigyáznak a titokra. Ha bárki ellopná ezt a kincset, vagy illetéktelennek elárulná a titkot – a mágusok átka száll rá és ivadékaira.

– Úgy legyen! – mondták mindhárman, bal tenyerüket szertartásosan előbb a nap felé fordítva, majd a szívükre téve.

– Mindent elmondtam nektek, amit el kellett mondanom. Az ég legyen veletek, csillagok vezéreljenek a bölcsesség útján, szerencse kísérje minden

lépéseteket! Most pedig búcsúzzunk el, mert hosszú és fontos út előtt állok: Boldogasszony szekere már vár rám, hogy csillagösvényen az istenek elé vigyen.

Reszkető kezekkel megölelte őket, bevonult a jurtába és szólt, hogy jöhetnek a többiek is búcsúzkodni: a család apraja-nagyja, a település minden lakója és még annál is többen. Mindannyian szomorúak voltak, de tudták, hogy az öreg akaratát tiszteletben kell tartani.

Mire a nap az ég tetejére hágott, az öreg Turdát felravatalozták. Arca olyan nyugodt volt, mintha aludna. Lelkében vitte az üzenetet a felső világba, ahol már várták őt az istenek.

Boldog, szabad és gazdag magiar népről álmodott.

Így ismerkedett meg Ilsijar Ellákkal, aki nem sokkal ezután megkérte a kezét.

Nagy lakodalmat csaptak, hét napig tartott a vigadalom. A tűzpiros gyöngyös kaftánt és díszes pártát viselő menyasszony olyan gyönyörű volt, hogy mindenkinek elállt a lélegzete. A lakodalom után hajnal-tüzet jártak, hogy tisztán kerüljenek a házasságba.

Ellák volt a legboldogabb ember a világon, mert Ilsijar hamarosan szíve alatt hordta az első gyermeküket.

A kislány kerecsen-ünnepkor, a fény születésének ünnepén – a téli napforduló napján – született meg. Ellák és Ilsijar tisztában volt azzal, hogy ez nem lehet véletlen.

Borongós, hideg tél volt, de az emberek örömmel vettek részt a hét országra szóló ünnepségen. Mindenütt égtek a tüzek. A táltos papok minden madarat megáldottak, és az emberek alig várták a pillanatot, mikor az égbe eresztethetik. Mikor ünnepélyesen jelt adtak, a rengeteg madár egyszerre röppent fel és szállt a Sarkcsillag felé: üzenetet vittek a messzi őshazába, a Boldogok honába, ahol egy nap az esztendő, mert fél évig tart a nappal, fél évig az éjszaka. Ott, az üveghegyeken túl nincs keletkezés és elmúlás, nincs sem öregség, sem halál, nincs Ármány-szította irigység és gyűlölet, csak öröm és boldogság. A csodaszarvas ott emeli fel szarva közt a megfáradt Aranyatyácskát, és ott található egy óriási kerék, amelyet a halhatatlanok tekernek hol jobbra, hol balra – kedvük szerint, s ennek megfelelően változik a világ. Oda, az üveghegyeken túli felső világba Boldogasszony szekerén jut vissza minden lélek, levetve magáról a létforgatag illúziója keltette tudatlanság béklyóit.

És csak ott lesz boldog mindörökre.

Éjszakánként, mikor a hold kerek ezüsttányérja a horizont fölé emelkedett, s az égen millió csillag sziporkázott fényesen, szerte az uruszágban

messzire látszottak az áldozati tüzek, amelyeket táltosok gyújtottak a hegytetőkön.

Ilsijar ott volt az egyik hegytetőn Ellákkal és a többiekkel.

Már rég tudta, hogy a kincses barlang nem arannyal és drágakővel van tele, hanem a szellemvilág kincseivel. Aki hét napot, hét éjjelt a barlang mélyében, Földanyácska szívéhez közel tölt el, és nem törik meg az Ármány kísértésétől, le tudja győzni a gonosz erőket – az Ősz Öreg a hetedik napon megjelenik előtte és beavatja a mágusok titkaiba.

A barlangban rájött, hogy nincs félelem, nincs múlt és jövő, csak a végtelen idő, melynek ő is éppúgy részese, mint a végtelen mindenségnek. Megértette, hogy semmi sem történik ok nélkül, hogy mindennek – úgy a jónak, mint a rossznak – oka van. És ha elfogadja a jót, el kell fogadnia a rosszat is, hiszen úgy kerek a világ. Amibe nem hal bele, az megerősíti…

Teljesült hát a kívánsága – kiállta a próbákat, beléphetett a magiar papok rendjébe.

Az emberek pedig hálásak voltak neki mindazért a jóért, amit értük cselekedett. Amerre járt, gyógyult betegeket, egészséges újszülötteket és hálás szíveket hagyott maga mögött.

Krisztus után 907-ben a nyugat végső csapást akart mérni Árpád népére. Minden erejüket összeszedve, rettentő sereget toborozva készültek a csatára, hogy letöröljék „az istentelen pogányokat" a föld színéről. Az egész keresztény világ összefogott, hogy véghezvigyék tervüket. Álmos fia Árpád idejében megtudta, mi készül népe ellen, és fiaival hadba indult, döntő csatába a napnyugatiakkal. Az ellenség háromszoros túlerővel bírt, de ez nem rettentette el a hősöket. A harcosok, akik nem felejtették el a bajor békekövetek gaztettét, Kurszán nevét kiáltva rontottak az ellenségre. Ez az esemény pozsonyi csataként vonult be a történelembe, rettenthetetlen őseink hősiességének bizonyságául.

Árpádék elszántan, halált megvető bátorsággal harcoltak és győztek. A napnyugatiak serege teljesen megsemmisült, hírmondó is alig maradt belőle. Árpád népe végérvényesen megvetette lábát a Kárpát-medencében.

Bár a csatát és a háborút megnyerték, Árpád fejedelem és fiai életükkel fizettek a győzelemért.

Azt suttogták, azért, mert már nem védte őket a mágus papok ereje.

Teltek-múltak az évek. Gyerekek születtek, felnőttek, sok víz lefolyt a Danuviuson, mikor egy tavasszal – mint mindig –, regösök járták az uruságot,

hogy szórakoztassák a népet. Régi, dicső csatákról regéltek és szomorú dalt énekeltek egy elfelejtett nagy fejedelemről:

Zúg a vihar, fütyül a szél – nagyidőtől mindenki fél.
A kék égről eltűnt a nap, szürke felhők gomolyognak.
Villám csap a vén tölgyfába, Tűz-Isten borítja lángba.
Danuvius hableánya elbújt a meder aljára,
Turulmadár tölgy tetején, tépett tollal gubbaszt szegény,
A hét nyírfa jó tündére könnyes szemmel néz az égre –
meghalt a magiarok kendéje!

Volt egy kendénk, neve Kurszán, tűz ragyogott homlokán.
Megzabolázta a vihart, széllel üzent, hová akart.
Fehér lova repítette akár a csillagos égbe,
Ott az égben Hadak Ura kegyeibe befogadta,
S a titkokat elmesélte, hogyan győzzön mindig népe. De...
Porba hullt az égkék angyal, mi lesz most már a magiarral?
Meghalt a magiarok kendéje!

Sír a lantja a regösnek, messze száll szomorú ének
A magiarok kendéjéről, a világ dicsőségéről,
Kündü fia jó Kurszánról, magasok magasságáról.
Átkozott legyen a német, ki megölte jó kendénket,
Soha öröm őt ne érje, kardunk által vesszen népe.
Isten nyila sújtson rája, a Tűz-Isten forró lángja eméssze –
Mert meghalt a magiarok kendéje!

– Hé, regös! – szakította félbe az éneket egy durva hang. – Az úr azt parancsolta, ezt a dalt soha többé nem szabad énekelni. Nem kíváncsi erre már senki, ami volt, elmúlt, talán igaz sem volt! Most pedig szedd a lantodat és kövess, Tormás herceg udvarában fogsz játszani. De nem ilyen szomorú éneket, hanem víg talpalávalót, hogy még a halottak is táncra perdüljenek! Na, lódulj! – mondta ellentmondást nem tűrő hangon a talpig felfegyverzett harcos, és bekísérte a regöst Árpád dédunokája, Tormás herceg udvarába.

Így eshetett meg, hogy fél századdal Kurszán halála után Tormás herceg és Bulcsú harka a bizánci császár udvarában kijelentette:

– Árpádon kívül a népünknek más fejedelme sohasem volt, és az uruszág fejedelme mindmáig az ő nemzetségéből való!

5. fejezet

– Mi történt a főnökasszonnyal? Rá sem lehet ismerni. Vagy teljesen magába fordul, vagy dühkitörései vannak minden apróságért. Már meg sem merem közelíteni – súgta Tünde az egyik kolleginának, miközben egy kimutatást igyekezett előkeríteni a hatalmas iratcsomóból.

– Ezt neked jobban kellene tudnod, hiszen veled legalább kommunikál. Magánéleti problémái lehetnek, mert az irodában nincs több gond, mint általában. Vagy méhkirálynő-szindrómája van, banyalázzal súlyosbítva? Ezt már nem kenhetjük a ciklusára, mert az nem tarthat ennyi ideig! – vihogott csendesen Mónika, aki még újonc volt a cégnél, de már néhányszor arra gondolt, hogy más munkahelyet keres.

Merthogy a főnökasszony az utóbbi időben egyszerűen kibírhatatlan.

Magdi ez idő alatt irodája ablakán bámult kifelé a szürke, ködös délelőttbe, mélyen elmerülve a gondolataiban: mit tegyen?! Segítsen Gáborkának, vagy hagyja sorsára?

A józan esze azt súgta, felejtse el, lépjen tovább, a dolgok majd megoldódnak valahogyan. Már elővette a telefonját, hogy lemondja a délutáni randevút, de meggondolta magát: nem, ennyi még jár neki az élettől. Még egyszer szeretni akarja, tiszta szívből, testestől-lelkestől. Ölelni, csókolni, kényeztetni. Szeretve lenni. Aztán elbúcsúzni tőle egy életre.

Vagy segítsen rajta? Tegnapelőtt könnyelműen megígérte, hogy kölcsönöz Gáborkának addig, amíg valamennyire nem rendezi a dolgait. Visszaszívhatja az egészet, hiszen a pénz még a bankban van. Igaz, jelezte előre, hogy ki szeretné venni az összeget, de még meggondolhatja magát. Elég nagy a kockázat, mert ha netalán valami nem a tervek szerint alakul, akkor végzetes következményekkel számolhat.

Mit tegyen, mit tegyen?!

Nem, nem kockáztathat. Vagy mégis? Hiszen az igazi szerelmet a bajban ismerni meg. De vajon Gáborka vállalna-e őérte ekkora kockázatot? Vagy itt egyáltalán nem ez a kérdés?

Mentőkocsi szirénája hasított bele az egyhangú utcai zajba. A szürke házfalakon ujjnyi vastag szmog, a keskeny utcán egy árva zöld fűszál sem nő. Milyen sivár itt minden! Nézni is szomorú. Odaát, a szemközti lakás ablakában néhány muskátli fuldoklik, minden áron élni akarva, hogy egy kis színt vigyen a szürke őszbe meg a szürke Városba. Magdi szeme segélykérőn akadt meg rajtuk.

De mit is üzenhetne neki néhány fuldokló virág, ha nem az elmúlás elkerülhetetlenségét? Vagy azt, hogy ne adja fel, mert élni így is érdemes? Küzdve és elhagyatva, egyedüli vigaszként a betonrengetegben, végsőkig harcolva a megmaradásért. Önmaguk és az ember örömére, aki felemeli tekintetét a kirakatok emberkéz alkotta, árcímkékkel ellátott csábító színorgiájáról, és észreveszi őket, a természet szerény üzeneteit…

Döntött: „Mégis elmegyek hozzá...”

Szinte megriadt, mikor megcsörrent a mobilja:

– Csak azért hívlak, hogy halljam a hangodat. Most beszéltem a felügyelővel: holnap reggel jelenésem van a rendőrségen, és nem biztos, hogy szabadlábon védekezhetek – hallatszott a vonalban Gábor keserű hangja.

– Ne...! Ez már biztos? – kérdezte Magdi szinte sikítva.

– Igen, sajnos igen. Ne félj, nem fog fájni – csak éppen ki tudja, látjuk-e még egymást. Nem hiszem, hogy kibírom a bezártságot. Eddig nem mondtam neked, de azt hiszem, klausztrofóbiám van. Tudod, már arra is gondoltam, hogy inkább... Szóval, hogy jobb lenne meghalni – csuklott el szánalmasan a férfi hangja.

– Te őrült! Ne merészeld megtenni, ne is gondolj rá! Nem olyan nagy tragédia az egész, hiszen tisztázod magad és kész: már kint is leszel!

Magdi elszörnyedt a gondolattól, hogy örökre elveszítheti a fiút. „Istenem, ezek a férfiak! Amilyen selyemfiú a Gáborka, amennyire nem bírja a megpróbáltatásokat, még képes lesz elkövetni valami jóvátehetetlent… Még minden előtte van, de ő már megtört. Az őrült! Mit tegyek?”

– Gáborkám, szerelmem, nehogy valami emeletes marhaságot tegyél! Azonnal telefonálok a bankba, hogy sürgősen készítsék elő a pénzt, és délután nálad vagyok vele. Hívd fel az ügyvédet, hogy ne aggódjanak. Csak tarts ki, hiszen tudod, mennyire szeretlek! – hadarta egy szuszra, és lecsapta a telefont.

Nem, ezt már nem bírja tovább idegekkel! A pénz csak pénz, Gáborka viszont mindennél drágább. Soha nem bocsátaná meg magának, hogy nem segített neki. Ha ne adj’ isten valami visszafordíthatatlan dolog történik...

Egy-két hónapon belül minden rendben lesz. És Ferenc nem fog megtudni semmit.

Pár óra múlva kezében volt az összeg. A bankban meglepődtek, hogy egy ilyen ügyfelük távozik, de biztosította őket, hogy mindez ideiglenes.

Gáborka már az ajtóban várta. Felkapta, és az ölében vitte be a hálószobába, ahol a szokásos diszkrét félhomály fogadta. A pénzzel tele táska jelentőségét veszítve valahol a bejárati ajtó és a hálószoba között landolt – mintha már meg is feledkeztek volna róla.

Mintha...

Az illatos, csinos gyertyák ismerős lángja ide-oda imbolygott a hirtelen támadt mozgástól: Gábor, miközben elhalmozta csókokkal, nekilátott lehámozni Magdiról a ruhát. Magdi teste izzott a vágytól, a lelke szinte szikrázott a feszültségtől. Mikor az izmos, fiatal férfi birtokba vette, földöntúli boldogság kerítette hatalmába. A szobát elárasztotta a szerelmi aktus hangja: halk nyögések, sikongások, a felajzott, nedves testek találkozásának ismerős, annyira vágyott melódiája... „Igen, igen, még... Ezért érdemes megszületni és élni!"– nyögött fel Magdi, mialatt Gábor kényeztette. Nem, nem akarja, hogy vége legyen, azt akarja, hogy örökké, a világ végezetéig tartson…

De vége lett.

Az ajtóban még hosszan csókolóztak, mint akik soha többé nem akarnak elválni egymástól.

– Mikor láthatlak újra? – kérdezte Magdi, mélyeket szippantva Gábor illatából.

– Majd hívlak, amint rendeződtek a dolgaim. Ha minden a terv szerint halad, akkor már holnapután. És köszönöm neked. Mihez kezdenék nélküled? – duruzsolt a fülébe Gábor, s még erősebben szorította magához. – És ha nem jön közbe semmi, rövid időn belül visszaadok neked mindent, ígérem!

– Ugyan, bízom benned! Hiszen tudod, mennyire szeretlek... Hívj, várom!

Még egy utolsó csók, még egy ölelés. Milyen nehéz is az elválás!

Magdi fázósan húzta össze magán a kabátját, mikor kilépett a lépcsőházból. Csak minden simán menjen holnap a bíróságon, csak sikerüljön Gábornak mindent elrendeznie! Mit meg nem adna azért, ha már túl lennének az egészen!

Bevillant az agyába, hogy legalább valami elismervényt kérhetett volna tőle, amit együtt hitelesítenek egy közjegyzőnél, hogy mégis… Hiszen nem kis összeget adott Gábornak csak úgy, tanúk nélkül. „Ezzel kellett volna kezdenem… De ez a fiú a latin temperamentumával teljesen kiverte a fejemből…! Oké, majd holnap rendezzük a formaságokat… Ma már nem megyek vissza."

Lassú léptekkel indult a parkolóban álló kocsija felé. Közvetlenül mellette egy taxi cserélt vezetőt cseppet sem szokványos módon: kis álmos kínai ugrott elő a csomagtérből, hogy felváltsa volánnál ülő társát. Olyan egyformák voltak, mint két tojás. Mikor észrevették őt, mindketten zavarba jöttek. „Ügyes!– gondolta Magdi magában, megdöbbenve a látottaktól –, nagyon ügyes!"

Nem vette észre a sötét árnyékot, amely a kínaiakra ügyet sem vetve, féltékenyen figyelte minden lépését az egyik fa mögül. Nem vette észre, hogy annak a valakinek mélységes fájdalom ül az arcán, mint aki legszívesebben nem hinne a szemének.

Nem vette észre a saját fiát.

Gábor diadalmas mosollyal zárta be maga mögött az ajtót. Első dolga volt elővenni a csomagot, amit Magdi hozott, és amiért ennyit kellett pedáloznia. Reszkető kézzel számolta át a pénzt. Kis híján hangos örömujjongásban tört ki.

„Igen, ez az, megvan!" – vetette hanyatt magát boldogan a franciaágyon. Abban a pillanatban megcsörrent a telefon.

– Na, hogy ment? Végeztél az öreglánnyal? Bevette a horgot? – kérdezte egy fiatal női hang.

– Ahogy elterveztük… Ismersz: nem vagyok kezdő a szakmában!

– Azzal tisztában vagyok! A felvételekre szükség lesz? Készítsem elő őket?

– Hát persze. Nem biztos, hogy szépszerével le fog mondani a pénzről, bár még elismervényt sem kért. Nem érkezett! De ha kért volna, sem lenne gond, hiszen van hamis igazolványom – röhögött önelégülten Gábor. – Lehet, hogy szükség lesz egy-két kompromittáló magnószalagra, videófelvételre a hálószobából. Magdika a végén boldog lesz, hogy csak a pénze úszott el. Ahogy visszanéztem a múltkor, a korához képest nem mutat rosszul a felvételeken... Még a neten is jól mutatna! Mit gondolsz, a férjének tetszene?

– Hogy te milyen aljas vagy! Még ki sem hűlt az ágy, de te már… Velem is képes lennél így bánni? Elvágnám a torkodat, kedvesem!

– Ugyan, nyuszó-muszó! Veled üzlettársak vagyunk!

– Csak üzlettársak?

– Á, dehogy! Hiszen tudod jól, te vagy életem szerelme!

– Jól van, elég a süketelésből! – csattant fel a fiatal nő ingerülten.

Nem akarta hangosan kimondani, amit gondolt: „A hímringyó! Dugta az öreglányt, de élvezte is a mocsok. Hogy mit el nem kell viselni manapság azért a kis pénzért!"

Aztán utasította Gábort:

– Ma még a lakásban alhatsz, de holnap reggel el kell tűnnöd, tehát ideiglenesen visszaköltözöl hozzám. Utána minden úgy lesz, ahogy megbeszéltük. Rendben?

– Rendben – tette le a telefont Gábor.

„Hogy ez a ribanc mit meg nem enged magának! – gondolta. – Ideje őt is lecserélni, túl sokat jár a szája. Bezzeg, a piszkos munkát mindig nekem kell elvégeznem. Csak az a baj, hogy már túl sokat tud rólam… Mindegy, mára ennyi. Ez a nap is jól végződik."

– ...és akkor a hülye Pisti azt mondta, tehetek neki egy szívességet, akkor sem adja ide a kulcsot. Lefagyott a szoftverem! Hogy az a kis tetűcsimbók mit

meg nem enged magának?! Elfelejtette, hány dogát írtam helyette. Így legyen az ember vallásos!

– Jól van, elég már, vaze, mit húzod fel magad? Majd megdugod a csajt máshol, most mit izélsz? Nem olyan finnyás az a rányi, mint ahogy hiszed.

– Te meg honnan tudod ezt? Te is akarsz egyet a pofádra?

– Erik jobbnak látta befogni a száját.

Andrisnak teljesen elment az esze, mióta Bea után koslat. Ugyan mit pedálozik annyit, mikor minden nő egyforma? Még az anyja is... De ezt inkább hagyjuk, gondolni sem akar rá. Elég súgni valamit a fülükbe és már meg is döntheted őket. Nem a méret a lényeg, ha jó nagy.

Ideje lenne neki is valami hús-vér nő után néznie. Talán segítene elfelejteni a gondjait, amelyek egyre inkább nyomasztják. Néha már azt hiszi, hogy bekattan. Kivel beszélje meg? Andrissal? Járassa le a saját anyját előtte? Vagy Apával?! Nem, soha. Inkább a halál.

„Anna, édes Anna... Te vagy a gyógyír minden bajomra."

Tessék: már annyira bedilizett, hogy rímekben beszél. A szerelem, a szerelem, a szerelem sötét verem – ezt vajon ki írta?

Az a gáz, hogy a csaj feléje sem néz, pedig ideje a tettek mezejére lépni. De hogyan? Hívja meg moziba? Vagy koncertre? Valami előjátékra csak szükség lenne, nem állhat neki azzal, hogy „ide kukkolj, kisanyám! Van a közelben egy szabad kéró, felmehetnénk." Anna nem olyan. Ő más. No, azért nem úgy „más". Ő olyan... tiszta. Igen, talán ez a leghelyesebb szó. És ő szívesen csinálna belőle bukott nőt, annyi szent.

Szerencse, hogy az ultramocsok Pacával egyenesbe jött. Az anyagból folyik be annyi lóvé, hogy fedezheti lassan az adósságát. Igaz, rendesen meg kell erőltetnie magát; még azt is rábeszélte, akinek amúgy esze ágában sem lett volna kipróbálni. Borzasztóan szüksége volt a pénzre. Jó kis üzlet ez! Meg is esküdött mindenre, ami szent, hogy a gépnek a közelébe sem megy. Vajon meddig bírja ki? Már viszket a tenyere.

Szokás szerint senki sem volt otthon. Ilyenkor kihalt a lakás, mindenki dolgozik. Tanulni nincs semmi kedve, inkább megnéz a gépen valami kemény filmet. Valamit neki is kell élveznie ebben a vacak világban.

Elővette Anna fényképét és kigombolta a sliccét.

„Mi a szösz? Anya valahogy hamar hazajött. Ma kimenős a fauszernál?"– gondolta később, amikor nyílott a bejárati ajtó.

Nem akart az anyjával egy levegőt szívni, inkább beásta magát a szobájába. Minél kevesebbet beszélnek, annál jobb. Egyszerűen nem tud a szemébe nézni – nem akarja látni a hazugságot benne.

– Erik! Gyere vacsorázni, elhűl a pizzád!

Na ja, megint pizza. Már több pizzát eszik, mint egy átlag olasz egész életében.

– Kösz, nem kérek.

– Akkor is gyere ki, beszélni szeretnék veled.

– Muszáj?

– Muszáj!

Erik kelletlenül jött elő a szobájából. Mit akarhat Anya? Pont ma kell őt izélgetnie?

– Találkoztam az osztályfőnököddel. Panaszkodott rád.

– A drága Edit néni! Ugyan mi nem tetszett neki már megint?

– Ne legyél szemtelen! A múltkor megbeszéltük, hogy első a tanulás. E helyett lógsz, cigizel, káromkodsz a gimiben, és szemtelenkedsz a tanárokkal is. Nem ezt vártam tőled.

– Az egyáltalán nem úgy volt! Egyszerűen pikkelnek rám a tanárok, és kész.

– Ne mondd! Ugyan miért pikkelnének? Szerinted Edit néni hazudik? Biztos, hogy alaposan átgondolta a mondandóját, mielőtt megállított az ábécében. Megbeszéltük azt is, hogy őszinte leszel. Elegem van az állandó hazudozásodból!

„Na persze, őszinte! Ahogy te, Anya?!" – Erik fejében egymást érték a gondolatok.

Anyának nincs joga őszinteségről papolni, miközben maga is hazudik. Pofátlanul megcsalja Apát és hegyi beszédet tart a becsületről. Nevetséges és undorító.

– Úgy élek, ahogy akarok, ez az én életem, érted? Te pedig annak hiszel, akinek akarsz. Ha nem tetszik, elmegyek itthonról. Miért ne? Dolgozni fogok, valahogy majd megélek. Nekem te ne beszélj őszinteségről, megértetted? Most pedig hagyjál békén, elegem van belőletek! – fakadt ki, és magára csukta a szobája ajtaját.

Magdi sóbálvánnyá dermedve állt a konyhában, mint ama bibliai asszony.

Erik még soha az életben nem beszélt ilyen hangnemben vele. Mi az, hogy ne beszéljen neki őszinteségről? Mit akar ez jelenteni?!

Dóra szobájába behallatszott a konyhai párbeszéd. Ő is alaposan meglepődött. Mi történt Erikkel? Soha nem volt példás gyermek, de ilyen durva sem! Ennek a fele sem tréfa! Agyára ment volna a kamaszkor?

Erik teljes hangerőre állította a gépet: bömböljön csak a rock, üvöltsenek a fiúk, tépjék a gitárt... Úgy érezte, az ő lelkét is darabokra tépte az őrült világ. Hátha feloldódik a zenében, hátha sikerül kissé megnyugodnia. Reszketett

minden porcikája, halálsápadt volt. Úristen, hogy beszélt Anyával!

Megérdemelte, megérdemelte... Neki ne papoljon az, aki hazudik, mindenkinek hazudik. Nem túlórázik, nem hajtja magát, hanem idegen pasikkal hentereg. Vajon ki az a mocsok? Legszívesebben átvágná a torkát. Hogy merészelt... Az ő anyjával... És Apa? Őrület! Legszívesebben világgá menne, hogy ne kelljen többé Anyát látnia, mert nem bírja elviselni... Mindig szeme előtt a látvány, ahogy azzal az idegennel csókolózik, miközben a pasi gátlástalanul a seggét markolássza. És Anya persze hagyta. Undorító! Őt ne csókolja meg többet. Igaz, nem gyakran szokta, legfeljebb a szülinapján és karácsonykor. De ezek után soha többé nem hagyja magát!

– Erik, ne ordíttasd a zenét! Elment az eszed? A szomszédok mindjárt kihívják a rendőrséget, ha így folytatod.

– Igen, elment... – gondolta magában Erik, de azért lehalkította a zenét. Dórának igaza van. Rajta ez már úgy sem segít, inkább valami más…

Reszkető kézzel vette elő ágya alól az anyagot.

Ez az, ennél nincs jobb nyugtató!

Még érezte, ahogy a kellemes bizsergés végigáramlik a testén és a lelkén. Aztán végtelen nyugalom kerítette hatalmába, igazi mennyei érzés…

Ez, ez a boldogság. Mennyei mankó a boldogság pótlásához.

Most már semmi sem fáj.

Elmerült az éjszakátlan álomban.

6. fejezet

Krisztus után 985, Pannónia

– Hogy merészelted ennyire felforrósítani a fürdővizemet, te megátalkodott? Ó, hogy törne el a két kezed, csapna beléd a mennykő! Takarodj a szemem elől, amíg meg nem botoztatlak vagy forró vizes üstbe nem doblak. Miért vagyok ennyi kétbalkezes szolgálóval körülvéve? Finomabban mosd a hátamat, te, és ne húzd a hajamat. Auuu! Ez fájt! Megállj, ezért megfizetsz! – tombolt fürdőszobájában az úrasszony.

A szolgálólányok nyakukat behúzva igyekeztek a kedvére tenni, de nagyon úgy látszott, ez nem az ő napjuk. Sarolt asszonynak ma rossz a kedve, és ha neki rosszkedve van, rettenetes haragjától legszívesebben mindenki egérlyukba bújna.

Vadászni volt az úrasszony a kedvenc fehér sólymával, és az állat megsebesült. Senki sem tudja, hogy történhetett – szárnyaszegetten találták meg a bozót tüskéi közt. Sarolt asszony a vadászó társaságot kutyástól és zsákmányostól maga mögött hagyva, őrült vágtában, keblébe rejtve hozta haza a kedvencét:

– Gyorsan jöjjön valaki, segítsetek! Jöjjön már valaki, aki megmenti a sólymomat! – kiabált eszelősen.

Hosszú fekete haja a vad lovaglástól teljesen kibomlott, fűzöld vadászruhája csupa vér volt. Mindenki átérezte Sarolt fejedelemasszony tragédiáját, de a gyógyító szerepét nem merték vállalni. Azt gondolták: új szelek fújdogálnak manapság az udvarban, az előkelők új istennek hódolnak – gyógyítsa meg az a sólymot!

Aztán az egyik asszony nagy nehezen összeszedte a bátorságát, és a madár iránti részvéttől indíttatva előre lépett:

– Én gondolom, ki menthetné meg a madarat, Sarolt fejedelemasszony! Azért a lányért kell küldeni, aki a falu végén, az erdőszéli nádfedelű kunyhóban lakik a nagyanyjával, aki már nagyon öreg, és mindenki Anyácskának hívja. Ő gyógyított meg annak idején minden betegséget, most pedig az unokája jár el helyette. Talán megpróbálhatná a sólymot is…

– Próbáról hallani sem akarok! Azonnal küldj érte egy lovast és hozzátok a várba. Ha nem jönne, úgy kötözzétek meg, és erőszakkal hurcoljátok elém!

A szegény asszony megbánta, hogy eljárt a szája. Hát kellett ez neki? Miért nem tudott hallgatni, mint a többiek? Manapság jobb eltitkolni, ki mihez ért,

mert Géza fejedelem áruló módon megkeresztelkedett egész családjával együtt, idegen papokat hozott az udvarba, és irtó hadjáratot indított a népe ellen. Az idegen papok nem szeretik a bűbájosokat; azt mondják, azok az ördöggel cimborálnak. Szerintük csak egy igaz isten van, az idegen isten, a bűbájosok pedig nem tőle valók! „Csak nehogy baja legyen annak a lánynak, hiszen áldott jó teremtés. Titokban mindenki őhozzá jár, akinek bármi gondja is van. Meggyógyítja a jószágot is, gyermeket is. Miért nem tudtam tartani a számat? Inkább döglött volna meg az a madár! Van az úrnak pénze másikra, még ha több paripa árát is kell odaadnia érte. Sarolt asszony úgyis eléri Géza fejedelemnél, amit akar… De mégiscsak kár azért a gyönyörű jószágért: hófehér a tolla, égkék a szeme. Most pedig csak piheg szárnyaszegetten, csak úgy zihál a melle!"

Amíg a cseléd így tépelődött, egy fegyveres lovas már elvágtatott a megadott irányba.

Szép, sudár termetű lánnyal tért vissza.

– Te ki vagy? – kérdezte a fejedelemasszony, végigmérve a jövevényt.

A lány nadrágot és kaftánt viselt, nem úgy, mint a szláv udvari cselédek. Hosszú haja két varkocsba fonva, két griffmadaras csattal összefogva.

– Doria a nevem, a Turda nemzetségből. – válaszolta.

Tisztán csengett a hangja, a szeme sem rebbent. Sarolt asszony csodálkozott, hiszen megszokta, hogy mindenki reszket a haragjától. Ki ez a lány, hogy még a hangja sem rezdül előtte? Tisztelte a bátorságot, különösen a nőkben. Ő maga férfi módra vadászott, a legsűrűbb rengetegbe bemerészkedett kíséret nélkül. Akaratlanul is rokonszenvet érzett a lány iránt, amit persze eltitkolt:

– Azt mondták, értesz a gyógyításhoz. Parancsolom, hogy gyógyítsd meg a sólymomat!

– Ha a sólyomnak élnie kell, akkor élni fog – fogta kezébe Doria gyengéden a sérült, magatehetetlen madarat. – De ha el kell pusztulnia, nem tehetek ellene semmit, akár parancsolja a fejedelemasszony, akár nem. Három napot kérek, három napon belül minden eldől.

– Jól van, legyen úgy. De a várat el nem hagyod, éjjel-nappal a madár mellett leszel. Ha meggyógyul, gazdag jutalmat kapsz tőlem. De ha nem… – Sarolt nem fejezte be a mondatot, mert ahogy belenézett a lány becsületes szemébe, érezte, hogy úgy sem fog tenni ellene semmit. Ha nem, hát nem. Elfogadja. Ma jó napja van, megbocsátó. Ha Brúnó püspök látná, örülne neki!

Így történt, hogy Doria kénytelen volt Sarolt asszony kényszerű vendégszeretetét élvezni. Az udvari szobában kaptak helyet mindketten: ő és a sólyom, akinek tisztességes neve is volt: Jónás.

– Na, mit mondasz nekem, te nagy vadász? Hát ki kellett ficamítanod a szárnyadat? Miattad rostokolhatok itt három napon át, mert ha Sarolt asszony rájön, hogy nekem egy perc is elég, csak bajom lesz belőle. Most már pihenj, Jónás, ne röpködj. Inkább a fejedbe húzom ezt az aranyozott csuklyát, így ni! – beszélt a sólyomnak Doria, miután egy mozdulattal helyrerakta a szárnyát.

Egyáltalán nem volt ínyére, hogy Sarolt asszony fogva tartja. Arról nem beszélve, hogy az érte menesztett fegyveres láttán a nagyanyja majdnem elájult az ijedtségtől:

– Vajon ki küldte?! Mondtam már mindenkinek a faluban, ne terjesszék rólad a híreket, különösen ne a várban. Nagyon féltelek, te lány! Én már leéltem életem javát, értem nem kár. De te fiatal vagy. Neked is inkább meg kellene húznod magadat…

– Hát baj az, hogy nem bírom nézni a szenvedést? Ha tudok segíteni, akkor megteszem.

– Aztán rögvest viszik a hírt a fejedelemnek, hogy mágus vagy! Tudod, mivel jár ez manapság. Géza fejedelem és Sarolt asszony elől minden táltos és vajákos elbujdosott a környékről messzire, a végekre, az erdők mélyébe, a hegyek tetejére. Ott talán nem érik utol őket a vérszomjas martalócok! Akik ledöntik oltárainkat, kivágják szent fáinkat, elégetik a rovásainkat. Géza olyan papokat hozatott napnyugatról, akik érthetetlen nyelven beszélnek az istenükről; rajtuk kívül nem érti azt senki. Bár igaz, titokban Géza a régi istennek is áldoz. Nemrég fehér lovat áldoztak a hegytetőn teliholdkor, és mikor a keresztény pap számon kérte tőle a hitét, azt mondta: elég nagy úr ő ahhoz, hogy két istent tiszteljen. Hát igen, ő elég nagy úr, de ezt nem teheti meg mindenki. Aki pedig hű akar maradni ősei hitéhez, jobb, ha nem is kerül a szeme elé. Követnünk kellene a többieket, különben akaratunk ellenére minket is megkeresztelnek. Vagy ezt akarod?

– Én? Soha – felelte Doria eltökélten, szívéhez szorítva a felszálló kerecsent ábrázoló medaliont, amit Anyácskától örökölt, ő pedig rég halott szüleitől, Elláktól és Ilsijartól.

– De nem kérdeznek majd minket, csak beterelnek a templomba, és annyi. Észre sem veszed, és már keresztény vagy. Így mondják azok, akiket a szomszéd faluban már megkereszteltek. Hogy ebből mi lesz?!

– Én se tudom, Anyácska! Az emberek nagyon félnek, mert a keresztény papok azt jövendölték, nemsokára vége a világnak. Ezer év telt el Kereszt-úr halála óta, és állítólag most fog visszatérni a mennyből a földre, hogy ítéletet mondjon élők és holtak felett. Azt is mondták, mi mindannyian bűnösök vagyunk, mert istentelenül élünk. Te érted ezt?

– Tőlem ne kérdezz semmit, lányom. Tótágast állt a világ, én már semmit sem értek – válaszolt az öregasszony, és folytatta a fonást.

Ha mégis megkeresztelkednének, talán… titokban tovább vihetnék a tudást, ahogy megígérte a szüleinek… Csakhogy őt a testvéreivel együtt mindig arra tanították, legyen őszinte és hűséges, ne legyen helye életében a hazugságnak, sem a színlelésnek. De ha ez az egyetlen módja a túlélésnek, a tudás megmentésének? Géza fejedelem nagyon hatalmas, és állig felfegyverzett harcosai vakon engedelmeskednek uruknak. Igaz, sok az idegen zsoldos közöttük… Háborognak is az urak, a honfoglaló vezérek ivadékai. Géza minden lehetséges módon elnyomja őket, és ellehetetleníti a népet is. Szerte az uruszágban csak a panaszokat hallja.

Ez az izgága lány is nehogy bajba kerüljön!

Doria nem tehetett hát mást, nem szegülhetett szembe a fegyveressel, hiszen úgyis ők húznák a rövidebbet a nagyanyjával. Követte hát engedelmesen.

Kinézett a szűk ablaknyíláson, hogy legalább az áldott nap fényét lássa. Az udvarban nagy volt a sürgés-forgás, a cselédek tyúkot kopasztottak, ökröt vágtak. Megjöttek a vadászok, hangosan csaholtak a vadászebek. Két tetejesen megrakott szekérrel hozták utánuk az elejtett vadakat.

Mi készül az udvarban? Talán vendéget várnak?

Hirtelen éktelen kiabálás ütötte meg a fülét. Mintha semmi sem történt volna, a cselédek lehajtott fejjel folytatták a munkát. Doria megismerte Sarolt asszony hangját, majd hirtelen ajtócsapkodást hallott, s nyomban utána csörömpölést. A cselédek viselkedéséből ítélve ez mindennapos lehetett, hiszen egy pillanatra sem emelték fel a fejüket.

Sarolt asszony élvezte, ha bánthatott valakit. Olyankor szinte lángolt a tekintete, pihegett a melle, hófehér bőrét elöntötte a pír, és képes lett volna méregzöld szemével is gyilkolni. Ha látta, hogy áldozata nyárfaként reszket előtte, szinte testi kielégülést érzett. Még férje, a korosodó Géza fejedelem is meghúzta magát, igyekezett inkább a kedvében járni, hiszen jobb a vihart kikerülni. Így igaz: Géza fejedelem, aki nem félt a legrettegettebb külső ellenségtől, fülét-farkát behúzta Sarolt fejedelemasszony előtt. Vajon mivel nyert ekkora hatalmat felette? Talán a szépségével babonázta meg a férjét? Meg kell hagyni, Sarolt gyönyörű asszony volt: dús, fekete haja a faráig ért, sudár alakja úgy ülte meg a lovat, mint a legderekabb vitézek. Lakomákon képes volt versenyt inni és káromkodni a férfiakkal.

„Mi történt már megint? Mi ez az éktelen ricsaj?” – gondolta Géza fejedelem, és nehéz léptekkel elindult az asszonyház felé. Mire odaért, már minden

elülni látszott: Sarolt épp a haját fésültette az egyik szolgálólánnyal. Arcán szinte angyali mosoly ült, mikor meglátta férjét:

– Drága uram, téged mi szél hozott hozzám ebben az órában? Azt hittem, délutáni álmodat alszod.

– Aludnám én szívesen, de ebben a hangzavarban lehetetlen lehunyni a szememet. Mi történt már megint, hogy hangodtól visszhangzik az udvar?

– Ugyan, szóra sem érdemes az egész: elmúlt, nem érdekes, ne is törődj vele. Felajánlhatom az én vánkosomat délutáni alvásodhoz? Ha nincs ellenedre, még el is altatlak, álomba ringatlak… Csak egy szavadba kerül: szólok a cselédeknek, hogy ne zavarjanak. Akarod? – búgott az asszony hangja, mint egy szelíd galambé.

Hát lehet ilyen invitálásnak ellenállni? Természetesen nem. És természetesen az alvásból sem lett semmi, mert Sarolt nem az a fajta asszony volt, aki mellett egy férfi aludni szeretne.

Nem sokkal később Sarolt a fejedelem széles mellkasára hajtotta a fejét:

– Látod, kedves uram, mennyivel jobban esik a fekvés az én vánkosomon, mint a tiéden! Hát nem jobb velem a várban idebent, mint a harcosokkal odakint a jurtában? Én meg is szeretgetlek, megsimogatlak, kedves szóval el is altatgatlak. De olyan kevés időt töltesz velem! Talán már nem is szeretsz?

– Aludnék én még szívesen melletted, de valahogy elrepült az idő. Dolog van, kedvesem, még ám halaszthatatlan. Alig érkeztem meg, de már holnap reggel útnak indulok a végekre, hogy magam ellenőrizzem az adók befolyását. Elég egy kicsit lazábbra fogni az urakat, rögtön a saját pénzes kamrájukra kezdenek dolgozni.

– A szemtelenek! – csattant Sarolt hangja. – Hát nincs bennük semmi félelem? Hiszen tudják jól, hogy az engedetlenekkel keményen el fogsz bánni. Hogy merészelnek nem engedelmeskedni az akaratodnak? Hogy merészelnek meglopni téged, aki immáron egész Pannónia ura vagy?

– Engedelmeskedni fognak, ne félj! Megtöröm a makacsságukat! Tetszik vagy nem, az én szabályaim szerint fognak játszani. Kötelesek nekem adót fizetni, nem tűrök el semminemű önállósodást.

– Miből veszek magamnak gyémántfüggőt, miből építek magamnak várakat, ha ezek a megátalkodottak kilopják zsebedből a pénzt? A hadjáratoknak vége, pénzes kamráink kiürültek. Nincs több portyázás, mi mást tehetnénk? A füstönkénti nyestbőrből nem sokra telik. Jó, folyik be valami a sóból és az átutazó kereskedők adójából is, de az még mindig édeskevés.

– Ne ess pánikba, hiszen kaptunk elég aranyat a térítésekre. Mit gondolsz, miből szerveztem újjá a hadseregemet, ha nem a nyugati pénzekből? Azért ólálkodnak itt a püspök urak is, hogy lássák, milyen eredményeket tudok felmutatni, és aztán írhassák az okos leveleiket Rómába. Nem ingyen jöttek ők sem ide téríteni, a földbirtokokat falvastól-népestől oda kell majd ajándékozni nekik. Marakodnak egymás közt a koncért eleget. Hogy a tizedről már ne is beszéljek!

– A napokban hazalátogat Vajk, már készülünk a fogadására.

– Azt jól teszi, mert beszédem van vele. Nemsokára bejelentem az uraknak, hogy az uruszág egyetlen és kizárólagos fejedelme a fiam lesz, neki pedig a szerint kell viselkednie. Amint látod, kedvesem, mindent megteszek, hogy a mi családunk maradjon hatalmon. Róma és Ottó császár mindenben támogat, az egyetlen kikötése az volt, hogy keresztény országot akar látni a szomszédságában. Ha csak ennyi a kívánsága, ám legyen: ezen nem fogunk összeveszni. Egyik isten olyan, mint a másik. A hatalom és a pénz a lényeg; nem mindegy, kinek a kezében van. És ha elég pénzem van, minden istennek tudok áldozni belőle.

– Ha sikerül a terved – amihez nem fér kétség –, akkor idővel én lehetek az anyakirálynő?

– Úgy lesz, ahogy akarod. Vajk most jó helyen van a kolostorban, csak nevelgessék a szerzetesek. Azt akarom, hogy igazi keresztény király váljék belőle. Derék, okos, bátor ifjú.

– És az urak? Szerinted mit fognak szólni hozzá a magiar urak? Hiszen az ősi levirátusi szokás szerint unokaöcséd, Zerind fia Koppány jogos halálod után a címedre.

– Engem nem érdekelnek sem az ősi szabályok, sem Koppány! Csakis az én fiam léphet az örökömbe, és akinek nem tetszik, azt idejében letörlöm a föld színéről. Ő lesz a király, te pedig az anyakirálynő. Hiszen már rég erre vágysz, úgy-e? – csókolta meg az asszony hófehér, márvány nyakát Géza. – Különben is: mire elérkezik az idő, tenni fogok arról, hogy Koppányt mint vetélytársat ellehetetlenítsem. Kezemben az egész hadsereg: ki az a vakmerő, aki ujjat akarna húzni velem? Mutass rá, és én tálcán hozom el neked a fejét, a szívét pedig kutyákkal etetem meg.

– Bárkiét? – csillant mohón Sarolt szeme.

– Igen, bárkiét. Most pedig búcsúzom, várnak a végek – simított végig Sarolt fekete haján Géza.

Léptei mázsás súlyként döngtek a folyosó gerendáin.

„Én csak Koppány és háza népének fejét akarom, hogy senki ne állhasson az utamba!”– nézett utána Sarolt.

Doria fáradtan ébredt. Már csak azt leste, mikor telik le az idő, amit kényszerűségből a várban kell töltenie. Annyira nyomasztó volt a légkör, ami körülvette, hogy szinte alig kapott levegőt. El nem bírta képzelni, hogy itt, a kapu mögött éljen. Szívből sajnálta az itt szolgáló cselédeket. Igaz, őket sem kérdezte senki, hiszen vége a szabad életnek. Eddig jogukban állt elvándorolni onnan, ahol nem tetszett nekik, most Géza fejedelem fővesztéssel bünteti a vándorlást. Röghöz kötötte a parasztokat is, mindenki csak a kijelölt helyén lakhat. Elkobozta féltve őrzött fegyvereiket, megtiltotta a nyíl használatát is. A fiatalok már nem rendeznek lóhátról célba lövő versenyt, nem készíthetik el maguknak a híres visszacsapó íjat, amitől évszázadokon át rettegett az ellenség. Mindez a hivatásos harcosok privilégiuma, akik hűségesküt tettek Géza fejedelemnek. A paraszt kezébe csak az ekerszarv való, meg a kapa. Még a kumisztól is eltiltották őket! Volt rá példa, hogy egyesek családostól megszöktek az udvarból, és olyan messzire mentek, hogy véletlenül se ismerjék fel őket. Géza újabban tüzes vassal akarja megjelölni a háza népét, hogy bármikor és bárhonnan előkeríthesse őket.

Sarolt asszony naponta meglátogatta Jónást, és örömmel látta, hogy a madár egyre jobban van.

Doria szabadulásra vágyott: „Még egy éjszaka, még egy utolsó éjszaka és vége! Soha többé nem akarom látni a megfeszített Kereszt-úrral díszített komor falakat, soha többé nem akarom hallani Sarolt asszony káromkodását. Szinte halál-szaga van itt mindennek. Vissza akarok menni kis erdőszéli házunkba, és elfelejteni örökre az itt töltött napokat."

Nyílt az ajtó, Sarolt asszony lépett be. Gyönyörű égkék ruha volt rajta – Doria olyat még nem is látott. Azt gondolta, bizonyára ilyen ruhákba öltöznek a napnyugati dámák a királyi udvarokban. Elnyomott egy keserves sóhajt, mosolyt erőltetett az arcára. Nem volt kenyere a képmutatás, de rájött: szókimondásával az életét kockáztatja.

– Jó szolgálatot tettél nekem, te lány. Holnap letelik a három nap, és a sólymom tökéletesen rendbejött. Igaz, még nem próbáltam röptetni, de holnap azt is kipróbálhatjuk. Nagy ünnepség lesz az udvarban, a futárok már hírül hozták, hogy Vajk fiam holnap érkezik. Maradj itt vacsorára! Holnap mindenki örvendezzen, egyen-igyon, még a sánta is táncoljon. A cselédeknek is lesz megterített asztal, köszöntsék ők is örömmel az uruszág jövendőbeli fejedelmét. Mit szólsz hozzá? Elfogadod a meghívást?

– Nem is tudom, nagyságos asszonyom! Anyácska már bizonyára aggódik értem, azt sem tudja, élek-e vagy halok.

– Ez csak kifogás! Azt szeretném, ha az udvarban maradnál, mint az én személyes szolgálóm. Látom, ügyes lány vagy, a sólymomat is meggyógyítottad. Szükségem van rád. Az ünnepség után szedd össze a holmidat és költözz az udvarba. A cselédházban van még hely, és ha akarod, a nagyanyádat is elhozhatod. A béred felől ne aggódj, busásan megfizetlek. No, mit szólsz?

Doria nem volt gyáva, de most végigfutott hátán a hideg. Sarolt asszony olyan ellentmondást nem tűrő hangon közölte vele mindezt, mint akiben fel sem merül, hogy esetleg ellenállásba ütközik. Doria tudta, csak egyet tehet; szó nélkül bólintott.

– Csak egyre kérem a nagyságos fejedelemasszonyt: hadd maradjak még egy hetet a nagyanyámmal, hiszen most ellik a tehénkénk. Aztán legyen akarata szerint!

Amint ezeket a szavakat kimondta, már meg is bánta. Mert gyűlölte a hazugságot, de most az egyszer nem tehetett mást. Vágta volna oda, hogy inkább világgá bujdosik, minthogy ebben a házban éljen?! Alig pár napja ismeri a fejedelemasszonyt, de már legalább háromszor kellett hazudnia. Miféle elátkozott hely ez?!

Sarolt elégedetten zárta be maga mögött az ajtót. Tudta, hogy a lány a régi hit híve – látszik minden megnyilvánulásán. De most még ki nem az? Ő maga sem bízik az új istenben annyira, hogy higgyen is benne. De ha ez a hatalom ára, legyen meg a napnyugatiak akarata. A világnak haladnia kell előre, Sarolt pedig nagyon jól tudta, hogy a világot a félelem és az arany mozgatja. Megtett hát mindent annak érdekében, hogy mindkettőt uralja.

Gyönyörű ősz volt, igazi vénasszonyok nyara. Az áldott nap bíborszín palástban ébredt. Mintha ő is sokat gondolkodott volna azon, aludjon-e még egy sort ezen a hűvös reggelen.

Mint mindig, mióta a vár úrnőjének kényszerű vendégszeretetét élvezte, Doria összetörten ébredt. Álmában üldözték, és ő minden erejét összeszedte, hogy elmeneküljön. Már a nyakában érezte a martalócok kutyáinak vérszomjas lihegését, már majdnem leterítették, mint valami vadat, mikor felébredt. Pedig semmi panasza nem lehetett, kényelmes fekvés esett a puha báránybőrökön. A lelkét azonban irtózatosan nehéz teher nyomta.

A vár udvarában már javában készülődtek a jeles vendég fogadására. A nagy állványon hajnaltól sült a kövér ökör, a bográcsokban rotyogott a paprikás, a felhevített köveken százszámra sütötték a lepényt. A legények egymás után görgették elő a pincéből a boroshordókat, hogy ha itt az ideje, csapra verjék őket. A férfiak valami állványt ácsoltak a tér közepén, kalapácsok zajától visszhangzott a környék.

A szűk ablakrésen beáramló napsugarak simogatóan ölelték át a lányt. Doria nagyot sóhajtott és letérdelt, hogy köszöntse a világ világosságát. „Segíts meg a mai nap, áldj meg a mai nap, fényességes Aranyatyám! Baba, légy velem, ne hagyj el! Érzem, hogy valami rettenetes dolog fog ma történni, adj hát türelmet, hogy elviseljem, amit rám mérsz. Erőt, hogy harcoljak az ellen, amit nem tudok elfogadni, és bölcsességet, hogy különbséget tudjak tenni a kettő között!"

Nem tudta magának megmagyarázni, mitől kell félnie, csak azt tudta, hogy baljós előérzete van. Még Jónás is nyugtalankodott a ketrecében, ami nem volt rá jellemző. „Nyugalom, madárkám, nincs semmi baj! Csiba, te!" – mondta halkan, miközben gyengéden megsimogatta a kis állat tollazatát. Legszívesebben ebben a pillanatban elszökött volna, ha nem tartja vissza a tudat, hogy nem keverheti a nagyanyját is bajba. Tisztességesen, emelt fővel akart távozni, nem elmenekülni, mint egy tolvaj. Ha megígérte, akkor állni is fogja a szavát, legalábbis ami az ünnepséget illeti. Nincs más választása, marad. Rendbe szedte magát az udvari kútnál, jól esett a jéghideg víz simogatása. „Köszönöm a felfrissülést, víz testvérem!" – suttogta alig hallhatóan a kútba.

Vajk, az ifjú fejedelem és népes kísérete délre érkezett meg. Doria kíváncsian húzta meg magát az udvar sarkában, onnan figyelte az eseményeket. Az egész udvart pillanatok alatt ellepték a fegyveres urak és az idegen papok, akik mindannyian sötét reverendát viseltek és mellükön a megfeszített Kereszt-úr lógott. Érthetetlen nyelven beszéltek mindannyian, amit Vajkon kívül senki nem értett. „Vajon kik ezek az idegenek?"– töprengett Doria, de jobbnak látta nem kérdezni senkitől semmit. Az egész udvar nyüzsgő hangyabolyhoz hasonlított. Mindenki, aki élt és mozgott, a vendégek körül sürgölődött: megterítették az asztalokat, csapra verték a hordókat.

Géza fejedelem és Sarolt asszony örömmel siettek rég nem látott fiúk fogadására. Nagy szeretettel ölelték magukhoz a sápadt ifjút. Doriának feltűnt, hogy Vajk rokonszenves arca nagyon komor. Még akkor sem mosolyodott el, mikor a szüleit meglátta. Vajon mi lehet az oka szomorúságának? Önkéntelenül is az ifjún felejtette a szemét. Vajk inkább látszott idegennek, mint Géza és Sarolt fiának, bár Sarolt szemmel láthatóan mindenben igyekezett utánozni a nyugati divatot. Minden idegen volt Vajkon: a ruhája, a viselkedése, a beszéde, még csak a hajviselete is. Semmi sem emlékeztetett arra, hogy ő is hun harcos, hun fejedelem. Doria nem győzött csodálkozni: vajon miféle átalakuláson esett át az ifjú fejedelem, hogy ennyire idegen az övéihez képest?

Semmi kedve nem volt tovább időzni az udvarban, eleget látott. De nem is szerette volna Sarolt asszonyt zavarni most, hogy régen látott fia megérkezett. Gondolta, sétál egyet a vár kertjében, aztán az első adandó alkalommal kikéri a fizetségét és hazamegy.

Már felszállt a reggeli köd, kellemesen sütött a nap. A természet aranyruhába öltözött, az őszi falevelek gyönyörű, színes szőnyegként zizegtek lába alatt. Mókuscsalád gyűjtögette a télirevalót, odébb sün mocorgott az avar alatt. Nem figyelte, mennyi idő telt el az óta, hogy dúdolva sétálgat. Annyira elbámult a természet ezernyi csodáján, hogy észre sem vette, az egyik fa mögül valaki figyeli. Csak akkor rezzent össze, mikor ez a valaki megszólította:

– Szeretsz egyedül sétálgatni?

Vajk állt előtte teljes életnagyságban. Doria hirtelenjében azt sem tudta, hogyan köszöntse. Az ifjú fejedelem észrevette a lány zavarát, és leintette:

– Hagyd, nem kell leborulnod. Téged még nem láttalak. Új lány vagy, a személyzethez tartozol? – mérte végig Doriát.

– Igen is, meg nem is. A faluban lakom, és csak Jónást miatt vagyok itt, mert baleset érte.

– Akkor már értem – komorodott el megint Vajk arca.

A lány nem tudta, a sólyom miatt-e, vagy ez az állandó lelkiállapota. Csak gyanította, hogy inkább az utóbbi.

– Kérdezhetek valamit? – szedte össze a bátorságát. – Mondd, ki az a sok idegen, aki veled jött, és miért vannak itt?

– Kíváncsi vagy, mint minden nő! – felelte lekicsinylően Vajk. – De elmondhatom, hiszen nem titok, az udvarban mindenki tudja. Ezeket a keresztény papokat én hoztam, hogy segítségemre legyenek az új hit terjesztésében. Már nincs sok időnk hátra, hiszen közeledik a világ vége. Mindannyian meghalunk és bűnösökként állunk majd az egyetlen igaz Isten színe elé, aztán a pokolra jutunk mindannyian, a gyehenna tüzén fogunk égni, hacsak…

– Hacsak?

– Hacsak mindannyian meg nem keresztelkedünk, és meg nem gyónjuk minden bűnünket. Isten azért küldte a világra egyszülött fiát, és ő azért szenvedett a keresztfán, hogy levegye rólunk a bűnt. Isten engem választott, hogy szerencsétlen, bűnben és fertőben élő népemet megmentsem az örök kárhozattól. Nincs számukra más reménység, csak ez az egyetlen, különben rövid időn belül elveszünk. Nekem pedig az a dolgom, hogy elhozzam nekik Isten országát, amíg nem késő… – mondta végtelenül szomorú arccal Vajk.

Doria mélyen elgondolkodott a furcsa szavakon, azután így szólott:

– Hát nem ez-e istened országa, ami körülöttünk van? A természet él és zsong körülötted – a víz, a tűz, a levegő és a föld benne él mindenben és mindenkiben: isten benned van! Nézd, milyen gyönyörű körülötted a világ, a természet szebbnél szebb színekben pompázik. A kék ég a ragyogó nappal a fejed felett, a halban gazdag folyók, az erdők minden vadja és madara – hát nem ez isten országa és minden, ami körülötted van, nem az ő megnyilvánulása? A világnak nem lesz vége, soha nem lesz vége!

– Badarságokat beszélsz, balga leány! A világ tele bűnnel, a gyarló test bűneivel. Ezektől a bűnöktől kell megszabadulnunk, Isten ezt várja el tőlünk. Közeleg az utolsó ítélet órája!

– De ha te is azt mondod, hogy Isten teremtett mindent, akkor az embert is ő teremtette ilyen gyarlónak. Miért bírálod Isten munkáját, ha szerinted ő tökéletes? Miért nem fogadod el a világot olyannak, amilyen? Egyedül az egyensúly az, ami nem borulhat fel a világban.

– Megszólalt Éva!

– Milyen Éva? – csodálkozott Doria.

– Az örök Éva, aki miatt kiűzettünk a Paradicsomból. Az eredendő bűn forrása! Egy nő soha ne szóljon bele a világ dolgaiba, egyszer már megtette. Azért kell az egész emberiségnek ebben a sötét világban bűnhődnie, de szerencsére már nem sokáig…– Vajk sarkon fordult és elment.

Doria egy ideig mozdulatlanul állt. Mondani szeretett volna Vajknak még valamit, bár tudta: hiába.

– Nézz a fénybe, fordulj a fény felé, és nem látsz többé árnyékot… – súgta mégis halkan, inkább csak magának.

Lelke mélyén szánta ezt az elkeseredett ifjút, aki a világból nem lát mást, csak a rosszat. Mint a szemellenzős ló, amelyik nem lát maga előtt egyebet, csak a sáros utat. Vajon kiknek állt érdekében, hogy ilyenné váljon? Pedig nincsen csodálatosabb az állandóan pulzáló, változó, élő, önmagát újrateremtő mindenségnél. Vajk miért nem vesz észre mindebből semmit? Szerette volna utána kiáltani: „Isten bennünk él, mi magunk vagyunk azok!" De úgyse értené. Akit ennyire megbénított a bűntudat és félelem, hogyan is érthetné?!

Nem volt ideje sokáig töprengeni, az udvar felől hangos kiabálás hallatszott. Amint odament, rettenetes látvány terült a szeme elé.

Az egész udvar megtelt emberekkel, a kör közepén pedig a reggel ácsolt állványok magasodtak. Doria csak akkor vette észre, hogy azok valójában bitófák. Három férfi állt alattuk hófehér ruhában, kezük a hátuk mögött megkötözve. Előttük az idegen papok álltak, kezükben a megfeszített Kereszt-úrral,

miközben áhítatosan beszéltek a maguk érthetetlen nyelvén. A tolmács hálátlan szerepét kereskedő-kinézetű férfi vállalta:

– Utoljára kérdeznek ezek a papok titeket: hajlandók vagytok-e felvenni a keresztség szentségét és meggyónni minden bűnötöket?

– Nem! – mondták egy emberként. – Nincsenek bűneink! A mi lelkiismeretünk tiszta, mint az ég.

A tolmács híven lefordította szavaikat. Aztán ismét a papokét:

– Bevalljátok-e, hogy teliholdkor a sátánnak áldoztatok, hogy mérgezze meg a falu minden vízét, s ez által dögvészt szabadítson ránk? Bevalljátok-e, hogy az ördöggel cimboráltok, s annak segítségével gyógyítottok olyan betegségeket, amelyeket másképpen lehetetlen volna? Bevalljátok, hogy a gyógyulásért cserébe a beteg lelkét odaígéritek az ördögnek? Feleljetek!

– Nem, ez mind szemenszedett hazugság! – felelték döbbenettel szemükben a férfiak.

– Nem az, mert Isten nem adhatott nektek ilyen képességet! Ezek a képességek nem Istentől valók, ebben a könyvben van megírva! – tartott az egyik pap magasan a feje felé egy vastag könyvet, hogy mindenki láthassa.

A tömeg halkan felmorajlott: miféle mindentudó könyvük van a napnyugati papoknak, hogy abban a világ minden dolga benne van?!

– És ha nem Istentől, akkor csak az ördögtől jöhet a tudásotok. De nem is tudás ez, hanem merő csalás, szemfényvesztés. Aki ilyen mágusokra bízza magát, pokolra fog jutni, mert a sátán hatalmával gyógyult meg. Ne fogadjatok el semmit a hozzájuk hasonlóktól, mert a pokolra juttok s forró üstben fogtok főni, míg az utolsó ítélet órája el nem jön. Az pedig már nemsokára itt lesz: ígéretéhez híven Jézus urunk visszatér a földre, hogy ítéljen eleveneket és holtakat. Jegyezzétek meg, hogy csak ebben a könyvben van az igazság, és semmi sem igaz, ami nincs benne. Még egyszer és utoljára kérdezzük tőletek: megtértek-e a keresztény egyház keblére? Jézus, Isten egyetlen fia megbocsátja bűneiteket, ha megígéritek, hogy soha többé nem fogtok vétkezni. Az ő vállára rárakhattok minden terhet, ő mindent elbír, csak bánjátok meg bűneiteket, és ígérjétek meg, hogy soha többé nem cimboráltok az ördöggel!

A tolmács nagyon, verejtékezve igyekezett, hogy szóról szóra lefordítson mindent, nehogy az ő lelkén száradjon a három becsületes ember halála.

– Mondjátok már, hogy beleegyeztek! Itt helyben megkeresztelnek titeket, aztán menjetek isten hírével. Ne féljetek, nem fog fájni! – tette hozzá, mintha némi humorral szeretné oldani a feszültséget.

Mikor azonban kicsúszott a száján, rögtön behúzta a nyakát. Szerencsére a papok nem értettek belőle semmit. Adnának neki humorizálást! Ott lógna

a három magiar mellett, de az is lehet, hogy még előttük fellógatnák. Ő már keresztény volt, de ez most nem számítana…

– Mondd meg a papoknak, hogy minket ne kereszteljenek meg: miért esküdnénk hamisan nekik? A mi eskünk mindennél szentebb: csak egyszer adtuk, ahhoz tartjuk magunkat. Mi nem félünk sem az élettől, sem a haláltól, mert nem hisszük, hanem tudjuk az igazságot. És ha van is bűnünk, azt nem rakjuk kényelmesen Kereszt-úr vállára, hanem vállaljuk érte a felelősséget. A mi bűneinkért, ha vannak, csak mi felelhetünk, senki más – ez így igazságos! – mondta határozottan a három férfi egyike.

– Az ördöggel pedig ti cimboráltok, nem mi! Rólunk mindenki tudja az itt jelenlévők közül, hogy kik vagyunk! – tette hozzá dühösen a legidősebb.

A tolmács hebegve-habogva fordított – legszívesebben a világ végére menekült volna. De a vén táltos még hozzátette:

– Kérdezd csak meg a papokat: ha Jézus visszajönne, ahogy várják – ismét keresztre feszítenék őt? Hiszen mi is csak azt a tudást bírjuk, azt cselekedjük, amit ő!

– Istenkáromlók! A Sátán szól belőletek, most már le sem tagadhatjátok! Mi megpróbáltuk megmenteni a lelketeket, de ti a poklot választottátok! Isten irgalmazzon bűnös lelketeknek! – mondták kórusban a papok, keresztet vetettek magukra és elmentek.

– Felakasztani az istenteleneket! – hangzott Géza fejedelem elöljáróinak ítélete.

Doria úgy állt ott, mint akit leforráztak. Minden porcikájából kiszállt az erő, egy tapodtat sem bírt mozdulni. Szeretett volna a tömegbe rohanni és ordítani: ne hagyják elkövetni ezt az igazságtalanságot. De bármerre nézett, Géza fejedelem martalócai álltak állig fegyverben. Ha oda is menne, ha elibük állna, ha meg is akarná akadályozni ezt a gyilkosságot…

A három táltos alól kirúgták a sámlit. Szinte hallatszott a nyakcsigolyák reccsenése… A tömeg tehetetlenül és lemondóan felmorajlott. Az asszonyok hangosan felzokogtak.

Doria érezte, benne is megszakadt valami. Mintha a szívét tépték volna ki, rettenetes fájdalmat érzett. Bár nem ismerte a három táltost, tudta: mindannyian a testvérei voltak. Hát ez a sors vár valamennyiükre? Miért hagyták el őket az istenek?! Akaratlanul az égre emelte tekintetét, és akkor meglátta a mágusok szent madarait, amint a várudvar felett köröztek. Ők is hárman voltak: három gyönyörű, aranyszínű kerecsen. Csak köröztek ott fenn a levegőégben, mint akik üzenni akarnak valamit. Doria megértette az üzenetet: „Eljöttetek a lelkükért,

úgy-e, hogy elvigyétek a Boldogok messzi honába? Értem én, mindent értek, de ennek akkor sem lett volna szabad megtörténnie!"

Szinte eszét vesztve elrohant. Úgy érezte, mindegy, hová, csak el innen.

Távolabb, a sátor alatt idegen urak dőzsöltek, élükön Géza fejedelemmel. Az enni- és innivalótól rogyadozó asztalok mellett ülve még csak a fejüket sem emelték fel a kivégzés hallatán. Ugyan, mit számít itt már három magiar pap halála…

Vajkot nem látta sehol, talán a világ dolgairól elmélkedik most is a szobája sötétjében. A legsötétebb sötétségben…

– Hová, hová, te lány? Ha nem vigyázok, leversz a lábamról! – állította meg Doriát kacagva Sarolt. Látszott rajta, hogy igen jó kedve van. – Már menni készülsz? Még ki sem fizettem a béredet!

– Nem pénzért tettem… De most már mennék, ha nem haragszik…

– Nesze, itt egy bizánci arany – kotort elő szoknyája fodra alól Sarolt asszony egy fényes érmét. – Vedd már el, ne kéresd magad. Aztán egy hét múlva itt legyél!

„Úgy is tudom, hogy nem jössz vissza – gondolta –, de legalább elviszed a híreket fajtádhoz! Vidd csak hírét, hogyan jár, aki ellenszegül az akaratunknak! Meg aztán te olyan szép vagy, hogy sajnálnálak felakasztatni – kuncogott magában, s gyengéden megsimította Doria sápadt arcát. – Hogy mennyi baj van ezekkel a csökönyös magiarokkal!"

Doria úgy érezte, mintha mérges kígyó marta volna meg. Egy szót sem szólt, sietve elővezette lovát az udvari istállóból és felpattant rá.

Mikor kiért a várkapun, sebes vágtára fogta. A paripa örült a száguldásnak, hiszen napok óta meg sem jártatták.

„Vágtass, jó lovacskám, vágtass csak! Mindegy, hová viszel, csak el innen minél messzebb!"

Az első forrásnál megállt, hogy jéghideg vízzel, reszkető kézzel lemossa arcáról az úrasszony ujjainak nyomát. De bármennyit dörzsölte, még mindig érezte az érintését: „Víz testvérem, segíts, nagyon szépen kérlek! Mosd le rólam a kígyó érintését, a gonosz tekintetét, a háza emlékét!"

A Sarolttól kapott aranyat beledobta a patakba. Könnyei omlottak, mint a záporeső.

Aztán megint lóra pattant. A szél belekapott a hajába, valahol elhagyta a hajkarikáját, de nem érdekelte. Csak száguldott, bele a semmibe, míg rá nem sötétedett.

Egy réten találta magát. Csípős őszi szél fújt. Levetette magát a megsárgult fűre és hangos zokogásba tört ki.

A csillagok egykedvűen néztek le rá.

Tíz körömmel gödrött vájt Földanyácska testébe, abba ordította bele végtelen fájdalmát. De a mindenségtől hiába kért és várt választ a kérdésre: „Miért?!"

Vannak kérdések, amelyekre nem jön válasz.

A közelben farkas vonított. Annak a hangjára tért magához, vagy arra, hogy vacog a foga? Teljesen elveszítette időérzékét. Mennyi ideje, hogy a várkaput bezárták mögötte? Csak remélni merte, hogy utoljára.

Kábán kapaszkodott a lovába, és megpróbált tájékozódni a sötétben. Igen, talán arra van a hazaút… Kisvártatva meglátta kunyhójuk tetejét, amint bodor füstöt ereget a sötét ég felé. Éjszaka van, Anyácska biztosan várja.

A várból idáig hallatszott a mulatozás hangja. „Mulassatok csak, mulassatok! De ne higgyétek, hogy soha nem fizettek meg azért, amit ma tettetek… A világ kerek, és a körben mindenki benne áll! A végzet elől nincs menekvés, akár ebben, akár az elkövetkezendő életetekben… A világmindenség törvényei mindenkire vonatkoznak, mindenkire…"

Már majdnem a kunyhójuk közelébe jutott, mikor a kiserdőből női sírás, sikoltozás ütötte meg a fülét. Ki lehet ott késő éjszaka? És miért sikoltozik?

Egy pillanatra megtorpant. Hazamenjen-e vagy inkább az erdőbe? Nem volt elég mára a „jóból"? Nem, nem mehet haza, hiszen akkor egész éjszaka azon gondolkodna, miféle szörnyűség történt a sűrűben, amit meg is akadályozhatott volna… Senki sem sikoltozik csak úgy bele az éjszakába – valami oka kell, hogy legyen.

Az erdő szélén megkötötte lovát egy fához, és nesztelenül előre lopakodott. Szíve a torkában dobogott, és úgy tűnt, az egész erdő visszhangzik tőle. Két kézzel hajtogatta szét maga előtt az ágakat. A sikoltozás abbamaradt, de csak rövid időre. Talán azért, hogy újult erővel folytatódjon. De akkor már azt is hallotta, hogy a női hang könyörög és fenyegetőzik is. Valakiket, akik csak nevetnek rajta.

– Ne, kérem! Hagyjanak! Vegyék le rólam a mocskos kezüket, mert mindent elmondok a faluban! Elmondom, hogy mit tettek velem és akkor maguknak végük! Ne, kérem! Segítsen valaki!

Doria most már nem törődött azzal, hogy észreveszik-e, egyenesen a hangok irányába sietett. Megdöbbentő kép fogadta: két sötét alak igyekezett megerőszakolni az egyik falubeli lányt. Darabokban szaggatták le róla a ruhát. Szegény csak vacogott a hidegtől és a rémülettől. Jól megtermett két alak volt, ha akarták volna, már rég magukévá teszik. De úgy látszott, előbb szórakozni

akartak az áldozattal. Élvezték a kiszolgáltatottságát. Arra nem számítottak, hogy Doria hirtelen előbukkan a semmiből, és nekik támad.

– Fuss! – kiáltotta a vacogó lánynak, ő pedig elővette a kését és szúrt.

A két alak rémülten kiabált egymásnak, valamilyen ismeretlen nyelven, ami kísértetiesen hasonlított az udvarba érkezett idegen papok nyelvéhez, és mindkettő futásnak eredt. Doria akkor látta, mindkettő hosszú csuhát viselt.

Ekkor gondolkodott el Géza fia Vajk szavain: igen, közel a világ vége.

Közelebb, mint bárki is gondolná.

Sötét éjszaka volt. Nem látta, nem is láthatta, hogy a fejedelmi vár ormáról ugyanebben az időben egy női alak révedt bele mozdulatlanul a sötétségbe. Talán az ég csillagait kémlelte, vagy az éjszakában elmosódott horizontot? Hidegen nézett le rá a hold keskeny sarlója, és el is bújt rögtön egy kósza felhő mögé. Vajon mit kémlelt az a szép asszony a sötét éjszakában? Az éjszakai bagoly huhogását akarta megfejteni, vagy a távoli farkasok üvöltését?

Vagy alvó népének küldött néma üzenetet a széllel?

„Feledjetek, feledjetek! Csak a feledés az, ami titeket megmenthet."

– Lányom, hol voltál ennyi ideig? Mitől véres a ruhád? – rémüldözött Doria nagyanyja, miután ajtót nyitott neki.

– Anyácska, ne kérdezz semmit – csomagolj! Kösd batyuba a kis szegénységedet, a tehénkét add el még ma éjjel, és meneküljünk, amíg nem késő!

A jóasszonynak még sok kérdése lett volna, de látva Doria arcát, szó nélkül engedelmeskedett. „Nagyon nagy dolognak kellett történnie, hogy még színében is megváltozzon ez a lány. Csupán három napja ment el, de még egyszer olyan idősnek látszik, mint amennyi valójában. Ugyan mibe keveredett?"

Ismerte annyira az unokáját, hogy tudja: nem áll meg benne a szó – ha kell, ha nem, kimondja a véleményét. „Csakhogy a szabad világnak vége, most már igen figyeljen oda mindenki arra is, amit gondol, nem hogy mit mond. Már a faluban is vannak olyanok, akik egy kis kiváltságért az udvarba szaladnak, árulkodni a szomszédjukra. Hová fog fajulni a világ, ha már egymásban sem bízhatnak meg? Többe nézik az idegeneket, akik lassan ellepik az uruságot? A fejedelem két kézzel osztogatja a birtokokat mindenkinek, aki nem az ő fajtája. Ki látott már ilyet: idegen igát rak a népe nyakára! Mióta világ a világ, az ősök nem tettek ilyet. Ha érezték, hogy veszélyben a szabadságuk, inkább szedték a sátorfájukat és elvándoroltak. Most biztosan forognak a sírjukban!

Mert ők mindig a maguk urai voltak…. Hogy ebből mi lesz, még belegondolni is rettenetes. Csak nem Sarolt asszonnyal szólalkozott össze ez a lány? Mert akkor tényleg jobb, ha minél hamarabb odébbállunk."

Tehénkéjüket lóra cserélték a szomszéddal, és hajnalban elindultak. A ló rég túl volt már a csikókorán, de a célnak megfelelt.

A nap még nem delelt, ők már átvágtak a rengeteg mocsáron, ami körbevette a fejedelmi várat. Veszélyes volt az út, tele lélekvesztővel. Doria azonban jól ismerte a lápost, hiszen itt nőtt fel, ezeken az úttalan utakon kísérte el mindig az apját vadászni-halászni. Milyen régen volt! Szeretettel gondolt vissza rég halott szüleire, akiknek korán kellett elköltözniük a másvilágra. Édesanyja azok után halt meg, hogy az apja egyszer nem jött haza a vadászatból. Hiába várták, hiába keresték napokig a mocsárvilágban, nyoma veszett. Az anyja pedig nem akart nélküle tovább élni – elemésztette a bánat.

Doria nem nézett vissza falujára, a távolban magasodó fejedelmi várra. Nem akarta, hogy a bánattól, az emlékek súlyától meghasadjon a szíve. Csak egy dolog foglalkoztatta: minél hamarabb elérni az övéit, figyelmeztetni őket a veszélyre. Tudta, hol találja meg őket: ahol Földanyácska szíve dobog – a mágus papok szellemi központjában.

Egész nap lovagoltak úttalan utakon, bujdosva. Doria egyfolytában figyelte, nincsenek-e martalócok a nyomukban. Nem tudtak elég gyorsan haladni, mert nagyanyját a lovaglás is kifárasztotta. Ráadásul félúton eltévedtek. Szerencsére sikerült visszatalálniuk a helyes útra. Kérdezősködni nem akart, hiszen üldözöttek voltak a saját hazájukban. Nem tudta, kiben bízhat meg. Nagyanyja egész úton szótlanul követte, mint az árnyék.

Késő este érkeztek meg a Pilisbe.

– ...Így történt! – fejezte be mondanivalóját Doria.

Egyik szeme örült, hogy végre az övéi közt lehet, és bárhová néz, barátok veszik körül. A másik szeme sírt, mert szörnyű híreket kellett hoznia.

Hűvös, sötét éjszaka volt. A levelek halk zizegéssel hulltak a földre, hogy többi sorstársukkal egyetemben átadják magukat az enyészetnek, majd az új életnek. A közelben bagoly huhogott, mintha nyomatékot adna Doria szavainak.

Súlyos csend nehezedett a tűz körül ülőkre. A hűvös idő ellenére az egész uruszágból érkeztek táltos papok, hogy szert üljenek.

Nem tudni, mennyi idő telt el, mikor az ősz Bonda, a legidősebb megszólalt:

– Köszönjük neked, Doria testvérünk, hogy fáradtságot nem kímélve siettél hozzánk. Nem most kaptunk először hírt arról, hogy az új hatalom mennyire kegyetlenül bánik népünkkel, a vallásunkat követőkkel. Hosszú évtizedek óta, amióta Álmos fia Árpáddal visszajöttünk őseink földjére, azt hittük, egyszer még felvirrad a mi napunk, és régi fényében tündökölhet a hatalmas Szkíta Birodalom. Tudtuk, nem lesz könnyű kiharcolni a jogainkat, és a történelem minket igazolt: mióta népünk elhagyta Médiát, sok ellenséggel kellett megküzdenünk, és sokszor kényszerültünk arra, hogy elhagyjuk hazánkat, rejtőzködjünk. Dáriusz volt az első, aki megszegte a velünk kötött vérszerződést. Büntetésül ereje bölcsesség nélküli hatalomvággyá vált, és nem sokkal azután összedőlt a nagy Küroszi Birodalom. Majd jött a rettenthetetlen Attila: megölte mágus testvérét, Budát, abban reménykedve, hogy többé válik általa. De nem így történt. És legutóbb is… Alig lépte át népünk a hunokkal és szövetségeseikkel a Havas-hegységet, alig foglaltuk el a jussunkat, nagyapámat, Kurszán kendét a napnyugatiak álnok módon meggyilkolták. Akkor még bosszúért lihegett a nép, ma pedig Géza fejedelem egy tányérból eszik velük és beengedi őket az őseink vérével visszaszerzett földre, miközben a magiar papi törzseket kisemmizi. Akkor, a kende halála után Árpád nem állította vissza a régi rendet, mert nem tetszett neki, hogy Kurszán fejedelem és a magiar bölcsek békére intették, és figyelmeztették a napnyugatiakkal való szövetség veszélyeire. Amint látjuk, nekik lett igazuk. De mi eltűrtünk mindent, mert nekünk így is jó volt. A mi hatalmunk nem a földi kincsek, birtokok számától és nagyságától függ, hanem egészen más kincstől. Ezt a kincset mi békében gyarapíthattuk, tovább adhattuk, mégis több lett belőle magunknak is: hiszen a lélek és a szellem kincsei kifogyhatatlanok, egészen addig, ameddig…

Bonda arca váratlanul elkomorult. Látszott, hogy férfi létére a könnyeivel küszködik. A többiek némán hallgattak.

– …addig, testvéreim, amíg van, aki hordozza azt, és tovább adja. Ölj meg egy táltost, és egy világot pusztítasz el. A mágusok tudását nem őrzik agyagtáblák, sem pergamenek, mert ez a tudás csak szóban adható át, hogy ne kerüljön illetéktelenek birtokába – az Ármány birtokába, aki az emberben lakozik. És ti, akik e tűz körül ültök, ti tudjátok a legjobban, hány hosszú év telik el, hány próbatételt kell kiállnia annak, aki a tudást birtokolni akarja.

– Igen, ez így van. Mindenkinek végig kell járnia a garabonciás diákok útját, ami tizenkét esztendő! – bólogattak többen.

– Elképzelitek, mi lenne, ha a mi tudásunk az Ármány kezébe jutna? Elpusztítaná a világot, mert ő csak abban leli kedvét, ha a gonosz uralkodik. Soha, soha nem lehet Ármányé a varázslat!

– Így igaz! Mi békében megtűrtünk minden vallást magunk körül. A mi földjeinken békében élhettek a keresztények is, épp úgy, mint a zsidók vagy a muzulmánok, hiszen mindenki annak az istennek áldoz, akinek akar. De Géza most arra kényszerít mindenkit, hogy megkeresztelkedjen és az idegenek szavát hallgassa, amit senki sem ért. Felakasztatja papjainkat, üldöz mindenkit, aki magiar. Ez nyílt támadás, hadüzenet a mágus vallás ellen. Már nem vagyunk biztonságban a saját hazánkban, minden lépésünkben veszély leselkedik ránk – szólalt meg Virág, a legidősebb és a legtekintélyesebb papnő.

– Azt is hallottam már, hogy a fejedelem aranyat fizet annak, aki a mágusokat feladja! Most, amikor koldusszegény a nép, és még az egyházi tizedet is fizetnie kell, bármire képes. Az éhség és a félelem nagy úr, tudjuk mindannyian. A paraszt éjt nappá téve gürcöl a földeken betevő falatjáért, és azt mondják neki, hogy ez a jó, mert ezzel gyűjti magának a kincseket a mennyországba, ahol majd urasan élhet. A szerencsétlen! Ő koldul magának láncokat!

– Arra tanítják a hunokat – a hős Attila népét! –, hogy ha megütik a jobb orcáját, tartsa oda a balt is; ha pedig megdobják kővel, dobja vissza – kenyérrel. Ti hallottatok már ilyet?! Mi ez, ha nem az Ármány erősítése? Ha a gonoszért jóval fizetsz, az Ármány hízik. Ha nem véded meg magadat és családodat, az Ármány áldozata leszel. De Géza meg is tesz mindent annak érdekében, hogy a nép előbb tehetetlen és gyáva, azután rab legyen, akit kedvére kizsákmányolhat. Lefegyverezte őket, elvette lovaikat, még a lóhús-evést is megtiltotta. Az én időmben a gyermekek egy időben tanultak meg járni és lovagolni! Első játékuk a nyíl volt, hogy derék harcosokká váljanak. Most csak Géza hadserege van talpig páncélban, jól tartva. Kisemmizte az urakat is, akik ellenszegültek neki: az én uramtól, Zerind fia Koppánytól is elvette a birtokait, és a Somogyba vezető utakat Géza hadserege őrzi. Mindezek után azt mondta neki, tulajdon vérének: „Ne ítélj, hogy ne ítéltess"! Ez meg miféle törvény? Akkor most már mindent lehet? Kiknek az érdekeit szolgálja az új isten? Ti is arra gondoltok, amire én? – tette fel a kérdést válaszra sem várva Istók, egy középkorú táltos.

Nem válaszolt senki – szavak nélkül is értették egymást. Tudták nagyon jól, mire megy ki ez az életre-halálra játék, és valamennyiükben ugyanaz a kérdés fogalmazódott meg: hogyan tovább?

Az öreg Bonda szó nélkül elővette tarisznyájából a boldogasszonyi füvet, amelynek illatát annyira szeretik az istenek. Egy maréknyit a tűzbe szórt belőle. Ezt látva Virág leakasztotta övéről a butykosát, és a benne levő, varázserejű forrásvízből egy kortynyit a földre öntött, majd ég felé tárt karokkal megszólalt:

– Hatalmas Tűz-isten, ki a fényt és a meleget adod! Én néked parancsolom, hogy mutasd meg nekem az igazságot, mutasd meg nekem a jövőt! Tűz-isten, a mágusok nevében parancsolom!

Jó ideig nem történt semmi. A lángok nagy lobogással kaptak a fű után, hangos sistergéssel magukévá téve azt. Édeskés illat terjengett a levegőben. A tájra sűrű csend telepedett, még a hulló levelek zizegését is hallani lehetett.

Aztán hirtelen megszólalt az egyik táltos dobja: lassan, ütemesen verte, bele az éjszakába. Kis idő múlva a többiek csatlakoztak hozzá.

Hosszú órák teltek el így.

Már többen azt hitték, válasz nélkül maradnak, mert az istenek nem elégedtek meg a csekély áldozattal. De akkor hirtelen, szinte a semmiből erős szél kerekedett. Az egyik pillanatban még levél sem rezdült, a másikban pedig akkora szélfúvás lett, hogy a középen égő tüzet kis híján eloltotta. A természet erői felbolydultak: a fák recsegtek-ropogtak, a sárga faleveleket felkavarta a szél. Az erdő állatai riadtan húzták meg magukat a rejtekükben, csak a bagoly huhogott egyre vészjóslóbban. Az égen nem látszott egy csillag sem, a hold vékonyka sarlóját is fekete felleg takarta el, de egy csöppnyi eső sem esett.

Egyedül Virág mágus állt rendületlenül, kitárt karokkal, s egyfolytában a tűz lángjába révedt. Mintha kilépett volna a tér és idő kapuján…

Egyikük sem tett semmit; nem dobtak fát a lángokba, csak vártak. Egészen addig, míg a természet erői le nem csillapodtak. És a nagyidő, amilyen hirtelen jött, olyan hirtelen abbamaradt. Az elemek már nem tomboltak, az égen ismét megjelent a Hold sarlója, és egy halovány, árva csillag.

– Szólj hát, Virág! Várjuk a kinyilatkozásodat!

– Először is köszönjük nektek az üzenetet! – hajolt meg a négy égtáj felé Virág, majd egy hatalmas sóhaj után nehéz szívvel beszélni kezdett: – Komoly erők fogtak össze, hogy elpusztítsanak minket. Az Ármány hatalomra tör, mert ennek most így kell lennie: a hunok és szövetségeseik elárultak minket, s ezzel önmagukat is. Nehéz idők köszöntenek a szövetséges törzsekre: testvér testvér ellen, fiú az apja ellen fog törni, balsors és szolgaság lesz osztályrésze. De az idő kereke forog: télre nyár jön, halál után élet, a sötétség után világosság. A föld, a víz, a levegő és a tűz örök összetevő eleme a világnak és az embernek, törvényeik mindenkire vonatkoznak. És ahogy örök az égi tűz, ugyanúgy örök

a magiarok hite, mely a világgal és a világban az emberrel tudatosan vagy tudat alatt, láthatóan vagy láthatatlanul együtt él. Eljön majd az idő, mikor az embernek újra lehetősége nyílik formálni a körülötte lévő világot, mikor ismét hinni fog az önmagában élő istenben, akinek nincs szüksége kőből és fából épült templomokra. De addig is…A magiar papok lelke benne marad a létforgatagban, mert nekünk küldetésünk van: tovább kell adnunk a titkos tudást, de nem most, még nem... Majd velem együtt visszajöttök a jelenen túli végtelen időből, ha eljön az idő…

– De mikor? – kérdezte Doria sápadtan.

– Tűz-isten lángja azt üzeni nektek: „Ha a Halak korszakának vége, és az idő kereke megáll, a magiarok elfeledett, de még élő istenei gyásznappá változtatják az ünnepnapot. Ezekből és más jelekből tudni fogjátok, hogy eljött a ti időtök: az átok ideje letelt, erő és bölcsesség végre újra egyesülhet, hogy feléledjen a magiarok népében. De ha akkor sem sikerül egyesíteni harcost és papot, a magiarok ősi hite ismét elmerül a feledés feneketlen óceánjában, és vele együtt az évezredeken át őrzött ősi tudás."

– Akkor ne is harcoljunk? Adjunk fel mindent, bújjunk el gyáván?

– Harcoljunk, hiszen mindent meg kell próbálnunk. De van-e értelme? Ami most történik, nem a mi bűnünk. Emlékeztek a turáni vérszerződésre, amit Árpád a vezérekkel és Kurszán fejedelemmel megújított? Abban is vérükkel pecsételték meg fogadalmukat az örök szövetségről, ami most van felbomlóban. Ezzel a Tűz-istennek adott fogadalom a hunok és a mágusok örök szövetségéről semmivé lett. Amint a hunok és szövetségeseik felveszik a kereszténységet, menthetetlenül életbe lép az ősi átok.

A máglya körül ülők arcára döbbenet ült:

– Nem, azt nem hagyhatjuk! Mindenképpen meg kell akadályozni!

– Elkéstünk, hiszen az első mártírok már meghaltak. Ki tudja, hány papunkat ölték le Géza fejedelem fegyveresei? Nagy az uruszág, és a hírek lassan szivárognak.. Csak pár napja, hogy három testvérünk végezte az akasztófán, mint holmi tolvajok. Nem tudom, mit tehetnénk, hogy megállítsuk a veszedelmet.

– „Átok sújtja azt, aki a vére ellen fordul…És a közösen szerzett javakból senki ki nem zárathatik" – többek közt így hangzott a honfoglaló vezérek vérszerződése, ami immár semmivé lett – sorolta Istók táltos az eskü szövegét.

– Géza nem fél az átoktól? Hiszen elsősorban az ő házát fogja sújtani, s vele együtt a népet. Az átok kimondja, hogy magja szakad annak, aki az esküt megszegi!

– Ő már bérelt magának és egész háza népének helyet a mennyországban Rómától. És mérhetetlenül örül, mert a papok ígérete szerint ott már ősei szokása szerint számtalan felesége lehet. Azt mondta, ezt a kis időt már kibírja Sarolt asszonnyal. Az ezredfordulóval úgyis beköszönt a világ vége, s a keresztényeken kívül mindannyian elpusztulnak. Az emberek rettenetesen félnek, a félelem pedig süketté és vakká teszi őket – mondta az egyik táltos, vállán hófehér hímzett bekeccsel; ami fel is fért ezen a hideg éjszakán.

– Hát igen. Mióta Árpád nem nevezett ki új kendét, meggyengült a mágusok hatalma az uruszágban. Addig a hunok és szövetségeseik mindig győztek, hiszen a Hadak Ura velük volt. Mióta mellőznek minket, a közösen szerzett javakból is kizárattunk. Árpád és három fia –Levente, Jutas, Üllő – odaveszett a pozsonyi csatában. De ez még semmi: Augsburgnál is elbánt velük a német. Három vezérük odaveszett, az egyiküknek fejét vették. Ennél csúfosabb vereséget a hunok még nem szenvedtek, mióta világ a világ. A nép érezte, hogy nagy baj van, gyengül az istenek oltalma felettük, de akkor sem foglalhattuk el méltó helyünket a főfejedelem mellett, nem tehettük rá senki fejére Kurszán kende rég elárvult, mágikus erővel bíró koronáját: még mindig ott pihen árván Földanyácska méhében. De inkább ott vesszen örökre, minthogy illetéktelen kezekbe kerüljön!

– A temetetlen holtakat is ki kellett volna engesztelni az egész uruszágra szóló áldozati torral, átsegíteni őket a holtak birodalmába – ezt sem engedték. Most könnyű a népet járomba terelni, hiszen mindenre képes, csak a balszerencséje megszűnjön.

– Még csak ezek után jön az igazi balszerencse! Ha végérvényesen felbomlik a vérszerződés, ahány törzs, annyifelé húz majd, mind a saját önző érdekét fogja nézni. És ha a vér nem fogja együtt tartani őket, az uruszág is széthull – az idegenek örömére! Láthatatlan pallos szakítja szét a népet: hiába beszélik mindannyian ugyanazt a nyelvet, nem fogják érteni egymást…

– Mennyi időre szól az átok? – kérdezték többen kétségbe esve.

– Ezer év! – felelt Bonda szomorúan.

– Boldogasszony, segíts! – jajdultak fel a táltosok.

Ezerévnyi szenvedés, széthúzás, harc a megmaradásért… Átérezték a végzetes ítélet súlyát, mindannyian mély hallgatásba merültek.

Aztán ismét Bonda táltos emelkedett szólásra:

– Testvéreim! Mi, akik e körül az élő tűz körül ülünk, mindannyian tudunk a kincsről, amit dicső és bölcs ősünk, Levéd kende hagyott ránk. Hosszú-hosszú évtizedek óta pihen rejtekhelyen az a kincs, és talán még pihenhetne tovább is, ha nem látnám elérkezettnek az időt arra, hogy felhasználjuk. Én úgy gondolom,

hogy lépnünk kell, népünk jövője érdekében harcba kell szállnunk jogainkért és igazunkért. Vannak urak is, akik megelégelték Géza fejedelem árulását, zsarnokoskodását, és az idegenek térhódítását. Szívesen hadba indulnának ellene, ha nem lennének annyira elnyomva és kisemmizve. A kincs elég lenne egy hatalmas hadsereg felfegyverzésére. Szerte az uruszágban a nép is elégedetlen, és csak a jelre vár, hogy végre fegyvert foghasson. Az emberek arcát szégyen égeti az ősök előtt, mert áldozati bárányként mozdulatlanul tűrniük kell, amíg átmetszik a torkukat. Az egyetlen dolog, amit tehetnek: hálát rebegni a térítőknek – miközben a könnyük hullik. Hát bárányok ők, vagy farkasok? Nemrég még őket rettegte Európa, most pedig ők rettegnek a keresztje előtt?!

– Az én uram, Zerind fia Koppány megelégelte az igazságtalanságot, kész hadba indulni az áruló Géza ellen. Annál is inkább, mivel őseink törvényei szerint ő, és nem Vajk az uruszág jogos örököse. Ha akarjátok, beszélek neki terveinkről – kapott a szón Istók táltos. – Benne igaz emberre találunk, aki kész meghalni a hazájáért, a népért, a magiarok istenéért!

– Úgy legyen, Istók testvérünk! Menj, és mondj el mindent Koppánynak. Mondd el neki, hogy a magiarok mind mellette lesznek, és ha kell, inkább meghalunk, mint áldozati barmokká legyünk a napnyugati isten oltárán. Él még a hunokban és a magiarokban a szabadságvágy és a bátorság, él még bennünk az ősök emléke. Nem adjuk meg magunkat gyáván, bennünk még él a magiarok istene!

– Thonuzóba is jelezte, hogy várja hívó szavunkat. Lesznek többen is, akik nem bújnak el gyáván, ha itt az idő. De ti tudjátok a legjobban, testvéreim, hogy sokuknak a két erős karján és égő szívén kívül semmije sem maradt: Géza koldusbotra juttatott mindenkit, aki nem őt támogatja. Hol van már a honfoglaló vezérek gazdagsága, egyenjogúsága? Hol az adott szó? Minden a múlté…

– Ne keseregjünk, testvéreim, hiszen ezen már úgy sem tudunk változtatni. De tudjátok, nincsenek véletlenek: valami okból ennek így kellett történnie. Inkább arról döntsünk, ki legyen az a néhány derék férfi, akik magukat nem kímélve elindulnak Levéd kincséért, és biztonságban hazahozzák Az út hosszú és nehéz, veszélyekkel teli. Odafelé még csak-csak elboldogulnak, de ellenséges területen vezet keresztül az út, vissza már fegyveres kísérettel kell jönniük…

– Mi vállaljuk a veszélyt! – állt fel a tűz mellől három derék férfi. – Ha kell, akár holnap elindulunk!

– Nem, most még nem lehet – mondták többen. – Nyakunkon a hideg tél: odavesznétek, eltévednétek a végtelen utakon. Meg kell várnunk a tavaszt, és akkor nekivághattok. Járjon veletek a jószerencse!

– Talán én is tehetnék valamit – szólalt meg halkan Doria.

– Beszélj! – mondta Bonda.

– Ha visszamennék az udvarba, és szerét ejteném, hogy Vajkkal beszélhessek, figyelmeztethetném a veszedelemre. Vajk szívén viseli a népe sorsát, csak olyan furcsa... Mindig komor, és a bűnről meg a halálról beszél, mint aki nem is ebben a világban él. Ha tudomást szerezne az átokról, talán még tehetne valamit ellene önmaga és népe érdekében...

– Veszélyes lenne oda visszamenni. Már biztosan tudják, hogy megszöktél. De ha nem vették észre, és sikerül beszélned vele: miből gondolod, hogy az ifjú Vajk hallgatni fog rád? – próbálta Bonda lebeszélni Doriát. – Hiszen Vajk idegenebb számunkra az idegeneknél. Semmit sem tud a népe múltjáról, Kurszán fejedelemről, a mágusokról. Semmit sem tud a népéről azon kívül, hogy a napnyugat szemében mi vagyunk a bűnösök, az istentelen pogányok. Ő már nem a mi lelkünkkel érez, ő más világban él, idegen világban, ahol más jelentést hordoz a jó és a rossz fogalma. Mit mondanál neki?!

– Akkor is visszamegyek és figyelmeztetem. Úgy érzem, tudnia kell mindezt. Ha nem próbálom meg, egy életen át kínozni fog a lelkiismeret, hogy tehettem volna valamit, de gyáva voltam…

– Doriának igaza van! Mindent meg kell próbálnunk, hogy enyhítsük az átok hatását. És ha Vajk nem hallgat rá, mi akkor is elmondhatjuk, hogy megpróbáltuk… Menj, lányom, legyen szerencséd! – mondta szomorúan az ősz Bonda, és áldón megérintette kezével a lányt. – Legyenek veled az istenek!

– Köszönöm nektek az áldást! Holnap hajnalban indulok – mondta Doria.

Csak ekkor gondolta végig igazán, mire vállalkozott.

7. fejezet

– Ezt elkúrtad, öcsém! Nem kicsit, nagyon. Pedig rendes ember lehetett volna belőled, de nem! – röhögött Andris, amint Erik dühösen hátizsákjába süllyesztette az ellenőrzőjét.

Ma megint kapott egy karót, igazgatói intővel nyomatékosítva. Már a múlt tanévet is kegyelemből úszhatta meg bukás nélkül, és most tessék: be sem fejeződött a félév, már megint szívatják. Hogy az a…

Nem neki találták ki a tanulást. Mi legyen?

Ha nem kapja össze magát, egyszerűen eltanácsolják. Mehet másik iskolába, hogy ne rontsa itt a levegőt. Anya ki lesz akadva, de meg is érdemli. Apa pedig… itthon sincs. Neki nem akart csalódást okozni, de ez már így sikerült. Ő nem képes többre. És nem is érdekli semmi. Különösen nem a tanulás.

Anya… Gondolni sem akart rá. Biztosan most is kufircol valahol a szeretőjével, otthon meg adja az ártatlant: becsület meg őszinteség… Blabla. Mind ilyenek. Neki ne dirigáljon senki, nem dedós már. Ha kell, megáll a saját lábán. Különben is: egy csomó híres és gazdag embernek érettségije sincs. Akkor meg mi van?! Neki meg nyomják a süket dumát, hogy „tanulásnélkülnemboldogulsz". Dehogy nem! Majd megmutatja, hogy igen. A gazdagság a szerencsétől is függ. Igaz, neki eddig nem sok szerencséje volt, de ez bármikor változhat. Már a gépbe sem dobálja be minden pénzét: okosodik. Nagy haladás ez az ő részéről. Nem kell őt félteni!

– Húzzál bőrt a fogadra, és hanyagolj! – vágta oda Andrisnak dühösen, de a fiú talán meg sem hallotta.

A gimi folyosóján hatalmas volt a zsivaj, épp akkor csengettek ki.

– Gyere már, ne böszmészkedj annyit! – szólt rá Andris. – Jönnek a csajok. Odasüss!

Anna épp akkor fordult be a folyosó végén. Feszes farmert és még annál is feszesebb pólót viselt, ami kiadta minden domborulatát. Hosszú szőke haja a derekát verdeste. Erik testén akaratlanul is végigfutott a bizsergés: „Miért nem tudok ebben a pillanatban a pólójává változni, hogy ott feszülhessek a testén? Vagy farmernadrággá… Az még jobb lenne! Micsoda farosszéria! Istenem, nem akarok sokat: csak változtass
át, kérlek!"

A csoda elmaradt. Erik dühe elpárolgott, de csak annyi időre, míg a lány oda nem lépett az egyik ismerős sráchoz, s mindketten el nem tűntek a folyosó másik végén.

Na tessék! Még arra is képtelen volt, hogy idejében megszólítsa. Mikor szedi már össze magát?! Kész csődtömeg. Legszívesebben saját magának is behúzott volna egyet, de inkább ököllel a falra sújtott. Éles fájdalmat érzett – egyenrangút a szívébe hasító féltékenység nyilallásával. Élvezte a kiserkedt vér langyos simogatását.

– Mit bámulsz? – förmedt Andrisra, aki már megszokta Erik egyre gyakoribb dühkitöréseit, és egykedvűen vállat vont.

„Este Pacával is találkoznom kell, jelenésem van a szokásos heti elszámolásra. Leteszem a pénzt, átveszem az anyagot. Ez legalább olajozottan megy. Nem, soha többé nem teszem kockára a Paca pénzét. A minap is kevés híján eljátszottam a lóvét."

– Andris! – mondta a gimi kapuján kívül. – Nincs kedved egy kis balhéhoz?

– Attól függ, miről lenne szó? – gyanakodott a fiú. – Ne rángass bele olyasmibe, mint a múltkor. Akkor majdnem lebuktunk. Emlékszel?

Még szép, hogy emlékezett. Nemrég történt, a belvárosban. Az egyik fauszer defektet kapott, s míg a kocsija hátulján ügyködött, Erik kinézte, hogy vaskos kézitáskája és méregdrága mobilja ott hever az első ülésen. A kocsi ajtaját nyitva hagyta, s persze, alkalom szüli a tolvajt. Néha fordítva is megesik, de ez tényleg a klasszikus eset volt. Épp arra lógtak – micsoda véletlen! A helyzet láttán oldalba bökte Andrist, és ő rögtön értett belőle. Összenéztek, majd bemérték a menekülés útját. Erik keze már az ajtókilincsen volt, mikor a fauszer hirtelen felállt, és szempillantás alatt felismerte a helyzetet. Több se kellett neki: egy milliméteren múlt, hogy Andrist – ő volt közelebb hozzá –, el nem találta az emelővel. Már két megállónyit rohantak, de még mindig fülükben csengett az átkozódása… Igen, meleg helyzet volt, kis híján otthagyta a fogát.

„Erikkel ilyen hülye sztorijaim vannak, mert soha nem fér a bőrében" – gondolta Andris.

– Á, dehogy – mondta Erik. – Most másról lenne szó: össze kellene szedni a fiúkat, aztán ellátni a baját egy illetőnek.

– Csak úgy? A hecc kedvéért? Kinek?

– Túl sokat kérdezel, vaze. Most haverok vagyunk vagy nem? Neked nem elég, hogy nekem bajom van vele? Megérdemli, mert egy szemét alak. Egyszerűen be kell verni a pofáját, és kész: a többi ne érdekeljen. Na, mit szólsz? A fiúk benne lennének? Nem leszek hálátlan, ismertek.

– Mikor? – kérdezte kelletlenül Andris.

Fogalma sem volt arról, kivel rúgta össze ismét a port Erik. Úgy vélte, kezd túl rázóssá válni ez az egész „barátság"-dolog. Mi történhetett Erikkel? Biztosan igaza van a szüleinek, mikor azt mondják, a kutya is jó dolgában

vész meg; amikor már nem az a kérdés, hogy miből, hanem hogy miért élni. Ezt speciel ő sem igazán értette. Micsoda hülyeség az ilyen kioktatás: „Az a ti bajotok, kisapám, hogy nincs semmi bajotok: ha tizenévesen dolgoznotok kéne, mert nincs a házban kenyér, akkor nem lenne se időtök, se energiátok marhaságokra!" Hát ki a fene nem akar dolgozni? Szívesebben keresne ő is pénzt, minthogy a gimiben lopja a napot.

Igaz, Erik az utóbbi időben csak a bajt keresi. Tele feszültséggel, a legkisebb problémát is túlreagálja. Oké, ő sem egy angyal, de azért vannak bizonyos határok. Erik belemegy minden rázós üzletbe, mint az extasy is… Olyan alakokkal, mint a szemét Paca, jobb nem szívni egy levegőt. Bármikor lebukhat, aztán annyi neki. De ez mind semmi, még őt is magával fogja rántani.

Mégse akarta egyenesen elutasítani Eriket:

– Ma este nem érek rá, randim van. Meg aztán a srácokat sem lehet ilyen hirtelen összeszedni. Te is szólj nekik, aztán megbeszéljük. Rendben?

Alig váltak el, máris megbánta, hogy belement. „Jobb lenne kimaradni az egészből. Ott van Karesz meg Roli: ők pont olyanok, mint Erik. Csak azt lesik, hol egy kis balhé, hogy kiereszthessék a fáradt gőzt. Még a meccsekre is azért járnak, hogy kitombolhassák magukat. Majd szólok nekik, magamnak meg keresek valami elfogadható kifogást."

Erik elégedetten indult hazafelé. Hosszú hetek óta először. Nem lesz itt semmi gáz! Tudja, hol lakik Anya pasija: most nem menekül. Egyszer már követte egészen a lakása ajtajáig. Türelmetlenül várja, hogy pofájába mártsa a baseball-ütőt, amit direkt erre az ünnepi alkalomra szerzett be. Apának nem mondhat semmit, de attól még megtorolhatja a rajta esett sérelmet. Csak arra kell vigyáznia, hogy Anya ne legyen ott. Azt pedig könnyű lesz megtudni: ha a kocsija nem áll a mellékutcában, akkor ő sincs a lakásban. Nem szoktak ők mindennap találkázni, mostanában Anya is otthon van minden este. De látszik rajta, hogy nem találja a helyét, mint aki valamire vár. Csak nem utazott el valahová az a tetű? Pont most, mikor olyan szépen eltervezte az egészet?! Az lehetetlen.

Nem lesz semmi gond: becsengetnek, mintha keresnének valakit, vagy kicsalogatják azzal, hogy megpiszkálják a kocsiját. Ha többször ledolgozik a riasztó, előbb-utóbb megunja és kijön. Csak Anya ne legyen ott, csak nehogy elmenjen hozzá… Igazán nem hiányozna, hogy felismerje őket. „Aztán… legyen meg a Te akaratod, ha egyezik az enyémmel!" – gondolta Erik, hatalmas sóhajjal próbálva könnyíteni a lelkét nyomasztó mázsás terhen. Nem, a fiúk sem fogják elutasítani. Benne lesznek. Tudja ő nagyon jól, mivel lehet őket lekenyerezni: lebogyózni…

Végül is miért vannak az embernek barátai, ha nem azért, hogy számíthasson rájuk?

– Anna…

– Szóltál? – fordult hozzá a lány, enyhe csodálkozással égszínű szemében. Hosszú, szőke haja most copfba volt fogva, a pólója pedig még feszesebben tapadt a testére.

„Sikerült, megszólítottam végre! Azt hittem, meg sem hallja majd, de meghallotta. Csak így tovább, nem elrontani… Micsoda mellehúsa van!" – állt el Erik lélegzete.

Hosszú szünet volt, a gimi folyosóján álltak.

– Izé… Arra gondoltam, elmehetnénk együtt valahová. …

– Úgy érted, mi ketten? – nőtt a csodálkozás a gyönyörű szemekben.

Volt némi gúnyos kicsengése a kérdésnek, vagy csak Erik hallotta rosszul?

– Igen… Te meg én. Beszélgethetnénk, miegymás. Na, mit szólsz hozzá?

Sikerült, kibökte!

De mi ez a verbális béklyó? Csempészhetett volna több magabiztosságot a hangjába, kifejthette volna bővebben a mondanivalóját, de nem. Miért pont akkor képtelen erre, mikor a legnagyobb szüksége lenne rá? Máskor bezzeg bírja jártatni a pofáját! Micsoda nagylegény volt, mikor a srácokkal felvitték azt a három lányt egyik haverjuk lakásába. Már a nevükre sem emlékszik, igaz, nem is ütötték meg azt a szintet, hogy emlékezetesek legyenek. Elhancúroztak velük rendesen, hajnalig dorbézoltak, a szomszédok rájuk is verték az ajtót, hogy kihívják a zsarukat. A három csaj úgy beszívott, hogy azt sem tudták, mikor ki van rajtuk meg bennük. És ő akkor nem kereste a szavakat, nem hebegett-habogott.

De Anna egészen más. A puszta látványától elszorul a torka.

Anna rábámult a fiúra, aki épp a melleit stírölte szemtelenül. „Többször láttam a gimiben, mikor véletlenül összefutottunk. Melyik osztályba is jár? Talán negyedikes. Mindegy. Nem tetszik a fazonja – van valami visszataszító még a nézésében is. Biztos, hogy a tekintetével már le is vetkőztetett… És ezek a fekete göncök rajta, meg a pircingjei… Na ne! Anya halálra rémülne, ha egy ilyennel állítanék haza."

– Neeem, ne is haragudj. Sok a dolgom, nem érek rá. Meg amúgy is van barátom! – hazudta, azzal sarkon fordult, otthagyta Eriket.

– Na, mi van? Égés? – röhögtek a fiúk, akik az osztályterem ajtajából figyelték a fejleményeket. – Nem neked való csaj ez, még nőnöd kell hozzá!

– Kapjátok be! – vágta oda nekik Erik.

„Hogy ezeknek a majmoknak mindent meg kell látniuk! Már semmi magánélete nincs az ember fiának – gondolta. – Még hogy nem jön velem se-

hová… Nincs is barátja! Csak engem hülyít, mert nem akar velem találkozni. Majd megmutatom, hogy eljön még az én időm… De akkor majd ő nem kellesz nekem. Még hogy túl jó nekem! Majd meglátjuk…" – dühöngött magában.

Na, ennyit a szerelemről. Még hogy szerelem! Dühénél csak a megalázottság érzése volt nagyobb. Hazamegy, első dolga lesz összetépni a kis kurva fényképét. Ezért kellett epekednie évekig? Csak ne legyen olyan nagyra a szépségével, a szépség múlandó. Romlandó árucikk. A kis beképzelt picsa.

Erre szokták azt mondani, hogy véget ért egy fejezet?

Késő délután volt, mire a Pacával való találkozás után hazakeveredett. Hogy az is mit össze nem dumált neki! Hogy így csináld, meg úgy csináld, meg hogy neki milyen nagy szüksége van megbízható dílerekre. Azt hiszi, hogy az csak úgy van: most honnan kerítsen neki embereket? Ez nincs a szerződésben, már néha neki is elege van belőle. Legszívesebben kiszállna, csak attól fél, hogy az lenne az utolsó hattyúdala Pacánál. Ilyesmiben nem ismer tréfát! Meg hogy a boltnak menni kell, anyag van bőven. Most is a dzsekije zsebében hozta haza, hogy aztán az ágya alatti üres cipős dobozba dugja. Még szerencse, hogy mindenki a saját szobáját takarítja.

– Fogsz vacsorázni? – kérdezte Anya karikás szemekkel, alighogy belépett az ajtón.

Mi a fene történt, hogy ez meg állandóan itthon van? Nem is néz ki valami jól, mint aki nem alussza ki magát. És a frizurája! Fésülködött ma egyáltalán?

– Veled meg mi van? Csak nem beteg vagy? – kérdezte meglepődve Erik.

Mióta az eszét tudta, Anya talán még egy napot sem hiányzott a munkából. Most nagyon úgy nézett ki, mint aki be se ment. Különös…

– Nem érzem jól magam… Gyere, egyél valamit.

Bágyadt volt a hangja, mint akinek nehezére esik a beszéd. Apa vajon tudja, mi van Anyával? Csak nem valami halálos?! És ha daganata van, ha csak hónapjai vannak hátra? Vagy napjai? Biztosan orvosnál volt és közölték vele a rossz hírt. Vagy mégse? Miért kell neki mindig a legrosszabbra gondolnia?

Soha eszébe sem jutott, hogy bármikor elveszítheti a szüleit. Nem kellett szembesülnie az elmúlással, kivéve a Nagyi halálát. De Nagyi más, számára idegen volt. Az ő halála Dórát viselte meg igazán. De Anya… Hirtelen és váratlanul mélységes szánalmat érzett iránta: soha nem látta még ilyen elesettnek, ilyen gyámoltalannak. És ilyen öregnek… Szeretett volna odamenni hozzá és megölelni, de ez náluk nem volt szokás. Őt is legfeljebb egészen kicsi korában ölelgették. Érzelmileg alultáplálták annak idején. Anya nem babusgatós volt, inkább tárgyilagos és következetes. Neki az volt a jó, ha minél hamarabb felnő: „Te ehhez már nagyfiú vagy, Erik! Te már mindent meg tudsz oldani

magad, Erik."

Mint három-négy éves korában, amikor éjjel felébredt. Valami nagyon rosszat álmodott, és ébredés után szeretett volna odabújni Anyához, de se ő, se Apa nem volt sehol. Az egész lakást bejárta, hangosan és keservesen zokogott, de csak a sötétség lett egyre mélyebb, a lakás egyre idegenebb. És az a félelem… Szinte megbénult tőle, még a foga is vacogott. Az álombeli szörnyek szinte ott kísértettek mind a szekrényekben és a szőnyegek alatt. A végén embriópózba kucorodott az egyik sarokban, és álomba sírta magát. Anyáék hajnalban jöttek haza valami fogadásról, úgy találtak rá, amint az ujját szopta: „Ejnye, Erik! Te már nagyfiú vagy, nem szégyelled magad?" Szerette volna elmondani, hogy mennyire félt, mennyire szeretett volna egy kis időre visszabújni Anya biztonságos ölébe, és hallgatni a magzatkorból oly jól ismert szívdobogást… Akkor talán Anya meg is ölelte… Aztán rohant a munkába karriert építeni.

Hirtelen megcsörrent a telefonja:

– Mi van, apafej? Itt várunk lent, mára lett megbeszélve.

– Mi lett megbeszélve? – Erik hirtelen azt sem tudta, miről van szó.

– De hülye vagy! Hát nem te mondtad, hogy valakinek el kell látni a baját?

Hát persze, a fiúk! Máris megjöttek? Gyorsak, mint a villám.

– Várjatok, mindjárt lemegyek! – berohant a szobájába, hogy legalább az anyagot biztonságos helyre tegye. Egyéb sem hiányozna, minthogy a zsebében hordozza.

A baseball-ütőt észrevétlenül belesüllyesztette a nadrágjába.

Szomorú, hogy Anya azt a gennyládát ölelgette… Egy idegent. Neki adta a gyengédségét, a simogatását. A szeretetét.

Nagyon fájt.

De most majd elégtételt vesz: egy ilyen alak ne másszon az ő családjukba, ne rabolja el anyja ölelését. Legalább Apától ne.

– Hová készülsz? – hallotta Anya hangját a konyhából. – Ma ne menj sehová, a Városban zavargások vannak. Nem nézted a híradót? Ugyan miért néznéd, hülyeségeket kérdezek. Te meg a híradó…– mondta inkább csak magának. – Szerte a Városban tüntetnek – jobb, ha itthon maradsz!

– Ne izgulj, hazajövök! – azzal már be is csukta az ajtót kívülről.

„Tüntetések… Az a jó! Végül is demokrácia van, vagy mi. Csak tüntessenek… Kit érdekel?"

Akkor jutott eszébe, hogy nem is vacsorázott.

– Mi van, látsz valamit? Hukk! – kérdezte Karesz, miközben egy hatalmasat csuklott. – Ne nézz má' így rám, nem vagyok részeg!

– Á, dehogy! Te aztán nem… – fortyogott Erik dühösen.

Hogy is ne: tudták a marhák nagyon jól, mi lesz a program – erre mind a ketten jól berúgnak! Roli még nem is annyira, na de Karesz! Semmi agytevékenységre utaló jelet nem lehetett észlelni nála. Csak pislogott a ronda halszemével, és tátogott hozzá. Mint egy részeg harcsa. Andris meg el sem jött, nyilván beijedt.

Este volt, az udvarban álltak. Cselekedni kellett volna, de nem volt kivel. Állítólag azért ivott a két marha, hogy bátrabbak legyenek. E helyett kéziféken volt mindkettő. Erik legszívesebben lefújta volna az egész akciót, de visszatartotta a gondolat: „Magad, uram, ha szolgád nincsen!"

– Ég a villany, tehát otthon van. De a kocsiját nem látom sehol. Mi legyen, menjünk fel hozzá?

– Te vagy a góré, felőlem mehetünk – mondta Roli a markát dörzsölve.

– Oké, induljunk! – fújt ki egy teli tüdő levegőt Erik.

A lépcsőház ajtaján kutyát vezető idős nénike lépett ki, ők pedig udvarias köszöngetések közepette elkapták az ajtót, még mielőtt becsukódott volna, és nekiiramodtak a lépcsőn, fel a harmadikra.

Erik megállt a barna steppelt ajtó előtt: amely mögött Anya pasija a múltkor eltűnt. Tenyere izzadt az izgalomtól.

– Na. Csengetünk? – türelmetlenkedett Roli.

Erik ujja a gombra tapadt. A csengő hangja élesen hasított bele a kis lakás életterébe. Nem telt bele egy perc, mikor fiatal nő nyitott ajtót egy kislánnyal a karján:

– Szevasztok. Hát ti? Kit kerestek? – nézett végig csodálkozva a három, csöppet sem bizalomgerjesztő fiatal arcon.

Micsoda fazonok! Egy pillanatra megbánta, hogy könnyelműen ajtót nyitott, de azt hitte, a tulaj jött vissza a lakbérért. Ösztönösen magához szorította a kislányt. Meg kell még szoknia az óvatosságot: nem otthon van, a faluban, ahol mindenki mindenkit ismer. Itt, a Városban bármi megtörténhet.

– Egy magas, barna hajú úriembert – felelte Erik meglepetten, s önkéntelenül hátralépett. Nőre nem számított, különösen nem kisgyerekkel.

– Mi csak a napokban költöztünk be, előttünk lakhatott itt. Sajnálom! – felelte a nő, és rögtön magára zárta az ajtót.

– Hát még mi! – mondta csalódottan Erik.

Ezt megúszta a mocsok. Felszívódott, mint kertben a trágyalé.

– Akkor most mi van? – bámult csalódottan Karesz. – Elmarad a bunyó? Hukk! Pedig annyira készültünk, hogy nagyon. Ez nem igazság… Hukk! Erik, hát hová lett az alany, vaze?

– Elég a böszmeskedésből, irány a belváros! Állítólag ma is van tüntetés, meg kell nézni közelebbről. Már a többiek is ott vannak, csak mi szarozunk itt valami fantomgecivel, aki elpárolgott – mondta Roli.

Erik sokáig nem tért magához a meglepetéstől. Mit meg nem adott volna érte, ha jól elláthatta volna a pasi baját! Most hol keresse? Azt sem tudja, hol lakik, hogy hívják, nincs még egy képe sem róla. Még a kocsija rendszámát sem írta fel.

Elkúrta, ezt elkúrta.

Nem kicsit, nagyon.

A téren rengeteg ember nyüzsgött, szinte mozdulni sem lehetett. Erik még soha nem látott ekkora tömeget: fiatalok, idősek, gyerekek. Lengtek az Árpád-sávos zászlók meg a piros-fehér-zöldek. A szónokok egymásnak adták a mikrofont, a kormány távozását követelték:

– Hazaárulók!

– Csá-nyi, ta-ka-rodj! Csá-nyi, ta-ka-rodj!

– Mondjon le! Mondjon le!

– Elég a hazugságból!

Úgy látszik, ez a hazugság-dolog eléggé fertőző. Terjed az országban rendesen. Lehet, hogy hazugság nélkül nem is lehet élni? Mindig tudta, a felnőttek hazudnak a legtöbbet. És a legnagyobbat. Hogy is van a vicc? Soha sem hazudnak annyit, mint szex előtt, háború alatt és horgászat után. Lehet egyáltalán őszintén élni? Biztosan, de nem sokáig.

Erik még nem is látott ennyi embert egy rakáson. Mi van itt? Forradalom?

Az ő korosztályának nem volt még tapasztalata ahhoz, hogy minősítse az össznépi felfordulást. Erik is csak ámuldozott. Ilyen volt ’56 is? Igen, az akkori fiatalok sem sokat érthettek belőle, senki nem foglalkozott meghatározásokkal: egyszerűen belecsöppentek abba a korba és kész. Sors. A végzet. Az ilyesmit nem lehet tanulni, az élet hozza. Csak van. Mindenki azt tette, ami tőle telt, s hogy jól vagy rosszul, azt majd íróasztal mellett dönti el az utókor: a sok okos történész meg politikus. Majd elrágódnak rajta. Átértékelik, meg vissza.

Magyarnak lenni amúgy is kollektív neurózis. Ezt Apa mondta egyszer.

Távolabb, valahol a körúton hirtelen lövések hangja hallatszott, mentőautók szirénája hasított a levegőbe. Mi lehet ott? Kikre lőnek? A tüntető tömeg is érthetetlenül morajlott, enyhe pánik terjedt a nép körében, mint az influenza. Néhányan úgy döntöttek, hogy hazaindulnak: kezd melegedni a helyzet. Ők csak kijöttek kicsit tüntetni a friss levegőre; kérem, fegyverekről szó sem volt!

Kérem, ez egy békés tüntetés, demokrácia van. A gyereket is ágyba kell már dugni, holnap pedig munkanap…

– Gyertek, nézzük meg, mi van ott! – mondta Roli, és futni kezdett. Erik és Karesz alig érte utol:

– Állj meg, te marha! Legalább minket várj meg!

Roli csak futott, mint az eszelős.

A körúton döbbenetes látvány tárult a szemük elé: rohamsisakos, gumibotos rendőrök vízágyúval oszlatták a tömeget. A tömeg keményen ellenállt. Vagy ötvenen felszedték a burkolatot, és szitkozódva kővel dobálták a rend őreit. A csatateret lángoló autók és kukák övezték. A villogó tűzoltókocsik és a rendőrautók kék-piros fényében minden kísértetiesen valószínűtlennek tűnt, mintha egy akciófilm forgatásának kellős közepébe csöppentek volna.

– Kapjátok be, mocskos zsernyákok! Hát a fajtátokat veritek? Hát nem szárad le ilyenkor a kezetek?!

– Ezt csókoljátok meg! – düdörítette pucér fenekét hatalmas ujjongás közepette az egyik tüntető a rendőrök felé, de hamar megbánta, mert pillanatokon belül seggbelőtték gumilövedékkel. Erre a tömeg még inkább felbőszült, s újult erővel támadt a rendőröknek. Röpültek a kukák, burkolatdarabok, s minden, ami a szomszédos építkezésről elmozdítható volt. A rend kissé összezavarodott őrei vízágyúval feleltek a támadásra.

– Apáám, micsoda eksön! – bámult ki a fejéből Kavesz, még csuklani is elfelejtett. – Csípjél meg, mert nem hiszem el, hogy ilyen is van. Tök szuper! Mint egy realiti-show! – gyors elhatározással beállt a kődobálók közé, s abban a pillanatban bokán talált egy rendőrt, aki majdnem összerogyott a fájdalomtól.

Erik a sálja mögül döbbenten figyelte az eseményeket. Egyszerűen megfulladt volna, ha nem köti be valamivel a száját. A könnygáz megtette a magáét: krákogott, fuldoklott mindenki. Észre sem vette, mikor maradt magára, mert az első adandó alkalommal Roli is lelépett kirakatokat zúzni: észrevette a társaságban az egyik haverját.

Néhány békés tüntető haza szeretett volna jutni, s mivel a környéken szünetelt a tömegközlekedés – a járművekből szintén barikádokat készítettek a békétlen tüntetők – gyalogosan indultak el a körúton. Nem jutottak messzire, a rendőrök őket is vissza akarták verni. Valahová. Ez olyan jól sikerült, hogy többen nyolc napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedtek. A káosz elhatalmasodott. Idősek és nők, gyermekkel az ölükben gumilövedékek és vízágyú kereszttüzében próbáltak elmenekülni a csatatérré vált útról, több-kevesebb sikerrel.

– Utolsó figyelmeztetés! Mindenki menjen haza, ellenkező esetben keményebb intézkedéseket fogunk foganatosítani! Ismétlem: mindenki térjen haza! – visszhangzott a hangosbemondó fémes hangja.

Erik elborzadt a látottaktól. Nem messze tőle a rend három őre gyanútlanul hazainduló fiatal férfit rohant le, s gumibottal addig verték, míg a földre nem esett. Most ez miért is volt?! Agyonverni egy ártatlan, békés állampolgárt? Hát ebben az országban már mindent lehet?

– Nesze neked, demokrácia! – hallatszott a háta mögül egy gyengécske hang.

Erik hátrafordult. Idős nénike kapaszkodott retró retiküljébe, félve pislogott többdioptriás, sztk-s szemüvege mögül.

– Most hogy kerülök haza? Engem is megvernek? – kérdezte rémülten.

– Erre jöjjön, öreganyám! A házak közt biztonságosabb, még ha tovább is tart az út. Egy darabig elkísérem – mondta Erik.

– Köszönöm, gyermekem, az isten fizesse meg! Nagyon rendes fiatalember vagy, manapság ritka az ilyen! Nézz oda, mik vannak…

„Mindenki ezzel a vatikáni valutával jön – gondolta zavarodottan Erik. – Még hogy rendes vagyok?! Szegény öreglány alig lát ki a fejéből."

Szerencsére. Igazából ő egyáltalán nem rendes, inkább csak szeretne egyszer az lenni. De hát mindig vakvágányra siklik az igyekezete. Mint a Pacával kötött hülye üzlete, a marhasága miatt… Már egyáltalán nem tetszik neki az egész: túl nagy a kockázat, egyszerűen ki kellene szállnia. Paca nem örülne, az biztos. De csak nem ölné meg! Vagy mégis? Kitalálhatna valami mesét, amivel beeteti. Mondjuk: biztos helyről kapott egy fülest, hogy beköpték, és nem kockáztathatja az anyagot… Utóvégre házkutatást is tarthatnának nála. Egyéb se hiányzik. És szépen visszaadja neki. Jó, hogy pénz, meg minden… De akkorát bukhat, hogy belenyekken. Ez nem sutka. Apa kitekerné a nyakát… Nincs mese, le kell állnia. Anya is… Vele mi van? Csak nem beteg? A pasi eltűnt. Lelépett volna? Vagy szakítottak, Anya azért akadt ki? Jó lenne már hazamenni, megnézni, mi van vele. De nem, még nem. Még dolga van itt.

Hallotta egyszer valahol, hogy igazán jól csak szívével lát az ember… Mert ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan. Igaza lenne az öreglánynak, és tényleg…? Mert hogy szegény nem a szemével lát, az bizti. Még soha senki nem mondta, hogy ő rendes. No jó, dedós korában talán megesett ilyesmi – elvétve...

Hagyta, hogy a néni reszkető kezekkel belekaroljon. Furcsa bizsergést érzett a szíve tájékán.

Kis idő múlva csatlakozott a tüntetőkhöz, hogy segítsen nekik… Miben is? Egy boldogabb jövő kiharcolásában? Egy igazabb világ megteremtésében?

Csakhogy a burkolatkövek fogyásával egyenes arányban nőtt a rendőrök száma.

A behúzott sötétítő függöny keményen ellenállt a gyengülő, de még mindig erős októberi napnak. Az utcán hatalmas volt a nyüzsgés, de Magdi nem érzékelt belőle semmit. Az udvari lakásba nem szivárogott be sem az utca zaja, sem a tűzoltóautók és rendőrautók szirénája.

Magdi még kisebbre húzta össze magát a bőrkanapén, és magára terített egy meleg gyapjútakarót. A keze szinte gépiesen indult megigazítani a frizuráját, de mikor a hajához ért, eszébe jutott: ma még nem fésülködött. Talán nem is mosakodott. Vagy igen?

„Úristen, hogy nézhetek ki…? De kit érdekel…"

A nappali asztalán nyitott, félig üres konyakosüveg, megtöltött pohár. És egy felbontott csomag „Gábortól". „Vajon mi lehet az igazi neve? Ugyan, nem is mindegy most már… Teljesen mindegy. Átvágott a gazember, piszokul átvágott… Hogy lehettem ekkora hülye állat, hogy hagytam magam rászedni?! Odalett mindenünk, minden pénzünk… Több évi kemény munka… Mert segíteni akartam az átkozottnak. De hiszen nem is volt bajban! Kitalálta az egészet, hogy kicsaljon belőlem mindent. És Ferenc? Mit mondok majd neki? Nem ezt érdemelte… Nem ezt!"

Önkéntelenül összerázkódott, mikor az erős ital végigfutott a testén.

„És én? Én ezt érdemeltem? Szerettem, magamba engedtem… Hát persze, én hülye… Hogy lehettem ilyen naiv liba? Csak arra kellettem neki… A pénzemért szeretett. Már megint röhögtetem magam… Dehogy is szeretett!... És nem is az én pénzem volt. Ha legalább az enyém lett volna!"

Reszketett a keze, mikor újra megtöltötte a poharat.

Az asztalon ott hevertek „Gábor" videófelvételei, a találkáikról. Két kazetta. Másolat. Az eredeti készen arra, hogy a férje megkapja, ha feljelentené őt. Ezt írta. Meg azt, hogy puszi, köszöni, és jó volt vele.

Belenézett. Micsoda undorító gazember! Előre eltervelt, kiszámított mindent… Bekamerázta a hálószobát.

Hiába hívta fel rögtön a mobilján: „a hívott szám pillanatnyilag nem kapcsolható". Egyszerűen köddé vált. Mint az arca a felvételeken: sehol nem látható, direkt kivágták. Nagyon spéci! Így tüntette el a nyomokat. Hát ezért nem hagyta magát soha fényképezni!

Egyszer mégis készített róla egy felvételt, mikor „Gábor" épp édesdeden aludt „utána".

Előkereste a mobilján. Ez az, megvan!

Magdiból újult erővel tört fel a zokogás. Hazugság volt minden szava, minden csókja, minden egyes simogatása, minden gondolata… Milyen jó is volt hinni a szerelemben! Igen, ez volt az utolsó szerelem az életében, soha

többé nem képes ezek után hinni senkinek. Most sem kellett volna. Csodák pedig nincsenek… Csak a keserű valóság. Az ébredés egy igaznak hitt álomból. Ráébredés a rémálomra.

Most mi legyen? Sírni már késő, meg egyáltalán… Ugyan kit hatna meg a könnyeivel? Saját magát sem. Ettől függetlenül patakban omlott a könnye: hol a tehetetlen dühtől, hol a csalódástól. „Legjobb lenne azonnal kocsiba ülni, és elhajtani a lakásához. De ha telefonon sem érhető el, mi a garancia arra, hogy ott fogja várni, míg szétrúgom a tökeit? Különben is azt írta a mocsok, hogy ne keressem, mert úgyse találom meg, és bocsássak meg neki, felejtsem el… Még hogy felejtsem el! Azok után, hogy lelépett a millióinkkal?!"

Sebzett állat módján ordítani kívánt a lelkét tépő fájdalomtól, de erejéből csak néma zokogásra telt. Fuldoklott a sírástól. Úgy érezte magát, mint a vágásra ítélt marha: az sem ura önmagának, az Ember mindig erősebb. Nem győzhet soha: így is, úgy is megölik. A marhák ritkán halnak meg végelgyengülésben. Egy kép jutott eszébe, még otthonról, vidékről. Teherautóval szállították vágóhídra a marhákat a téeszből, összezsúfolva őket a szűk utánfutón. Mint sózott heringek a konzervdobozban. Lábaik összebéklyózva, szemükben rémület. A halálba indulók… Mindig megakadt torkán a hús, ha eszébe jutottak. Csak marhák, de akkor is…

Ő is egy nagy marha, a vágóhíd előtti utolsó órákat éli. Keze-lába megkötve láthatatlan, erős szálakkal. Az ő szemében is rémület… És a kérdés: hogyan tovább?!

Nem lenne egyszerűbb megelőzni az utolsó döfést, önkezűleg véget vetve az egésznek? Bevenni doboznyi altatót egy üveg konyakkal… az olyan elegáns. Semmi vér, semmi drámai jelenet. Meg aztán biztosra kell menni: nagyon hülye helyzet lenne, ha a halálból visszatérve kellene válaszolgatni a család kérdéseire.

Meghalni… Nagyon jó lenne. A gyerekei már nagyok, felnőttek. Eddig is megvoltak nélküle… Igazából mindig pocsék anya volt. Furdalta a lelkiismeret, de nem tudott jobb lenni. Többre nem futotta tőle. Nem fogják sajnálni, ha nem lesz többé. Ferenc meg… Talál magának mást. Illendőségből gyászolja egy kicsit, és kész. Bár, ha megtudja, hogy nem maradt egy lyukas vasuk sem az évek alatt összekuporgatott vagyonkájukból, talán még a hulláját is leköpi. Kivált, ha végignézi a videófelvételeket! Tiszta pornográfia… Mennyivel másabb csinálni, mint visszanézni! Egy szerelem karikatúrája. Sürgősen el kell tüntetnie…

Rádöbbent, hogy – ha logikusan végiggondolja – igazából nem hiányzik majd senkinek. Hiábavaló életet élt! Itt áll a halál kapujában, torkában, vagy hol… És nem remélheti, hogy tátongó űrt hagy maga után… Vajon hányadik

napon vennék észre, hogy nincs többé? Biztosan azt hinnék, túlórázik. Örökre. A munkája meg… Tízen akadnak a helyére. A világ nem áll meg, tovább forog majd – nélküle.

Összerázkódott a konyak érdes ízétől. „Istenem, segíts!" – csúszott ki száján a fohász szinte önkéntelenül. Mikor imádkozott utoljára? Már az idejére sem emlékszik. Talán évtizedekkel ezelőtt, gyerekkorában. Templomba is járt, Anyuka mindig magával vitte. Mint később Dórát. „Jézus mindig veled van, megsegít! Imádkozom érted" – mondogatta gyakran Anyuka. Ő viszont igazából soha nem hitt Istenben. Úgy vélte: ha lenne Isten, aki igazságos, jóságos és szereti az embereket, akkor nem történne a világban ennyi igazságtalanság, gonoszság és erőszak. Ha lenne Isten, akkor az nem Atya, hanem inkább Anya lenne – a női princípium minden negatívumával, szeszélyével. Akihez ugyan fohászkodunk, de soha nem tudhatjuk, mit várhatunk tőle. Ugyanakkor reményt és biztonságot ad, kapaszkodót… Egy idegen, bizonytalan és örökké változó világban.

…És az ember megteremtette Istent. Mert nélküle sokkal nehezebb lenne élni.

„Istenem, segíts! Ha vagy az égben, vagy bárhol, most mutasd meg, mekkora a hatalmad. Kérlek! Súgd meg, mit tegyek, hogyan tovább?! Én csak segíteni akartam neki, ez nem igazság… Én ezt nem érdemeltem tőled…" – nyögött fel fájdalmasan, miközben Vele alkudozott.

Vagy Isten teremtette az embert? Bizonyára unta a kozmikus rend tökéletességét, a szabályosan és üresen száguldó planétákat az Univerzumban, és kellett neki valaki a Föld nevű bolygón, akivel kedvére elszórakozhat.

A telefon váratlan hangjára összerezzent.

– Szervusz, drágám! Hogy vagytok odahaza? Hallgatom a híreket, és meg vagyok döbbenve. Hogyan fajulhattak idáig a dolgok?! Mindig tudtam, nem lesz ennek jó vége, és tessék… Te jól vagy? A gyerekek hol vannak?

Ferenc hangjában idegesség vibrált. Tényleg: hol vannak a gyerekek?

Magdi félrehúzta a sötétítőt, és akkor látta, rég beesteledett.

– Nem is tudom… Dóra mondta, hová megy, csak elfelejtettem… Erik még nemrég itthon volt, de ő is elment…

– Miért nem hívod fel őket? Az utcákon nem biztonságos! Borzalom, ami a városban történik… Ismered a fiadat: egyéb sem hiányzik, minthogy bajba kerüljön… És Dóra?

– Talán az egyik barátnőjénél van…

– Furcsa a hangod. Jól vagy?

– Kicsit fáj a fejem, talán influenza – hazudta Magdi.

Úristen, hány óra lehet, és egyáltalán… Hol vannak a gyerekek?! Ez aztán jellemző rá: odakint tótágast áll a világ, ő meg idebenn a lelki sebeit nyalogatja. De hát az ő saját világa (világuk?) is épp most állt a feje tetejére, ami semmivel sem kisebb tragédia… Csak éppen Ferenc nem tud róla semmit – ezt nem mondták be a híradóban. De jó neki!

– Mesélj, mit mondanak az emberek? Mi újság otthon? Én csak két nap múlva indulok haza, de már úgy érzem magam, mint ha tűkön ülnék.

– Én is csak annyit tudok, mint te. Ki sem voltam ma, rosszul érzem magam. Talán lázam is van…

– Te szegény! Bújj ágyba, de előtte hívd fel a gyerekeket, minél hamarabb menjenek haza. Puszillak és vigyázzatok magatokra! Nagyon aggódom értetek, meg egyáltalán ez az egész helyzet… Szóhoz sem tudok jutni!

– Szia…És nyugodj meg! – tette le a kagylót Magdi.

Szegény Ferenc!

Nyugodjon meg, amíg még megnyugodhat, mert az igazi tragédia ezután jön.

De inkább ő maga szegény: a fürdőszoba tükréből vadidegen, vörösen puffadt arcú nő nézett vissza rá.

Ez nem ő. Ez a szánalmas, dagadtra bőgött asszony nem lehet ő!

„Istenem, mit tegyek?!"

A jéghideg víz kijózanítóan hatott a lelkére is.

Mit mondana Anyuka erre? Annyi mindent mondott annak idején, miért nem figyelt rá jobban? „Edd meg, amit főztél… Nem eszik olyan forrón a kását, ahogy főzik… Aki szelet vet, vihart arat… Aki a tűzzel játszik, megégetheti magát…" Mondott még valamit, valami nagyon okosat, ami most nem jut eszébe. Miért nem? Pont most, mikor a legnagyobb szüksége lenne rá!

Talán ha kevesebb konyakot ivott volna… De ez is csak olyan, mint eső után a köpönyeg. Késő, már mindenhez késő.

Igen, Anyuka ezt is mondta: „Ha a szeretőd kitakar, a férjed betakar."

Vagy ezt nem ő mondta?

A sírás nem segít. Valamikor talán, de ez nem az a klasszikus eset. Ezt nagyon elkúrta, a szó legszorosabb értelmében. Fizikai értelmében. Többek közt.

Vállalnia kell a felelősséget. Két nap múlva. Ferenc előtt. Nehéz menet lesz. Hiszen a szerelem mindenütt győz, kivéve a házasságot.

Nem, azt nem fogja hagyni, hogy vége legyen… Térden állva könyörögni fog, hogy Feri bocsásson meg neki. A füstbe ment tervekért, a múltért, a jelenért, a jövőért. Mert mindent, mindent tönkretett…

Talán mégis van más megoldás… Ferencek vannak összeköttetései magas körökben, azok révén még lehetne lépni valamit. De tanúk és bizonyíték nélkül? Egyet tehet: ha meg is találná valahol a szemetet – lelőhetné, mint egy kutyát. Szemet szemért. De azt nem igazán tolerálnák ebben a társadalomban. Ölni bűn. Érdekes, hogy csak a fizikai test halálát büntetik ilyen szigorúan. Talán „Gábor" nem ölt? Hiszen egy családot semmisített meg minden álmával, jövőjével. Ő talán nem gyilkos? Megölte benne a nőt. És fogalma sincs, hogy egyáltalán maradt-e még a lényének életképes darabkája, vagy ennyi volt az egész. És ha mégis túlélné ezt az egészet, élő halottként fog kóválygogni ebben a világban. A gyilkos!

„Istenem, adj erőt, hogy eléje állhassak, és mindent elmondjak! Drága, drága Ferencem! Ezt nem akartam, tényleg nem… Tudom, hogy veszteség, de csak anyagi. Jó, hogy az összes megtakarított pénzünk, de az a fő, hogy egészségesek vagyunk. Nem halt meg senki, az élet megy tovább, hál' istennek. Hogy ez a családi mutató pillanatok alatt megváltozhat? Már alig várom. Tessék, ölj meg, megérdemlem. Előtte hálásan megcsókolom a kezed, amellyel belém mártod a konyhakést, és hidd el, szívességet teszel nekem. Számomra ez már nem élet, az én életemnek vége. De én akkor is csak téged… Nem, őt nem, soha, csak… Elcsavarta a fejemet. Hogy nem vagyok már tinédzser? Most mondjam azt, hogy kapuzárási pánik? Az majdnem ugyanaz. Igen, elhanyagoltál. Soha nem voltál itthon, mikor szükségem volt rád. Nem, nem vádaskodom, a világért sem akarlak téged okolni. Isten ments! Én, csak én tehetek mindenről. Igen, odaadtam neki csak úgy, minden elismervény nélkül. Egyébként biztosan hamis volt a személyije. Nem is úgy hívták, ahogy bemutatkozott. Hónapokkal ezelőtt… Néha találkoztunk. Nem, nem szerettem… Csak megesett rajta a szívem, hiszen ismersz. Az okozza mindig a vesztemet. A jó szívem… Jó, a tiédet is. A gyerekekét is. Eljátszottam a jövőjüket. Igazad van… Igazad van… Igazad van…"

Belegondolni is rossz… És ha túl lesz ezen, ha Ferenc nem öli meg – igazi álompár lesznek: csak akkor nem fognak veszekedni, ha alusznak.

Gyújtani kell egy szál gyertyát a templomban, megtalálni Istent és jó erősen belekapaszkodni, mert rajta már tényleg csak ő segíthet!

„Milyen megnyugtató ez a szoba!"– gondolta Dóra, belesüppedve a hatalmas, kényelmes bőrfotelbe.

Már túl voltak egy hosszú beszélgetésen Judittal. Nem bánta meg, hogy végre eljött. Hány hete készül már hozzá!

A szoba tele volt buja zöld növénnyel, kellemes illat terjengett. A falat zsúfolt könyvespolc keretezte. A könyvek között, mellett különleges, a világ minden tájáról származó mütyürök: Buddha-szobrok, pici elefántok égnek álló

ormánnyal, kínai csecsebecsék, afrikai fafaragványok. A polcoktól szabadon hagyott helyen, az egyik falon gyönyörű, aranykeretes mandala díszelgett, azzal szemben Jézus képmása a torinói lepelről. Dóra akaratlanul is többször megpihentette tekintetét a mandalán. A kandallóból vidáman égő tűz árasztott kellemes meleget

– Azok után, amit elmondtál nekem, van egy olyan érzésem, hogy hasznos lesz megpróbálkoznunk a korregressziós hipnózissal. Bízzál bennem, több évi tapasztalat áll mögöttem – mondta mosolyogva Judit

Dórának nem volt oka bizalmatlanságra. Az első pillanattól kezdve rokonszenves volt neki ez a mosolygós, nyugalmat sugárzó hölgy. Inkább izgatott volt, mint félt:

– Ha nem bíznék benned, nem lennék itt.

– Akkor jó. Problémáink megoldásának kulcsa sokszor a tudatalattinkban rejtőzik – vagy akár előző életeinkben. Lehet hinni vagy nem hinni a lélekvándorlásban, ez mindenkinek magánügye. Ahogy jogunk van hinni vagy nem hinni istenben. A dolgok azonban a mi hitünktől függetlenül is léteznek. Az epilepsziád, állandó betegségeid és az álmaid arra engednek következtetni, hogy mély, orvosilag meg nem magyarázható oka van mindennek. Hiszek abban, hogy kérdéseinkre a választ önmagunkban kell keresni.

– Komolyan mondom, néha úgy érzem, kezdek bekattanni. Tudod, milyen nehéz így élni?! Igazából soha nem voltak barátaim sem, mert egyszerűen hülyének néztek a nyavalyáimmal együtt.

– Én nem foglak hülyének nézni. Ha nem vagy ellene, el is kezdhetjük.

– Jó, készen vagyok. Aligha lesz rosszabb, mint évek óta kínzó rémálmaim – eresztett meg egy hervatag mosolyt Dóra.

Már órák óta beszélgettek, vagy inkább csak ő beszélt, Judit pedig kérdezett. Vagy hallgatott, mert neki szájmenése volt.

– Akkor lássunk hozzá! Helyezkedj el kényelmesen, és lazíts. Ha akarod, becsukhatod a szemed, de nyitva is maradhat. Próbálj meg kiszemelni egy pontot, mondjuk a szőnyegen vagy a falon, akár a tűzben vagy a mandalán, és miközben a szavaimat hallgatod, arra figyelsz… Ha úgy érzed, hogy a szemhéjad kezd fáradni, és szívesen lecsukódna, akkor egyszerűen hagyd, hogy lecsukódjon… Csak a lélegzetvételedre figyelj, a ki- és beáramló levegőre. Képzeld el, hogy a levegő, mint valami fényes energia, belép az orrnyílásodon és végighalad az orrüregen… Az elhasznált energiával most minden feszültség távozik a testedből… Nagyon jó!

Dóra úgy érezte, mintha szempillái láthatatlan erő hatására csukódtak volna le, és kellemes bágyadtság vett rajta erőt. Nem akart gondolkodni, bár az első

percekben egymást kergették a fejében a kérdések: mi fog most történni, jól csinálja-e? Ma nem ment ki munkába, vajon boldogulnak-e nélküle? Befejezetlenül hagyta a mappát, amit ma le kellett volna adnia… Nem, semmivel sem akart foglalkozni többé, csak az itt és most számított. Nem fog megállni a világ, ha kis időre kivonja magát belőle. Illúziók… Az ember hajlamos azt hinni, hogy nélküle nem boldogulnak, nélkülözhetetlenül fontosnak érzi magát. De igazából senki sem nélkülözhetetlen – erre tanít a halál… Nem akar gondolni senkire és semmire, főleg nem a munkájára… Szívesebben gondolna arra a szimpatikus fiatalemberre, aki előtte távozott Judittól… Akivel majdnem összeütköztek az ajtóban… Magas volt, kellemes megjelenésű, mélybarna szemekkel és sötét, rövidre vágott hajjal. Farmerszerkóban és hátizsákkal. Mindketten megtorpantak egy pillanatra, egymásra mosolyogtak… Csak udvariasságból? Mintha már látta volna valahol… De hol? Azok a mélybarna, bársonyos csillogású szemek! Mintha a föld mélyébe nézett volna. Ő vajon miért kereste fel Juditot? Vajon neki is rémálmai vannak? Nem az a „haveszekegyszálrózsát, dugunk?"-típus.

Csend, csend, csend… Semmire sem akar gondolni… Csak ellazulni, Judit hangjára koncentrálni.

A kandallóba dobott fadarabok csendes pattogással adták meg magukat a tűznek. Judit hangja halk, andalító, ugyanakkor határozott volt:

– Most figyelj a testedre. Mire tízig számolok, minden izmodat feszítsd meg egyre erősebben… Öt… Még erősebben… Még egy kicsit… Nyolc… Jó, tartsd így… Tíz! Most visszaszámolok, te pedig lazítsd el az izmaidat… Hét… Három… Egy. Figyeld meg, ahogy tovább lazul a tested! És ahogy tovább lazul, úgy kerülsz folyamatosan mélyebb, tisztább tudatállapotba… Képzeld el, hogy asztráltested – vagy szellemtested – kezd kiemelkedni fizikai testedből… Te ebben a láthatatlan, súlytalan szellemtestben vagy, a fizikai tested pedig ott marad a fotelban… Egyre feljebb emelkedsz… Szellemtestedet vékony ezüstszál köti össze fizikai testeddel, ez mindenhová követ, és majd segít visszatérni… Már a plafon alatt lebegsz, teljesen súlytalan vagy… Nézz le magadra, lent maradt testedre… Most emelkedj még feljebb, ne riasszon vissza a mennyezet, mert átjutsz rajta. A szellemtest bármire képes, szabadon mozog térben és időben… Már ott lebegsz a város felett… Látod fentről a folyó kanyarulatát, a gépkocsikat, a házak tetejét. Milyennek látod a várost fentről?

– Csodálatos… Ragyogóan süt a nap, kellemes az idő, igazi vénasszonyok nyara… A rakparton dugó van…

– Nagyon jó! Most emelkedj még magasabbra, feljebb, egyre feljebb. Közben látod, ahogy az ezüst zsinór a lábad alatt kanyarog felfelé, veled együtt… Már egész Európát látod magad alatt, az olasz csizmát, a Földközi tengert…

Most még magasabbra! Látod az egész bolygót, ahogy az űrfelvételeken látszik: a végtelen hó birodalmát, a kék óceánokat, a hegyek barnaságát… A Föld már akkora csak, mint egy teniszlabda… Mint egy fényes, távoli csillag a végtelen Univerzumban... Már túl vagy a tér és idő dimenzióin, kinn a végtelenben. … És most ebből az időn és téren kívüli végtelenből visszatérsz valamelyik előző életedbe. Abba, amelynek tapasztalataira szükséged van mostani életedben…

Dóra csodálkozva nézett szét lelki szemeivel: annyira gyönyörű minden idefenn! Szinte hallotta a szférák zenéjét, ahogy a bolygók kozmikus rendben elsuhantak mellette. Látta a hatalmas és méltóságteljes Jupitert a rengeteg gyűrűjével, látta a távolban a Napot is. Milyen más idefentről minden! A Nap csak akkora, mint egy közönséges, ám annál sokkal hatalmasabb csillag. Nem érezte a melegét… Szinte nem is akart leereszkedni ismét, de Judit kedves hangja biztatta:

– Most megkezded a visszatérést előző életeid valamelyikébe. A Földhöz közeledsz… Már akkora, mint egy futball-labda… Mint egy strandlabda… Már látod a kontinenseket, a hegyeket, az erdőket… Ereszkedj még lejjebb! Most megérkezel egy elmúlt élet helyszínére és idejébe. Lábad alatt kirajzolódik a táj… Már látod, hová fogsz megérkezni… Most lassan, lebegve leereszkedsz. Már szilárd talaj van a lábad alatt. Figyelj erre az érzésre! Nézz most a lábad elé. Milyen a talaj, ahol állsz?

– Nem is tudom….Mintha mocsár közepén lennék, és keresem a kifelé vezető utat…

– Hallasz-e valahonnan hangokat, érzel-e illatot a levegőben?

– Békák kuruttyolnak… Nagyon sok itt a béka… Mocsárszag van. Boldogasszony madarát is hallom, itt kelepel valahol a közelben…

Judit elégedetten bólintott. Ez az! Sikerülni látszik a vezetés – Dóra már nem itt és nem most van. Érdekes a kifejezés: boldogasszony madara. Idegen…

– Nagyon jó! Most emeld fel a tekinteted, és nézz szét! Milyen a táj, ahová érkeztél?

– Elhagyatott, rajtam kívül nincs itt senki… Csak egy ló, a lovam… Azt hiszem, eltévedtem.

– Most arra kérlek, nézz a lábadra! Milyen lábbeli van rajtad? Milyen az öltözeted? Férfi vagy-e, vagy nő?

– Piros bőrcsizma a lábamon… Milyen kicsi a lábam! Nadrágot és valamiféle hosszú tunikát viselek… Hosszú a hajam, befonva két copfba… Kicsit félek, de sietnem kell valahová… Nő vagyok, fiatal…

– Akkor most indulj el oda, ahová menned kell…

– Megvan, végre megtalálta az utat! Errefelé már ismerős volt minden bokor és fűszál. Görbe kardjával vágott utat magának a sűrű nádasban, és nagyon vigyázott, hogy a mocsár be ne szippantsa. Elég egy rossz lépés, és a lovával együtt odavész… A szegény pára türelmesen lépkedett mögötte, mint aki tudja, most teljes mértékben a gazdájára kell bíznia magát. Még nincs itt az ideje a vágtának, bármennyire szeretné, bármennyire viszket a patája. Csak néha nyerített fel nyugtalanul, ám Doria rögtön lecsitította:

– Csiba, te! Ne légy türelmetlen, mindjárt otthon vagyunk!

Amint kimondta, fájdalom nyilallott a szívébe: „Otthon!... Nincs énnekem már otthonom!”

Ritkult a nádas, megérkeztek a településük melletti rétre. Innen vágtázva folytatta az utat. Már látszott nádfedelű földkunyhójuk a falu végén. Nem füstölt a kéménye – rég nem rakott benne tüzet senki. Mögötte sűrű erdő, s az út végén szürkén magasodott a fejedelmi vár… Doriának összeszorult a szíve. Eszébe jutott a három nap, amit a falain belül kellett eltöltenie…

Judit látta, hogy Dórának eleredtek a könnyei:

– Hol vagy most?

– Egy nagy, szürke vár előtt állok. Tudom, be kell mennem, mert dolgom van odabent, de nagyon félek… Szörnyű dolgok történtek ott: megölték a testvéreimet…

– Mi történik most?

– Elindulok a kapu felé… Kinyitják előttem…

A nehéz kapu döngve csukódott be Doria mögött, s abban a pillanatban bereteszelték. Vajon miért csukták be ilyen sietve, mikor még a lováról sem érkezett leszállni? Csak nem ellenség közelít valahonnan? Békeidőben furcsa lenne... Ugyan ki támadná meg a saját otthonában Géza fejedelmet?

Nem volt ideje hosszan gondolkodni, mert Sarolt asszony alakját pillantotta meg az udvarban.

– Hát mégis visszajöttél? – kérdezte a fejedelemasszony, és hideg, zöld szeme Doria lelkének legmélyéig szeretett volna látni.

– Parancsolt velem a nagyságos úrasszony, s én állom a szavamat!

– Azt bizony jól tetted, mert szükség van a segítségedre! – csattant ostorként Sarolt hangja: – Vajk holnap hajnalban indul vissza Bajorországba, hogy menyasszonyt hozzon magának. Menj a konyhába, segíts a cselédeknek útravalót készíteni. Utána pedig gyere a szobámba!

– Úgy lesz – hajtott fejet Doria, de a gondolata egészen másfelé járt: „Már hajnalban elutazik! Gyorsan kell cselekednem. De vajon hol lehet Vajk? Merre keressem? Az úrasszony kiadta a parancsot, legalább úgy kell tennem, mintha a konyhára igyekeznék. Az nem lehet, hogy hiába jöttem vissza erre az elátkozott helyre; Vajk nem utazhat el anélkül, hogy beszéltem volna vele… Teljesítenem kell a küldetést, meg kell mentenem népét az átoktól – talán még nem veszett el minden…"

– Mi történik most?

– Beszélnem kell vele, mindenáron beszélnem kell Vajkkal… Üzenetet hozok, a mágus papok üzenetét… De nem tudom, merre keressem… Elindulok a konyha felé… Az úrasszony követ a tekintetével… Zöld a szeme, mint a kígyóé… Félek tőle!

– Nagyon jó! Elindulsz a konyha felé. Mi történik ezután?

A konyhában nyüzsögtek a cselédek. A szakácsok megállás nélkül sütöttékfőzték a rengeteg ennivalót Vajk és népes kísérete számára. A hosszú út előtt még bőségesen meg kell vacsorázniuk, Sarolt asszony nem engedi el éhen szívének oly kedves gyermekét: az asztaloknak rogyadozniuk kell a finomabbnál finomabb sültektől, pástétomoktól, sörtől, bortól… A vendégeket is illendően el kell látni – vigyék el messzi földre a vendégszerető udvar hírét.

– Gyere csak közelebb, te lány! Te vagy az új cseléd? Fogjátok ketten ezt a gyümölcsös kosarat, és vigyétek fel az ifjú fejedelem szobájába. De ügyesen, egyik lábatok itt, a másik ott, mert még sok a dolog!

Doriának nagy kő esett le a szívéről. Lám, csak akarnia kellett, és az alkalom magától kínálkozott… Felemelte a hatalmas kosarat egyedül, pedig nehéz volt, majd megszakadt bele.

– Te csak mutasd az utat, magam is felviszem neki! – mondta a másik cselédnek.

Hamarosan belépett Vajk szobájába. Az ifjú fejedelem most is Kereszt-úr előtt térdelt, s olyan elmerülten imádkozott, hogy hátra sem nézett, ki jött a szobájába.

Doria csendesen letette a kosarat, és megállt az ajtó mögött. Nem akarta megzavarni Vajkot: az imádság szent dolog. „Milyen kár, hogy nem a magiarokéhoz, hanem az idegenek istenéhez imádkozik!" – gondolta szomorúan.

Szeretettel pihentette tekintetét az ifjú sudár alakján, széles hátán, hosszú, vállig omló haján. „Nemsokára megnősül. Vajon ki lesz a szerencsés kiválasztott? Szereti- e vajon szerelemmel? Milyen kár, hogy ők ketten ennyire különbözőek, annyira más világban élnek, milyen kár, hogy…

– Hát te mit keresel itt? – kérdezte Vajk csodálkozva.

Doria annyira elmerült a gondolataiban, hogy észre sem vette, mikor állt eléje az ifjú.

– Bocsásd meg, hogy engedélyed nélkül vagyok a szobádban, de sürgősen beszélnem kell veled. Kérlek, hallgass végig, mert népünk jövője a tét!

– Halljam!

– Nem szegheted meg az esküt, amit őseid a vérükkel pecsételtek meg! Nem árulhatod el a magiarok istenét, nem árulhatod el népedet, mert életbe lép őseink átka. Kérlek, gondold meg, míg még nem késő…

– Miről beszélsz? Miféle átokról?!

Doria látta Vajk szemében a döbbenetet. „Igen, úgy van, ahogy a többiek sejtették: Vajk semmit sem tud a múltról, a múltunkról."

– Valamikor, nagyon régen, még annál is régebben, hogy Álmos és Árpád ősapáid új hazánk felé vették volna az irányt, történt, hogy…

– Te meg hogy kerülsz ide és mit hablatyolsz össze-vissza?! – csattant Doria mögött Géza hangja, éles pengeként vágva el a mondatot. – Fiam! Ki ez a lány, és hogy merészel veled együtt a szobádban tartózkodni?

Doria leforrázva, tehetetlenül állt. Mikor jött be Géza fejedelem és Sarolt asszony? Mert bizony mindketten ott álltak mögötte, elzárva az egyetlen utat, amelyen elmenekülhetett volna. Úgy érezte magát, mint a kelepcébe került állat. A szíve úgy zakatolt, hogy talán még a szoba rideg kőfalai is visszhangoztak bele.

– Én ismerem – válaszolt Vajk helyett Sarolt szikrázó haraggal a szemében. – Ő is a lázadók, az árulók közül való, akik ellenünk bujtogatják a népet. Pedig tanulhatott volna a múltkoriakból!

Sarolt erősen megmarkolta Doria karját, és a fülébe sziszegte: – Vagy talán nem voltam elég jó hozzád, nem kaptál lehetőséget arra, hogy eltűnj örökre? A régi rend ideje lejárt, új szelek fújnak az uruszágban. Az lesz, amit mi akarunk: mi hozzuk az új törvényeket. És nem fogjuk hagyni, hogy egy ilyen kis jöttment beleszóljon a világ folyásába!

Aztán a fiához fordult:

– Te pedig, Vajk, felejtsd el, bármit mondott neked! Minden szava szemenszedett hazugság, ne hallgass rá! Fogsz még ilyenekkel találkozni, de soha ne térítsenek le az igaz útról, meg se hallgasd őket, mert csak összezavarnának.

Ahhoz bezzeg értenek! Te a helyes úton jársz, nemsokára királylányt veszel feleségül, s téged is királlyá koronáznak. Nem szabad, hogy az effélékre hallgass!

– De! Hallgass ránk, Vajk, hiszen a magiar papok igazat üzennek neked! Bajt hozol magadra és a népedre is, hiszen az átok szerint magja szakad annak, aki… – próbálta Doria elszántan tolmácsolni az üzenetet, de Géza vaskos marka erőszakkal befogta a száját, és ellentmondást nem tűrő hangon mennydörögte:

– Teszünk róla, hogy elhallgass örökre! Őrség, ide hozzám! Fogjátok be a száját, kötözzétek meg, és vessétek tömlöcbe!

– De Apám! Engedd el, kérlek! Miért nem mondhatja végig, amit akar? Hallanom kell, ha azt akarod, hogy én legyek a király! Nekem tudnom kell mindenről, ami ebben az uruszágban történik! – próbálta jobb belátásra bírni Vajk Géza fejedelmet.

– Éppen hogy nem kell tudnod, ami nem tartozik rád. Én elmondom neked, kik ezek a magiar papok: ők mind Jézus ellenségei, egyben a te ellenségeid is. Nemsokára eljön az idő, Rómában keresztény királyként fogadalmat fogsz tenni, hogy elpusztítod a hit ellenségeit, hiszen ez lesz a legfontosabb feladatod. Elég annyit tudnod, hogy ők az ellenségeid. Soha ne hallgasd hát a hazugságaikat, soha ne higgyél nekik: csak meg akarnak zavarni. Milyen király lesz belőled, ha ilyen könnyen hagyod magad eltántorítani? Vagy nem tudod, mi a dolgod? Keveset taníttattalak?

– Nem, Apám! Igazad van… – Vajk lemondó pillantást vetett Doriára.

Nem, Jézus ellenségeivel ő nem paktálhat. Aki nincs vele, az ellene van.

Nehéz szívvel fordult vissza Kereszt-úrhoz, és a külvilágot kizárva imát mondott Doria bűnös lelkéért.

Hiszen már úgy is közeleg a végítélet órája…

Judit nem vette le a szemét Dóráról.

Milyen súlyos dolgokat élhet át ez a lány! Homloka verejtékben úszik, szempillája meg-megrebben, s mindannyiszor kövér könnycseppek gördülnek alá sápadt arcán. Ujjai szinte elfehéredtek, úgy markolják a puha bőrfotel karját. Ám ha ezerszer fáj is, mindezt át kell élnie, hogy ebben az életében ne húzza le többé a tudatalattiban rejtőző, akár megtörtént vagy meg nem történt tragédia. Túl kell lépnie rajta, fel kell dolgoznia. Csak el ne hibázza, csak sikerüljön segítenie neki!

– Most mi történik? – kérdezte halkan, hogy ne zökkentse ki Dórát a transzból.

– Bekötve a szám és összekötözték a kezem is… Nagyon fáj! De még ennél is jobban fáj, hogy nem mondhattam el neki semmit, hogy nem teljesíthettem a küldetésemet, mert tömlöcbe vetettek… Nem akadályozhattam meg az átok életbe lépését, és most ezerévi bujkálás és szenvedés lesz a sorsunk. Csak ezer év elteltével törhet meg az átok ereje, de vajon nem késtünk el örökre, megérti-e a népünk, hogy csak a harcos és a pap, csak az erő és a bölcsesség szövetsége képes megmenteni őket a tragédiától, a teljes megsemmisüléstől? Hiszen nagyok, legyőzhetetlenek lehetnének, mint régen – ha le tudnák győzni önmagukban az Ármányt, amely elhomályosítja a látásukat. Vissza kell kapniuk az elveszített tudást, a szóba rejtett mágia erejét. A bölcsességet… Meg kell rá tanítani őket ismét! De már nem tehetek semmit, semmit… A tömlöc hideg és sötét, mindenütt patkányok…

– Tömlöcbe vetettek, ami tele patkánnyal… Mi történik ezután?

– Kivágták a nyelvemet, elvették a szemem világát…

– Kivágták a nyelvedet és elvették a szemed világát… Milyen érzés vaknak és némának lenni?

– Rettenetes! Ég a torkom és a szemem… Nagyon fáj… A tudat, hogy nem láthatom többé az áldott napot, s nem mondhatok el többé semmit, semmit…

Judit hagyta, hogy Dóra könnyei szabadon folyjanak, hogy átélje a vele történteket. Mikor látta, hogy a lány egy kicsit megnyugodott, folytatta a vezetést:

– Most menj előre egy kicsit az időben! Hol vagy most?

– Szeretteim körében… Furcsa, de gyermekeim vannak és férjem… Boldog vagyok, még így is, megcsonkítva.

– Még mit érzel?

– Szeretetet, szeretetet… És finom illatot a levegőben, a napsugár simogatását arcomon… Azt hiszem, egy erdő mélyén élünk. Érdekes, nem kell látni és beszélni ahhoz, hogy kifejezhessük a szeretetünket, vagy szeretve legyünk. Csodálatos érzés! A férjem azt mondja, ne aggódjak, ne fájjon a lelkem, hiszen csak az utunkat járjuk mindannyian: ennek most így kellett történnie, nem tehettem mást, nem az én hibám. Az égiek bölcsebbek nálunk, egyszerűen más irányba forog a sorskerék. El kell fogadnunk a Halhatatlanok döntését, amit nem tudunk megváltoztatni, el kell fogadnunk… Én pedig hiszek neki.

Judit látta, hogy a lány a könnyein át elmosolyodott.

– Van még dolgod abban az életedben? Akarsz még ott időzni?

– Azt hiszem, hogy nem…

– Akkor most arra kérlek, hogy minden negatív élményt hagyjál ott, abban az elmúlt életben. A tanulságon és a tapasztalatokon kívül ne hozz magaddal semmi mást a jelenbe. Háromig fogok számolni, és háromnál minden fájdalom, félelem, szenvedés, negatív hatás törlődik, amit abban az életedben gyűjtöttél össze, és amelyre már nem lesz szükséged jelen életedben. Egy… Kettő… Három! Most pedig kérlek, figyelj ismét a testedre! Érezd meg a lábad, a törzsed, a végtagjaidat. Érezd, hogy lassan visszatér beléjük az élet… Ismét érzékeled a külvilág hangjait, a tűz ropogását, az utcáról beszűrődő zajt…

Dóra hosszú percek alatt tért magához Már érzékelte maga körül a külvilágot, de a szemét még nem tudta kinyitni: szemhéja ólomként nehezedett a szemgolyójára, mintha úgy akarna maradni örökre. „Ki kell nyitnom, még ha százszor nehéz is… De olyan mély nyomot hagyott bennem a nemrég átélt vakság, tehetetlenség, bűntudat, hogy szinte megbénultam… Milyen jó, hogy mindez csak álom volt, látomás, vagy nevezzük, aminek akarjuk… Itt vagyok, ebben az életemben, és hála az égnek – velem ez nem történt meg, nem történhet meg…”

– Hogy érzed magad? – hallotta Judit hangját, és látta, ahogy rámosolyog.

– Döbbenetes… Annyira valóságos volt az egész, olyan rettenetes…

– Hogy érzed magad most?

– Kicsit kábán, de jól… Az utolsó kép, vagy inkább az érzések… Azok maradtak meg bennem nagyon élesen. Olyan csodálatos családom volt, olyan hatalmas szeretet vett körül! Létezik ilyen?

– Ha a tudatalattid előhívta, bizonyára létezik. Képes és érdemes vagy rá, hogy így szeress és így szeressenek, csak hinned kell benne!

– Lehetséges lenne, hogy valamelyik előző életemben tényleg jártam ott, abban a régi világban, és valóban megtörténtek velem ezek a dolgok?

– Tudod, itt és most nem az a kérdés, hogy mindez megtörtént-e, vagy sem, hanem inkább az, hogy ez a múltbeli tapasztalás most miben lehet a segítségedre. Érdemes inkább arra koncentrálnod, hogy a betegségeid, az állandó légúti problémáid, a romló látásod eredendő okát megszüntessük, ez viszont teljes joggal kereshető a tudatalattiban. Ezen érdemes elgondolkodnod, tudatosítani magadban azt is, hogy mindazt a negatív élményt, amit a transzban átéltél, nem hozod át a jelenbe. Maradjon csak minden ott, egy másik dimenzióban, ahol rád nem lehet semmilyen hatással. Csak a tanulságot vondd le!

– De olyan valóságos volt minden… Annyira felkavart! Pont olyan öltözetben voltam, mint visszatérő álmaimban a tűz körül… Éveken át kísértett a gondolat, hogy el kellett mondanom valami nagyon fontosat, de nem tudtam teljesíteni a küldetésemet… Majdnem meghasadt a szívem a bánattól! – mondta szomorúan Dóra.

– Egy-egy múltbeli inkarnációs élmény sokszor felkavar minket, mert esetleg fontos üzenetet közvetítenek nekünk. De ne búsulj, mert még dolgozni fogunk a problémádon. Csak mára fejeztük be! Ha úgy érzed, hogy dolgod van még abban a dimenzióban, és készen állsz arra, hogy visszatérj, visszavezetlek. Hogy érzed magad most?

– Köszönöm, már sokkal jobban! De vissza akarok menni! Most úgy érzem, vissza kell még mennem...

Dóra nem tudta, mikor és hogyan került ki az előtérbe. Azt sem, mikorra beszélték meg Judittal a következő találkozót. Úgy érezte magát, mint aki lénye egy részét elhagyta, valahol a két világ között, egy álombeli múltban. Ugyanakkor valamiféle megkönnyebbülést érzett, amit egyelőre nem tudott magának megmagyarázni. Szeretett volna minél hamarabb hazaérni, hogy egyedül lehessen és átgondolhassa a történteket.

Nagy meglepetésére az előtérben ugyanazt a szimpatikus fiatalembert találta, akivel idejövet az ajtóban összefutott.

– Apropó, ha ilyen szépen összejöttünk, ismerkedjetek meg! – mondta kedvesen Judit. – Dóra, ő Ákos, a bátyám… Ákos, ő Dóra!

Dóra úgy érezte, legszívesebben soha nem engedné el a fiatalember biztonságot és erőt sugárzó kezét. Ilyen lenne a szerelem első látásra? Gyorsan kiverte fejéből ezt a gondolatot. „Hány éves is vagy, lányom? S te még mindig hiszel a mesékben?!" – töprengett magában. A mesék és a csodák ideje rég lejárt, nem akarta illúziókba ringatni magát. A szerelem illúziójába. De az első meglepetésből még magához sem térhetett, Ákos nekiszegezte a kérdést:

– Már azt hittem, soha nem jössz ki. Elkísérhetlek?

– Most? – kérdezte Dóra még inkább meglepetten.

Rögtön tudta, butaságot kérdezett, hiszen ki nem mondott kérdése ez volt: „Te?" Szinte látta magát, ahogy szeme tágra nyílik a csodálkozástól. Ez a pasi órák óta azért várta őt, hogy hazakísérje?!

Ennek a meghívásnak nem lehetett ellenállni, még ha százszor is arra vágyott, hogy egyedül lehessen a gondolataival.

– Arra lakom, amerre te. És ha nincs ellenedre… – mondta némi csalódottsággal Ákos.

Nem, nem volt ellenére. Sőt, örült neki. Nagyon.

Gyönyörűnek látta az esti Várost. A kirakatok színes neonfényei sejtelmesen világították be a járdákat, a munka után fáradtan hazafelé sietők járókelőket. A sötétség jótékony homálya eltakarta a szmogtól szürke Város ütött-kopott régi épületeit, szemetes kapualjait, ahol mocskos pokrócokba burkolózva a civilizáció kínjait magukból kivető emberek húzták meg magukat. Ilyenkor,

az este leszálltával a Város egészen más képet mutatott: a hatalmas bérházak mesebeli, guggoló óriásokká változva vigyázták az úton meghatározott rendben, hófehér sávok közt száguldozó gépkocsikat.

Megállás nélkül pulzált az élet. A Város dübörgő ütőere… Dóra fázósan húzta össze magát a csípős októberi szélben. Felvehetett volna melegebb dzsekit is… Mikor eljött otthonról – apropó, mikor is? –, egy örökkévalóság óta, még talán a nap is sütött. Vagy nem? Egyszerűen nem emlékezett vissza. Úgy érezte magát, mint aki messziről, nagyon messziről jött, hosszú évszázadok távlatából. A lelke annyira tele volt átélt élményekkel, hogy szinte semmire sem tudott figyelni. Csak arra, hogy Ákos itt van vele a jelenben, s nagyon jó lenne, ha az ő lénye nem foszlana szét, mint valami álombeli tünemény. Szinte félt megszólítani, mintha a férfi egy kimondott szóra egyszerűen megszűnne létezni, s akkor egyedül fog itt lépegetni, bele a személytelen nagyvárosi forgatagba, ahol ő is az arctalanul hömpölygő tömeg része, miközben a szél makacsul kapaszkodik a hajába…

– Fázol? – kérdezte Ákos, mikor látta, hogy Dóra egyre kisebbre zsugorodik az októberi szélben.

Szerette volna átölelni, de nem tartotta illendőnek az első találkozás alkalmával. Ki tudja? A lány talán tolakodásnak venné, pedig ő igazán nem… Nem azért. Csak egyszerűen, udvariasságból. Mert hűvös van.

Dóra igazából maga sem tudta, fázik-e, vagy valami más miatt reszket minden porcikája. Még a foga is vacogott. Legszívesebben belekérezkedett volna Ákos meleg és biztonságos ölébe.

A belváros felé közeledve egyre inkább hallatszott a szirénák hangja, amit néha hangos durranások tettek még kísértetiesebbé és vészjóslóbbá.

Betértek egy hangulatos kis kávézóba, hogy forró tea mellett megmelegedjenek. Halkan duruzsoló, romantikus zene töltötte a teret, a lelket, s a nyíló ajtón keresztül a járdát. Ákos szemben ült Dórával, sötét hajáról visszaverődött a bárpult ezüstös világítása. Mesélt valamit, és Dóra akkor nézett bele még egyszer igazán a férfi szemébe. Érezte, hogy ebben a feneketlen mélységben el tudna merülni egy életre…

– És te? Mondjál magadról valamit azon kívül, amit már úgy is tudok. Reggelente mindig látlak a szemközti buszmegállóban, mikor munkába sietsz – kérte Ákos.

– Te látsz engem reggelente? – csodálkozott Dóra.

Hogy lehet, hogy ő még egyszer sem vette észre Ákost? A herceg itt lakik a szomszédban, de ő még csak meg sem látja… Ez nem igaz! Le kell cserélnie a szemüvegét…

– Nem tudom, mit mondhatnék magamról… Az igazság az, hogy most teljesen szét vagyok hullva. Ez az „időutazás" nagyon mély nyomot hagyott bennem, és most keresem önmagamat. Azt hiszem, átértékelődik az egész életem. Annyira valóságos volt minden, olyan hatalmas energiát szabadított fel bennem… A poén az, hogy soha nem tudtam, ki vagyok egyáltalán, mi keresnivalóm ebben a világban? Közhely, ugye? De most mintha mindez egy csapásra megváltozott volna… Úgy érzem magam, mint Csipkerózsika, aki mély álomból ébredt. A szívem és a lelkem tele érzéssel, vággyal, hogy megtaláljam végre önmagam és összerakjam, mint egy széthullott puzzle-t… Soha nem gondoltam, hogy ilyen mélyre kell ásnom válaszokért a kérdéseimre. Lelkem egy darabja rekedt volna ott a múltban, vagy a mostani énem vágyik vissza, hogy választ kapjon a kérdéseire? Nem tudom… – Dórából ömlött a szó, és addig abba sem hagyta, míg mindent el nem mesélt Ákosnak. Csak akkor merült fel benne a gondolat, hogy Ákos talán meg sem érti. – Most biztosan teljesen hülyének nézel!

– Dehogy! Ha meg akarod ismerni a világot, előbb ismerd meg önmagad. Hiszem, hogy minden kérdésünkre bennünk rejlik a válasz, csak elég mélyre kell ásni, hogy a felszínre hozhassuk. Nagyon érdekes élményed volt, nem csoda, hogy ennyire felkavart. Igazi időutazásban volt részed! De figyelmeztetlek: ne vegyél semmit készpénznek, mert az ilyen és hasonló élményeken keresztül sokszor csak a fantáziánk játszik velünk. Véletlenek azonban nincsenek, és ha a tudatalattid ezt hozta fel – függetlenül attól, hogy megtörtént vagy sem –, annak oka van. Egyébként engem is nagyon érdekel a történelem, különösen a honfoglalás kora. Vajon milyenek lehettünk akkor, miről álmodtunk, hogyan éltünk a pogánynak nevezett világban? Biztos vagyok abban, hogy lélekben sokkal gazdagabbak voltunk. Akkor még ereje volt a kimondott szónak, és a becsület volt a legfontosabb erény. Őseink tudtak valamit – valami nagyon értékeset és fontosat. Amíg hitték, hogy hatalmasak és erősek, azok voltak. De egyszer csak vége lett a hatalmuknak, mert elhitették velük, hogy bűnösök: farkasból báránnyá lettek, elveszett a tudásuk… De még nincs veszve minden, még van remény. Letelt az ezer év, megszűnt az átok ereje, ismét lehetőséget kapunk arra, hogy egyek legyünk. Nem hibázhatunk, mert ha most nem sikerül egyesíteni az erőt és a bölcsességet, a harcost és a papot, a nemzetet, akkor a magyarok szellemi öröksége örökre elvész a történelem süllyesztőjében. Nem várhatjuk el másoktól, hogy tiszteljenek, szeressenek minket, ha mi egymást sem bírjuk elviselni. Eljött az idő!

– Igen, tudom, hiszen a jelek… De te látod, mi történik az utcán?! Hiszel abban, hogy ők valaha képesek lesznek a párbeszédre? Olyan lett az ország,

mint a bibliai Bábel tornya: ahányan vagyunk, annyifelé beszélünk. Apám mondja mindig, hogy ebben az országban minden van, csak éppen a bölcsesség hiányzik. Azt is mondja, hogy a hatalomvágyó, önző és gátlástalan politikusok teszik tönkre az országot. Minden okos, körmönfont módszerük megvan hozzá, hogy kedvükre manipulálják, egymásra uszítsák a népet – és meg is teszik – mondta szomorúan Dóra.

– Semmi sem történik csak úgy, mindennek oka van. Mindig ugyanazt a kérdést kell feltenni: kiknek jó ez az állapot? Kiknek van hasznuk belőle? Tudod, mit jelent a politika fogalma? Harcot a hatalomért. Én már csak azoknak a politikusoknak hiszek, akik – mint hajdan őseink –, hajlandók leülni a kerek asztalhoz, és megújítani a „vérszerződést" a többiekkel, a „hét vezérrel". Nekik elhiszem, hogy tényleg a magyarság érdekében politizálnak. De aki egyébre sem használja a maradék népszerűségét, hatalmát, mint uszításra… Arról mindig a salamoni kör jut eszembe. Azt hiszem, bölcs Salamon királyhoz ment sírva két asszony, hogy tegyen igazságot köztük. Mindketten a magukénak vallottak egy gyermeket, és egyik sem akart engedni. Akkor a bölcs Salamon krétakört rajzolt, a gyermeket annak közepébe tette és így szólt: „Halljátok döntésem! Amelyiktek kihúzza ezt a gyermeket a körből, az az édesanyja!" Neki is rugaszkodtak mindketten, de egy idő múlva az egyik szomorúan elengedte a kicsit, Salamon király pedig felemelte a kezét és így szólt: „Tiéd a gyermek!" A másik asszony magyarázatot követelt: „Miért, bölcs király? Hiszen én voltam az erősebb!" A király így felelt: „Lehet, hogy te erősebb vagy, de csak az édesanya szereti annyira a gyermekét, hogy inkább elengedi, mintsem fájdalmat okozzon neki!" Vonjuk hát le a tanulságot, és döntsük el magunk, ki is szereti a nemzetet annyira, hogy inkább enged, semmint darabokra szaggassa? Szerencsére egyre többen látnak már tisztán: megtanultak olvasni a sorok közt, a tények mögé látni. Ma már sokkal bölcsebbek az emberek, már sokan ismerik a Titkot: hidd el, hogy jó neked, és az lesz! Hidd el, hogy gazdag és erős vagy, és az leszel! Mindenki a maga sorsának kovácsa, s a hasonló a hasonlót vonzza. Ahogy igaz ez az egyénre szabottan, úgy igaz globálisan. Ha egy ország népe, ha egy nemzet elhiszi, hogy neki rossz, és egyre rosszabb, hogy szegény és egyre szegényebb, akkor tényleg az lesz. Lásd a példánkat! De elárulok még egy nagy titkot: nálunk igazából nem gazdasági válság van, hanem lelki, de hatalmas. Tehát ha nem hagyják magukat manipulálni, és juszt is boldognak, gazdagnak és szerencsésnek érzik magukat, hidd el – kis idő múlva így is lesz. Az egész világ egy illúzió, mindig mi alakítjuk, és azt vonzzuk be az életünkbe, amilyenek mi magunk vagyunk valójában: hasonló a hasonlót. A gonoszság gonoszságot, az irigység irigységet, a félelem problémákat. A világot megvál-

toztatni csak önmagunkon keresztül lehet: ez a Titok. Hála az égnek, már egyre többen vannak, akik számára nincs jobb és bal oldal, nincs fekete és fehér, csak egyetlen dolog számít: hogy igaz ember legyél! Szerte az országban égnek a tüzek, ahol senki emberfia meg nem kérdezi tőled, jobbos vagy balos vagy-e. Egyre többen ülnek a tüzek köré – gyere velem te is!

– Megyek! – mondta Dóra.

Határozottan érezte: Ákossal akár a világ végére is elmenne.

– Hátha veletek hamarabb megtalálnom önmagam, és rájövök, mi a küldetésem ebben az életemben!

– Úgy lesz, megtalálod! Vagy már meg is találtad? – mosolyodott el hamiskásan Ákos. – Te a szerencsések közé tartozol. Milliók élnek úgy, hogy beszippantotta őket a szocium, felőrlődnek az idő és a pénz mindennapi taposómalmában. Aztán, ha ütött az utolsó óra, akkor gondolkodnak el csak azon, hogy üres és céltalan létezés volt csupán, amit életnek hittek. Hiszem, hogy nem véletlenül születtünk erre a világra, hogy mindannyiunknak küldetése van: kinek kisebb, kinek nagyobb. Van, akinek csak a génjeire van szükség, hogy továbbadhassa őket egy szerencsésebb összekapcsolódás reményében. És vannak, akik néha megváltoztatják a világot. Az élet nemcsak megtörténik velünk, hanem a gondolat erejével, cselekedeteinkkel mi formáljuk azt. És akinek megfogalmazódnak a kérdései, keresni fogja rá a választ. Csak rajta múlik, hogy megtalálja.

– Lehet, hogy igazad van…

– Igazam van! Bízzál bennem!

– Máris azt teszem! – nevetett fel Dóra.

Arra gondolt, hogy a lányok sokszor olyan pasiba szeretnek bele, amilyen az apjuk; persze csak akkor, ha jó a viszonyuk az apjukkal… Ez az Ákos dettó olyan, mint Apa!

– Végre! Már azt hittem, soha nem fogsz mosolyogni. Tudtad, hogy gyönyörű a mosolyod? Egyébként a boldogság eléréséhez ugyanannyi energia kell, mint szenvedéshez a boldogtalanságban. Csak te döntöd el, boldog vagy boldogtalan leszel!

Dóra késő este érkezett haza. A lakásban csend volt és sötétség. „Már mindenki alszik!" – villant az agyába.

Első útja a fürdőszobába vezetett, hogy saját szemével győződjön meg mosolya gyönyörűségéről. Még soha nem figyelte meg magát ennyire, soha nem mosott fogat ilyen hosszan.

Ákos… Hát mégis megtörténhet, hogy egy ilyen pasi gyönyörűnek látja őt? A herceg fehér lovon… Minimum. Csak rágondolt, és a szíve akkorát dobbant, hogy hirtelen azt hitte, kiköpi.

Ez lenne a szerelem? Véletlen találkozás? Ákos nem hisz a véletlenekben…

Akkor vette észre a szennyesládában Erik véres ruhadarabjait.

„Szentséges ég, mi történt ezzel a gyerekkel? Mibe keveredett már megint?!"

Szó nélkül gyújtotta fel öccse szobájában a villanyt. Erik ágyban feküdt, a hirtelen fényre feje búbjáig húzta a takarót.

– Mutasd magad! – mondta Dóra ellentmondást nem tűrő hangon. – Ki tette ezt veled?

A fiú arca csupa véraláfutás volt, füléből kiszakadt a pircing, és a karját alig bírta megmozdítani.

– Tüntetésen voltam a fiúkkal… Magam sem tudom, hogy kerültünk oda, aztán a rendőrök… Szóval, ellenálltunk.

Csendben tűrte, míg Dóra hideg vízzel borogatta a sebeit. Hogy fog ilyen képpel holnap gimibe menni? A legjobb, ha kér Anyától igazolást. „Kisfiam családi okok miatt nem jelenhetett meg az órákon…" Pár nap alatt csak helyrejön a pofája. Igazából véletlenül megcsúszott, és nekivágódott arccal a falnak. Vagy fellökték? Ki emlékszik már arra? Nagy kavarodás volt ott. De gumibottal is kapott eleget. Ki gondolta volna, hogy olyan kemény az a vacak? Mégis megmutatták, hogy nem adják meg könnyen magukat. Jó volt hősnek érezni magát, még ha nagyon rövid időre is. Szalmalángnyi hősiesség a tiszavirág-életű forradalomban… Ami csak az ő hitükben létezett. Hogy is mondta az egyik tag: magyarnak lenni – eleve kollektív neurózis…

Rendes Dórától, hogy törődik vele. Annyira óvatos, nehogy fájdalmat okozzon… Jólesik a hideg, talán nem fog annyira feldagadni… A karját meg kellene mutatni egy orvosnak, azt egy gumibot találta el. Talán nincs eltörve, de piszokul fáj. Akkor történt, mikor a rend őrei nagyon megunták a rájuk zúdított kőzáport. Ő is dobált, együtt a fiúkkal. A rendőrök egyre közelebb jöttek, és lecsaptak, de rendesen. Hát így történt. Nem fog belehalni… De azok is megérik a pénzüket: ártatlan embereket vertek meg, csak úgy. Na jó, ő legalább megérdemelte. De aki nem? Hogy ebből mi lesz?! Holnap nem megy gimibe, az biztos. Anya ír igazolást. Annyi a szerencséje, hogy ő még nem ébredt fel.

– Fáj? – kérdezte Dóra, s életében először megsimogatta öccse haját.

Az égnek meredező tüskék, ha nehezen is, megadták magukat a gyengédségnek. Dóra elgondolkodott: vajon mi ellen védekezik az öccse? A külvilág ellen? A szeretet ellen? Önmaga ellen?

A meredező tüskéket érintve kellemes melegség járta át a lelkét. Rádöbbent: az élet célja igazából nem az, hogy minket szeressenek, hanem az, hogy mi szerethessünk tiszta szívből, őszintén. Hol is olvasta? Talán egy kirakatban látott kis dobozon: „A világ tele van gyönyörrel, ha a szív tele van szeretettel." Akkor giccsesnek tűnt, de most… Most értette meg igazán a mélységét.

– Nem annyira… felelte Erik, s életében először hagyta, hogy a nővére simogassa. Aztán Dóra gyengéden odébb tolta az ágyon és melléfeküdt:

– Holnap elkísérlek egy orvoshoz!

Egymást átölelve aludtak el. Életükben először.

Dóra nem sokat aludt, mert egész éjjel öccse testi épségét féltegette, gyakran cserélte a hideg vizes borogatást. Amikor újra elszenderedett, álmot látott.

Már nem félt és nem menekült senkitől. Tudatosult benne, hogy azoknak a szörnyűségeknek abban az életében meg kellett történniük, mert ez volt a sors könyvében megírva. Hogy el kellett veszítenie valamit, de sokkal többet fog nyerni általa. Már nem érezte azt a lelki terhet, ami eddig, a tűz körül ülve mindig nyomasztotta. A tűz fényében pedig Ákost látta. Hosszú, három varkocsba font hajjal, hófehér ruhában ült a többiek közt, és rá mosolygott. Délceg termete kimagaslott a többiek közül, mélybarna szeme melegséget és szerelmet sugárzott feléje. „Várni fogok rád!" – mondta a tekintete. És várt.

Akkor és azóta is. Hosszú életeken át.

...Dóra nem sokat aludt, mert egész éjjel öccse testi épségét féltegette, gyakran cserélte a hideg vizes borogatást. Amikor újra elszenderedett, álmot látott.

Már nem félt és nem menekült senkitől. Tudatosult benne, hogy azoknak a szörnyűségeknek abban az életében meg kellett történniük, mert ez volt a sors könyvében megírva. Hogy el kellett veszítenie valamit, de sokkal többet fog nyerni általa. Már nem érezte azt a lelki terhet, ami eddig, a tűz körül ülve mindig nyomasztotta. A tűz fényében pedig Ákost látta. Hosszú, három varkocsba font hajjal, hófehér ruhában ült a többiek közt, és rá mosolygott. Délceg termete kimagaslott a többiek közül, mélybarna szeme melegséget és szerelmet sugárzott feléje. „Várni fogok rád!" – mondta a tekintete. És várt.

Akkor és azóta is. Hosszú életeken át.